This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

3 3433 06729964 8

Musarum

NCI

MUSARUM ANGLICANARUM ANALECTA:

SIVE

POEMATA quædam melioris notæ, ſeu hactenus Inedita, ſeu ſparſim Edita, in duo Volumina congeſta.

VOLUMEN PRIMUM.

Editio Quarta, Prioribus auctior.

LONDINI:
Ex Officinâ JACOBI TONSON,
& JOHANNIS WATTS.

MDCCXXI.

Dawson Turner

Imprimatur.

JONATH. EDWARDS,

Vice-Can. Oxon.

Aug. 26.
1691.

AD

LECTOREM.

CUM in medium ubique afferantur ſelectiores Italorum Scotorumque Muſæ, & apud cæteras, pene quotquot ſunt, Europæ gentes, ſuas pariter edendi, mos obtinuit: Hâc te, Lector benevole, Anglia donat Anthologiâ, ne ipſam à Literato etiam orbe penitus diviſam putes.

QUA ſuper paucis monendus es; Primùm, placuit ut loca, ſi quæ ſubinde eſſent obſcuriora, Notis illuſtrarentur. Iſtud autem animi conſilium mutatum iri non ægrè feres. Quippe qui, iis omnibus quibus noſtrorum & retrò paululum temporum Annales vel parum innotuerint, ni-

mium iſtuc & ſupervacaneum eſſemus facturi; cæterùm, eorum captui, quibus omnino erant ignoti, vix ac ne vix ſatis.

Quod ad Collectionem attinet, pauca admodum, utì ſperamus, hîc irrepſerunt, quæ non inter præſtantiſſima noſtratium Poetarum carmina jure merito annumerentur; & quæ non accuratiſſimis veterum Poematis proximum (licèt procul) locum obtineant. Mereantur tecum aliquam gratiam alia (cujuſmodi ſunt non pauca) quæ nova prorſus, alia, quæ licèt olim typis excuſa ſint, rariſſima tandem in manibus teruntur.

Quin tu, quiſquis es, Lector *Cantabrigienſis*, leviùs indignabere, quòd paucula quædam jure vel injuriâ inſerantur, quàm quòd multa (quippe quorum nulla apud nos facta erat copia) quàm accuratiſſima hìc deſiderentur. Itaque in votis eſt, ut, quod nobis non licuit, teipſum aſſeras & vindices. Sin id tibi non operæ pretium videbitur, grates merebere, ſi, quæ luce digniora æſtimantur, ad Bibliopolam noſtrum tranſmiſe-

ris,

ris, ut à nobis in ſequentibus Voluminibus præſtetur.

Quod ſi denique Catachreſin ſonet vel ipſe Libri Titulus, dum *Raphaelis Thorii*, in transmarinis nati, carmen Muſis Anglicanis adſcriptum videas; id nobis eò lubentiùs ignoſcendum putes, tum quia ab infantulo hîc enutritus vixit ſcripſitque, (&, cuicunque telluri originem, Angliæ certè Poeſin debet) tum quia ejus carmen, quod à plurimis in deliciis ponitur, nec tibi prorſus injucundum fore confido. Sin Peregrinum cogites, hoſpitii & amicitiæ jure, apud Anglos ſemper ſancto, fruatur.

TABU-

TABUL[A]

Indicans Lemmata unà cum Paginis torumque Nominibus, quorum non ſuis locis deſiderantur.

HEROES Britannici, Fr. Herbert, Armig. e: Chriſti, 1

Belloſitum: ſive, de Regione Oxonium c. jacente, Carolus Finch Baronis de Daventriâ Fili. Æde Chriſti,

Menſa Lubrica, Anglicè Shovel-Board, Tho. Maſters, Coll.

In Libellum viri clariſſimi Tho. Hobbii, de Naturâ hu Rad. Bathurſt, A. M. Coll. Trin. Oxon. Soc.

Gratulatio Pacis cum Fœderato Belgio Stabilita, Crom Protectore, R. B. A. M.

In Sereniſſimum Regem Carolum II. Britanniæ ſuæ reſtit 1660. Rad. Bathurſt. M. D. Trin. Coll. 1

In Obitum Celſiſſimi Principis Henrici Ducis Gloceſ 1660, Rad. Bathurſt. M. D. Coll. Trin. Soc. 1

Gratulatio ob auſpicatiſſimum Sereniſſimæ Principis Cath Luſitanæ Regi Carolo II. deſponſatæ in Angliam app 1663. Rad. Bathurſt, M. D. Coll. Trin. Oxon. Soc.

Tranſactio Philoſophica; ſive Metamorphoſis Atomiſtæ in cam, Nichol. L'Eſtrange Baronet. ex Æd. Chr. 1

Tho. Willis, M. D. in Diatribas Medico-Philoſophicas de mentatione & Febribus, Philippus Fell, Med. Stud. C

P

TABULA.

i, *M. D. in Cerom Amatorem Carmen. Phil. Fell.* *Coll. omn. Anim. Oxon. Soc.* p. 47

s *Celſiſſimi Principis Henrici Ducis Glocęſt.* *Phil. Fell,* p. 50

a *ob auſpicatiſſimum Sereniſſimæ Principis Catherinæ* *ia Regi Carolo II. deſponſatæ in Angliam appulſum* *Phil. Fell, A. M. omn. Anim. Coll.* p. 52

n inviċtiſſimi Heroïs Georgii Ducis Albemarliæ. Phil. *. T. B. omn. Anim. Soc.* p. 56

mondiana, Tho. Brown, ex Æde Chriſti, p. 65

Volandi, F. Harding, A. M. Coll. Div. Joh. Bapt. p. 70

udo-Proteſtantium interdiċtæ, Rich. Dyton, Coll. Div. *Bapt. Com. Gen.* p. 74

ula diſſipata, Jac. Newton Armig. Coll. Trin. Oxon. *mmenſ.* p. 78

lam Monitoriam de novæ Febris ingreſſu Tho. Syden- *M. D. Edv. Hannes, A. M. ex Æde Chriſti.* p. 82

Laus, Nich. Hobart, Armig. Coll. Trin. Oxon. p. 85

Pindaricum in Theatrum Sheldonianum, Corb. Owen, *le Chriſti,* p. 89

d Gilb. Archiepiſc. Cant. Sim. Ford, S. T. P. p. 117

de Circuitu Sanguinis à Gulielmo Harvæo Anglo *n invento, Rob. Grovius, A. M. Cantabrig.* p. 131

ovi Fori, Honoratiſſ. Leopoldus-Gulielmus Finch, ex *Chriſti,* p. 150

tum Regis Oxon. 1681, *Honoratiſſ. Geo. Compton,* *le Chriſti,* p. 156

Advena, Honoratiſſ. H. Mordaunt, ex Æde Chriſti, p. 161

In

TABULA.

In Obitum Illuſtriſſimi Principis Henrici Regis Jacobi I. 1
natu Maximi. Hen Wickham, Coll. Reg. Cantabrig. p.

In Obitum Auguſtiſſimi & Deſideratiſſimi Regis Caroli
Johan. Whitfeld, Coll Mert. Socius. p.

Gulielmus Tertius, Joh. Whitfeld, A. M. Coll. Mert. Soc
p.

Carmen Paſtorale in Obitum Auguſtiſſimi Regis Caroli
Joh. Norris, *A. M. omn. Anim.* Oxon. *Soc.* p.

In immane illud Caroli I. Regis Paricidium, Σχέτλιασι
cum ejuſdem Indigitatione, Jacobus Windett, M. D. Co
Med. Lond. Socius, & Coll. Reginal. Cantabrig. p.

Auctio Daviſiana, Arth. Key, Armig. Waller Bacon, Ar
Edv. Stradling, Armig. Geo. Dixon, Armig. Chriſt
Codrington, Armig. Gul. Woodward, Armig. ex Æde Ch
p.

De Pato, ſive Tabaco, Raph. Thorius *M. D. Londinenſ.* p.

Clariſſ. D. Paulo Herman, M. D. Prof. Botanices Lug
Batavorum, Hortique Præfecto, ex Indiâ reverſo, Ed. Ha
A. M. ex Æde Chr. Oxon. *& Acad.* P. P. *Chy*
p.

Microſcopium, Tho. Biſſe, A. B. è C.C.C. Oxon. p.

MUS

MUSÆ ANGLICANÆ.

HEROES BRITANNICI.

QUEM laude dignum, Calliope, virum
Ornare geſtis? quem tibi barbito
Heroa ſumes, quem canoris,
Diva, Deum reſonare chordis?
Veſter, Britannorum impavidum genus,
En veſter ibo per juga Cynthio
Dilecta, Cirrhæoſque colles,
Aoniæ novus hoſpes undæ.
Se pandit ingens area—— Seu libens
Equoſque curruſque ARVIRAGI ſequar,
Neronianos ſeu furores
Ulta, vocet BOADICA Muſam.

Iö Triumphe! plauſibus æthera
Accende, gaudens Albion, & tuo
Gratare CONSTANTINO, utrique
Grande decus columenque mundo
Enixa prolem: vindice quo, Fides
Mœſtum tenebris exeruit caput,
Et regiæ intertexta lauro
Crux domitum viguit per orbem.
Nec te ſilebo, Caſtalidum parens
ALFREDE, genti nomen amabile
Semper togatæ, dum vigebit
Saxonicis * Rhedycina muris.
Extrema Dani funera conſpicor,
Tabóque pulvinaria Cimbrico
Manantia, & cæſum maritæ
Colla ſuper trepidare ſponſum.
Victoriæ ingens fœmineæ decus!
O parta multo ſanguine gloria!
O grata libertas, & externi
Albion impatiens tyranni!
ARTHURUS ut me præcipitem rapit,
Circum ſedentûm non ſuperabili
Stipatus Heroum coronâ, &
Armigero metuendus orbe!

* Oxonium. Rhid-ychen enim Antiquis Britann *ſonuit* ac apud nos hodie Ox-ford.

Quali frementem turbine Cappadox
Urget Draconem! Quantus in arduam
Aſſurgit haſtam! Quo ſupini
Enſe ferit ſpatia ampla dorſi!
Agnoſco ſponſæ virgineos metus,
Et miſta fuſis gaudia lacrymis;
Suſpirat, & ſoſpes perempti
Ora pavet rabiemque monſtri.
Hic clarus armis: ſed pietas tibi,
EDVARDE, laudi eſt, & medicæ manus,
Seræque derivata proli
Vis tumidis inimica ſtrumis.
Me major ordo, majus opus vocat.
Fallorne? ſqualentem an video Thetin
Ardere flammis, & receptum
Angliacis GULIELMUM arenis
Igni phaſelos tradere inutiles?
Nunc & revulſas montibus obvias
Errare ſylvas, Cantiumque
Armorico dare jura Regi?
Adjecta regnis ſceptra Britannicis,
Forteſque magni Strongbovii manus,
Victamque Iernam fama gaudet
Perpetuis memorare faſtis.
Tantis juventus orta parentibus
Cruore tinxit lilia Gallico:

En rapta vexilla, & jacentes
  Creſſiaci ſuper arva campi
Francorum acervos! O utinam ſuis
Sic ſemper oris arceat horridum
  Anglus Gradivum, nec cruenti
    In Britonas ruerent Britanni!
Quis dicat, æquo quis lituo Roſas
Deprælliantes, regnaque mutuo
  Colliſa ferro, & diffidentes
    Lancatriæ Eboracique motus?
HENRICE, ſalve: Tu medius truces
Utrinque nectis connubio domos,
  Dulceſque Mavorti catenas
    Injicis, Idaliumque ceſton.
O digna tali progenies toro,
Quæ frangat acres Pontifici minas,
  Papamque cervici fatigatæ
    Excutiat malè contumacem!
Huic grata totos, ô mea Pieri,
Intende nervos; tuque * Domus meæ
  Nutrix juventæ, ter potentem
    Ter fidibus celebra Patronum.
Hîc ſiſte curſum, Muſa — Sed abripit
ELISA victrix; Flandria ſeu vocet,

* Ædes Chriſti, quæ Fundatorem habuit Hen. VIII.

Seu claſſis Hiſpanæ tyrannus,
Exitii pretioſus emptor.
Cernas Hoardum tranſtra per & foros
Latè ruinam ſpargere fervidum,
Dracumque, Ralæumque, & acrem
Forbiſerum, intrepidumque lethi
Greenvillum, Iberis navibus impigros
Miſcere fulmen; nunc mare naufragas
Hauſiſſe puppes, nunc aduſtas
Ambiguo periiſſe fato!
Inſanientûm murmura civium,
Martemque feralem, & populi minas,
Et decoloratas cruore
Angliaco galeas, & arma:
Nondum expiatis ebria cladibus
Mando tenebris. O CAROLE! ô gravis
Fortuna regnantûm! Britannæ
O Decus Opprobriumque gentis!
Quos ſæva Patri diſcidit Atropos,
Addat reverſo CAROLIDÆ dies,
Anniſque Tithoni rependat
Dura fugæ mala, dura belli.
Quo te, Albemarli, pectine concinam!
Tu ſpem reducis mentibus anxiis;
Natumque, in hoc Victor, redonas
Diis patriis, Britonúmque cœlo.

Ille, ille fidens Saxonidum genus,
Fœtámque crebris ſeditionibus
Thulen, & Hibèrnos feroces
Imperio regit unus æquo.
Hunc Nauta ſupplex, Hunc maris arbitrum
Summiſſa adorat carbaſus: Hunc colit,
Quicunque Germanum laceſſit
Heſperiâ pelagus carinâ.
Hinc inde parent æquora CAROLO;
Quo Te minorem dum geris, imperas,
JACOBE, ſortitus tridentis
Æquorei ſocios honores.
Sic pulchra Ledæ progenies ſalum
Juncto protervum Numine temperat;
Sic Nubium expers Africique
Sidereos colit Unda fratres.

FR. HERBERT *Arm. ex Æd. Chr.*

* BEL-

*BELLOSITUM:

SIVE,

De Regione OXONIUM *circumjacente.*

PHOEBE, ſequor quocunque vocas; jam plena furori
Vela dari mens geſtit, & imo pectore totum
Ferre Deum, Delphoſque tuos. Mihi numen amicum
Jam licet & faciles ſperare in vota Camænas
Annua facturo dilectæ juſta Parenti
Oxonio, ſedes Muſis ubi fata quietas,
Immotaſque coli per ſecula longa, dedere.
VOS quoque felices animæ, ſimulachra piorum
Functa Poetarum, Elyſiâ qui valle recepti
Antiquos meliori iteratis carmine cantus;
Siqua ſubit veterum compôſtis cura laborum,
Nec pereunt ingrata vacantibus otia, dignos
Inſpirate animos, Genioque accendite veſtro:
QUALEM Pieriâ ſpirant meditata ſub umbrâ
Carmina, vel qualis ſæpe eſt conſidere viſus
In lucis, Rhedycina, tuis, cùm læta canentes

* Oxonium, ab amœno ſitu antiquis authoribus ſic dictum.

Cingit, amans vatum, Laurus; Phœbique ſacerdos
Excutit inſolitos divinâ mente furores.

EGERIA optâſſet ſimiles ſibi Diva receſſus,
Cùm Romana pio dictaret ſacra marito,
Æternamque novis fundaret legibus urbem.

NEC te, perpetuæ cuſtos malefida favillæ,
Ilia, quam Tybris madidis amplectitur ulnis,
Quamvìs Tybrin amas, &, toto gurgite merſa,
Cæruleos, læſi memor ignis, proluis artus,
Aſcriptam nymphis tulit Iſide gratior amnis,
Iſide, quæ, curvos Mæandri imitata meatus,
Laſcivis ludit gyris, curſuque perenni
Volvitur, & notis uda imprimit oſcula ripis.

NULLÆ in fronte minæ, nec formidabile lumen:
Par vitro color eſt, nec enim tam læve relucet
In thalamis ſpeculum, quo formæ conſcia virgo
Componit vultum, quoties ſpectabilis arte
Regali ſpecie miſeros accendit amantes.
Aſt ubi collectos gravidis ex nubibus imbres
Concipit, & pleno præceps exuberat alveo,
In prata expatiatur ovans, lætæque relictâ
Surgunt, & pingui rorant uligine glebæ.

SIC, cùm laxatis excurrit Nilus habenis
Impatiens riparum, & ſiccis incubat arvis,
Mox induta novo tellus Ægyptia cultu
Ridet, & authorem teſtatur fertilis annus.

NEC,

NEC, Cherwelle, tuos mea Muſa tacebit amores,
Quem divortia longa, & inextricabilis error
Per varias rapit ambages, & in Iſide perdit.
Hîc aliquis vates vacuâ reſupinus in umbrâ
(Quam denſæ præbent ſalices & cana ſalicta,)
Fluminis Alphëi veteres ex ordine flammas
Narrat, &, índefeſſa, tuos, Arethuſa, labores;
Dum curſum acriùs urget, & incandeſcit eundo,
Donec miſcet aquas, junctiſque amplexibus hæret.

JAMQUE ubi committunt fluctus Cherwellus & Iſis,
Utroque irrigua, & lætis cincta undique ripis,
Belloſiti ſe longè oſtentant mœnia, pulchro
Conſpicienda ſitu: non illic nubilus aër
Spirat, & infeſto ſpargit contagia cœlo;
Sed puri lucent ſoles, radiiſque vapores
Eliciunt nocuos, peſtiſque alimenta futuræ.
Non hîc morborum facies diverſa medentes
Incertos ludit perdendi mille figuris;
Nec properata venit, ſolâ ſe victa, ſenectus.

TALI ſe vultu Saturnia regna tulere,
Cùm Zephyri circùm plauſere tepentibus alis,
Et lætos ver perpetuum exhalavit odores.

HAS olim ſortes æquâ Deus annuit urnâ,
Augurioque ratas certo firmavit Apollo,
Qui, ſibi ſacratas cùm ſupra conſtitit arces,
(Seu tum prima loco poſuit fundamina victor

B 5 Mem-

Mempricius, pulſáſve Aluredi nota Camænas
Reſtituit virtus, ſenium cùm triſte ſubirent,
Poſtquam, præcipiti Danorum invecta procellâ,
Horrida barbaries & Cimmeria incubuit nox;)
Dixerat hæc, aut hæc potuit dixiſſe videri.

O longè, Rhedycina, mihi natalibus arvis,
Et Delphis prælata meis, ſi rite jubenti
Vera dedit reſponſa adytis cortina recluſis,
Hîc mihi conceſſum eſt fatis melioribus ævum
Tranſigere, & viridi longùm florere juventâ.
Nec mentita Deûm referam ludibria, myſtis
Sed ponar tutela novis, gentique togatæ,
Viva ubi dediſcent latebras oracula cæcas.
Hæc fortuna loci; pelletur finibus urbis
Dira lues, atro vultum ſuffuſa veneno;
Et raris comitata ibit Libitina triumphis.
Excludet morbos ſe vindice tuta, nec ipſa eſt
In titulos ventura meos Medicina, ſed herbæ
Proſtratæ ſummâ paſſim tellure recumbent:
Verùm herbas fœcunda feret, quas India novit,
Vel quas meſſor Arabs, cùm falce laborat ahenâ
Vernus ager, cæſoque rigeſcunt palmite trunci.

QUIN, mihi ſi non vana fides, venientibus annis
Tempus erit (quanquam hæc animus meminiſſe recuſat
Cùm triſtes experta vices * antiqua Britanni

* Intellig. Peſtem Londinenſem.

Imperii ſedes, duriſque exercita fatis,
Ore bibet ſicco vitiatos ætheris hauſtus,
Infenſum ſenſura Jovem; cùm deſuper arma
Corripiet deſueta, graveſque recolliget iras.
Tunc gratus ſolis Deſignatoribus annus,
Pignora proſternet charo divulſa parentum
Amplexu, matreſque inter lamenta peribunt.
CAROLUS interea, Divorum à ſanguine longâ
Demiſſus ſerie, ſiquidem fortuna locorum
Non ſua ſe premit, ambiguis erroribus actus,
Hîc, ubi ſecuris fecit Deus otia Muſis,
Feſſum inclinabit latus, hoſpitiumque recepti
Agnoſcet Nati, fuerat quod Patris aſylum.

SIC, cùm ſubmerſas texerunt æquora terras,
Et ſine lege vagas pelago Neptunus habenas
Commiſit, tutus Parnaſſi conſtitit arce
Deucalion, &, quâ clades reparabilis arte
Neſcius, invenit faciles in vota ſorores.

TALIA præſago quondam Deus edidit ore;
Dicta fides ſequitur, circùm undique largior æther
Latos perfundit campos, & amœna vireta,
Quantum acies extenſa poteſt luſtrare videndo,
Metiriſque vias; ubi centum in valle reductâ
Obſcuri latitant vici, vultumque modeſtum
Fronde tegunt nemorum, & ſylvis conduntur opacis.

NON

NON aliter niveo complectitur æthera gyro
Circulus, & cœlum ſplendeſcit lacte ſereno;
Mille micant hinc inde immenſo ſidera tractu,
Quæ tamen effugiunt oculos impervia noſtros.

HAS umbras captare ſolet, cùm turba togata,
Non ſemper tetricæ ſtudiis operata Minervæ,
Luſibus indulget; ſeu prono flumine ferri,
Seu magis adverſis juvat obluctarier undis.
Godſtovium ante omnes * monumento inſigne vetuſto,
Quod pauca antiquæ ſervat veſtigia famæ,
Limoſis obſeſſum ulvis, cannâque paluſtri.
Sæpius hîc priſci riſum movere Poetæ,
Qui, † Roſamunda, tuos donârunt carmine manes,
Carmine vix Hecubâ digno, triviiſque timendo.
Sæpe aliquis, cùm ſtat coràm lacrymabilis urna,
Multa diu ſecum evolvit, cauſaſque requirit,
Mota quibus thalamo ſuper Eleonora, veneno
Suſtulerit fato meritam meliore perire;
Contemptos nimis ulta toros, tædaſque jugales.

HAUD procul excelſo tollit ſe vertice moles
Regia, ſed ſolis jam conſpicienda ruinis,
Quas belli furor, & rabies Fanatica fecit,

* Superſunt hîc Antiqui Monaſterii reliquiæ. † Roſamunda Pulchra dict. apud Godſtovium ſepulta eſt, ubi etiam carmen extat famoſum in Puellæ mortem rythmis concinnatum.

* Arx olim Henrici, vetito qui ſaucius igne,
Rivalemque timens vel in ipsâ conjuge, flexus
Commiſit varios, ſinuoſóſque orbibus orbes
Impediit; ſuus uſque adeò juvat error amantes.

NEC Veneris tantùm luſus ſpectare licebit,
Dædaleæ artis opus; ſunt & ſua ſacra Dianæ,
Suſpenditque humeris inflexum Delius arcum.
Hîc, ubi in immenſum ſpatioſo limite ſaltus
Porrigitur, trepidóſque agitata cubilia cervos
Excutiunt latebris, ruit irritata canum vis
Spe prædæ, patuloque legit veſtigia roſtro.
Protinus ingenti ſonitu nemus omne remugit,
Et ſimiles vicina modos reſonabilis Echo,
Nympha loci, reddit, quæ jam convalle ſub imâ
(Quam ſecat obliquo decurrens tramite rivus)
Conſidet, extremæ captans veſtigia vocis:
Credideris Narciſſum iſtis immergier undis.

HIC etiam, ô nullis obliviſcenda poetis,
Chauceri domus, antiquæ domus hoſpita Muſæ
Uſque ſtat, immunis fati, viridiſque juventâ:
Sponte ſuâ erumpunt laurus, hederæque frequentes
Intexunt vernâ tecti faſtigia ſcenâ.

SIC poſt Thebanas ſupereſt illæſa ruinas
Una domus, fruiturque perenni Pindarus ævo.

---

* *Juxta Oppidum hoc (vulgò* Woodſtock*) Henricus Roſamondæ Labyrinthum extruxit.*

QUIN age, nam facilem ſpondet tibi, Muſa, loquelam
Chauceri nomen; ſimilem tibi ſpiritus æſtum
Inſpirat, ſacroſque in vate reſuſcitat ignes:
Priſca refer, quotquot juxta hìc monumenta ſuperſunt;
Geſtaque ſupremaſque ducum teſtata favillas.

QUALEM apicem attollit Rollonis ſaxea moles,
Danûm opus aggeſtum; ſeu parti inſigne trophæi,
Seu, quod fama refert, medio in certamine primi
Diriguere duces, coopertis marmore membris,
Facta ſibi monumenta omnes manſura per annos!
Hìc, ne longa dies, & cæca oblivio rerum
Carperet heroum titulos, actoſque labores,
Annales fert terra ſuos, memoreſque recondit
Faſtos, immenſæ contracta volumina famæ.

HIC regum oſtentant effoſſa numiſmata vultus,
Defunctoſque duces: vivo Praſutagus in auro
Fulget adhuc, juxtáque ſuâ requieſcit in urnâ
Contemptrix olim Latii Boadica Neronis:
Quàm prope replentur lachrymis pellucida vitra!
(Quæ mæſti extremum tulerant ad funus amici,
Indicium luctûs) concretæ frigore guttæ
Luce micant purâ, & gemmarum fulgura vincunt:
Nempe ſibi pretium faciunt tam grande dolores.

QUID memorem qualis vicino Alectus in agro
(Cujus adhuc gaudet cognato nomine caſtrum)
Staret, & adverſis melior Conſtantius armis,

Cùm

Cùm viſa eſt hærere diu ſors anxia belli,
Cui daret imperium Romæ mundique regendum?
Talis erat rerum facies, cùm, fœdere rupto,
Alpinis demiſſa jugis tulit agmina Cæſar,
Eoaſque gener latè Pompeïus alas
Explicuit: ſuſpenſa, quibus mox cederet armis,
Roma ſtetit, tanti pretiumque & cauſa cruoris.

TEQUE, EDOARDE, canam; magni nam conſcia par-
Vagitus Iſlipa tuos audivit, alumnum [tûs
Quæ nunc regalem jactat, cuniſque ſuperbit.
Dive potens, ſalve, tua quem colit omnibus ævis
Anglia, ſentit enim vires, fruiturque benigno
Numine, & agnoſcit medicæ miracula dextræ:
Quæ potuit molli tactu lenire tumores,
Et ſolitas alto capite excedentia moles
Tubera, compreſſit tamen, & ſubſidere juſſit.
Hâc virtute inſtructa manus, quæ ſceptra Britannûm
Temperat, & morbos regit, imperioque coërcet.
Hoc olim Phrygio proles Semeleia regi
Præſtitit, ut ſimili florerent tacta metallo;
At CAROLUM Superi meliori munere donant,
Et divina manus, quod tangit, conſecrat aurum:
Inque ſuis opibus, quas fundo percoquit imo,
Sole magis medicum totus ſe oſtentat Apollo.

JAMQUE tuum, quò Muſa rapit, ſequor, Offa, Wite-
Qui poteras olim Cambros inhibere feroces, [hamum,

Quos

Quos interclusit multo ſtructa aggere foſſa;
Et pudor abſciſſæ, perrupto limite, dextræ.

QUIS te laudabit digno, Beaumontia, cantu,
Normannûm ſedes, & avita palatia Regum?

REGALE eſt, quicquid video. Berecynthia mater
Incedit talis Phrygias turrita per urbes,
Divarum comitata choro, media ipſa ſuperbo
Ingreditur paſſu, & toto Dea vertice ſupra eſt.

TALE tuum feſtâ circumſtipata coronâ
Attollis, Rhedycina, caput; quodcunque repôſtum
Interiore nitet cultu, melioribus aris
Hoc ſupereſt, animis & ſolâ mente, colendum.

CAR. FINCH *ex Æd. Chriſt.*

MENSA LUBRICA;

ANGLICE,

SHOVEL-BOARD.

ROBOREUS longo ſe porrigit æquore campus,
Adſimilis menſæ, crebro tibicine fultus,
Deviet à juſtœ ne quà libramine normæ:
Hunc (ubi ſepoſitis placuerunt otia curis,

Et

Et coïere, ſuæ quibus eſt fiducia dextræ)
Pervolitant ſpecie nummorum, argentea turba,
Orbiculi, & vario celebrant certamina curſu.
Romani credas ſpatium te cernere Circi;
Aut ſtadium Elei, luſtro redeunte, Tonantis.
Utque coloratas mirata eſt Roma quadrigas,
Et Praſino, Venetoque ſuo ſua factio plauſit;
Sic & nos pictæ ſtudia in contraria ſcindunt
Laminulæ, & teretis facies non una metalli.
Hinc favor, & partes; ſtrepitu cava perſonat aula:
Ira procul maleſuada, & rauco gutture rixa.

AT Tu, qui prima ordiris certamina, Miſon,
Compreſſum extremis digitis, & pollice ſummo,
Deinde ita libratum, tantundem ut diſtet ubique
A facie tabulæ, vi prorſum impellito Diſcum,
Vi modicâ; namque hîc non bruto robore, quantum
Conſiliis opus eſt. Leges ante omnia diſce,
Et ſervare modum. Nam ſi violentior ibit,
Emenſo ſtadio præceps ruet; alveus illum
Excipit extremæ commiſſus margine menſæ,
Sandapilæ ſimilis, duroque immitior orco,
Inde datur reditus nulli; ſors omnibus una,
Seu plumbi ignavi maſſa eſt, ſeu divitis auri.

SED neque, ſi pœnam meruit temeraria Virtus,
Segnities placeat; dextram comitatur inertem
Et pudor, & riſus, caſſique infamia jactûs.

EST quæ tranſverſam diſtinguit Linea menſam;
Hanc ſuperare tibi ſit cura; nec ardua res eſt:
Namque avido diſtat, de quo modo diximus, alveo,
Quantum bis cubitus, pes ter repetitus, adæquat.

NEC ſeptum hoc ſuperâſſe ſat eſt, contemnitur hoſtis
Qui timet, & tutâ pavidus ſubſiſtit arenâ:
Pergendum porro; ille meis fervente duello
Militet auſpiciis, verè ille argenteus orbis,
Et dignus ſplendore ſuo, qui carcere pernix
Evolat, & (curſum accendens tenui ſtridore)
Lineolam poſt ſe linquit, neque limine campi
Contentus, ſummâ gaudet conſiſtere metâ.
Illum hoſtes oculo obliquo vidêre, graduque
Dejicere, & merito certant ſpoliare triumpho:
Sed ſocii fido circumſtant agmine, terga
Claudentes, & utrumque latus, vitamque ſodali
Morte ſuâ redimunt: toto dum tinnula campo
Bella ſonant, virtus, dolus, ars, ſors omnia miſcent.

PRÆCIPUE quando emiſſus moderamine certo
Orbiculus, ſpatio ſummo ſeſe inſinuavit,
Diſtat ab extremâ bino quod pollice menſâ;
Huic geminum decus, hic miles duplicarius eſto.

AT ſi quis multùm virtuti fiſus, & arti,
Fatalem alveolum haud metuit, tabulæque ſupremæ
Hæſit, & eminulus ſubjectum deſpicit Orcum,
Intrepido vultu veſtigia pendula librans,

Huic

ıic ſummum eſt pretium, triplici hic præfulget honore:
ıi ſi oppugnatus, nuſquam ſtatione receſſit,
rvavitque locum, neque deflevere cadentem
œrentes ſocii, plauſu ſuper æthera tollunt;
ıt juxta, & niveis Victoria concrepat alis.

THO. MASTERS, *A. M. Nov. Coll.* Oxon. *Soc.*

In Libellum Viri Clariſſimi

HO. HOBBII,

De NATURA HOMINIS. 1650.

QUÆ magna Cœli mœnia, & tractus Maris,
Terræque fines, ſiquid aut ultra eſt, capit,
ens ipſa tandem capitur: Omnia hactenus
ıæ noſſe potuit, nota jam primùm eſt ſibi.
ACCEDE, Lector, diſce quis demum ſies;
Inquilinam jecoris agnoſcas tui,
ıà propius hæret nil tibi, & nil tam procul.
NON hîc Scholarum frivola, aut caſſi logi,
ıales per annos fortè plus ſeptem legit,
folle pleno prodeat, rixæ artifex;
naſque merces futili linguâ crepet:

Sed

Sed ſancta rerum pondera, & ſenſus graves;
Quales parari decuit, ipſa cùm fuit
Pingenda Ratio, & vindici ſuo adſtitit.
PANDUNTUR omnes machinæ gyri tuæ,
Animæque vectes, trochleæ, cunei, rotæ:
Quâ concitatur arte, quo ſufflamine
Siſtatur illa rurſus, & conſtet ſibi:
Nec, ſi feneſtram pectori humano ſuam
Aptâſſet ipſe Momus, inſpiceret magis.
Hîc cerno levia Affectuum veſtigia,
Gracileſque Senſûs lineas; video quibus
Vehantur alis blanduli Cupidines,
Quibuſque ſtimulis urgeant Iræ graves.
Hîc & Dolores, & Voluptates ſuos
Produnt receſſus; ipſe nec Timor latet.
HÀS nôrit artes, quiſquis in foro velit
Animorum habenas flectere, & populos cupit
Aptis ligatos nexibus jungi ſibi.
Hîc Archimedes publicus figat pedem,
Siquando regna machinis politicis
Urgere ſatagit, & feras gentes ciet,
Imiſque motum ſedibus mundum quatit:
Facilè domabit cuncta, qui Menti imperat.
CONSULTOR audax, & Promethei potens
Facinoris, Anime! Quis tibi dedit Deus
Hæc intueri ſeculis longè abdita,

Oculoſque luce tinxit ambroſiâ tuos?
Tu mentis omnis, at Tuæ nulla eſt capax.
Hâc laude ſolus fruere: Divinum eſt opus
Animam Creare; proximum huic, Oſtendere.

RAD. BATHURST, *A. M. Coll. Trin. Oxon. Soc.*

GRATULATIO PACIS

Cum FOEDERATO BELGIO *ſtabilitæ*,

CROMWELLO PROTECTORE. 1654.

SIC, dum in Charybdim flumine adverſo ruit
Hinc inde pontus, inter & rupto fremens,
Uterque gurges impetu ſorbet rates,
Ipſumque crebro verberat fluctu Jovem;
Mox, per Sicanum lenè labentes fretum,
Coeunt amici, & unus Oceanum petunt;
Nec quis ſecundus dixeris, nec quis prior.
GAUDETE, cives; veſtra ſic agitur quies
Potior triumphis; mille poſt pericula,
Et mille mortes, diſcite ô quot ſint mala,
Quæ ſola compenſare Libertas poteſt.
HEU! Quanta lucri, quanta gloriolæ eſt ſitis,
Sufficere cui nec maria, nec ſanguis, queant!

Utrinque gentes æmulæ in cladem ruunt;
Venti laborant onere; Neptunus gemit,
Et ſe fatetur ponderi tanto imparem:
Xiphiaſque, Phyſeterque, jam moles ſuis
Immaniores dum vident, vinci timent.
Tum fulmen exit machinis crebrùm intonans;
Majuſque fulmen, ardor atque iræ virûm,
Oculis micabat; territat pontum fragor,
Et dormientem littori Phocam excutit;
Mitiſque delphin, tale dum ſpectat nefas,
Pertæſus hominum, nota deſeruit váda.
Grandævus horret Nerëus, Nymphæ pavent,
Et viridis algâ Phorcus occuluit caput.
Nudata queritur regna Tartareæ ferox
Dominator aulæ, & pervium ſuperis vident
Manes Barathrum, ſeque jam lucis pudet.
Semiuſta fluitant corpora, & laceræ trabes,
Et cuncta miſcent fumus, & flamma, & fragor;
Unuſque rerum eſt vultus, & Nullus——

VIDEN? Per altum multus Halcyon volat:
Subitò ſileſcunt æquora, & ponunt minas.
Tu, Magne, ſolus hæc potes: Mavors tibi
Submittit ipſe frameam, & æquoreus deus
Suum tridentem; ac geſtiunt tanto Arbitro.
Salve, ruentis Imperî Stator; tuum eſt,
Quòd nec rapaces metuit imbellis Toga;

Pie

Pietaſque caſtris exulans aliis procul,
Veſtra inter arma dulce * præſidium invenit,
Sic macte ſemper; inter & lauros tuas
Mitior Oliva creſcat; ut nobis bonus,
Aliiſque magnus audias: dum, Te auſpice,
Fretum Britannum majus Oceano cluet.

R. B. *A. M.*

In Sereniſſimum Regem

CAROLUM II.

BRITANNIÆ *ſuæ reſtitutum.* 1660.

QUIS novus hic Cæſar, ſiccâ qui pace Britannos
Subjugat, &, Bruto ſaltem hoc plaudente, triumphat?
Quem non ira minax, ultorve in prælia Mavors
Aſperat, armorumve ferus circumſonat horror;
Sed tranquilla quies, niveiſque jugalibus ambit
Dia Salus, plenoque arridet Copia cornu?
AGNOSCO CAROLUM: en, quantus de fronte ſerenâ
Fulget honor! quæ ſtat juvenili gratia vultu!

* Jam enim Monarchiæ, Academiæ, ipſique ordini Eccleſiaſtico ruinam intentabant Fanatici: quibus pro tempore obſtitit Cromwellus.

ALME,

ALME, veni tandem, tardoſque in vota precantûı
Abſolvas Superos, dilapſaque lora potenti
Sume manu; tibi cùm lymphata atque enthea turba,
(Omnia quæ vertit ſeſe in miracula regni,
Hydramque, Tigrimque trucem, informemque Chimæ
Jam cedit, caſſoque jacet dejecta furore,
Grate, veni, &, quamvìs toto tibi ſerviat antro
Æolus, & dominum Nereus petat omnibus undis,
Sit potior quæ te populi vehit aura, nec ullo
Pleniùs, aut meliùs tumeant tua carbaſa vento.

ASPICE, ut occludat venienti urbeſque viaſque
Importunus amor, dum plebs, quæ fecerat hoſtis,
Officioſa facit, nimioque rebellis honore eſt.
Jam neque genua labant ſenibus, nec tarda podagra
Diſtinuit captos; pueri, imbelleſque puellæ
Accurrunt, mediiſque audent ſe immittere turmis:
Dumque triumphales rutilant per compita flammæ,
Accenduntque domos, circum præcordia gliſcit
Major flamma viris, menteſque impenſiùs ardent.
Felices! queis te, poſtquam ſuperata Deorum eſt
Invidia, & ſævi longa inclementia fati,
Divulſum dulci à patriâ, aſpectuque tuorum,
Contigit excipere, atque oculos laſſare tuendo.

SCILICET huic fueras olim ſervatus honori,
Depoſitum fatorum, ut dextræ robur adultæ
Suſtineat triplicis nutantia pondera ſceptri.

O Cœlo dilecte nimis, quem feſſa repoſcunt
Imperia, ô magnis nequicquam erepte peric'lis,
Si non afflictis tanto in diſcrimine rerum
Creveris, & patriæ te ſuſpirantis in uſus.
Hoc erat, hoc unum tantis natalibus addi
Quod licet, & Divo genitori fata negârunt;
Ut cùm te extorrem Deus & fortuna noverca
Juſſerit ignotaſque vias, atque aſpera rerum
Tentare, & mores hominum monſtrârit & urbes,
Pulchrior exurgas tandem, emerituſque laborum
Nunc vigeas magis, & ſplendor tibi creſcat ab uſu:
Surculus ut ſterili qui dudum immarcuit agro,
Dum rigor immitis Boreæ, morſuſque ferarum
Infeſtant, & adhuc geniales improba ſuccos
Terra negat, roremque invidit Jupiter almum;
Jam locuplete ſolo ſuſceptus, & ubere glebæ,
Lætior emergit, fructuſque umbramque ſalubrem
Impendit populis, & vertice ſydera tangit.

SIC adſis (Rex magne) tuis, multúmque peritus
Edoceas artes quas Rhenus dives & Albis
Scire dedit; quicquid verſuto in pectore volvit
Gallus, & Auſtriacus geminâ deliberat aulâ:
Sic adſis, cui nec fractos emolliit artus
Deſidia, aut animum pellacis peſte veneni
Corrupit tenero falſa & facata Voluptas:
Sed firmat ſors dura virum, ſtudiiſque ſeveris

Finxit, & accendit generoſo pectus honore.

PER luſus alii, phalerataque gaudia tendant
Ad ſceptra, &, ſe non capientes, regna capeſſant;
Huc tua te virtus vocat, & diademate cingit,
Datque tenere manu, quem mente intelligis, orbem.

RAD. BATHURST, *M. D. Coll. Trin. Soc*

In Obitum Celſiſſimi Principis

HENRICI

DUCIS GLOCESTRENSIS. 1660.

HACTENUS, ô ſocii, plauſus & gaudia * toto
Ferre ſinu licuit, paſſiſque admittere velis:
Hactenus haud ullâ maculatum nube ſerenum
Vidimus, atque hilares cœlo decurrere ſoles:
Utque ſalutiferam toties qui ſumpſerat offam,
Nulla venena illi, neque pocula dira nocebant:
Nos ita nec luctus, nec ſors mœſtiſſima tangit.

ATTAMEN hæc inter, quanquam furialis Erinnys
Ceſſerit, ac noſtro Mavors procul exulat orbe,

* ſc. ob nuperum Regis Car. II. reditum.

Et repetit Gothos, & Biſtonas horridus armis;
Quanquam jam longùm ignotas inviſerit oras
Libertas, & Virgo redit, Carolinaque regna;
Dum nec adhuc lachrymas natorum in funere mater
Ferre ſcit, & nemo triſtis, niſi proditor, audit;
Huic uni ſaltem juvat indulgere dolori.

QUIDNI etenim? cùm jam ſpes terræ, curaque Cœli,
Ipſe ſuis cœpit CAROLUS diffidere Divis:
Quem quia fata jubent regnum pro fratre paciſci,
Et ſimul ad ſua ſceptra vocant, dextramque recidunt,
Ditior exilio fuerat, cùm fidus Achates
Aſcaniuſque idem coram ſtetit; ille per omnes
Ire comes quondam terrâque marique labores;
Illius haud unum dederat præſentia regnum:
Quam cùm Parca negat CAROLO, non amplius ipſum
Centum * oratores, centum ſolantur amici:
Jam nec ab occiduis prænobilis hoſpes Iberis
Gratus adeſt mœſto; neque gratior advena Ponti
Leniit infandos formâ omnipotente dolores,
Diva Soror, poſtquam occubuit chariſſimus Heros,
Et tantos unâ temeravit morte triumphos.

SENSERAT Oceanus damnum, fluctuſque ſonoros
Plangebat domino: tremuitque Britannicus orbis,
Quanquam Cæſar adeſt; veluti cùm maximus Atlas

* Legati hinc inde miſſi.

Subduxit feſſum Cœlo caput, horruit ingens
Machina, & attonitis pavitàbat ſignifer aſtris.

EHEU! quam vario volvit mortalia caſu
Inſtabilis fortuna, & cæco in turbine verſat!
Hiccine qui fatis longùm jactatus iniquis,
Ærumnarum undas toties, totieſque feſellit
Latrantes ſcopulos, contritoremque Caphareum
Præterit, ut patriis tandem ſit naufragus arvis,
Et cadat ignavæ jam præda inglorìa febri?

AT non talis erat, lætâ cum nuper in Aulâ
Grandior inceſſit, Nymphaſque obliqua tuentes
Urebat vultu; vel, equo ſublimis & armis,
Ibat ovans per ſigna; favor comitatur euntem,
Gloriaque illuſtrem fulgenti circuit aurâ:
Atque aliquis juxtà victori regna futuro
Deſtinat, inque animo diſponit mille triumphos;
Atque aliqua, hæc, inquit, præſtantis gratia formæ
Idaliam poſſet coelo deducere Divam.
Ille indignantem, & conantem plurima, frangit
Cornipedem; ſive is greſſus glomerare ſuperbos
Aggreditur, pedibuſve altas conſurgat in auras
Arduus, aut ſtratâ gravior ſubſultet arenâ:
Fervet opus, patuliſque efflantur naribus ignes.

NAM neque degeneres curas, arteſve pudendas
Excoluit, luxuſve dies, aut alea noctes
Perdidit, ambiguo ſuſpendens vota fritillo:

S

Sed nunc jura Patrum, aut magni conſulta Senatûs
Excutit, &, dextro pollens moderamine linguæ,
Juſtitiæ griphos, rerumque ænigmata pandit:
Nunc & Militiæ leges, momentaque belli
Cogitat, & doctis deſignat prælia chartis,
Grande rudimentum, atque hoſti fatale futuro;
Quonam acies formanda modo, cùm cornua Ductor
Explicat, aut ſtringit rurſum; quâ callidus arte
Opprimat incautum campis, aut ſaltibus, hoſtem;
Quæ ſtatuat vallo ſpatia, & quali aggere muros
Oppugnet, quanquam ipſa intus feralis Enyo
Tercentum tonat ære globos, tot fulgurat *Ætnis*.
Quippe ſuas illum docuerunt Teutones artes;
Credidit indigenam *Hiſpanus*: quin ipſa fuiſſet
Gallia faſſa ſuum, niſi quod minùs hoſpita, civem;
Surreptamque ſibi miratur Etruria linguam.

ILLE & Naturæ vultus, arcanaque rerum
Semina, & immenſi volvit primordia mundi:
Noverat unde micant ſtellæ, quo tramite Titan
Palleat, & triſti ſqualent ferrugine Lunæ;
Cur trepidans Magnes dilectam vergit in Arctos;
Quid faciat ventos, fulmenque imbreſque ſonoros
Deſuper intorquet terris; quâ lege movetur,
Et redit æternùm ſua per veſtigia Tethys.

MAGNA quidem canimus, ſi non majora vocarent
Et pietatis honor, verique innata cupido,

Et probitas, vitæque tenor ſincerus, & olim
Inconcuſſa fides fratri ſervata, Deoque;
Quam neque ſperatum diadema, arteſve doloſæ,
Ipſa nec inflexit * Pietas. Hæc ſanctus ab alto
Vidit, & exultans Genitor plaudebat Olympo:
Talia namque olim monuit, cùm ſtaret ad aras
Aucturus divos, & jam ſuprema puello
Oſcula libabat totum ſpirantia cœlum:
Chare puer, dixit, quanquam fortuna parentis
Non imitanda tibi, pietas tamen uſque ſequenda eſt,
Et recti cuſtos animus, virtuſque, laborque;
Et, quæ ſit potior ſceptris, reverentia ſceptri.
Hæc tu, magne Heros, imis manſura medullis
Imbibis, & ſacro pendes dictantis ab ore;
Talibus auſpiciis jam tum cœleſtis alumnus
Creſcis, & indigetis ſequeris veſtigia Patris;
Sed CAROLO monſtrante viam, qui fortibus altum
Perficit exemplis animum; tantuſque videris
Exuperâſſe hominem, & mortalem temnere ſortem.

TU tamen, ah! moreris; nec Te tua prodiga virtus,
Aut niveus decor, &, prolem teſtata Deorum,
Majeſtas, Orco eripuit; dum ſordida terræ
Progenies pejore luto ſecura perennant
Secula, &, experti nimiæ faſtidia vitæ,

* Sc. obedientia erga Matrem, ipſum ad Papiſmum ſollicitantem.

Vix

um deficiunt; ſic uſque vireſcit & uſque
ıus infelix, & lappa renaſcitur arvis;
ſpiranteſque croci, molleſque hyacinthi,
cito diffugiunt, animaſque ſub æthere linquunt,
roſias animas, nec ſpes redit ulla fruendi.
T vos, ô Superi, quorum moderamine conſtant
:ria, & nuper capiti ſuppôſta Britanno eſt
;emina, & nullo ſuperabilis Hercule cervix,
7obis minor, & veſtris nimis obvia telis;
:l adhuc meritiſque ſuis, cultuque ſuorum,
RICO ſupereſſe datum eſt; ſi fortia facta, &
a viri virtûs gemino uſque in Principe durant;
cite abreptæ pereant ne ſtamina vitæ,
ı demptos fratri ſuperaddite fratribus annos.

RAD. BATHURST, *M. D. Coll. Trin. Soc.*

GRATULATIO

OB

Auſpicatiſſimum Sereniſſimæ Principis CATHARINÆ *Luſitanæ*, Regi CAROLO II. *deſponſatæ, in Angliam appulſum.* 1663.

ITE graves longùm curæ, vultûſque ſeveri
Nubila, & atrati * terno jam funere luctus,
‡ Strigoſique dies; omnis cum Rege caleſcit
Muſa ſuo, & teneros pariter ſpiramus amores.
FALLOR? an Heſperio labentem cardine Divam
Cerno procul? fugiunt nimbi, latéque renident
Omnia venturæ; dignataque pignore tanto
Æquora lenè tument: clavo ſedet arbiter Hymen;
Urget Amor fluctus, & carbaſa ventilat alis:
Tum vero innumeros plauſus comiteſque, Brittanique
Ingeminant, audit Tagus & Tarteſſia longè
Littora; clamori cœlum, ſcopulique, reſultant.
JAMQUE venit patriæ decus & jactura Braganzæ,
Spes Britonum; occiduâ toties quam lampade Titan

* ſc. Eliz. Bohem. Reg. Henr. Ducis Glocest. Mariæ Pr. *Arausion.* ‡ Quadra geſimales.

Ambiit

Ambiit, Herculeaſque petit nunc * tardior undas;
Soſpes adeſt, veteres horrens cui Bruma rigores
Depoſuit, Zephyruſque tepentes molliit auras:
Quà movet illa pedem, pubeſcunt germine campi;
Narciſſuſque crocuſque ſubit, Dominamque ſalutant
Undique Regales florenti culmine quercus:
Denſati circùm populi venerantur euntem;
Illa beat conſpectu urbes, agroſque ſerenat.
Fulgentem veluti cùm Luna argentea diſcum
Noctibus hybernis lætanti attollit Olympo:
Aut qualis rutilis coelebs Hyperionis ales
Tendit iter pennis, noſtri novus advena mundi;
Aſſurgunt omnes decori, vulguſque volantûm
Per ſudum ſtrepit, & plaudentibus adſonat alis.
  URITUR interea virgo, lævâque mamillâ
Cæcum vulnus alit, veteriſque haud inſcia curæ
Quærit adhuc pretiumque viæ, finemque laborum:
Ilicet, auratâ quæ fixit utroſque ſagittâ
Ocyor, occurrit CAROLUS; cui greſſibus æquis
Majeſtas & Amor ſtipant latus; Illa repente
Mirari tam grande decus, ſpeciemque Deorum
Oblatam, & pactos coelo ſponſore Hymenæos:
Nunc & Cantabricos fluctus, horrendaque nautis
Monſtra, procelloſaſque hyemes, ventoſque minaces

* Diebus ſc. ineunte vere auctioribus.

Abſolvit, tantique juvat meminiſſe peric'li;
Digna quidem hæc merces, ob quam deſpexerit unà
Auriferumque Tagum, Soliſque cubilia Calpen.
Hæret in obtutu ſponſus, Nymphamque pererrat
Luminibus propriis, nunc primùm oculatus amator.
Colligit innumeros vultuque habituque lepores,
Inceſſumque notat qualis ſolet eſſe Dearum;
Quis ſit honos frontis, vegetis ut regnet ocellis
Alma Pudicitia, & molles caſtiget Amores:
Jamque ſuos ignes probat, & bene credita Divis
Connubia, & vinc'lis ſtringi ſe gaudet in iſtis.
Quantus amor! quales thalami! non puriùs unquam
Prima Palæſtinis ſudant opobalſama ramis;
Nec delibatæ Nabathæis meſſibus auræ
Suaviùs aſpirant; ſic Nardo nubit Amomum;
Sic bene miſcetur generoſo Lympha Lyæo.

DESINE jam, Cæſar, ſegnes inceſſere puppes;
Neu querere, ignavos ægrè quòd Cynthia menſes
Volverit, & lento proceſſit ſignifer axe:
Grande moræ pretium eſt, quòd, Diis rivalibus, ultrò
Te CATHARINA petit; cui Jupiter ipſe per undas
Mugierit, totoque incluſam perpluat auro:
Quam peteret raptor, conjuratæque repoſcant
Mille rates, ſpretiſque Deis, & compare pulchrâ,
Demereat pomo feliciùs arbiter Idæ.
Fortunate nimis! qui tot certamina fati,

Et

Et varias Tellure vices, & tædia ponti,
Feſſus * Ulyſſæo tandem ſolabere portu.
Macte toro, & populis bellorum damna reſarci:
Quando tuo Venus orta mari, tuque (inclyte) gentis
Prolificæ, omnigenûmque audis regnator aquarum.
Sæpe tui inclamant, HENRICUM (CAROLE) debes,
Sæpe monent, debes nobis (Auguſte) MARIAM,
Qui viſent patrios fato ‡ meliore Penates.
Tu bonus & felix tot per diſcrimina cives
Servâſti, nunc ipſe crea; quartamque coronam
Sume tibi, cunctas cui deſtinat Anglia quercus,
 TU verò ante alias Superis chariſſima Nymphas,
Quæ dudum in ſterili languebas frigida lecto,
Unius ætatis princeps, per ſecula mille
Nunc ævo ſacranda veni: Te CAROLUS ultrà
Eripiet fatis, poſtquam immortalia figet
Baſia, & afflabit gremio contagia Cœli.
Inde genus divûm ſurget tibi ſtemmate longo,
Ectypa Majorum ſoboles; CAROLUSque puſillus,
Parque tuî lætâ CATHARINA adoleſcet in aulâ:
Ille quidem populos, ſed reges Illa domabit;
Inſenſaſque acies, & ſceptra minantia ſceptris
Mulcebit vultu; patriis dominabitur undis
Alter; velivolaſque arces per cærula ducens,

* Ob ſponſam Ulyſſiponenſem. ‡ Quia ſc. Henricus & Maria poſt primum in Angliam appulſum mortui ſunt.

Eruet

Eruet Eöo rutilantes littore gemmas
Impiger, Heſperiique ortus rimabitur auri:
Naſcetur, qui Barbaricos inhibere furores
Poſſit, & Odryſias Solymis depellere Lunas,
Jamaicæque Indos, & Mauros addere Tingi.

ERGO age; ſolve, ſinu quos jam premis invida, Rege
Túne etiam hos damnas tenebris, & carcere cæco,
Crudelis? quin rumpe moras, dum pronuba Juno
Ire jubet, Geniuſque metus objurgat inertes;
Parque Jovi noſtro Semele felicia condas
Secula, & (heu!) nimiùm fugientibus utere donis.
Quid juvat æternùm miſeras diſperdere noctes
Segniter, & vacui faſtidia ferre cubilis?
Aſpice ut obſcurè nemorum per devia reptet
Virginitas ignava hederæ, necdum illa ſub auras
Emicat, aut humili ſqualens caput exerit umbrâ;
Tandem inopis pertæſa tori, ſi fortè vel arcem
Ætherei Jovis, aut proceræ robora quercûs
Strinxerit amplexu, & ſenſim inſinuârit amores,
Protinus ad ſuperas gaudet ſimul ardua ſedes
Scandere, ſeque unà mirantibus induit aſtris.

TU quoque jam diſcas quibus artibus alma perennet
Imperium Natura ſuum; te prodit amori
Ille decor vultûs, & non ſinit eſſe quod optas:
Nec pudeat ceſſiſſe; fuit caſtiſſima quondam
Penelope, ſed Dulichiis ſe tradidit ulnis;

Porciaque ingentem pellexit ad oſcula Brutum.
Ipſa vides quoties veſtro *ſub littore Phœbum
Veſpere anhelantem gremio Thetis excipit udo.
Omnia magnus Amor ſubigit, volucreſque, feraſque;
Squamigerumque pecus gelidis accendit in undis:
Non illum effugiant tigres, aut torva leonum
Pectora; & indomiti, proſtrato robore, tauri
Hoc ſubîere jugum, poſtquam illos dulce venenum
Perculit, atque ægras depaſcit flamma medullas.
CEDE Deo, Nympha, & mites admitte calores;
Quandoquidem vernante anno redit ad ſua turtur
Murmura, & implicitis ſponſalia veſtra palumbes
Concelebrant roſtris, & jungunt oſcula conchæ.
Ipſa parens rerum jam nunc tibi dædala Tellus
Turget, & arcanos fæcunda reſuſcitat ignes.
Conjuge te, viridante toto, jam ruſtica Phyllis,
Cum Corydone ſuo, ſimiles meditatur amores,
Velitibuſque choris primæ præludia culpæ
Exercet; Paphio juvenis dum fervidus œſtro
Quaſſat humum ſaltans, & terret tympana cantu,
Mordicus impingens teneris poppyſmata malis.
Ducitur in thalamum hirſuto mactanda marito
Victima, & extremum Zonæ jam deflet honorem;
Atque aliqua è ſociis tacitè petulantibus optat

* Sc. Oceano Occidentali finitimo.

Sic fieri triſtis; dum mater gnara peric'li
Nequiter irridet, conſolaturque timentem,
Vexatoque cupit filum * decreſcere collo.
Ergo jubet noctiſque minas, bellumque, virumque
Deſpicere, & medium fidens exporrigit unguem:
Jamque labantem animo, & trepidantem morte propinquâ
Erigit, atque alios audet promittere ſoles,
(Mirum!) & ſæpe Deos habuit non vana faventes.

VOS etiam, illuſtres animæ, conſcriptaque Divis
Nomina, queis Venus Uranie, & non altera flamma
Corda ſubit, quàm quæ Indigetum pia tempora circùm
Lambet, inextinctis cum ſerò migrabitis aſtris;
Quos eadem † ſtudia, & cingentes omnia claſſes,
Fœderaque, & gemini jungunt commercia mundi,
Nunc & Amor junxit; ſedes queis præſtat avitas
Ipſe Deus, pulſiſque dedit regnare ‡ Tyrannis;
Vos eadem Natura vocat, reparandaque ſæc'la
Tradidit; & Fati jubet inſtaurare ruinas,

ATQUE utinam hæc maneat nullis laxanda querelis
Copula; quin ſemper vobis nova gaudia ſurgant,
Semper primus amor: durent hæc feſta per ævum,
Seraque cognato celebrate repotia cœlo.

RAD. BATHURST, *M. D. Coll. Trin. Soc.*

---

* Vide Catull. 60. de Thetide. † Sc. artes nauticæ & mercatoriæ, quarum Luſitani juxta cum Anglis ſtudioſi.
‡ Rebellibus hinc, Hiſpano inde ejecto.

TRAN-

TRANSACTIO PHILOSOPHICA;

SIVE,

Metamorphoſis Atomiſtæ in Muſcam.

IMPERII ſacros Regina Scientia fines
Fixerat, immenſoſque diu toto orbe triumphos
Inviolata egit, poſtquam fundamina certa
Invictus regni poſuit Stagyrita futuri;
Et nullos hoſtes, ipſis venerabilis annis,
Invenit; donec tandem arma rebellia ſumpſit
Ultima progenies, tantâque indigna parente;
Quam fœdo (ut fama eſt) tulit ignorantia partu.
EXULAT hinc cum pace pudor, ſubiitque tyrannis,
Ingeniumque ferox, atque artes mille nocendi.
Vidi ipſe immeritas animalia ſolvere pœnas,
Tortor ut acceſſit Buſiride ſævior ipſo,
Vivaque mox cultris præcordia nudat acutis.
Vidi ego perſpicuis alia expirantia vitris,
Poſtquam vitales ceſſerunt follibus auræ,
Cum gemitu inſontes animas ſimul exhalârunt.
Quis Divûm interpres dicat, quo numine læſo,
Tam fera Tartareis peſtis ſeſe extulit undis:

Fortunæ incertis quæ caſibus omnia ponit,
Lucenteſque polos, & terras æquore cinctas?
Nullus enim rector cœleſti fulminat aulâ,
Conditor ipſe ſui cœli; verum impete cæco
Particulas pulchrum fortuna coëgit in orbem.
Quiſque ſibi Deus eſt, & habet ſub pectore numen.
Quòd ſi ſacra parens periturum deſerat orbem
Natura, & mundi moles operoſa laboret,
Ingenioſa nigris ſudabit turba caminis,
Et fornace ſuo omnipotens dabit omnia Cyclops.
Senſit ubi Natura ſibi nova bella parari,
Ulterius non paſſa malum eſt, ſed limina Divûm
Indignata petit, veſtis quam candida circùm
Velavit, gemmis fulgentibus intertexta:
Exhibuitque procul miris variata figuris
Aſtrorum motus, lunæ fratriſque labores.

ILLA ubi ſidereâ veſtigia fixit in arce,
Limen adit Superûm, ſacrâque ita voce profatur:
Noſtra Syracuſius fragili miracula vitro,
Cœleſteſque ſenex audax cùm pingeret orbes,
Ornâſtis placido, Superi, cœlum omne cachinno:
Mirati his tangi mortalia pectora curis.
Prima quidem melior, Saturno rege beata,
Curarum immunis, quibus hæc nimis æſtuat, ætas:
Nondum ſollicitæ rerum cognoſcere cauſas,
Mollia ſecuræ peragebant otia gentes,

Me varias volvente vices & lucis & anni.
Sed nova gens hominum, & malè ſedula nata propago eſt,
Omnia quæ ſtrepitu & ſtudio perturbat inani;
Me ſequitur vigil iſta cohors, & mille fugacem
Impia ſcrutatur latebris, poſitoque pudore,
Longævam jactat ſe denudaſſe parentem.
Aſt ego, dum nudam paſſim me exponere tentat,
Per labyrinthæos fugio pudibunda receſſus;
Inſequitur; juvat igne latere, requirit in igne;
Mox undis miſceri, & ſedula quærit in undis.
Imâ ſæpe etiam volui tellure recondi
Cogor at effoſſis iterum remeare metallis.
Mox etiam aëreo volitans ſuper ætherea curru
Detegor, & tenues librantur lancibus auræ.
Sæpe vel arboreo quæſivi in cortice ſedem,
Nullam turba mihi dedit imperioſa quietem.
Prenſanti ſimilem, ſimilem jam jamque tenenti,
Per varias rerum ſpecies, perque omnia duco,
Nondum intellecta, & vanâ ſpe ludo ſequentem.
Quin turbam hanc juſtas jamdudum, O Numina, pœnas
Solvere ſtultitiæ fas eſt, mentiſque profanæ:
Non etenim quivis, alti licèt incola cœli,
Omnia Naturæ poterit ſecreta referre.
ASSENSERE Dei, ſolio cùm Jupiter aureo
Alipedem, ut pœnas ſumat, jubet ire miniſtrum.
Aëra per medium paribus Cyllenius alis

Labitur, & doctas Sapientûm contigit ædes.
Tum denſam nebulam circum ſe fundit, & intrat
Per medios, ſtudia explorans, neque cernitur ulli.
Interea primus qui voce ſilentia rupit,
O ſocii, exclamat, nobis nova gloria ſurgit;
O quantum Natura novæ jam ceſſerit Arti!
Debilis eſt oculorum acies, & corpora parva
Vix imperfecto pertingit acumine viſus;
Conſpicienda dabit minima hoc mirabile vitrum:
Quodque manu tenuit, vitrum porrexerat ultro.
FORTE levi circumvolitat dum muſca ſuſurro,
Tramiteque incerto ſpatioſam circinat aulam,
Hærebat tandem, de ſummo pendula tecto.
Ecce aliquis ſubitò graciles ex ære catenas,
Retiaque & laqueos, tales quæ fecit in uſus,
Applicuit, muſcamque tenaci compede vincit.
INDE interpoſito ſpectant miracula vitro,
Mirantur molem immenſam, atque immania membra;
Igneus ardor ineſt oculis, ſtat corpore toto
Sylva minax, (neque enim viſus ſpinoſior Hiſtrix)
Nunc patulos luſtrant intento lumine rictus,
Hinc vocat attonitos ingens ex ore proboſcis;
Qualem nec Libycæ jactabit bellua terræ,
Turritas moles & propugnacula geſtans.
TUM verò denſas aufert Cyllenius umbras;
Quaſque hominum turbas ſolers induſtria fecit.

Hic labor, hoc opus eſt! ſic famam quæritis, inquit!
Accipite ingentis juſtiſſima præmia curæ;
Vos eritis quicquid vitro ſpectâſtis in illo.
Inde (fide majus) varios traxere colores,
Et ſolitâ incipiunt ſenſim decreſcere formâ;
In pennas abiere manus, pro crine decoro
Fulgenti totum tegitur lanugine corpus;
Pro pedibus, lentis tenuantur crura flagellis,
Juſtaque jam moles, facies & prona videtur.
Mox celeri incedunt paſſu, ſubitòque ſub auras
Tolluntur, ſummique petunt laquearia tecti.

ANTIQUI remanent verſâ ſub imagine mores:
Nam vitæ (ut referunt) non immemor antè peractæ
Mentem animumque illis prudens natura negavit.
Hinc vano ſtrepitu, cæcoque errore feruntur;
In præceps agit Eurus atrox, mox turbine raptat
Sublimes agitans, & inania prælia miſcet.
Mille etiam peritura modis circùm agmina ducunt,
Fucus acerba ſonans, & pictis Cantharis alis,
OEſtrumque, Crabroque, & mole ingens Scarabæus.
Sæpe apibus ſonitu ſtridenti ubi bella minantur,
Cerea pennatis vexant alvearia turmis:
Extemplo glomerantur apes, penniſque coruſcant
Invictæ, turpemque abigunt à mœnibus hoſtem.

AH, quoties teneras morſu læſere capellas,
Et ſole æſtivo laſſus, ſpatioque viarum,

Fron-

Frontem occurſantes damnavit ſæpe viator?
Sæpe renaſcenti cùm vere coagula traxit
Lacteus humor, & alto à margine pinguior extat,
Mille venenatis fundunt ſeſe agmina roſtris,
Et niveum impuro nectar corrumpitur hauſtu.

NON vobis dulces diſtendunt ubera vaccæ,
Fortè ſuperveniens exclamat ruſtica conjux;
Inde graves turmas, & poto nectare tardas,
Indignata procul manibus virgâque repellit.

SED meritas ſolvunt pœnas, cùm accendere parvam
Præmonuit nox alma facem, volat inſcia turba,
(Sive hìc flammantes ſylvas, campoſque nitentes
Credit, ſeu rapit in certam ſors dura ruinam)
Per ſpatia incertis alis tenebroſa vagatur,
Ad ſeſe attonitam donec trahit aurea lampas.
Ceu quondam volitans ſublimis in aëre milvus,
Subjectis luſtrans leporem cùm vidit in arvis,
Flectitur in gyrum, ſpatiiſque remotus iiſdem
Uſque videt prædam, ductis per nubila ſpiris:
Lampada ſic torto levis ambit turba volatu,
Lucenteſque pyras & non ignobile buſtum
Aſcendit demens, quæſitiſque ignibus ardet.

SIC, dum nativum memorat, renovatque furorem,
Ingentes pœnas vitæ dat muſca prioris.

NICOL. L'ESTRANGE, *Baronett. ex Æde Chriſti.*

THO-

THOMÆ WILLIS, M.D.

In Diatribas Medico-Philoſophicas, De Fermentatione & Febribus.

ABSTRUSAS rerum cauſas, quo ſemine litem,
Quo pacem Natura paret, quis corpora motus
Urgeat, indomitos undis quid miſceat ignes,
Qui nexus elementa ligent, fœlicior ætas
Conſpexit tandem; cunctiſque ignota priorum
Abdita laxantur vaſti penetralia mundi.
PROGENIES cœli, terræ defoſſa Metalla
Viſceribus, quamvìs Phœbo oſtentata parenti,
Indiga lucis erant; radios obſcura premebat
Umbra, & lucenti ſplendor quæſitus in auro eſt.
Lumina præſtrinxit ferrum, ignotumque latebat,
E damnis notum nimis; & ſimul agmina fudit,
Ingeniumque unà victor ſuperaverat enſis.
Sic olim caras, vanæque indaginis artes
Eluſit N[illegible]rens; ſic lumine juſſit
Siſtere, & [illegible]mo defigere cortice lumen.
At nobis tentare adyta, atque inviſere rerum
Ultima conceſſit, mundique arcana tueri:

Nec nota eſt magis ipſa ſibi; quis montibus altis
Regnet amor, quæ flamma leves in marmora ſuccos
Excoquit, unde novi tellus connixa metalli
Cæca rudimenta, & duri primordia fœtûs
Fœcundo fovet amplexu; cur vere tepenti
Pandit opes terra, & nativo fulgurat oſtro.
Qui zephyri molles prægnanti ſemina Veſtæ
Inſpirent: nebularum arcâ cœlique relictis
Sedibus, in noſtris Iris quæ geſtiat undis.
Cur fluviis immerſa Ceres, commixtaque Nymphis
Intumeat: quæ bella movet, quas concitat iras
Fervidus, inque cadis celebraverit Orgia Bacchus.
Sicaniæ quis deſertis fornacibus Ætnæ
Vulcanus molles per corpora ſuſcicat ignes.
Quin etiam humanos agitet quis ſpiritus artus:
Unde hinc purpureus venas, hinc lacteus imber
Irrigat; in fontes quæ cauſa recedere juſſit
Sanguinis aſſiduo remeantia flumina motu.
Qui cæci in venis ignes, quæ viſcere flamma
Deliteat, febremque ciet: quid miſceat æſtu
Frigora, diverſæ coëant quo fœdere Zonæ.
Quæ peſtem Stygio furiarum emittit hiatu,
Graſſarique jubet, ventoſque armare veneno.
Quis ſit faticidus renes qui perluit humor,
Qualis odor matulæ, quem nec faſtidiit olim,
Balſama cui victæ pelvis ſpiravit Idumes.

Cuncta

Cuncta patent: nec cui furtivos impius ignes
Intulit, artifici meliùs ſua cognita proles.
Artis circuimus mundum; indignataque Gades
Tranſiit extremos, veteremque Scientia Thulen.
Felix qui potuit rerum cognoſcere cauſas!
Naturæ Phœboque ſacer! cui Delphica laurus
Amplecti frontem, radiataque tempora geſtit.
Flammæ illi parcent, quem ſacris artibus Hermes
Imbuit, & doctos tenebris qui vindicat ignes;
Illum nulla dies rapiet, qui lumina Phœbi
Donārit radiis, luciſque fugaverit umbras;
Non illum afflato Peſtis violare veneno
Audeat, aut tacitâ Febris torrere favillâ,
Qui morbis vitam, & letho donaverit ævum.

PHILIPPUS FELL, *Med. Stud. Oxon.*

THOMÆ WILLIS, M. D.

In Cerebri Anatomen Carmen.

QUI terræ pelagíque vias, mundique per omnes
Articulos ſpatiatur ovans, metáſque ſuorum
Herculeas audet ſupra poſuiſſe laborum,
Neglectus jacet uſque ſibi, dúmque omnia quærit,
Ipſe ſuî quæſitor abeſt, incognita tellus

Solus

Solus Nauta latet, propiórque ignotior orbis.
Tu melior Typhis, ſpreto jam Phaſidis auro,
In te vela paras, animatos detegis orbes,
Humanáſque aperis auſis ingentibus oras.
Jámque novos laxare ſinus, animæque latentis
Arcanas reſerare vias, cæcoſque receſſus
Fas aperire tibi, totámque recludere mentem.
HUMANI quicquid ſuſpenſum eſt fornice cœli,
Quem teneant capitis laqueata palatia civem;
Altera cur foveat, cur protegat altera meninx;
Quos teſtes genüiſſe, animi quos utraque mater
Conceptus peperiſſe valent, quæ cella recondat,
Quis ſinus excipiat; quales mirabile nectit
Rete dolos, formas rerum & phantaſmata captans:
Seu mens præteriti retinet ſimulachra laboris
Membranis deſcripta ſuis, ſeu provida fatis
Imminet, & Lacheſi venturos præripit annos.
Quin ſpectare datum eſt tumidos quæ pectore fluctus
Suſcitet, & noſtrum tempeſtas miſceat æquor;
Unde Amor, atque arcum nervo quo tendere natum
Idalium Cytharæa jubet; cur objice ſanguis
Siſtitur, & torto frænatur venula nodo.
Cernimus ut ſedeat Dolor & ſuſpiria ducat;
Ut Metus incertum condat caput, & ſibi fruſtra
Conſulit, éque ſuis jam jamque evellitur umbris:
Ut nutans ægrè ſuſtentet corpora Somnus;

Ut

Ut Riſus dextrâ firmet latus; unde ſolutos
Gaudia dilatant animos, cùm gurgite pleno
Flumen abit, totoſque juvat laxare rudentes.
Quâ Ratio ſublime, ſedens per inane theatri
Nervorum dextrâ tenet & moderatur habenas.
Exultat jam Diva, videt vultuſque lareſque,
Agnoſcitque ſuos, & cui natura tueri
Indulſitque referre Deos, jam vertice ſurgit
Lætior, & ſpectat cognata erectior aſtra.
Jamque neces & fata juvant. Stylus iſte nocentis
Expiat & toties crudelis vulnera ferri.
Ipſa novos ſtatuit de ſe Libitina triumphos,
Furca cruceſque placent, & bis ſpectacula latro
Sanguinis hic jactet primus moviſſe lacunas,
Sortitus famam vitæ cum fonte perennem:
Hunc lymphæ, lactiſve latex, hunc glandula laudet;
Diviſum vili ſectoque cadavere nomen
Quæſierint alii: melior tua pagina geſtit
Oſtendiſſe hominem, ſpirantemque æthera mentem.

PHILIPPUS FELL, *A. M. Coll. omn. An. Oxon. Soc.*

In obitum celſiſſimi Principis
HENRICI
Ducis Gloceſtrenſis.

VOLVIMUR, & cæco vitæ per lubrica caſu
Præcipites fortuna rotat; vix dum Anglia luctus
Sopierat, mœſtumque genis abſterſerat imbrem;
Solvitur en iterum in lachrymas! Jam mitius aſtris
Credidimus ſpectâſſe Deos, parcaſque vacantes
Invidiâ, & poſitas animis cœleſtibus iras;
Albentes puroſque dies, ſorteſque bonorum
Sinceras fluere, & ſoles ſine nube ſerenos;
Cùm ſacrum CAROLI vultum & venerabile frontis
Contigerat pondus, radiantiaque ora tueri.
INTEREA audiimus cœlos fatale ſonantes
Attoniti, & magnis confuſa Britannia damnis
Singultus cantu, lachrymoſaque gaudia miſcet.
Quæque in feſtivos accenſa eſt flamma triumphos,
Credita præluxiſſe rogo, lauruſque cupreſſu
Ferali contexta dolet: plantâque ſilenti
Irrepens lætas pulſat mors invida turres;
Atque importunus dolor interpellat ovantes.

O nimium quæſite Deis, quem fata repoſcunt
Maturum divis juvenem, quem debita coelo
Et præcox virtus, tenero ſublimior ævo
Eripuit terræ, Superiſque accendit amores:
Occidis, & Patriæ tecum, dux inclyte, ad umbras
Spem trahis; & vota & miſeros unâ obruis urnâ!

QUANQUAM nemo unquam penetraverit incola coelo,
Gratior, & longus Superûm tibi ceſſerit ordo:
Quanquam ſidereas ſubmittant aſtra coronas,
Atque Ariadneæ ſerpant per tempora flammæ,
Omnis & exultans tanto hoſpite jubilet æther:
Te tellus tamen infelix, te patria luget
Præſidio viduata ſuo; dolet Anglia ſparſas
Dilaniata comas, Thameſiſque gementia volvit
Flumina, & æquoreas lachrymis petit auctior undas.

FLUXERUNT tria luſtra tibi, jamque addis in arma
Te fratri comitem, magnumque exemplar adoras.
Obſtupuit miles, quoties aut frigora noctis
Sub Jove, vel Phœbi tuleris patientior ignes:
Seu ruis in medias acies, & cominus hoſte
Decernis, denſamque in turbam fulmina jactas,
Agnovit fratrem CAROLUS. Te proripit ingens
Vis animi, & longè æquales annoſque relinquis.
Non ſecus in cunis olim Tirynthius angues
Compreſſit puer, & coelo ſe prodidit ortum:
Talis prætextâ nondum donatus, ad undas

Scipio Ticini, patriæ patrique cadenti
Umbo aderat, victæque dedit Carthaginis omen.
SPES Britonum, Lacheſis cui ſola inviderat ævum;
Cui Martis furor, & rabies armata pepercit,
Pace cadis. Sic dum Trojæ reſpirat ab armis
Pelides, molli choreæ feſtiſque Hymenæis
Indulgens, lætos inter Libitina triumphos
Delituit, magnumque patri reddebat Achillem.
AT vos (Ledæo quanquam de lumine lumen
Extinctum eſt) vos ô longos durate per annos,
Sideraque OEbalii felicia vivite fratres.

PHILIP. FELL, *A. M. ex Æde Chriſt.*

GRATULATIO

OB

Auſpicatiſſimum Sereniſſimæ Principis CATHARINÆ *Luſitanæ, Regi* CAROLO II. *Deſponſatæ, in Angliam appulſum.*

SENSIT inaſſuetas circum præcordia flammas
Inſcius, & blandos miratur CAROLUS ignes:
Qui Martis modò fulmen erat, quem bellicus ardor
Juvit, & armatum caſtrenſis & hoſticus ignis,
Ipſe ſtupet gaudetque novâ caluiſſe favillâ.

AT

AT fatis gratetur ovans, innoxius ille eſt,
Et ducit, quem ſenſit, Amor, mollemque Gradivus
Militiam exercet: ſunt & ſua prælia paci.

JAM Luſitano de littore regia ſponſa
Solvit, ubi Heſperiis Titan reſpirat in undis.
Hanc tibi vel notis cuperes, Rex magne, peric'lis,
Exiliiſque emere, atque unam perſolvere Divos.
Si Veneris myſtæ pandant oracula vates,
Ex ſimili ut conſurgat amor, non dignior unquam
Intravit ſacros conjux Auguſta penates.
Divûm ambo creti magno de ſanguine, & æquâ
Majeſtate pares: pariter dilectaque Divis
Nomina, ſorte pares ambo, virtutibus ambo.

HISPANOS olim faſces & Sceptra Philippus
Heſperiæ, & mundi tenuit confinia Gades.
Unus cognato deerat diviſus Ibero
Luſitanus ager: veteres ſtat ponere fines,
Nec novus antiquas limes diſterminet oras.
Oppreſſas aſtu gentes, direptaque regna
Criminibus, longum victor poſſedit in ævum.
Non tulit hoc vindex Superûm manus. Hiſpalis omnis
Mox exuta Tago, partiſque eluſa Trophæis,
Conjurat cœlo plebes, & libera ſolvit
Colla jugo, nullâque madet victoria cæde,
Et pater Alphonſus ſolio conſedit avito.

INGENS cura Deûm: cujus tutela Tonantem

Res hominum ſpectare docet: Tua, CAROLE, fata
Poſcebant eadem faciles miracula Divos.
Anglia, feſſa malis, fraternâque ebria cæde,
Viſceribus laſſis, rabieque exhauſta Tyranni,
Fuderat extremas expiratura querelas.
Audierant Superi: ſolis adjutus inermis
Auxiliis Divûm, patriæ tu, CAROLE, terræ
Opportunus ades ſuſpiratuſque cadenti.
Quàm bene vos uno ſocient connubia nexu
Quos Deus & fatum atque eadem fortuna maritant!
ERGO, Auguſta, veni. Facili famulabitur unda
Obſequio, & Paphiâ poteris conſidere conchâ.
Utraque par Diva eſt. Nam tanto pondere læta
Cærula dum ſulcas, gens circùm ludicra Amorum
Errat, & alarum velis diverberat auras.
Tu cùm Neptuni veheris Regina per undas,
Non Jovis ille ſuo credet prælata tridenti
Tela, nec aſtriferam coelis inviderit Argo.
Ne metuas; nova jam conſtantes poſſidet undas
Atque inſueta fides, animos poſuêre procellæ,
Æquatumque tenet dominæ reverentia Pontum.
Diva, veni, neſcis quàm te gens anxia poſcat,
Quàm tua vel ſponſum viduet mora: CAROLUS inſtat.
Ille, Noti ſi fortè levi ſurgente ſuſurro,
Flamina ſollicitâ metuens captaverit aure,
Et montes maris & ratibus minitantia ſaxa

Con-

Concipit, & ſyrtes augur timor, ipſaque major
Tempeſtas animi & ſuperant ſuſpiria ventos.

JAM populi vox una, Venit. Jam littora circum
It clamor cœlo, & nomen revolubilis Echo
Ingeminat, plauſúſque ſuos & ſaxa loquuntur.
Conferti longo pendent examine cives,
Stipanturque viæ; accelerat cum virgine mater,
Et properi juvenes, & jam non tarda ſenectus.
Nec ſatis eſt ſuperâſſe ſalum, dum compita fluctus
Cernis habere ſuos, cupidâque undantia plebe.
Exceſſit ſors noſtra preces. CATHARINA videris
Et melior famâ, & voto formoſior omni.
Ecce! tuis radiis Maii debentur honores;
Quà graderis, crevêre roſæ. Jam compita circum
Igne triumphali, & tædis majoribus ardent.
Curia jam plauſu reſonat feſtiſque Hymenæis,
Teque moræ impatiens cupidis amplectitur ulnis
CAROLUS, & multâ præcinctus tempora Myrto
Nectit Reginæ pariter Sponſóque coronam.

PHILIP. FELL, A. M. Omn. Anim. Coll.

In Obitum Invictiſſimi Herois
GEORGII
DUCIS ALBEMARLIÆ.

ERGO ſumma dies, & ineluctabile fatum
Semideos rapiunt! modò regia funera mœſti
Flevimus, & magnis funeſtam cladibus aulam;
Inſtaurat fortuna nefas, & vulnera plagis
Cruda novis onerat. Strictos qui tutus in enſes
Ibat, & ardenti volitantes turbine glandes,
Securus belli, mediiſque illæſus in armis
Geſtabat nullo pectus violabile ferro;
Morborum inſidiis, & ſævæ vulnere pacis
Occidit, & poſitis jacet ALBEMARLIUS armis.
QUOS titulos, quæ geſta canam? quis carminis ordo
Surget? Ad occiduas armis gliſcentibus oras
Mittitur, audaces fera cùm Juverna tumultus
Miſcuit, & longi movit tentamina belli.
Illic & cædes, & dira incendia jactat
Loyolæ ſoboles; rebus quæ docta novandis
Semper, & impuris divos obtendere cœptis.
Alma quidem tellus virus quodcunque beato

Ex-

Expellit gremio; non illic luridus anguis
Sibila commiſcet, non telam texit Arachne,
Non bufo, non rana tumet; ſerpentibus ipſis
Innocui ſaltus, & mollior aura veneno eſt:
Nequicquam; Auſoniis veniat ſi vipera terris
Sævior, & latè diffundat Roma venenum.

ARMA Ducem majora vocant; has Anglia flammas
Concipit infelix, odiiſque ingentibus ardet.
Advolat, & ſacras partes, & Regia promptus
Caſtra ſequi, genios momentaque grandia ſecum
Laturus; ſed fata vetant, ingloria ſorti
Præda jacet, lætamque urbem captivus inermis
Ducitur, & multis potior victoria palmis
Unus erat; premitur ſervili dextera ferro
Fortis, & ignavæ membra exedêre catenæ,
Atque indigna fames, longuſque in carcere pedor.
Damna tamen graviora premunt; videt undique fractas
Inclinare acies, CAROLIque ruentia fata:
Quaſque videt patitur clades (dolet illud, inultas
Quòd videt) immoriturque malis, & vulnere in omni
Ipſe perit; cæſi Regis ſuper omnia crimen
Horret, & ultrices magno ſtant pectore curæ,
Vindictamque alit intus, & altâ mente reponit.
Qualis ubi in Libycis Leo fortè incautus arenis
Incidit in caſſes; paſtor gaudetque timetque,
Et prædam haud impunè videt: ſed ſiqua viam vis

In-

Inveniat, rumpatque plagas, ruit obvia quæque
Proſternens, longéque neces & vulnera ſpargit.
Talis erat, cùm damna furens & bella rependit
Scotica, & Arctoas latè conterruit oras,
Et patriæ vindex, & diri Fœderis ultor.
Jamque Caledoniis excita eſt bellua ſylvis
Omnis, & extremæ truculentior incola Thules:
Aſpiceres hyemeſque inter gelidaſque pruinas
Ultrices regnare faces, & ſanguine fuſo
Purpureas caluiſſe nives: ſtupet omnia Scotus
Perfidus, & fruſtra noctem longaſque tenebras,
Ignotas fruſtra terras Thulenque requirit,
Extremo poſitus nequicquam in limite Mundi.
MAJUS opus moveo; premit ipſos dira rebelles
Seditio, & pœnas jam juſta repoſcit Erinnys,
Et ſua Terrigenas vexat diſcordia fratres.
Emicat Arctoi radians à cardine cœli
Immortale aſtrum, & terræ Cynoſura Britannæ;
Hac duce, & infames ſcopulos ventoſque ſonoros
Effugit, & populi graviores Anglia fluctus.
Quæ mentis divina acies, cùm callida magnis
Conſiliis eluſa cohors, atque ardua ſemper
Reſponſa ediderat, dubiique Oracula veri!
Illuxit multos longùm meditata per annos
Jam fatis matura dies; ultuſque Parentem,
Reſtituit Natum: triplicis non pectora tentant

Im-

Imperii illecebræ, non falsâ purpura tangit,
Nec ſibi ſe viciſſe putat: quod ſanguine multo
Criminibuſque emerent alii, cùm ſceptra tenere,
Temporaque arreptâ poterat cinxiſſe coronâ;
Innocuas lauros, & ſacræ frondis honores
Maluit, & caſtâ frontem circundare olivâ.
QUALIS erat, cùm jam Procerum comitante catervâ
Excepit reducem Rutupina ad littora Regem!
Plenus uterque Deo! charis aſtringitur ulnis
CAROLUS, amplexus miſcens, & dulcia libans
Oſcula, & arcanos adſpirans intus amores.
Candida plaudebat niveis Victoria pennis,
Nullâ cæde madens; ſecurâ atque integra regna
Reſtituit, puraſque illibataſque ſecures.
NEC ſatis eſt quòd ſceptra redux ſua debeat illis
CAROLUS auſpiciis: ſtudiis tutatur iiſdem
Queis dederat, pacisque idem ſervator & auctor;
Commiſcetque pares armatis laudibus artes.
Sic ubi ſævorum Pallas poſt bella gigantum
Ægida depoſuit, dilectæ ante omnia regna
Cecropiæ petit, & proprias tutatur olivas.
NECDUM omnis tellus tanto ſatis ampla triumpho:
Nunc ingens patet oceanus, frameamque ſuperbus
Submittit Mavors, & tu, Neptune, tridentem.
Æquoreos faſces & ſceptri jura Britanni,
Et vaſti maris imperium, quà flamina miſcet

Æolus,

Æolus, aut latè fluctus ciet Amphitrite,
Vindicat. Innumeris tabulatur claſſibus æquor,
Et procera altis deſcendit montibus ilex,
Pridem aſſueta notis, magniſque invicta procellis,
Servatrix terris pariter tua, CAROLE, & undis.

SIGNA illinc Batavûm fluitabant cærula malis,
Hinc Anglæ rubuere cruces; aſſibilat aura
Blandior, & pictas juſto fert ordine puppes
Ponti viva quies; credas innare triumphos,
Et pompam, non bella, putes: ſupereminet omnes
Celſa Ducis magni puppis; non æqua micaret
Gloria, ſi ſtellata polo deſcenderet Argo
Plena Deis; non cùm Venerem Neptunus adorat
Mollia purpureâ ſulcantem cærula conchâ.

AT ſubitò horrendùm diro Mars intonat ore,
Livida nitra vomens, piçeæque volumina flammæ,
Sulphuraque, & cæcos ignes nigrantis Averni.
Quà ruit, effractæque trabes & robora vaſtis
Diſſiliunt quaſſata globis, truncataque membra
Seminecesque artus cœlo jactantur inani.
Horrida turbatum tempeſtas miſcuit æquor,
Sævior indomitoque mari cunctiſque procellis
Ira virûm: mediis regnat Vulcanus in undis
Victor, & attonitæ metuunt nova fulmina quercus.
Obſtupuit dux ipſe Erebi, tantaſque ruinas
Eumenides ſpectare negant, magis horrida Phorcus

Mon-

Monſtra timet, Nereuſque udâ caput occulit algâ.
Tempeſtas vix tanta premet, cùm magna fatiſcet
Cœlorum moles, & terris miſta coibunt
Sidera, & immenſi labetur machina mundi.
Jamque ter attonitum curſu Sol circuit orbem,
Sæpe acturus equos retro, totieſque tenebras
Rexerat, & tremulâ pallebat Cynthia luce;
Fortior inſtaurat pugnam, Martemque laceſſit.
Mene, ait, hoſtili captivum cernet in orâ
Rhenus ovans, mortemque timens conterrita Belgis
Devictis toties oſtendet terga Britannus?
Antè ego ſulphurei laniatus pulveris ictu
Membra polo ſemiuſta feram, diſcerptus ubique
Colligar, atque omni jaceam diviſus in orâ.

AT, Batavi, quanquam auxiliis & claſſe potentes,
Diffugiunt; numero major, virtutibus impar
Hoſtis erant; fractaſque rates, ſparſæque legentes
Relliquias claſſis pavidi ſua littora quærunt:
Jam furor & multi rabies veſana Lyæi
Ceſſerat, & pugnâ deferbuit ebria virtus.
Jamque redit cunctis Dux inſuperabilis armis,
Telluris pelagique potens, exercitus omni
Et major fato, magnis cui fœta periclis
Pacis iniqua quies, armato ſævior hoſte.
Dira lues miſeras ventis invecta per urbes
Campoſque graſſata furit; vitalibus auris

Im-

Immiſcet Libitina neces, & lurida toto
Excipitur peſtis gremio, vitiéque fatiſcunt
Spiramenta, animæque fluunt in fonte venena:
Improba nec lentè ſpargit contagia, paſſu
Sed propero ruit, & tota agmina falce cruentâ
Demetit, atque omnis jacet uno in funere vulgus.
Sola medela fuga eſt: at longè finibus arcent
Damnatam morti plebem, maneſque ſilentes
Pallenteſque errant miſeris pro civibus umbræ.
Ille tamen (quanquam ulla duci nec tela nec enſes
Profuerint, quanquam obſtantes ſimul undique rupes
Obicibus proſternat inexpectabilis hoſtis)
Stat medias inter ſtrages, & publica penſans
Damna ſuis, tutóſque omnes diſcrimine in uno
Eſſe jubens, lapſis affert ſolatia rebus.
Quinetiam miſerum renovata pericula gentem
Sollicitant ultra, & laſſatam cladibus urgent.
Urbs antiqua viris, ſacro ſi carmine Bardi
Vera canant, nimiùm cognatæque æmula Trojæ,
Quam modò dira lues fatali terruit igne,
Nunc æſtu graviore cadit; per compita latè
Fax inimica volat, ventoque agitata furenti
Volvitur, & rapidæ jactat contagia flammæ.
Mulciber ignito ſuper alta cacumina curru
Perque arces equitat ſummas, petit aſtra ſuperbus
Vertice, ſidereæque ruunt in Tartara Turres.

Exti-

Extimuit cœli vicinas regia flammas,
Communeſque rogos, & magni funera mundi.
Non ita Sicaniæ ruptis fornacibus Ætnæ
In Superos nova bella movet, cœloque minatur
Enceladus, quoties liquefactum ſulphure montem
Evomuit, flammaſque Jovi & ſua tela retorquet:
Æra ruunt latè campis, liquidique metalli
Flumina, & exudant flammæ torrentibus arva,
Et Siculum rutilis ardeſcit fluctibus æquor.
NEC memor uſque ſui tardove incedere paſſu
Lemnius, aut rapidos voluit cohibere furores,
Tutela afflictæ donec certiſſima gentis
Præſtaret MONKÆUS opem, fomenta voraci
Subjiciens flammæ, nitrataque ſulphura tectis
Immiſcens, ipſis reſtinxerat ignibus ignes.
" O miſeros nimiùm cives, quibus ipſa ruina
" Viſa ſalus; juvat & ſparſos habuiſſe penates!
Interea innumeris exhauſta Britannia damnis
Agnoſcit Superos, peſteſque, & dira venena:
Bella igneſque inter MONKÆUM appendere ſortem
Nil dubitat, fruiturque malis ſub vindice tanto.
Hoc tamen, O Superi! facinus licuiſſe Britannis
Conquerimur fatis. Miſeris proh ſidera ſemper
Aſpera, & infenſi nimis inclementia cœli!
Ingens occubuit patriæ ſervator & ultor;
Occidit ipſa ſalus: nunc ultimà vulnera genti

Parca

Parca dedit, pœnaſque omnes abſolvit in unâ.
FELIX, æternum meruit qui nomen in armis,
Et niveam nullo maculavit crimine pacem!
Felix, cui licuit fudiſſe noviſſima verba
Principis in gremio! dextrâ ſed & ille labantes
Compreſſit morienti oculos, animamque recepit;
Proſequiturque pio properantem ad ſidera planctu.
INTEREA regum moles ſacrata ſepulchris
Depoſcit magnos cineres; felicibus urnis
Aſſurgunt auguſta cohors: tumulumque parantes
Certant officiis: Henricus conditor arcis,
Arthurii Edvardique & cætera turba nepotum.
Quinetiam Virgo blandè gratatur Eliza,
Arbiter & ſanctæ pacis Steuartius heros
JACOBUS, nullo reticendus carmine Vatum.
Ipſe etiam charas, cùm longum exegerit ævum,
CAROLUS exuvias juxtà, Dux magne, reponet.
Jam non longa dies, rapidique injuria cœli,
Non aquilo, aut cunctis rabies fanatica ventis
Sævior, Auguſti temerabit jura ſepulchri.

PHIL. FELL, *S. T. B. Coll. omn. An. Soc.*

SOTE-

SOTERIA ORMONDIANA.

TANDEM querelis pone modum tuis,
Juverna, tandem deſine luctuum;
Revixit ORMONDUS, caduci
Grande decus columenque regni.
Gaudete, ſacræ Pieridum domus,
Eblana, gaude, templaque Cynthio
Dilecta, quantum non Cytheron,
Non viridis juga tonſa Pindi.
Evoe! recentis conſcia gaudii
Sonent canoris littora plauſibus,
Et ſaxa reſponſent Camoenis
Pulſa meis, iterentque carmen.
Cæca impiorum turba rebellium,
Inviſa ſemper Principibus cohors,
Zelique mentitâ ſub umbrâ
Docta pias adhibere fraudes,
Quo bella; quo vos deferet impotens
Tandem cupido? Siſtite barbaros
Motus, fatigatumque Martem
Immodicis prohibete votis.
Ille, Ille regno eſt redditus & ſibi,
Qui pervicaci fræna licentiæ

Tur-

Turbæque ferratas catenas
Injiciet malè contumaci.
Lanugo vultus vix nova cœperit
Veſtire pulchros, induitur ſagum
ORMONDUS, & Scotos frementes
Auſpiciis pepulit ſecundis:
Qualis juventâ fervidus impigrâ
Mutavit armis prima crepundia
Pompeius, & pulchro ſubegit
Penè puer Numidas triumpho.
Quis fata verſæ dicat Hiberniæ?
Pulſaſque Muſas, templaque cœlitum
Disjecta non levi ruinâ?
Funera quis memorare dignis
Speret querelis? O Heliconidum
Eblana ſedes! ô Nemora! ô ſacræ
Laurus, & optandi receſſus!
Fontibus ô celebrata Tempe!
Fortuna quæ vos illachrymabili
Merſit ruinâ? quid niſi nomina
Tum nuda, deſertæque cautes
Pieriis catulos ferarum
Celâſtis antris! Sæpe caput gravi
Mœrens Iërne vulnere ſauciùm
Narratur oſtentâſſe Nato,
Sæpe preces gemituſque miſcens,

Per iſta, (dixit) per generis decus,
Per ſpem tuorum, per lachrymas meas
Fletuſque; per ſi quid paternum
Grande tibi eſt, miſerere gentis.
Aſſurge, & iras concipe vindici
Virtute dignas, quâque tuis patet
Arena bellis, I, negatas
Quære vias, adituſque rumpe.
Quali medullas fulgure percitus
ORMONDUS arſit! flamma capacibus
Quæ infuſa venis! cùm protervo
Indomitum ſcelus ire curſu
Paſſim videret. Me nova buccina,
Me poſcit ingens militiæ labor,
Me (dixit) in bellum reſorbens
Unda fretis rapit æſtuoſis;
Veſter, beatum CAROLIDÆ genus,
Veſter, cohortes in medias feror,
Si totus obluctetur orbis,
Vincet amor, ſtudiumque recti.
Hæc elocutus Cæſareis caput
Devovit aris, nec violabile
Dixit ſacramentum; ter aræ,
Ter ſubitæ tremuere flammæ.
Exinde quaſi turbine proruit
In bella, quaſi fertur anhelitu,

Vireſque-

Vireſque, vultuſque, impetumque
Fulmineo ſimilis Gradivo!
Heu! quantus illi ſub Jove torrido
Sudor! quot illum non timidum mori
Peric'la circumſtant! quot arces
Perfidiæ manifeſtus ultor
Dejecit acri (plus vice ſimplici)
Belli procellâ! Barbaricas opes,
Curvaſque Scotorum ſecures,
Et trabeas, ducibuſque ſigna
Detracta teſtor; teſtor ad arduos
Affixa poſtes ſigna triremibus
Erepta, captivoſque currus,
Et galeas, clypeoſque centum
Perfoſſa telis. Quid fera prælia,
Quid arma tantùm, regnaque proſequor
Colliſa bellis? Ille ramo
Tempora Palladio revinctus
Jani ferocis limina clauſit, &
Leges Iernæ reſtituit ſuas,
Deditque pacem, quam nec arma,
Nec litui, ſtrepituſque rumpent:
Qualis beatis incubuit locis,
Cùm pulſa nondum ceſſerat impiis
Aſtræa terris, & beatas
Rura darent inarata meſſes;

Simplexque paſſim turba feracibus
Spectaret agris Nectaris uberes
  Errare rivos, atque truncis
    Lapſa cavis trepidare mella.
Ah! ne ſerenos protinus inquinet
Soles iniqui turbinis impetus,
  Canam nec ORMONDI ſenectam
    Sors levis in nova bella trudat.
Eheu veremur (Dii procul arceant
Omen nefandum) ne labor arduus
  Fatumque Juvernæ ruentis
    Immineat, Duce reſtituto.
Sat ille Martis pertulit horridi
Duros tumultus, & fremitum gravem,
  Sat ille diſtrinxit minacem
    Pro patriâ gladium ruenti.
Fallorne? gentis dux bone Hiberniæ,
Te poſcit ingens regia cœlitum;
  Fallorne? an illuſtris triumphi
    Signa dedit manifeſta tellus?
Magnum ſtupentes hinc iter ad polos
Emenſe, qualis, quantus & aſpici
  Incedis, & gaviſa calcas
    Siderei ſpatia ampla cœli!
Unde illa, mundi pars quota ſit, vides
Subjecta tellus, terrigenûm metus,

Cre-

Crebroſque in anguſto recurſus,
Et ſteriles miſeratus artes:
Sic poſt laborum difficiles vices,
Et poſt ſubactum totius impetum
Junonis, Alcidi ſupernæ
Emerito patuere ſedes.

T. BROWN, *ex Æde Christi.*

IN ARTEM VOLANDI.

PRÆTERII Artificum nuper cùm forte tabernas,
Mœſtum ac ſollicitum vidi genus omne: petenti
Quid foret in causâ, reſpondent ſe periiſſe,
Inventam modò damnoſam infeliciter artem,
Quâ ſubmoti homines terrâ per inane feruntur,
Suſpenſi levibus pennis, certo ordine junctis.
Quâ ratione quidem actum eſt de Cerdonibus, atque
Aurigis, ſi homines ultrò citroque volarent.
Hìc me conductum, fateor, mercede volebant
Perniciosſam artem verſu proſcindere iniquo;
Quapropter valido inſtruxerunt argumento,
Nempe quòd hæc res ſummo olim ſit cauſa Senatu,

Ne

Ne quis ſubditus unquam extra confinia regni
Exportetur: præterea quòd mos hodiernus
Pro nobis facit, & populus rideret abundè
Indutum pennis hominem: ſed maxima reſtat
Cauſa metûs; trepidate, viri, qui conjuge pulchrâ
Gaudetis, firmate ſeras, atque obice multo
Claudat verna domum, ac triplici ferro obſtruat Ædes;
Quid demum ſi fortè camino illapſus adulter
Uxorem alatus ſtupret? ſic dicitur olim
Jupiter in cygni formam converſus adiſſe
Ledæos thalamos, ubi (credo) ſuavè canebat
Fato jam propiore: mihi hercle æquum eſſe videtur,
Si gemino frontem cornu inſignire maritus
Gaudeat, ut mœchus conſutis fulgeat alis,
Dum fera cornutus, quid ni ales fiat adulter?
Sed ne conſultò ſim viſus iniquior eſſe
Huic arti, apponam vobis quodcunque libenter
Præ ſe ferre boni poſſit: Quis, ſi optio detur,
Non vellet potiùs tranare levem æthera pennis,
Quam quadrigarum mala tædia ferre rotarum,
Concuſſus validos, tetrumque uncti axis odorem?
Adde quòd & ſtomacho muliebri nauſea ſurgit,
Vix tandem Menthæ ſucco removenda potenti.
Quin etiam invento celebri me opponere poſſum
Ingenioſi hominis, qui captivum aëra clauſum
Utre, atque ex omni terræ regione petitum

Ser-

Servabat, ſummis præbendum non niſi amicis.
Haud quiſquam inficias ibit præſtantius eſſe, ut
Ipſo fonte bibat purum ſine fraude liquorem.
Denique ſi noſtram quis riſerit improbus artem,
Tanquam momenti parvi viliſque; repono
Multùm errare hominem, ſpes nobis maxima, nam ſi
Quis poſſet ſuadere viro multùm locupleti
Nubes intra atque aërias mundi regiones
Delegiſſe locum ſibi vicinum æthera juxta,
Qui villas poſt ſe & patrimonia linqueret, ipſe
Contentus poſſim terrenâ vivere fæce,
Impuroque ſolo: fateor tamen, æthere veſci
Perpulchrum eſt. Porro ex hebeti ſubtile & acutum
Ingenium cœli reddit puriſſimus aër.
O me felicem! liceat ſi quando tabellam
Cernere pulchrè picturatam in fronte figurâ
Alarum, muris affixam porticibuſque
Tectorum (currûs ubi nunc ſqualentis imago
Apparet) quæ quo pretio conducere poſſis
Et quanti, quocunque iter eſt, oſtenderet alas:
Tum me continuò ad Lunæ felicia regna
Proriperem velox, rediturus non niſi magno
Argenti pariter libratus pondere & auri,
Impoſitâque novo orbi antiquâ relligione,
Omnibus occiſis, Hiſpano more, colonis.
Aut ſi fortè aliquis commovit bella, perampla

Laturus

Laturus ſpolia ex mutatâ conditione
Regnorum Lunæ, ſubitò regionibus iſtis
Miſſus adeſſe poteſt, doctus componere lites,
(Namque alias ſeſe ſolet interponere gentes
Anglia) qui Belgam iratum, Gallumque ferocem
Conciliet, Lunamque æternâ pace bearet.
Sed mihi momenti magni res illa videtur,
Aëris ad campos ſi quis transferre colonos
Sedibus è noſtris vellet, non aptius ullum
Commodiuſve reor tempus; namque huc legiones
Turmatim properare ex omni parte videbis.
Militiæ immunes nuper, ſigniſque relictis
Impranſi venient, exuti veſtibus, armis,
Tamque leves, cœlum perſtringere poſſe putares
Abſque alis: porrò numeroſam Scotia plebem
Præbebit Terræ infenſam, CAROLOque regenti;
Nullaque gens noſtris eſt aptior incola terris:
Quippe famem aſſueti tolerare, & vivere parvo,
Aërio poſſunt Scoti pingueſcere victu.
Proxima ſuccedit, citharis poſt terga revinctis,
Turba Poëtarum, quos aërias regiones
Jurares habitâſſe priùs, tam multa loquuntur
De cœlo ſtelliſque, & ſphærarum concentu:
Quin & Pegaſeum ſoliti conſcendere quovis
Carmine equum, nôrunt pridem volitare Poëtæ.
Haud ita ſe facilè attollent, queis jugera centum

Aut mille agri; quippe illos ſubſidere par eſt
Ad terram, ferrique deorſum à pondere tanto,
Quorum nil opus eſt; quoniam pars maxima noſtri eſt,
Queis nec telluris punctum, quod euntibus obſtet.

AT tu, præclaræ inventor celeberrimus artis,
Gentibus aëriis poſitis quocunque ſub axe,
Stellarum hoſpitio & cœlo propiore beatis
Jura dabis, nomenque tuo de nomine dices;
Æternas poſtquam ſedes pacemque dediſti
Felici Anglorum genti, populoque futuro.

FR. HARDING, *A. M. Coll. Div. Joh. Bapt. Soc.*

EPULÆ *Pſeudo-Proteſtantium interdictæ.*

NUPER, Londinum inviſens, vicoſque pererrans
Sedulus, & nugis multùm & novitate locorum
Detentus, nil in totâ jucundius urbe
Quàm quorundam hominum vultus atque ora notare,
Quos ſapere, & multùm ingenio pollere, ſagaci
Inceſſu ſcires, habituque atque indice vultu.
Miratus, rogo qui fortè occurrebat amicum,
Quinam illi fuerint homines, vel cur ſibi tanti
Eſſe videbantur? ſubridens ille, Quis ergo

An-

Angulus extremæ latitantem te capit urbis,
Ignarumque hominem? neſcis hos eſſe Polonos?
Contrà ego, Quid nobis demum cum gente Polonâ?
An poſcunt Regem, an populi commercia noſtri?
Illum ergo Regem, quem poſci, ignare, putabas,
Jam nunc, inquit, habent: & jam convivia lauta
Ferculaque apponi, ac populum, Regemque videbis.
Dum loquimur, coràm ecce venit conviva togatus
Feſtinans; inquit, ſcires hunc eſſe Polonum,
Quòd toga conſutis intexta eſt pellibus; ut ſit
Arctoas inter gentes. Bone Jupiter! ipſe
Replico, tam ſanctos homines quis crederet unquam,
Qui vultu oſtentant jejunia Relligionemque,
Ut noſtrûm reliqui, lauto indulgere palato?
Certè ego villoſum pecus hoc diſcumbere menſis
Non aliter reputo, quàm aut urſos fronte ſeverâ.
Aut Curios vulpes, qui Bacchanalia vivunt.
Atqui de ſubito redeuntes cerno, nec alvo
Diſtentâ tamen, aut vultu, ſua gaudia produnt.
Neſcio quid miſero triſtes ſermone ſuſurrant:
Unde fidem meritam veterum proverbia quærant;
Multa cadunt inter calicem, ſupremaque Labra.
Hìc me rem totam callens intercipit ille,
Omnes hi, fruſtra quos Regis gratia fovit,
Publicolæ, CAROLUM vexant, odere JACOBUM:
Jamque epulæ, tanto quas inſtruxere paratu,

Fœdus amicitiæ, & ſociati fœdus amoris,
Nil aliud fuerint, (Rebus perſona trahatur)
Quàm dira, irriſis Regi Fratrique, ſimultas.
Hinc interdictis confeſtim impranſa revertit
Turba frequens epulis: nimirum ut diſcere poſſint,
Ventriculo arrecti ad ſana argumenta Magiſtri,
Quæ docuit quondam ſapientis dogma Meneni:
Membra recuſabant (non longa eſt fabula) ventri,
Quo ſolitus veſci, juſtum numerare tributum;
Interea eſurie enecta, & propè fracta labore,
Ad veterem rediere fidem, jam protinus ultro.
Hîc ego, qui ingenium mirabar Principis, uſque
Jure interdixit certè convivia Cæſar.
Nam cùm terribiles fœcundè hæc ſecula paſſim
Conſpiratores educant, atque farinam
Novimus eſſe ream, potuit nil tutius eſſe,
Aut fieri, fidos quo devinciret amicos,
Ne fortè horrendum Piſtorum in ventre lateret,
Atque infernum aliquod, ceu conjuratio quondam,
Ut fama eſt, latuit Trojani in ventre caballi.
Quis tamen elatos poterit reſtringere riſus?
(Quamvìs latrantis ſtomachi multùm miſereſcit)
Cùm miſer ad ſponſam vacuus conviva redibit
Fercula prælibantem, & ut omnia lætus ab ovo
Uſque ad mala citaret, dum ille, emunctus & ære
Et dapibus, lacerata cibi fragmenta repoſcit,

De-

Deglutitque rapax heſternæ cruſtula cœnæ.
Quid faceres, inquit, petulanti ſplene beatus,
Si vel ab undecimo properantes undique ſaxo
Versùm urbem armigeros vidiſſes? certè ego vidi
Indutos aurum, & feſtivâ veſte micantes:
Nimirum, ut quidam inſulſis cùm fratribus olim,
(Quos ætas luſu ſapientes iſta vocabat)
Cùm peterent longè, ſitientes, ubera Tauri,
Irriſi multùm, ſiccique ex urbe redirent.
Interea toti qui vendunt nuncia Regno
Mercurii, atque fide tranſmittunt cuncta Polonâ,
Quid facient, poſtquam vetuit convivia Princeps?
Hebdomade aut totâ miſeris dormire neceſſe eſt,
Aut tolerare famem, niſi forſan prandia lautè
Deſcripta in chartâ, queis præla parata laborant,
Clamoſos poterunt ventris depellere queſtus.
Proh ſævo cives nati ſub ſidere! quos nec-
dum dimittit vivax inviſi ira Papiſmi.
Vaſtavere domos quondam turba impia Romæ,
Viſaque in unam tota eſt urbs abiiſſe culinam;
At nunc quæſitos (ita fama eſt) denegat ignes
Iſta cohors, noſtræ nimis ingenioſa ruinæ.
O ſi noſtra bonos poterit ſententia cives
Permoviſſe, ut quondam ingenti mole columnam
Struxerunt, orbi quæ toti oſtenderet ignes;
Sic nova jam turres luceret Pyramis inter,

Quæ exprimeret lancem everſam, urbemque eſurientem?
Hîc ego, nunc, aliis detentum rebus amicum,
Oxoniæ tenui liceat mihi vivere quadrâ;
Et Regi potiùs, Fratrique haurire ſalutem,
Quàm cœtus inter Genio indulgere Polonos,
Queis tam larga crumena, ut emant tanti eſuriiſſe.

RIC. DYTON, *Armig. è Coll. D. Joh. B. Com. Gen.*

CONVENTICULA DISSIPATA.

ECQUIS nunc CAROLI ramo felicis Olivæ
Impediat caput, aut frondentis vimine lauri?
Ecquis (Iö!) meritos victori inſtauret honores,
Victori CAROLO? quem non rationis egentem,
Lernæus turbâ capitum circumſtetit Anguis.
Sæpe quidem noſtrum Lemanâ exorta palude
Bellua funeſtis vexavit cladibus orbem;
Sæpe per Angliacos ſparſit contagia campos,
Squammaſque criſtaſque minax, & ſibila colla.
Tandem uno CAROLUS, magni par Herculis, iſtud
Fœcundum ſcelus, & centeni verticis iras
Infregit, penitúſque animoſam contudit Hydram;
Nam poſtquam infandas vetuit coaleſcere turmas,
Protinus è medio tantis exterrita damnis

Se-

Seditio, fœdum viſu & mirabile monſtrum,
Ceſſit, & in tenues paulatim evanuit auras.
Eïa age nunc, intra privati limina templi
Quæ ſcelera, & quantæ ſteterant ſine vindice fraudes,
Muſa; memor referas, primâque ab origine pandas.
AUGUSTÆ in medio (quid non Auguſta malorum
Concipit, aut quas non alit intra viſcera peſtes?)
Stat ſacra Ædiculæ moles, (Eccleſia mater,
Parce mihi ſacram dicenti) ubi ſemiſacerdos
Neſcio quis, curtatus iniquo forfice crines,
Et nigrâ cinctus togulâ, ſolennibus horis
Magnâ voce boat, turbæque ad ſcamna ſedenti
Non intellecti pandit myſteria verbi.
Huc omnes, quotquot mirus ſub pectore fervor
Exagitat, coëunt diverſo ex ordine cives,
Uſque à Patricio, qui largo abdomine tardus
Sidonias merces, & tinctos murice pannos
Ædibus in magnis venum proponit, ad illum
Qui clauſus conducto anguſto in limite cellæ,
Taurino corio ſoleis ſuccurrit iniquis,
Et tritas ſolido fulcit tibicine pelles.
Huc &, quæ lapſos dextrâ jam computat annos,
Plena Deo mulier greſſum molitur anilem;
Illi clauſa quidem jam dudum obſurduit auris,
Uſque tamen venit auditum, captatque reclinans
Nequicquam patulo divina oracula rictu;

Nec matrona deeſt oculôs dejecta decoros,
Nec quæ luminibus prima ad ſubſellia ſtantem
Detinet obliquis laſciva ſororcula fratrem.
INTEREA roſtrum divinæ nuncius iræ
Scandit ovans, poſitiſque in lævum dactylothecis,
Ter glaucos huc atque illuc cirumrotat orbes:
Ter tuſſitque ſcreatque, & ter levat æthera versùs
Sudantes digitos: ſummiſſo murmure tandem
Incipit, atque humiles imitatus voce ſuſurros,
Tanquam aliquid Divi admotam garriret in aurem
Mox querulo gemitu, & ſingultibus ilia pulſans,
Triſtè ululat, celeri nunc curſu verba fatigat,
Nunc iterum tardos trahit in longum ſermones.
Scilicet uſque adeò variis ſe accentibus effert,
Totque ſimul reddit vocum diſcrimina, ut omnem
Dixiſſes uno clamare è gutture cœtum.
Jamque inflans buccas & pollice ſtans erecto
Pleniùs ora rotat, jactiſque ad ſidera palmis
Subſilit, & valido pulvinum concutit ictu:
Nec mora, nec requies; Meretricem protinus alto
Culmine Romanam turbat, penitúſque nefandam
Ex imâ vellit radice ſuperſtitionem:
Cancellos, ſanctoſque choros, altaria, tædas,
Diripit, atque ipſam pariter cum ſindone mitram,
(Panniculos Antichriſti de veſte petitos.)
Interea ſudatque, fremitque, & pulpita quaſſat,

Tan-

Tanquam ageret, quod ſuadet agendum: nec minùs ipſum
In Carolum diſtringit amaræ ſpicula linguæ;
Illum etiam Papæ addictum, ſediſque Latinæ
Cultorem inclamat, praviſque in devia ferri
Conſiliis, prorſus divini luminis orbum.
Sic Regem & Proceres obliquo crimine mordens
Auritos palpat circum præcordia fratres.

QUIS tamen ille fores pede concutit importuno?
Lictor adeſt, multuſque ſimul poſt terga ſatelles.
Quid nunc auriculas, bone vir, demittis inertes?
Poſticum ne quære, gregem ne deſere paſtor:
Quo fugis, Heroûm fortiſſime!— non vacat, inquit,
In cunctos libras bis denas ſolvere menſes!
Dixit, &, elapſus fallaci protinus antro,
Mortales viſus medio in ſermone reliquit.
Diffugiunt fratres, &, pallida turba, ſorores.
Huc illuc ſparſos (proh formidabile nomen!)
Conſtabellus agit: nunc hos, nunc occupat illos
A dextrâ lævâque, & chartis nomina mandat.
Pars aurum numerat, meritas pars altera pœnas
Perſolvunt, clauſi tenebris & carcere cæco.

HIS concuſſa malis gratos Fanatica cœtus
Deſeruit rabies, atque indignata receſſit;
Plebeiuſque animi paulatim elanguit ardor.
Seditio, modò quæ ſpecie pietatis & umbrâ
Privatis viguit templis, in bella furentes

Haud ultrà impellet populos; nec jam ampliùs illos
Defendet numerus, junctæque umbone phalanges.

JAC. NEWTON, *Armig. è Coll. Trin. Oxon. Socio-Commenſ.*

Excellenti in re Medicâ, Admirabili Viro

D. THO. SYDENHAM, M. D.

In Schedulam Monitoriam de Novæ FEBRIS *ingreſſu.*

O Qui capacem nobilis artifex
Eludis Orcum: quò tamen ibimus
Cuncti, quot humanæ parentes
Et decimæ tulit ordo lunæ;
Præſens fugacem ſiſtere ſpiritum,
Præſens maligno tollere de toro
Mortale corpus, & propinquum
Exequiis removere morbum:
Quem nos honorem, quas ſtatuas tibi
Ponemus, O cui non alium parem
In arte Phœbus, ſe remoto,
Aut oriens videt aut recumbens?
Quo Febris audax cunque movet pedem,
Te mater omnis, te lachrymabilis
Accurrit uxor, ne caducum
Orba virum pueróſque ploret:

Seu

Seu confluentes fortè timet notas
Decora virgo; tu faciem eripis
Periclitantem, protegiſque
Perniciem juvenum futuram.
Atqui odit artes & tua pocula
Hæres profuſus, quem ſimul extulit
Ad ſpem implicatus vel febrili
Igne pater, vel hydropis undâ;
Mirè paratam, te medico, ſenex
Protelat urnam, non ſine gloriâ
Phœbi tuâque, qui fugâſti
Pollicitum ſibi magna morbum.
Sic te ſcientem non faciunt libri
Et dogma pulchrum; ſed ſapientia
Enata rebus, menſque facti
Experiens, animúſque felix.
Non mille plantæ, & multa domi vitra,
Igneſque centum, aut hypotheſis placens
Proſunt medenti, vel coërcent
Sæva luis mala, ſæva febris:
Ni pectus adſit conſilii potens;
Ni plena rugis experientia
Uſúſque naturam ſecutus,
Quid faceret, moneant in aurem.
Hæc praxis olim grande decus ſacræ
Adduxit arti; ſic veterum ſtetit

Se-

Secura fama; ſic præivit
Hippocrates, meruitque cœlum.
At non eandem ſorte pari viam
Preſſit Galenus; non Arabes virum
Æquè ſequuti; non Falernâ
Uſque madens Paracelſus uvâ.
Primus relictæ tu genium aſſeris
Fidemque normæ: En Diva tibi Salus
Applaudit & ridens juventus,
Vitaque non metuens ſepulchri,
Ex quo vagantem ſcripta manu tuâ
Correxit orbem pagina nobilis:
Longum illá morboſis, tibique
Perpetuum patefecit ævum.
Jam ſiqua reſtant, eja frequentibus
Concede votis; nos juvenilium
Vulgus Medentûm, nos avarâ
Quælibet excipiemus aure.
Fortè & futuro tempore quiſpiam
Poëta, muſis charior, ætheri
Te ſidus addet, te ſalubre
Sidus, & in criſibus benignum.
Me deſtinantem talia Chymicæ
Curæ repoſcunt: me medicus labor
Et ſpes locatæ non vacâre
Pieriis patiuntur undis.

ED. HANNES, *A. M. ex Æde Chriſti, Oxon.*

DIOPTRICES LAUS:

Ubi de { TELESCOPIO. MICROSCOPIO. CONSPICILLIS. VITRO USTORIO.

NATURÆ effœtas vires, mundique ſenectam,
Et longo labefacta ſitu jam ſecula, fruſtra
Quid, Superi, querimur? reparans ecce omnia damna
Sanctior ars nobis oculos melioraque præbet
Lumina; &, antiquâ vafri ſine fraude Promethei,
Arripit inſontes cœli de fornice flammas.
Inde pias accende faces, nec pectore ſolo
Accipe, Muſa, deum; tibi namque accedere juxtà
Jam licet, æternóſque oculis audacibus ignes
Et Phœbum perferre tuum; cupit ipſe videri
Jam propiùs; lætuſque novi cultoris honore,
Hactenus ignoti pandit myſteria cœli.
JAMQUE mihi Parnaſſum ultra bifidumque cacumen
Efferri videor, ſubtuſque relinquere terras.
Scilicet hos, Galilæe, tibi debemus honores;
Æthereas aperire domos, acieque ſagaci
Aſtrorum ſervare vices, ſedeſque deorum, &

Na-

Naturæ ſcrutari óculato arcana cylindro.
En! totus miratur Atlas, quis nuncius illic
Sidereus ſecreta Poli rimetur, & auſit
Poſt Palleneos coelum affectare triumphos
Rurſus, & arte novâ terras inferre Tonanti.
Nec minùs interea coeleſtes Jupiter arces
Securus teneat, dum ſe ipſe ſatellite crebro
Undique ſtipatum circumſpicit, & ſimul omnes
Nobiliore deos videt exultare coronâ:
Major quippe ſibi, ſpeculo monſtrante, videtur
Addita majeſtas; ſolio ſublimior alto
Ipſe ſtupet fulmen dextrâ, ſceptrumque ſiniſtrâ
Augeri: tumidâ conſurgit Gorgone Pallas
Sæviùs, & major nova ſidera terret Orion;
Læta Venus patris Oceani jam deſpicit æquor,
Seque juvat totam ſpeculo meliore videri;
Et formam maculis nævíſque agnoſcit in ipſis.
Illuſtrat ſic terra Polum, dum tollit ad aſtra
Mortales, miſcetque deis, ſpecularis arundo.

UT verò æthereâ ſat ſe jactavit in aulâ
Ars mirata deos, parili mortalia vitro
Mox ſubmiſſa videt, mundique arcana minoris
Tum quæ Parrhaſii tabulas, doctaſque Myronis
Effugêre manus, nullo depicta labore
Ante oculos ſubjecta jacent, miriſque figuris
Ingenti exiguas mentitur imagine formas.

Interea Natura ſuos augeſcere fœtus
Poſt partum fœcunda ſuum miratur, & ipſo
Gaudet prodigio, lætoque errore triumphat:
Dumque ſuis adytis & cæcâ nocte reduſos
Theſauros defixa ſtupet, nihil illa Coloſſos
Suſpicit; in parvâ ſtat ſumma ſuperbia prole.
E tenebris ſic turba minor caput exerit, & ſe
Oſtentat terris parvi plebecula mundi.
Cernis ut averſis Parthorum more ſagittis
Iratæ minitentur apes, quâ ſæviat oeſtrum
Cuſpide, vel muſcam tutetur quanta proboſcis?
Hoc ſpeculo ſi fortè ſuam formica figuram,
Magnaque robuſtis creſcentia membra lacertis
Aſpiciat, jam majus onus committere tergo
Audeat, & priſcos iterum renovare labores
Myrmidonum, veteriſque redit jam gloria gentis.
Hinc Pygmæa cohors aucto cum corpore ſumat
Ingentes animos, & dignos Marte furores:
Jam truculenta novis incedat grandior armis,
Biſtoniaſque ad bella grues, gentemque rebellem,
Vindictâ ſtimulante, vocet; fremit æthere toto
Hoſtis, & attonitum dat Strymonis unda fragorem.
Nec tamen hæc credas artis ludibria, Vitro
Ipſi etiam gaudentque ſenes, dum, nocte fugatâ,
Luminibus geminos duplicato ſidere ſoles
Excipiunt, reducis ſolatia læta juventæ.

Stat

Stat ſpeculo longævus honor, quo ſacra vigorem
Canities igneſque novos miratur, ovatque
Ipſa ſuas hyemes ſeniique perire tenebras,
Emeritoſque oculos fœcundâ luce nitentes
Læta renaſcentis ſimulachra referre decoris.
Ætatis vix ſentit onus, vireſque ſenili
Frigore conſumptas; oculis pars maxima vitæ
Solamenque ſedet, quos cùm quaſi morte labantes
Ars firmat ſpeculo, duplicis confinia vitæ
Miſcet, & Æſonios præſtat feliciùs annos.
Namque ubi torpeſcit lumen, ſenioque gravati
Deficiunt oculi, ſegnis petit ipſe latebras
Spiritus, & mœſtâ ſeſe caligine condit.
Mox, Vitro faciente diem, novus emicat ardor,
Viſque animi rediviva ſuam feſtinat ad arcem,
Edomitâque ætate nitet; velut orbe recenti
Oſtentat renovata ſuos cùm Cynthia vultus.

AST ubi mutatis imitari Protea formis
Ars amat, æthereos effingit callida ſoles,
Dum fovet in vitreâ conceptas lampade flammas.
Has Siculus mirâ arte ſenex jaculatus ab arce
Sicaniâ, totam miſerando funere claſſem
Conſumpſit, Marcelle, tuam; furtiva remotas
Carpſit flamma rates, incenſoque aëre toto
Fulgura ſparſerunt cryſtalla inimica profundo;
Proximus Ætnæâ ſtupuit Vulcanus ab arce

Cæcas

Cæcas ire faces, rutiluſque incanduit æther,
Erubuitque ſuos Phœbus non conſcius ignes:
Ut vero vitreâ vidit ſua tela pharetrâ
Vibrari, ſpeculoque jubar jam miſſile factum:
Miror, ait, Superi, quæ tanta potentia terris
Exuperat noſtras quantumvis æmula flammas!
Ecce novi ſoles, incluſaque lumina vitro,
Accendunt Siculas noſtris ardoribus oras!
Concipiunt cryſtalla faces, gremioque nivali
Vel flammas didicere pati, nec victa liqueſcunt
Nativo ſtipata gelu, proprioque rigore;
Stat contrà glacies noſtri ſecura caloris,
Augentque allectas innoxia frigora flammas:
Ipſe vitro videor, quàm noſtro hoc æthere, major.

NIC. HOBART, *Armiger, è Coll. Trin. Oxon.*

CARMEN PINDARICUM
IN
THEATRUM SHELDONIANUM.

I.

QUOUSQUE linguas oculis litamus
Victimas tacentes?
Quouſque defixi ſtupemus
Saxei ſaxa, plumbeique plumbum,

Tan-

Tanquam nos vacuis paratâ conchis
Simulacra cœlo dedolâſſet artifex?
Vocales ecce lapides & trabes ſonoræ
Ingratam humanis taciturnitatem
Cognatis exprobrant, Dryas quos obſtetrix
Eduxit rupto fruſtra de robore, fruſtra
Deucalioneo mollibant numina jactu.
Eia quæ doctis Muſica pulſibus
Tot malleorum ſuavè concinentium
Agreſtes cicurat ſonos!
Cedant Orphei tandem miracula plectri,
Atque Amphioniæ fides;
Ille feras olim ſylvaſque ſequaces
Excivit, & montes vagos:
Hic architecto mœnia carmine
Stupenda Thebis addidit.
At ecce! jam blando fragore
Ipſos murorum ſymphonia
Vates attonitos trahit:
At ecce! ruderibus proſæ jacentem
Me me poëtam extruit,
Cui tantos liceat ſonos
Confuſæ ſaltem pro more imitarier Echûs.

II.

At nullum eloquium, nulla ſonantium
Decora verborum ſtruix,

Vaſtarum trabium non enarrabile textum
Æquabit, ſolidamve exprimet harmoniam.
En ut ſublimi penſilis aëre
Tenditur campus juga ponderoſi
Suſtinens plumbi, gravidumque fœto
Culmine montem!
O quam juſta fides nectit amantes
Arbores, quondam ſolitas procari
Blando murmure, nutibuſque blandis!
Connubio junctas ſtabili vis nulla revellet,
Divortiumque ſera non facient ſecula.
En audax quanto machina niſu
Muros deſerit hinc & hinc relictos,
Metumque ſubjectis jocoſum
Salvis incutit uſque & uſque tutis!
Non illa planiſphærii minacis
Secura lapſum magis expaveſcit,
Firma quàm cœli camera arcuatì
Æterni fornicis ruinam.
Tam ſtabilem jubet eſſe vaſtitatem
Ingenium potentis architecti,
Quo nil ſolidiuſve latiuſve,
Quod molem ætheream vi ſuſtinet Atlanteâ;
Carcere quod veterum teneri
Orbiculorum neſciens
Auguſti extendit latè pomœria cœli.

III. Di-

III.

Divina Wrennus heu diu mathemata
Vel docto nimiùm pulvere ſordida
Evexit aſſurgens in altum,
Interque ſtellas luce donavit novâ,
Stellis vel ipſis invidendâ.
Illic ſidereo ſpectator in amphitheatro
Vidit ferarum ſplendida prælia,
Iratiſque coruſcantes
Faucibus atque oculis rogos.
Illic ſerenarum pictis noctium ſcenis
Vidit planetas, præſcios cœli mimos,
Humana ludentes fata,
Nunc ore riſus comico futuros;
Feſtivoſque ſales, atque hilares jocos;
Æthereis celebrare choreis,
Nunc face lugubri radiiſque pullis
Et ſcelera & cædes nepotum
Fingere materiem cothurnis.
Tandem rependit gratus hoſpes ætheris
Spectaculorum ſideribus vices.
Mirantur aſtra poſſe mortales manus
Ditare terras æmulâ cœli domo.
Quin & rivalem luſtrat amabilem,
Suamque cœlum deperiens imaginem,
Ut penitùs ſpeculo fruatur,
Jam plures oculos & lumina plura requirit.

IV.

Quamvìs hianti ſubtrahat popello
Modeſta frontem fabrica, ſicut decet
Sacro parente procreatam virginem,
Non turbâ genitam promiſcuâ;
Profanis ſubducat licèt
Oculis plebis malè feriatæ
Intemerandum vultûs eximii decus;
Quale nec Etruſcâ miratus victor in urbe
Negavit olim CAROLUS
Cuivis mortali fore fas profeſtâ
Luce videre;
Non illa cœli tamen intuentis
Criticum lumen fugit; ultro Solem
Lynceum vocat, aſtraque curioſa
Centum receptat feneſtris.
Ingentis populi videt capaces
Pegmatum moles attonitus Sol,
Mundi ſupervisor ſupremus,
Intérque varios undique miratur foros
Tam bellam ordinis benignitatem,
Dum nulla lucem pars queratur amiſſam,
Triſtemque pulla lugeat eclipſin.
Hic Sole meliùs quilibet vel ipſo
Et cunctos vidiſſe poteſt, cunctiſque videri.

V. Co-

V.

Celandum nihil eſt, nihil tegendum;
Nullus hîc error latebras requirit:
Perfecta ſurgit undiquaque moles,
Et meritò duplicis gerit ornamenta coronæ.
Quanta debetur quotuplexque Wrenno
Laurea victori, ſervatori civica,
Capitique decentior architecto
Turrita Cybeles corona?
Devictam nimiùm diu
Oppreſſamque ſuis miſerabilem ruinis
Tectonicen benignus
Artium civem reddidit urbi,
Olim quæ rudibus dedit vagiſque
Artibus urbem.
Longa nequicquam rabies Gothorum,
Quæ citò Romanum perdidit imperium,
Bello terebat uſque pervicaci
Artem vaſtatoribus inimicam.
Auxiliatrices fruſtra acceſſere catervæ,
Orbiſque conſpiravit dedecus in ſuum;
(Nam ſubruendæ pronus architecturæ
Ubique totus orbis erat Gothus)
Aggreſſus hydram Wrennus immenſam ruit,
Quanquam tenacis conſuetudinis
Loricâ ſquammatam adamantinâ.

Er

Æmula nec partem nodoſa triumphi,
Herculeæ ritu, clava ſibi vendicat;
Hic radio totam debili & puſillo
Barbariem ſternens, ſimul omnia monſtra ſubegit,
Quotquot fœcundo tulit ignorantia partu.

VI.

En multus altis hinc & inde mutis
En triumphalis ut reſurgat arcus,
Intuſque & extra nobiles columnæ,
Artis frequenter olim abortientis
(Ut mos patriciis malus puellis)
Proles adultæ matris abſoluta!
Hæ tandem ingenio columnæ
Hæ tandem docto labori,
Quamvìs Herculeo, ſtatuunt nil ultra.
Prorepſit inſtar arborum ſuarum
Erecta, terram deſerens ſpecuſque,
Radices quibus egerat tenellas,
Mundi recentis humilis architectura,
Quam ſuis Aborigines in antris
Facturam feris ſevere nepotibus umbras
Et pulchras magis & magis ſalubres;
Paulatim truncum crevit in arduum,
Sed falce majorum ſeverâ
Depreſſam bene luxuriem retro
Caſtigata coërcuit.

Hinc craſſa denſato robore prævalens,
Simul & virili ſpecie decora,
Dorici nodum capitis deorum
Templis ſuppoſuit, potens ferendis
Cum coelo latè immenſo diis univerſis.

VII.

Mox cultiores inter Ionum mores
Conſita campis uberis Aſiæ,
Ingenio ſeſe comem populique ſolique
Accommodavit obſequens:
Scapo procera delicatiori
Surrexit altum fœmineis caput
Gaudens ornare volutis.
At non molliculæ ſimilis mulierculæ
Tenella formam coluit imbecillam,
Sed qualem decuit ſupponere vaſtis
Epheſii Tholis miraculi;
Sed qualem decuit viragini
Operam Dianæ dare,
Quæ compta gaudet ducere nunc choros,
Mox & ferocem, robori ſacro fidens,
Ferro cominus aggredi leonem.
Nondum ſupremum contigit formæ decus,
Hoſpitem donec bene grata pulchram
Corinthus effeciſſet pulchriorem.
Enata buſto virginis Corinthiæ

(Qu

(Quam mors beatam juſſit eſſe matrem)
Perfectum æternâ redimivit fronde caput,
Quam nequeunt hyemes mille, nec ipſum
Mummiæ Laurûs implacidum ver
Decutere innumerâ ſævius hyeme;
Superſtes uſque durat, & ſuperſtitem
Gaudet ſervare Corinthum.
O digna floreo columna ſerto
Quod tibi poſteritas compoſuit bene!
Sic olim truncos formâ ſenioque verendos
Donârunt veteres alienæ vere juventæ.

VIII.

Quo me, muſa, rapis? quid juvat avias
Artis obſcuræ penetrare ſylvas?
Quid implicatos inter arborum nexus,
Et labyrintheos ſcopulorum anfractus,
Laborioſas vix movere pennas?
En quantus vacuo latè patet æquore campus,
Invitatque vagas ſpatioſus alas!
Non tantum Alpheo riguum benigno
Piſæ florentis nobile pratum
Feciſſe quondam nobilius tuo
Dignabare volatu;
Cùm juvenes oleâ fruſtra victrice ſuperbos
(Ni tu connexam laureæ vatis tui
Frondem perenni vere donâſſes brevem)

Pindarico æternùm juſſiſti vincere cantu.
En major patet undiquaque campus
Fertilis laudum; licèt uſque meſſem
Carpas immenſam, creſcet in obviam
Premetque falcem, neſciâ domari
Superba gaudens copiâ.
Hinc ſume paucos, ſume libens tibi
Quos ſpargas humilis miniſtra flores
Ante pedes magni Sheldoni.
Nam tu (quantumvis diligas audaciam)
Uſque adeo nunquam, credo, eris improba,
Ut velis capiti verendo
Ambitioſa tuas ſtolidè circumdare nugas.

IX.

Neſcit laureolas geſtare ineptas
Eccleſiæ militantis dux triumphalis,
Cui ſacras ambit ſacra comas mitra,
Mitra ſplendorem quæ capiti ſuum
Debet acceptum, nec radiis nitet
Aureis tantum, nec iſtis
Luce quos dives pretioſiore
Gemma reflectit:
Lumen recondat ſol licèt benignum,
Nubeſque glomerentur minaces,
Splendet nativo lumine fulgidus
Sheldonus, & æternùm ſplendebit

Ecc

Eccleſiæ vel cadentis dux triumphalis.
Furente bello mutuiſque mundum
Conquaſſante odiis revulſum iniquo,
Immotus ille perſtitit futuræ
Fundare pacis artibus theatrum.
Mox licèt ipſa bonis pax ſæva minetur,
Dum turpes animat fovetque ſectas,
(Ut ſolet calor excitare vernus
Agmina reptilium venenoſorum)
Quanquam theatris improba vel ipſis
Fanaticorum concio mimos agat,
Solitaſque meditetur tragœdias;
Pergit ſecurus, dubioſque cives
Vetat timere publicas ruinas:
Sic ingruente pluviâ, per imbres
Erigit adverſos ſubridens lumine blando
Sol arcuato penſile fornice, &
Luce depictum variâ theatrum;
Sic ille ſacri pignore fœderis
Diluvii refluum ſpondet non affore fatum.

X.

Quotcunque jactet dives iſte inanium
Arcus opes liquidas colorum,
Sheldonii ut primùm ſpecto laquearia cœli,
Inops videtur, tunicamque amictus
More mendici variis pudendam

Interpolatis undiquaque pennis.
Quis Divûm, Stretere, tuæ quis lumina dextræ
Indidit atque oculos? oculis quis munera visûs
Ætherei? fruſtra murum tibi corpus opacum
Objicit, & tenebris theſaurum obſcurat avaris;
Tu reſeras animæ gazas, tu pupilis acuto
Abdita penicillo infeſſis penetralia amantis.
Fœcundi ſoboles orientis. Artes
Occiduis cum ſole plagis venêre ſecutæ
Influxum lucemque parem;
Sed patriæ memores (quamvis ſceptra receſſis
Cui placuit ſecreta coli, regeſque latentes)
Se quoque ſubducunt, majeſtatemque recondunt
Velatam proprio lumine myſticam.
At nunc retectæ prodeunt, tandem ſuos
Oſtendunt pictoſque colores;
Tandem benignæ reſpiciunt procos
Et pleno intuitu beant;
Quos nymphæ veluti fugaces
Dumorum in ſalebris toties luſere protervæ.
Sed tibi præcipuè, tibi blandùm renident
Artes, Stretere, faventes:
Una indignatur ſuffuſa rubore Poëſis,
Quòd nequeat calamo hoc rudi
Referre dignas penicillo vices,
*Pictorem*que ſuum meritâ exornare tabellâ.

XI.

XI.

At ecce naſum perſpicillo putrem
Armatus Antiquarius ſenili,
Vicina poſtquam millies & ampliùs
Cuncta luſtravit monumenta tardus,
Laudavitque vice millies millenâ
Vultus dimidios, fractaque brachia,
Pedeſque manco corpore devios,
Cognataſque ſuis ubique rugis
Rupti frequentes marmoris cicatrices;
Tandem vix oculo volante raptim
Percurrens vaſtæ ſocors miracula molis,
Romanos celebrat, meroſque Scauros,
Pompeioſque crepat, Cæſareſque divos
Debita montoſis penetrantes aſtra theatris.
Quin tu, requiris qui per arva nummos
Urbis relliquias pecunioſæ,
Mundum cui libuit ſubactum aranti
Laſcivâ malè prodigalitate
Semente ſulcos aureâ replere;
Fac digna tandem meſſis ut reſurgat,
Qualem Romanus culta per oppida
Retuſus enſis languit metendo:
Fac redeant ut opes Neronianæ,
Theatra cernes digna mimo Cæſare:
Theatra cernes ipſo Jove digna tragœdo.

XII.

Aurifero quicquid Pactolus fonte recluſit,
Volvebat flavo quicquid in amne Tagus,
Quotquot Erythræo deſumpſit ab æquore gemmas
Urinator Arabs vel Indus,
Æſtu ſecundo prona Romano tulit
Fortuna fiſco locuplete inundans
Urbem diluvio ſuam.
Lympha per vicos pretioſâ plenos,
Reciprocante devoluta fluctu,
Huc illuc variè rotata gyros
Ludebat Euripi vagos,
Ultraque ſemper progredi recuſans
Fida permanſit glomerata noto
Gurgite Romæ.
Fruſtra liquatas turba cataractis
Prodiga diſruptis præcipitavit opes;
Innumeras fruſtra quiſque reconditas
Corrupit imbre gemmeo puellas,
Pauperie Jovis irriſâ, qui miſer unicam
Contempto Danaen redemit auro.
Fruſtra bibebat unionum pocula,
Quorum guttula quælibet vel ipſi
Invidenda Tago ditior occidit;
Fruſtra perdendas oceano truci
Oppoſuit Romanus opes, receſſit

Ocea

Oceanus, victoque novas dedit æquore terras.
Poſt tot prælia Roma contumacem
Tandem non potuit domare cenſum;
Arte fatigatâ, luxuque exhauſto,
Languida ſuccubuit, victam ſe faſſa, libido.

XIII.

Natura mater filiis Britannis
(Ut ſolent primogenitis parentes)
Largita fertiles benigna fundos,
Lautis quietos prædiis beavit:
Natu minores, quos opimiore
Ditare nequiit hæreditate,
Labore multo ſedulos coëgit
Pecuniarum ſummulas relictarum
Undique redactis auctitare nummis.
Hinc rivum geminâ quem fundit America mammâ
Oceanum victor qui premit aureus,
Arentes Genuæ montes Batavæque paludes
Totum bibaces penitus exhauriunt:
Ad nos ſi revomat fortè aliquantulum
Turpis avaritiæ crapula Belgicæ,
Luxus hoc noſter cupidè reſorbet,
Reſorbet, atque iterum vomit.
Quantillum iſtius tandem aliquantuli
Purgatur uſus ſepoſitum in ſacros?
Eccleſiæ tamen hoc quantillum

 Heu

Heu quantam invidiam movet?
Hoc excitavit nuperos ſicarios,
Veſte queis matrem ſpoliâſſe pulchrâ
Explere nequiit impium furorem;
Quin proles atavis digna ferocibus
Antiquâ Britonum barbarie truces
Corpus parentis enſe perfidio
Conciſum horrendis fœdârunt undique monſtris.

XIV.

Hanc rex miſertus (ſanguinem ut decebat
Martyris coronati ſuperſtitem,
Qui pius exhauſtam numeroſo vulnere cernens
Cruore donavit ſuo)
Hanc rex ſororem, filiam, parentem,
Ut poſſet ſalvam tandem, SHELDONE, videre,
Commiſit fidei tuæ.
Tu lene plagis balſamum cruentis
Inſtillas placidâ benignus arte;
Tu nudam modeſtè decoro
Cingis amictu.
Dilectos matri natos matremque diligentes
Foves alumnos Oxonii tuæ,
Qui poſſint tantis olim ſuccedere curis.
His ne voluptas innocens ſeveris
Luduſque defuerit honeſtus,
Theatra condis, effuſoſque

Pergis ſuppeditare ſumptus.
Laſſantur numeri, citharæque fatigatæ
Deficiunt toti non auſæ accedere ſummæ:
Excreſcit uſque vaſta, limitemque
Dedignata pati ſe comprobat infinitæ
Natam legitimam magnificentiæ.
Nos molem interea turba ſcholaſtica
Latè coruſcantem ſtupentes
Clamamus Logicæ fidem,
Montemque (ſpectemus licèt)
Vix abjungimus aureum chimæris.

XV.

Augere impenſæ quemvis miracula tantæ
Quis potuiſſe putet?
Augere docti potuit imperii
Doctiſſimus vicarius,
SHELDONO FELLUS meritò ſecundus & ſoli.
Hic dum benignâ comis æquitate
Salariorum munus adminiſtrat,
Additque vultus penſionibus bonos,
Mox efficaci languidos præſentiâ
Suſcitat fabros & urget,
Ingeminat pariter nummoſque dieſque laboreſque.
Hinc arcta quoties ratio ſupputantium
Minas & hebdomadas ponit,
Opus reclamat, & ſibi credi poſtulat

Talenta dum refert & annos:
Opus reclamat, atque inæſtimabiles
Implere FELLI calculum jubet curas.
O dignus aſtris igneus animi vigor!
O digna ſole, digna rivali induſtria,
Qui ſeſe officio jactat ſublimis eodem,
Dum circùm aſſiduus curſum rotat indefeſſum;
Nec mundum torpere ſinit, ſed luce jacentem
Excitat, & ſolitos mandat renovare labores!
Evigilat pecus omne ſolo, lætæque volucres
Aëra ceſſantem pennis & voce laceſſunt.
Mox & nocturnis paulatim emerſa ſepulchris
Gens hominum interrupta capeſſit munia vitæ.
Nec gravis indulget terreno gleba veterno,
Sed ſua netrices producunt ſtamina plantæ.
Ille inſtat radiiſque minax caſtigat inertes
Acribus increpitans, gnavos reficitque fovetque.
Continuò immenſæ reſeratur janua gazæ,
Fiſcum aperit quæſtor, luciſque diaria ſolvens
Splendidus æthereo ſudores penſitat auro.

XVI.

Nunc primùm ars didicit Theatra blando
Lenis ingenio ſtruere innocentia,
Quo natura modo ſolet
Ædificare animalia.
Olim ſonabant vinculis fodinæ,

Quæ ſervulorum gregibus indidit victo
Romanus inſolens victor.
Laſſabant raucam miſeri ploratibus Echon,
Diſrupta validis marmora querimoniis
Prævenere manus gementium.
Aſtabat gravis inſpector vel ipſis
Durior ſaxis, operi negatos
Terga ſuper numerans cunctos vigil ictibus ictus.
Multos ruinæ, cæteros longus labor
Oppreſſit urgens, omnis emerſit lapis
Tunc ſepulchralis, nec maculis tantùm ſuis
Inſons erubuit, reſperſus ſanguine Ophites.
Sic cæde multâ cædibus crevit locus,
Et tenerum in cunis didicit ſævire Theatrum.
Moles avorum quàm bene degener
Exoſa labem naſcitur crudelium?
Huic ipſa facili ſaxa miteſcunt indole,
Sumuntque juſſas ocyùs figuras,
Quam quæ reflexus vidit Deucalion viros.
Mox eadem bello durata ætatis amico
Vel firmitate provocabunt marmora,
Quæ dudum cultu gaudent ſuperâſſe decoro.

XVII.

Cedere ſe natura libens fatetur,
Victricemque ferens cervice ſuperbior artem
Auguſto nitet ornatu, & captiva triumphat.

Artis trophæis artium pugnaculum
Quàm cingi placidum decet?
Hîc non urſa gemet, non leo rugiet,
Nec ſæviorum paria gladiatorum
Concurrent impete bruto.
Pectoris humani caveâ exagitare latentes
Pugnaci ingenio ludus erit feras:
Has periment multâ cinctas indagine riſus,
Acuta jocorum ſpicula.
Plauſum terra dabit, dabit æther;
Plauſum beato cincta cælituum choro
MARIA SHELDONO dabit,
Qui ſanctus iſtas expulit templo feras,
Turpeſque deduxit beſtias
Alio necandas; noluit puerperam
Æternùm ſtabulo jacere virginem,
Quo toties vitii commotum ſtercus oleret.
Quis nunc profano queritur impendi loco
Sacras divitias? quis invidet
Bonis dicatam literis malus domum,
Et templa ſecum templa muſſat improbus?
Non ille templum, ſaxa qui cumulat, facit,
Sed qui ſacra facit: templum, SHELDONE, dediſti.

XVIII.

Quis tantis tibi pro meritis, quis digna rependet Munera?
Quodcunque valeant pauperes muſæ dabunt,

Quas

Quas infelices veluti Caryatidas
Oppreſſit ætas barbaris gementes
Subſtructionibus rudis.
His tu Theatra condis, & choros jubes
Permiſtis hilares ducere Gratiis.
Mox docto rediment labore luſus,
Styloque multum ſedulæ ſacram tibi
Exſculpent ſolidæ ſtatuam de marmore Famæ,
Quæ, ſueta monſtris fabuliſque, verum
Ut vidit hic miraculum,
Obſtupuit, ſaxoque ſtetit mutata rigenti:
Erecta vultûs effigiem tui
Dignam ſideribus tollit in æthera.
Anguſtam nimium terra crepidinem
Præſtabit ſtatuæ immenſæ, vix ſatis capacem
Curvatum toto cœlum dabit æthere concham.
Ridere nanos fas erit Coloſſos,
Pygmæumque Rhodi tumentem.
Hanc juxta poſitus ſi modò Alexander ſtaret,
Integro cælatus Atho montoſus,
Magnum puderet tantulo nomen dari
Pumilioni.
Talia nequicquam devictâ mole ſuperba
Simulachra tradent poſteri ſilentio;
Aut meritis, veluti China ſuum Fe,
Curtabunt monoſyllabis.

Poſt-

Poſthac SHELDONIA ſacratam in imagine famam
Inſonti ſolam cultu venerabitur orbis;
Nec cædent jumenta homines invita litantes,
Sed facient linguiſque ſuis atque auribus ultro.

XIX.

Non ego, ſi cunctas mihi gens humana dediſſet
Quotquot habet linguas, totidem reſonantia miris
Ora modis, poſſem dignè celebrare canendo
    SHELDONUM vel dimidium.
Non Latii vates, non quos ſua muſa rotundo
Ore loqui docuit cives, bellique tumultus
Et pelagi, nimboſque æquare & fulmina verbis,
Sufficient Græci:
Non vel SHELDONII quamvìs de marmore præli
Viribus acceptis Antæi more reſurgunt.
Hoc unum æternis fata invidêre figuris,
Quæ ſolum nequeunt dignè expreſſiſſe patronum.
Cætera prona fluunt facili ceſſura labori.
Quicquid Niliacæ ſignârunt numina chartæ,
Pergama membranis quicquid pinxere repertis,
Quicquid Arabs, Induſve, vel ultima regio Serum
Doctrinæ cumulo ſuperaddidit Europææ,
Aut periit dudum, aut tenebris damnatur iniquis:
Tam ſcripſiſſe parum eſt.
At vos, Oxonii proles doctiſſima matris,
Edite perpetuis manſura volumina ſec'lis,

SHEL

SHELDONIIS mandata typis, noſtroque relicta
Mox immenſum orbis latè impletura theatrum.
Nec manca ingenii plorans monumenta fugacis
Poſteritas pulchras colet indignata ruinas;
Æternâ vos fama manet veneranda juventâ.

XX.

Quid faciam? laſſo novus incumbit labor,
Aliena laudum venit venit acies,
Muſamque laceſſit anhelam;
Agnoſco longè vexilla nitentia:
Howardianæ ſigna quis neſcit domûs?
Quæ ſola laudum, ſola titulorum valet
Tantas alere copias,
Floddeniis victrix quantas delevit in agris,
Cùm rueret pelago Scoticus cruor, & fremebundum
(Sic victor ſaltem) torrente retunderet æquor.
Gaudet feroces impete vivido
Stirps generoſa domare;
Oppreſſos eadem lætior erigit;
Nec ſeris licuiſſe; ſinit vel annis,
Dum pereunt, veteres perdere ſemideos ſimul.
Perire dixi? funera lacrymis
Proſequimur ſtolidis vana ſuperſtitum.
Scilicet anguineos circumvolvuntur in orbes,
Extremæque animam caudæ de torque reſugunt.
Nos nos interimunt interire neſcii;

Ira-

Iratiſque licèt ſpicula faucibus
Tetrumque demiſerit venenum
Aut fortuna favens, aut melior Deus;
At lætos aureo picti dum circuunt tractu,
Amplexibuſque blandientibus mulcent,
Ignaros ſenſim lambendo depaſcuntur.

XXI.

Ipſum parentem progenies fera
Annoſum tempus teneros quod procreat annos
Mox recipit patulo fugientes oris aſylo,
Ipſum parentem progenies fera
Anguem (qui veteris ruderibus Chai
Coævus orbem prodiens cinxit novum
Flexilis & variis metitur ſecula ſpiris)
Ipſum vipereo ſoboles furore
Parricidis uſque lancinavit morſibus,
Donec vulneribus hinc & hinc fatiſcens
Cicatricoſam pudibundus abderet caudam,
Ultimaſque retro pariter ſepeliret ætates.
At poſtquam jubar aureum
Splendidæ refulſit munificentiæ,
Quâ ſepulchretis penitus ſepultis
Donavit heros illuſtriſſimus lucem
Sidus ARUNDELÆ benignum;
Reſuſcitato prorepens vigore
Emicuit validuſque viriduſque:

Det

Deterſo nitidus ſitu,
Stellatus ſquamis terga micantibus
(Qualibus aſtriferos ingens complectitur orbes
Cœli Sidereus Draco)
Antiquitati pandit lumen obſcuræ,
Tenebraſque demit hiſtoriæ;
Majoribuſque poſteriſque pariter
Largus influxum bifidum, vetatque
Illis præteritum deeſſe, vel his futurum.
Tantum veneno non potuit ſalutari
Serpentiformis Epidaurius deus;
Unum iſte mortalem brevi
Reſtituit vitæ, virbios hic anguis
Innumeros reſuſcitat,
Quos nec Jovis ira nec ignea,
Quos non ipſe ſuo poterit conſumere dente.

XXII.

Emergunt latebris marmora ſqualidis,
Et Græcos ſimul explicant honores,
Quos tellus ingeſta diu graviorque premebat
Barbaries ſuperincumbens.
Conſurgunt iterum victores Pancratiaſtæ,
Quondam decoro pulvere ſordidi,
Nunc turpem excutiunt ſitum,
Antiquoſque palàm gaudent monſtrare triumphos.
Plus Aſiarchis, plus dedit omnibus

Heros

Heros tibi, Smyrna, Britannus.
Donârunt illi morituris præmia fruſtra
Civibus, ipſa ſuis olim tumulanda ſepulchris.
Æternùm hic monumenta jubet durare, viroſque
Reſuſcitatâ vivere memoriâ.
Rurſum Cecropiis oritur gens Attica glebis,
Indigenaſque iterum terra parit ſuos.
Reductus Orco cernitur Theſeus novo,
Divoſque ſecum ducit, & Superos facit.
Renata patrem tota cœlituum cohors
Salutat Howardum Jovem.
Sed tantos inter quos ſibi poſteros
Adſcivit ultro, clarior emicat
Henricus genuinus hæres,
Sublimis columen domûs.
Hic major titulis altior omnibus
Inſurgit nudus honoribus;
Hic eruditâ liberalitate
Virtutis monumenta ſuæ, monumenta vetuſtæ
Sacra Academiæ,
Contulit Angliacis ſapiens largitor Athenis.

XXIII.

Cingunt Theatrum quàm bene ſplendidum
Obſcura fuſci rudera marmoris!
Antiquitatis umbra quàm juvat ſacræ,
Noviſque lucem nube viciniâ novam

Structuris

Structuris addit amica!
Fragmina ſic veterum ſcientiarum,
Sic fœda, putris, verminoſa moles,
Nutantem infido quam poſuit ſolo
Feſtinante manu temerarius & malè laxâ
Compage caducam
Stagiræ alumnus, ſede naturam ſuâ
(Inepta fortem ſicut Alciden Tyros)
Vincire geſtiens Deam:
Hæc ipſa moles irreparabili
Dudum collapſa ruinâ,
Quam futiles ſcholaſtici laborant
Inſtaurare iterum, validumque inducere tectum
Araneoſis hinc & inde telis,
Hæc ipſa moles adjicit nitorem
Operi ſtupendo, cui ſacrâ poſuit manu
Fundamenta novo benignus
Carolides, manibuſque dedit conſurgere doctis.
Fervet opus: ſatagunt pariter juveneſque ſeneſque,
Et generoſa cohors & non ignobile vulgus.
Hortatrix natura viris, ſeque ipſa videndam
Exhibet, & cunctis quæſitam ſedula terris
Materiam confert; jam ſidera-----

XXIV.

Mens, mihi quid reſtas? tibi nempe minatur amicus
Jamdudum Icarium Venuſinus in æquora lapſum;

Dum

Dum cereis audax vel ignito cupis
Vicina ſoli Pindarum ſequi pennis.
Hoc ille tutos ſeculi vates ſui,
Hoc monitos voluit, ſalvis quibus eſſe licebat:
Nos certum manet exitium, nos undique
Expectat caſus ruituros.
Eligere fatum liceat, evitare non licet:
Obſedere vias latrones Grammaticaſtri,
Quotquot frequentes conterunt vatum greges:
Illic feroces Critice Procruſteæ
Heu! docti nimiùm verſus torquere miſellos,
Nunc tenſos immanè pedes producere gaudent,
Nunc ſauciatis amputare ſyllabis,
Cum gemitu nequicquam animam ſenſu expirante.
At fortè ſervum ſiquis exoſus lutum
Aliena liber abominetur veſtigia,
Impediunt vario turbatos objice campos,
Quos voluit latè faciles natura patere.
Sed ars moleſtas ſibimet objecit moras,
Sevitque ſpinas ſponte fœcundas nimis:
Has tranſilire geſtit, has perrumpere
Genuina naturæ filia
Pindaris, offenſæ vindex animoſa parentis:
Has legis expers, impetu ruens vago,
Securior per avia, per invia, pede curro volante.

CORB. OWEN, *ex Æde Chriſt*

P 1

PISCATIO.

AD

Reverendiſſimum in Chriſto Patrem, GILBERTUM *Archiepiſc. Cantuarienſem.*

HAMIGERÆ inſidias artis, celataque parvo
Æra cibo canimus, quæ torto pendula filo
Aſtutus tremulâ Piſcator arundine jactat,
Donec ineſcatam calami curvamine prædam
Ducat, & in ſiccâ ſalientem exponat arenâ.
ALME, fave, Præſul, vati, ſi fortè vacabit
Ingentem ad noſtras animum demittere nugas.
Namque & te, vani non ſemper nuncia, fama
Juſtitium quondam ſacrorum, indictaque Clero
Otia fluminibus narrat donâſſe propinquis.
Temporaque adgemuiſſe viris cùm ſæva vetarent,
Solivagum juſtas ripis jactâſſe querelas,
Et gravia ad conſulta gregem admiſiſſe ſilentûm:
At nimis (heu!) juſtæ in ripis periere querelæ,
Et fruſtra conſulta gregi patuere ſilenti.
Ah quoties CAROLUM, CAROLUM, juncoſa ſonabant

Littora, dum liquidâ ſaliit tibi ſuber in undâ,
Prædaque ſuſpectos cautè deglutiit hamos!
Ah quoties, nullis tutò credenda tabellis,
Fluminibus mandata dabas, quæ noſceret exul
Auguſtus, ſi quâ mundi regione latentem
Inveniant, ipſa oceano dum miſta vagantur,
Spem reditûs ſolo contentum paſcere voto!
Felix O, (primos ſacrorum imitate magiſtros)
Præluſit cui canna pedo; qui, doctus utrumque
Æquali rexiſſe manu, ſucceſſibus æquis
In cathedram notas piſcanti adduxeris artes!

ET nos (aſſiduis cum laſſis fortè licebit
Officiis) paucas calamo concedimus horas,
Auſonæ ad ripas; ubi, muſas voce cientes,
Te (venerande pater) canimus, votiſque vocamus,
Et captare homines capto de piſce docemur.
Poſcimus inde fidem dictis; veniámque rogamus,
Si varias inter populantûm flumina fraudes,
Quæ vati magè nota, magè eſt laudata voluptas.
Nam mihi, nec lento contextæ vimine naſſæ,
Introitu illectos facili remeare natantes
Quæ prohibent, orcique aditus imitantur avari;
Nexave nodoſo cohibentia compede piſces
Lina placent: nimis iſta rudis craſſæque Minervæ
Solos arma juvent, quos, Lutræ more paluſtris,
Dura fames adigit victum quæſîſſe rapinâ.

No

Nobis, quos nitido naſcentes Delius aſtro
Reſpexit, genitiſque ſuas ſimul indidit artes,
Ingenium quæſtu prius eſt; deceptáque præda
Direptâ potior: dapibus quin ipſa ſaporem
Captitiis doctæ præbet ſolertia dextræ.
Sic Phœbum, truttâ quondam percâve voraci
Cænantem, memorare juvat, quos ipſa labores
Fecerit; & quantâ ſteterit victoria luctâ.
Quin vati ipſe ſuos celebranti carmine luſus
Propterea haud invitus adeſt, & ſufficit ultrò
Cantanti numeros: & vos, Heliconia turba,
Veſtra datis facilem narranti gaudia verſum.
Namque & vos, ripis olim Permeſſidos undæ,
Aonides (Phœbo, ut referunt, comitante) ſorores,
Inflexas curvâſtis acus; calamoque reducto,
Ad cava captivum traxiſtis littora piſcem.
Primus at eximiæ ſterilis ſucceſſibus ortus
Artis erat; ſicut majorum ſemina rerum
Eſſe ſolent ſemper mediocria. Nec tamen ipſa
(Si faveat modò docta cohors) deſpecta ſagaci
Eruere è tenebris metuam primordia verſu.
CALLIOPE ſtipata choro dum caſta ſororum,
Fabellis ludiſque vacans, in littore opaco
Fortè Aganippeas latè ſpatiatur ad undas,
(Qua procul à ſcatebrâ collectis fluctibus auctus
Volvitur, & lymphis ſabuloſas verſat arenas

Qui

Qui modò fons dictus, jam fluminis ambit honores;)
Certatim mutum fertur vidiſſe natantûm
Laſcivire gregem, & vermes captare minutos,
Siquos aut cæcis conclavibus egerit amnis,
Aut notus, aut pluvia, aut vis quælibet excutit alnis.
Viderat: & "Veſtrâ poteritis forſitan, inquit,
"Credulitate capi: non cautè examinat eſcas
"Eſuriens ſtomachus. Mox vimen fronde ſalignum
Nudat, & eductam capitis velamine ſpinam
Curvat in effigiem reparantis cornua Lunæ;
Æraque dilectis dapibus fallacia velat.
Deinde (ſuis recolens olim periiſſe capillis
Cœlicolas, hominesque) "Iſtis, ni fallimur, addit,
"Tertia debetur liquidi victoria regni.
Dixerat: & ſummis depexas vertice torquet
Pectinis exuvias digitis; virgæque ligatis
Extremæ, tandem celatum accommodat hamum:
Atque bolum nitidas lethalem mittit in undas.
Mira cano & ſolis forſan credenda Poëtis.
Nam, ſimul ac fluvio Muſæ maduere capilli,
Ambroſiis diffuſa comis ſpiramina aduncam
Inficiunt ſpinam; medicatáque tingitur eſca.
Protinus aſſultat patulo gens ſquamea rictu,
Ambitioſa capi: at præreptâ proximus offâ
Piſciculus ſocios fraudat, potiturque rapinâ
Sollicitè, inque gulam fugiens deglutit hiantem.

Funeſtos

Funeſtos ſentit ducentem virgo triumphos,
Inflexumque levi vimen cum verbere torquens,
Mox cœco rictus lætanti perforat ictu,
Inque vireſcentes protractum projicit herbas.
Præda minuta fuit (digiti menſura) ſed illi
Picta latus lorica tegit: nam ſuavè rubenti
Tingitur argentum minio, cui bractea ſparſim
Miſta coruſcanti ſquamas interlinit auro.
Accurrunt: Artemque ſimul, piſcemque ſorores
Mirantur, laudantque: pares dum Muſa relictis
Inſtruit inſidias, & eandem porrigit offam.
Fortè ſed, ut curvum plebis globus obſidet hamum,
Unus adeſt procerum; cui turba amota ruenti
Terga dat, & fugiens intactas deſerit eſcas:
Objectas vorat ille dapes, tenuique cruentus
Vulnere, porrectâ fontis ſibi pondera pinnâ
Addit, & obnixus producto elabitur ære.
UT vidit (namque adfuerat) Latonia proles,
" Parce, ait, imparibus certamen inaniter armis
" Protrahere ulteriùs, Dictæi nata Tonantis.
" Rem permitte mihi: niſi me mea carmina fallant,
" Faxo ego, ut ille breves agat, improbus ille triumphos;
Et calamo calamum ſolers immittit iniquum,
Ære extrema ligans, quâ ſe minor inſerit, ora;
Et lentum in ſummâ configit arundine vimen.
Penniger aſtiterat Sonipes; ſetaſque roganti

 Præbuit

Præbuit: has docto verſatas pollice Phœbus
Torquet, & inter ſe complexibus implicat arctis:
Funiculoſque breves tereti coaleſcere nodo
Cogit; & in ſummo fluitantem vimine nectit
Lineam, ut exæquet menſuram pendula Cannæ.
Dein netum appendit chalybem, quem flumine & igni
Imbutum, & lentè rigidum, lunabat in orbem
Dimidium forceps, armabat acumine lima,
Extabatque tenax diffiſſo lingua metallo.
Mox funeſtum epulis mendacibus induit hamum,
Et juxtà adnectit terebrati pondera plumbi,
Merſus ut intactas ad fundum deferat eſcas.
Quáque ſalix ſummis porrecta ſupernatat undis,
Et denſâ latebras offundit piſcibus umbrâ;
Quáque ſubit rapido labefactum gurgite littus
Amnis, & in ſeſe refluus decircinat æquor;
Obreptat pronus ripæ, lapſuque ſilenti
Ex inclinato pendentem vimine ofellam
In liquidas demittit aquas: virgæque tremore
Verſatum, vivos imitatur reptile motus.
Securi fraudum, lethalia edulia captant
Amnigenæ; cupidoque petens ſua fata palato
Imminet, & ſequitur merſum grex ſquameus hamum.
Delius, ut turmis obſeſſas percipit eſcas,
" Siſtite, blanda cohors; perituris non opus iſto eſt
" Impete, ait ridens; hæc ſævæ fila ſorores

" Nêru

"Nêrunt, inque levi immitis latet Atropos offâ:
Et ſimul objectos retrahit captantibus unco
Ære cibos; donec fugitivis acrius inſtans
Piſcis edax dapibus, chalybem ſimul abdidit ore.
O ſævam ventris rabiem! Sic deperit orbis
Queis perit; & Parca in conditâ quæritur eſcâ.

NUTAT, & indicium ſinuamine præbet arundo;
Setaque multiplices deſcribit in æquore gyros,
Ut primùm tectum deſcendit in ilia ferrum.
Nec mora: in obliquum detorto vimine, Phœbus
Falcato læſum configit acumine piſcem.
Ille, jecur ſævo violatum ut vulnere ſentit,
Mille dolos verſat: Nunc toto pondere nixus,
Nunc recto, nunc obliquo, ſe gurgite librans;
Ancipiteſque ſimul ducens hinc, inde choreas,
Excutere abrupto conatur viſcere peſtem.
Sæpe cavos ripæ tentat penetrare receſſus,
Funiculumque trucem contortæ interplicat ulvæ:
Sæpe petit fundum; de fundo ad ſumma repentè
(Ocyùs emiſsâ Parthi poſt terga ſagittâ)
Surgit, deciduuſque gravat pendentia fila,
Et ſimul adductâ tentat diſcindere caudâ.
Scilicet ingentem vetat indignatio piſcem,
Tradere tantillis immania membra catenis!

PHOEBUS, ut ancipitis pendet fortuna palæſtræ,
Motibus intentus, ſimiles in pectore cudit

Ipſe dolos; varias ut deſtruat artibus artes.
Conantique fugam decies, deciesſque retracto,
Nunc refricat crudum repetito verbere vulnus,
Nunc iram obſequio frangit, mulcetque furentem;
Et libertatem laxatâ oſtentat habenâ.
Mox, ubi permiſſis laſcivit in æquore gyris,
Plus æquo audacem veniâ, & nil tale timentem,
Adducto revocat loro, cogitque profundum
Permutare vadis, propiúſque aſſueſcere cœlo.
Utque emergenti decreſcunt pondera, tractim
Gurgite nunc prono, adverſo nunc flumine ductum
Aëriis ſuffocat aquis, dum (ventre gravato)
Utris more jacens ſummis reſupinus in undis;
Pendet iners gracili tandem de vimine moles;
Inque cavam ſequitur nullo luctamine ripam.

IPSE ſuam victor prædam miratur, & acri
Intuitu in patulâ monſtrum metitur arenâ,
Confoſſum ut trucibus quondam Pythona ſagittis.
Et fortè oblongus, cui fecit barbula nomen,
Mullus erat; quo non eſt piſcis cautior alter,
Aut cui majoris confixo gloria luctæ
Debetur: ſic ille dolis, ſic viribus urget
Piſcantem, exhauritque omnes verſatilis artes.

SUCCESSU hoc, Latonigenæ conamina creſcunt,
Quæ ſibi fatidicus ſpondet fore proſpera vates.
Mox alias inviſit aquas; quas torquet Enipeus

Turgid

Turgidus, Apidanuſque ſenex; & (notus amore
Antiquo) Peneus, ſævæ incunabula Daphnes:
Quaſque ſuus fundit Ladon; quaſque ipſe bubulcus
Amphryſi quondam lenes potaverat undas:
Et ripam ſignis decorat victricibus omnem,
Dum manet in quovis captorum cortice imago
Sculpta, ſimulque ſuo cum cortice creſcit imago.
Fiſcellamque levem redeunti ſæpe gravabat
Tyroni acceptus capitatus Gobio luſus;
Et Rutili pariter molles, Apuæque fugaces;
Spineaque objectans tractanti tergora Perca;
Atque levis ſummis volitans Alburnus in undis,
Lacceaque, incepto Gallos imitata feroci,
Sed primos cedens toleranti ignava furores;
Tuque (ſuem roſtro referens, quo glarea ab imo
Vertitur, unde pari nomen ſortiris ab uſu)
Mole minor, guſtu qui vincis, Porcule, Percam.
Sæpe Abramis, brevis in latum cui panditur alvus;
Carpaque turgidulâ cœnis gratiſſima linguâ;
Nec non Pactoli fulvo perfuſa metallo
Tinca, (Machaoniis morbos cui pellere ſuccis,
Vulneraque affrictu dederat ſanare ſalubri
Ipſe olim, & "nulli vivas violata natantûm,
" Dixerat, ut noſtris accedas integra menſis;)
Gratum humeros curvabat onus; neque cætera deerant
Præmia, quæ duro conſtantia miſta labori

 Exigeret.

Exigeret. Quoties te muſca imitata fefellit,
Trutta ſagax; quæ (multiplici variata colore,
Et rutilâ flavas diſtincta aſpergine coſtas)
Das duplices epulas; oculis priùs, inde palato?
Te, quoque, cui rictus armant dumecta patentes,
Fluviorum Phalaris; cui natio tota natatrix
Præda fit, inque avidâ turmatim conditur alvo,
Prodidit objectus celato Gobius hamo.
Quinetiam (audaci uſque adeò fortuna labori
Faverat) ingenti nonnunquam pondere preſſit
Salmo latus; qui præcipiti natat obvius amni,
Objectaſque ſuper moles præruptaque ſaxa,
(Poſt capiti admotam celeri ſinuamine caudam)
Diducto ſeſe pernix jaculatur ab arcu.
Irrita ſin prorſus reddant conamina ſoles,
Immodicive imbres, vel utriſque inimicior Eurus;
Omnibus exercet virtutem caſibus æquam,
Ipſaque in eximium cedit patientia fructum.

HÆC mihi, (dum tacitas Auſonæ ſolus ad undas
Obductum globulis jacto fallacibus hamum,
Pennigeram ſatagens calamo ſuſpendere plebem,
Et deſolatos indignor retibus amnes,
Rara quòd accurrat projecto furfure præda)
Ut tardo ingratas ſucceſſu falleret horas,
Tradidit ipſe pater vatum: Citharâque recedens
Hoc pariter tactâ cecinit modulabile carmen.

NIMI

NIMIS beatus ille, qui tremulam manu
  Arundinem ſcitâ regit:
Epuliſque gentes faſcinans aquatiles,
  Rictu fugaces protrahit!
Huic læta puris corda turgent gaudiis,
  Quæ nullus offuſcat dolor.
Aulæ palæſtram cautus ancipitem fugit,
  Dubiamque honoris aleam.
Non ille avaris invidet pericula,
  Curaſque quêis conſtant opes;
Nec, jurgioſi litibus miſtus fori,
  Terit advocati limina;
Nec æſtuoſum mercibus metuit mare,
  Redituſque penſat flatibus.
Mulcet quietum lene murmur fluminis,
  Dum bellicus tonat fragor;
Seſeque mutos inter oblectat greges,
  Cùm perſtrepit rixis domus.
Aurora vixdum conjugis liquit torum,
  Suum impiger cùm deſerit;
Cyathoque guttur lætus epoto lavans,
  Et arma cinctus congrua,
Sudo ſerenoque æthere, ingreditur viam,
  Sereniori pectore.
Pedes deinde Thameſin, aut Trentam petens,
  Ut piſcibus ſtruat dolos,

Avium ſonoro pipilantûm gutture
  Oblectat aures voculis:
Avidâque amœnos nare captat halitus,
  Aurora quos Floræ rapit.
Simul & novali exercito ſalutifer
  Hauritur exudans vapor,
Suſpenſa ſulco dum arva calcat imperi,
  Pedibus Iambos metiens.
Laborioſæ ſemitæ interea moras
  Gratis levat ſpectaculis;
Valleſque, monteſque, rigido & cacumine
  Saxa aſpicit minantia:
Sylvaſque, fonteſque, viridique paſcuo
  Pecora aſpicit vagantia.
Hinc, quaſſa currit bucula ad mulctralia,
  Stillante nectar ubere:
Memorque blandis poſtulat mugitibus
  Vicariam proli manum.
Et inde, inermi fronte molliculus ferit
  Agnus parentis mammulam:
Simul & futuris, non ita innocentibus,
  Præludit inſons præliis.
Ripas deinceps, quas petebat, obtinens,
  Setas adaptat vimini:
Chalybemque gratis veſtiens eduliis,
  Unctum ſalivâ projicit.

Cicada ferrum ſtridula infixum tegit,
  Aut muſca bombis perſtrepens;
Suoque limax lubricans ſucco vias,
  Erucaque hortorum lues:
Coaguloque lactis imbutus cremor,
  Similæque maſſa ſubrubens:
Hamoque rufus ſæpe vermiculus micat,
  Facitque piſciculis famem:
Hamoque pinguis ſæpe lendiculus nitet,
  Et veſpæ inermis embryo.
Cornuque, peraque, locupleſque calceus,
  Subinde ſufficiunt dapes.
Hoc inchoatur more piſcanti dies;
  Sic occupatus veſperi eſt.
Sibi ipſe turba eſt, ipſe convictor ſibi, &
  Confabulator aſſidet,
Salientis uſque ſuberis motus notans,
  Graſſantis oris indices.
Sin forſan unus adſit, aut alter comes;
  Alterna jactant vimina,
Nec interim ſunt muta piſcatoribus
  Ut piſcibus commercia;
Nunc multiformis quam intuentur machinæ
  Laudatur author unicus;
Nunc cantilenis mutuò innocentibus
  Lepidæ aſſuuntur fabulæ.

Procul at profanum lege colloquium fugant,
Regi, Deove injurium;
Nec dicta mutis iſta piſcibus putant
Quæ teſte cœlo jactitant.
Peruſta ſin ſudore membra diffluant,
Phaëthonte cancer dum rubet:
Aut imber ingens axe confracto ruat,
Aquaſque ſternat bullulis,
(Dum junceis anguilla de cubilibus
Expergefacta curſitat)
Umbra imminentis arboris ſtratos tegit,
Et canna piſcatur jacens:
Spoliiſque opimis ſæpe tollnes gravans,
Otia rependit fœnore.
Declive tandem cùm terit Phlegon jugum,
Trahuntque noctem ſidera,
Piſcibus onuſtos heſperus ducit domum,
Ubi præda menſas inſtruit;
Laſſata demum membra, poſt gratas dapes,
Inemptus occupat ſopor.

SIMON FORD, *S. T. P.*

CAR-

CARMEN

DE

SANGVINIS CIRCVITU,

A

Gulielmo Harvæo Anglo, Primùm Invento.

MUSA, mihi cauſas memora, quo ferveat igne
Sanguis, quàm rapido exundans torrente feratur;
Quid venam repleat; cur tenſa arteria pulſu
Perpetuo micet, alternis reſidenſque tumenſque;
Quidque intermiſſo præcordia verberet ictu.
NON hæc, docta licèt, veterum cognoverat ætas;
Non hæc Phillyrides Chiron, non ipſe Machaon,
Non Amythaonides; non hæc pulcherrima vidit,
Quamvìs diſciſſis cuncta indagaret in extis,
Abderitani cultor celeberrimus horti:
Nec tu, magne ſenex, Coâ qui miſſus ab urbe,
Ut malè ſuſpectos tua pelleret herba furores,

Ri-

Riſiſti meritò inſani deliria vulgi:
Nec ſolers Phrygiis ortus Galenus in agris,
Quem cognata diu mirata eſt Roma medentem,
Grataque poſteritas omni venerabitur ævo.
Nec Cæſalpinus; nec tu, præclare Seavi,
Olim Phœbeas inter notiſſime turbas,
Quà Padus irriguos fœcundat gurgite campos,
Quáque Antenoreas Neptunus protegit arces,
Et circumfuſis tutas amplectitur undis:
SED, quem felici lætata Britannia partu
Edidit, HARVÆUS, notum per ſecula nomen,
HARVÆUS monſtrator erat, primuſque latentes
Expediit cauſas, priſciſque incognita ſec'lis
Eruit è tenebris, piceamque abſcedere nubem
Juſſit, & obſcuris accendit lumina rebus.
HIC etenim varios expendit ſedulus uſus
Membrorum, mentiſque aciem per ſingula mittit
Sollicitus, ſectiſque animantibus inſpicit omnes
Morborum tacitus ſedes; ſecumque requirit
Unde trahunt lentæ renovata incendia febres;
Et quo fonte, quibuſque exundet fluctibus hydrops;
Quid maciem inducat; quid iniquo pondere ſplenem
Attollat; quæ vis faciat lapideſcere renes:
Has ille atque alias moriendi mille figuras
Veſtigatque animo, mortiſque pericula longè
Summovet, & medicas Parcis inſtantibus artes

Opponit prudens, atque omnia mente volutat;
Nec putat in membris vitalem hærere liquorem,
Tardaque per longos protendere ſtagna canales,
Sed ruere, & celeri circùm vertigine ferri.
CONVOCAT interea lectos in tecta ſodales,
Queis præclaræ artes & ſacra Epidauria cordi:
Atque, ait, experiar mihi quæ comperta videntur,
Sintne ſatis perſpecta, & certis cognita ſignis;
An vanæ tantùm ſpecies, & amabilis error
Me noſcendi avidum falsâ ſub imagine ludat.
Arreptumque canem obtortâ cervice prehenſum
Tollit, & in mensâ reſupinum ponit; at ille
Arrectis horret villis, & brachia morſu
Appetit, & magnis ululatibus omnia complet;
Et pedibus pugnat. Sed nulli obſiſtere fatis
Fas eſt. HARVÆUS validis complexibus urget;
Atque infelicem, & luctantem plurima fruſtra,
Per mediam extendit tabulam; tum fune reductos
Innectitque pedes, & vinc'la tenacia ſtringit.
Cúmque ita porrectus metuens, pavitanſque jaceret
Ille miſer, trepidans artus, & pectus anhelum;
Tum placidè aſpiciens vinctum, ſic ore profatur.
Non me, inquit, feritas animi, non dira libido
Crudelem facit, aut ſævi inclementia cordis:
Sed mihi mente imâ totiſque recepta medullis
Laudis ſacra fames nolentem talia cogit

Mo-

Moliri, & lenes abigit de pectore ſenſus.
Fert animus cæcas naturæ aperire latebras;
Occultas olim rerum perquirere cauſas;
Captivumque diu vinc'lis exolvere verum.
Certum eſt magna ſequi, & tectas penituſque remotas
Explorare vias; quo flumine ſanguis agatur,
Quo duce liventem inficiat nova purpura venam.
Tu, quanquam infandos miſer experiare dolores,
Immeritamque feras pœnam, ſolamen habeto
Mortis, quòd fato non ſis jugulatus iniquo;
Quòd neque diſruptus rabioſi dente Moloſſi
Occideris, nec te conſumat pigra ſenectus.
Nam neque per foſſas, fœdamque ignobilis ulvam
Projiciere canis, nec tabo membra liqueſcent;
Nec tu nocturnis captus laniabere monſtris,
Nec putreſcentes corvus populabitur artus,
Sed ſi (quod fore confido) mihi docta Minerva
Riſerit indulgens, votiſque vocatus Apollo
Annuerit cœptis, nunquam tua fama peribit;
Sed, quacunque mei pertinget gloria facti,
Tu quoque notus eris, totoque legeris in orbe
Clarus, & æternùm vives moriture Lyciſca.

TALIA narrabat ſurdo, dextrâque coruſcos
Cultellos effert, gladiiſque micantibus inſtat.
Ut verò vulnus ſenſit fera, corpore toto
Contorquet ſeſe, & fremitu gravis intonat acri;

Et ſimul infrendet nudatos ſpumea rictus,
Dente oculoque minax fruſtra; tremor ilia pulſat;
Exercetque ferox vanam ſine viribus iram.
Namque illum ſummo conantem inſurgere niſu
Intorti cohibent nodi, clavique trabales.

AT ſenior nullo turbatus murmure pergit,
Et rigidos enſes, & inexorabile ferrum
Perque leves tunicas, perque ultima viſcera ducit:
Intentuſque operi extremi penetralia ventris
Pandit, & inciſas properans divellere carnes,
Illas hinc atque hinc manibus detrudit; & inde
Introrſum adnutans fumantia conſpicit exta.

HIC jecur immenſum vaſto ſe pondere jactat,
Et tumet, & Tyrium vincit ſplendore venenum;
Sic pulchrùm nitet, & nativo fulgurat Oſtro.
Hæc domus, ut fama eſt, tenerorum triſtis amorum;
Hinc procul intentans ſævus ſua tela Cupido,
Mollia languenti ſuccendit pectora flammâ.
Sive hîc vi magnâ, & multo percocta calore,
Immutata novum ſumunt alimenta ruborem:
Seu potiùs nimio ſanguis flagrantior æſtu
Hîc fæcem nocuam, atque acri flavedine bilem
Exuit ardentem, & latices deponit amaros.
Quod ſupereſt, oleo & molli pinguedine lentum,
Et ſervat longos, faciles & concipit, ignes.

HINC autem contrà, & diverſâ in ſede recumbit

Splen,

Splen, & mole minor, facieque obſcurus, & uſu.
Hunc levibus perhibent pulmonem agitare cachinnis;
Aut ſuccum auſterum, atque humores colligit atros;
Aut eſcam ſubigit, ſtomachoque infundit acetum.
IN medio jacet ingluvies, barathrumque macelli
Ventriculus, magni protenſus imagine ſacci.
Huic appenſa, olidas circumſtringentia fæces,
Inteſtina hærent, varioſque inducta per orbes,
Multiplici gyro ſinuoſa volumina torquent.
Hæc membrana levis nexu complectitur arcto;
Perque illam niveas cernit prorepere fibras,
Quas primus doctâ detexit Aſellius arte;
Lactiferaſque vocat lactis de nomine venas.
Pancreas, & renes, plura & miracula rerum
Tranſilit, aut ſtrictim, & feſtino lumine luſtrans,
Alta petit, vitæque arces inviſere geſtit.
STAT ſuprà expanſum famâ memorabile ſeptum,
Altera carnoſo pars eſt circundata limbo;
Altera pergameas imitatur lucida pelles;
Et per tranſverſas æquo libramine coſtas
Tenditur, atque imas ſuperis diſcriminat oris.
Incipit hinc primùm hirſutus ſe attollere thorax,
Molliter inflexus curvatæ more carinæ.
Hunc natura parens, venturi præſcia, firmo
Coſtarum vallo, & ſolido muniverat oſſe.
Hîc etenim aſſiduo motu præcordia pulmo

V(

Ventilat, inque vices hauritque & rejicit auras.
Hîc cor, quod reliquis voluit præcellere membris
Ipſe pater, medium ſublimi in ſede locavit.
Sed neque ſummus honos, neque propugnacula proſunt;
Ille, cruentatas mergens in pectora palmas,
Omnia crudeli properat diſcindere ferro;
Irrumpitque aditus, laxataque clauſtra revellit.
Tum verò occultæ ſedes, vitæque receſſus
Oſtendunt ſeſe, & cordis domus alta pateſcit.
Ipſum autem tenero affultum pulmone ſuperbum,
Interiore cubat tecto, & penetralibus imis;
Vitaleſque omni diffundit corpore ſuccos.
Nunc penitus totâ intentis compagine nervis
Tollitur, & ſtricto tumidum mucrone minatur,
Intentatque ictus; nunc fibris mollè ſolutis
Decidit, & ſubitò flacceſcens languida circum
Demittit latera, & cono procurrit acuto.
Nec mora, nec requies; rapido ſeſe ocyùs Euro
Colligit, & motus ſervat, repetitque priores:
Atque iterum aſſurgens ſolidum denſatur in orbem;
Atque iterum in longum pendentia fila remittit.
Nam Natura ſagax pariter nobiſque feriſque
Mirâ arte in geminas diviſit corda cavernas;
Quæ modò turgentes ingeſto rore tumeſcunt,
Et mox emiſſo ſubſidunt ſanguine. Nempe
Non ſtabile, immotumque datum eſt mortalibus ægris;

Nec

Nec ſine continuo ducenda eſt vita labore;
Exoptata quies mors eſt. Cor mobile pulſu
Perpetuo quatitur, trepidatque: ex corde ſuperno
Quatuor enatæ procurrunt ordine venæ,
Hinc binæ, atque illinc; facies non omnibus una,
Non idem eſt habitus. Pars craſſo tegmine tuta
Albet, & incluſos occultat cauta liquores;
Pars tenues tunicas, pelleſque induta nitentes
Purpureum oſtentat laticem, livenſque fatetur
Internos minio nativo ardeſcere tractus:
Illas ſpiritibuſque tumens, & turgidus inflat,
Has leni placidus percurrit flumine ſanguis.
Verùm corde omnes, & eodem fonte coortæ,
Grandeſcunt primùm, & fluvio majore feruntur;
Pŏſt autem anguſtos ſubitò tenuantur in amnes,
Inque canaliculos alioſque alioſque tributæ,
Decreſcunt ſenſim; filiſque extenſa minutis
Exta per, & carnes, atque omnia membra vagantur
Vivificum cunctis afflantes artubus ignem.

HÆC aliis olim ſatis explorata relinquit.
Aſt ipſum interea cupidum nova cura fatigat;
Quis cordis molem exagitet labor, unde calentes
Accipiat ſuccos, & quas extrudat in oras;
Quò fluat exundans per aperta foramina ſanguis,
Sanguis qui, inducto venarum tegmine clauſus,
Ambiguos trahit anfractus, & fallit eundo.

Sic ubi lentus Arar tacito per pinguia repit
Culta gradu, lenique pererrat paſcua rivo,
Incertum eſt partes has, an labatur in illas:
Cùm verò injectas accepit gurgite moles,
Et trabibus frænantur aquæ, vehementior exit,
Mutatuſque fremit, ſuperatoque aggere ſpumans
Sævit, & in Rhodanum violentas concitat undas.
Ergo placet tepidos amnes, curſumque ruentis
Sanguinis obſtruere, & nodo conſtringere venas.

SUNT geminæ ante alias inſignes mole, modoque;
Illam jure Cavam vocitat Romana juventus,
Hanc olim Graii dixerunt nomine Aortam:
Contiguis pariter labuntur fluctibus ambæ,
Et ſocios ambæ ſpargunt per corpora ramos.
Hanc HARVÆUS, & hanc oculiſque animoque remenſus,
Fortè Cavam primò tenui complexus habenâ,
Amplum intercludit filo cohibente canalem,
Obſepitque vias. Atque hìc, (mirabile viſu!)
Qui propior cordi ſanguis dilabitur ultrò
Cordis in auriculam, depletaque ſanguine vena
Concidit, & vacuas jungit ſine flumine ripas.
Qui verò excelsâ vitæ diſtabat ab arce
Longiùs, aſtricto præcluſus ſtamine, cœptum
Siſtit iter, magnoque attollit vaſa tumore:
Diſtentas tunicas, & clauſtra obſtantia pulſat,
Implicitos nequicquam ardens perrumpere nexus.

Poſt-

Poſtquam hæc HARVÆUS ſolerti mente notârat,
Ipſe manu nodos, & vincula linea ſolvit.
Tum ſubitò emiſſus per mota repagula ſanguis
In patulas cordis cellas, & tecta refertur.
Hæc ubi viſa ſeni, multúmque expenſa ſagaci,
Arripit ingentem, vinc'loque innectit, Aortam.
Omnia nunc diverſa videt, nunc altera ſurgit
Naturæ facies. Nam quà longiſſima vena
Perplexos ultra nodos porrecta jacebat,
Mollior elapſo flacceſcit ſanguine; ſed quà
Interius ſpectat, cordi conjuncta ſiniſtro,
Dura riget, ſuccoque ſuperveniente tumeſcit.
Allabenſque liquor, ſpatiis concluſus iniquis,
Æſtuat introrſum, vitalemque ampliat orbem,
Et propè diſrupti intendit retinacula cordis.
His etiam rite expenſis, ſimul omnia circùm
Laxat vinc'la ſenex; magno ſimul impete ſanguis
Emicat, & prono decurrit concitus amne:
Corque vices peragit, renovatque arteria pulſum,
Quantum efferre valent moribundi languida membra.
HARVÆUS, qui cuncta animo ſecurus obibat,
Conſtitit attonito ſimilis, paulúmque moratus,
His tandem adſtantes dictis affatur amicos.
Vos, quibus alma ſalus curæ eſt, qui ſacra medentûm
Pocula miſcetis; quorúmque potentibus herbis
Fata retardantur, miſerumque extenditur ævum;

Accipite hæc animis, memoreſque recondite veſtris;
Et veras demum vitæ cognoſcite cauſas.
Diſſimiles venæ varios formantur in uſus;
Hæ primùm acceptos pleno de corde liquores
Carnibus inſtillant, & toto corpore miſcent;
Regreſſos illæ in cordis penetrale refundunt.
Principiò ſanguis, fonte eluctatus ab uno,
Conjungit vires, & magno flumine fertur;
Pòſt autem in rivos ſcindit ſeſe uſque minores.
Tunc iter obſcurum ingrediens, cæcoſque meatus,
Exiles venarum apices, & parvula lentus
Vaſa ſubit, majora petens; & ſemper eundo
Auctior, immenſus redit in præcordia torrens.
Nam velut irrigui fontes, fluviique minores
In Thameſin leni deducunt murmure lymphas;
Ille novo fluctu, & lato ſpatioſior alveo,
Creſcentes undas ſinuoſo in Nerea tractu
Promovet, ingentique impellit flumine Pontum:
Haud aliter ſummo rediens è corpore ſanguis
In tenues primùm venas, parvoſque canales
Inſinuat ſeſe; ſubitò majora redundans
Vaſa petit; tandem collectos undique rivos
Inque Cavam cogit, ripiſque coercet eiſdem.
Illa gravis tumet, & refluo diſtenta liquore
Partem oneris ponit, cordiſque eructat in oras.
Quod, ſimul ac ſenſit venientis pondera ſucci,

Ten-

Tenditur, & rigidum, & maſsâ majore gravatum,
Omnibus inſurgit fibris, multâque potens vi
Sanguineum amplexans laticem conſtringit; at ille,
Quà data porta, ruit: pulmonem protinus omnem
Proluit, &, tetrum exhalans de pectore fumum,
Æthereâ nimium fervorem decutit aurâ;
Atque inſpirato vitales aëre flammas
Suſcitat, & raptim cœleſti accenditur igne.
Tum nitor effœto redit, & nova gloria ſucco.
Jamque ſinum cordis lævum fulgentior intrat;
Atque inde in vaſtam magnâ vi pulſus Aortam
Proſilit; illa ictu diſtenditur, & ſimul omnes
Expanſi toto ſubſultant corpore rami.
Sanguinis hoc iter eſt, atque hæc via regia vitæ:
Perpetuis agitur gyris membra omnia circum;
Atque iterum in venas, iterumque in corda recurrit;
Itque, reditque viam, celerique reciprocus æſtu,
In ſua converſus veſtigia volvitur amnis,
Atque indefeſſum peragit circumfluus orbem.
Hunc motum, hos curſus innexa, ſolutaque vena
Monſtrat, & extantes diverſâ in parte tumores.
Non etenim inſtabili fertur pede mobilis humor;
Ut levis Euripus dubiâ revolubilis undâ:
Sed certis ſemper gradibus pergitque, reditque.
Nam qui perluto veniunt è corpore ſucci,
Promptior his in cor lapſus, via tuta pateſcit:

Sed

Sed refluis validum oppoſuit Natura tridentem,
Et ternâ clauſas munivit cuſpide portas.
Quíque è compreſſo pelluntur corde liquores,
Exitus his facilis datur; at remeantibus obſtant
Clauſtra, & lunatæ ſtantes in limine valvæ.
Verùm hæc ipſe equidem modicis concluſa libellis
Expediam; atque alias rationes inſuper addam;
Cur medicus, leni conſtringens brachia nexu,
Cùm gravis accenſas populatur flamma medullas,
Inferiùs venam ſecet, & quà proxima carpo eſt:
Quid faciat nodos varicoſo in poplite; quídque
Sanguinis impediat ſubitum per prona relapſum;
Pluraque purpurei laticis monſtrantia curſus.
Tum genitale arvum, & vitæ primordia pandam;
Ut genus humanum, pecudeſque, & cærula monſtra,
Cuncta ovo exorta, & puncto ſaliente creata.
Nec noſtram effugient, quantumvis parvula, curam,
Quæ miranda magis, ſubtili texuit arte
Natura, & primùm adductis prorepere fibris
Juſſit, mox pictis volitare per aëra pennis.
Forſitan hæc etiam, non multùm ingrata, docebo;
Ni mea crudelis compilet ſcrinia miles.
Nam mihi neſcio quid lævi mens ægra minatur;
Arma procul video, & fulgentes ære catervas.
Quæ rabies animi, quæ tanta inſania cives
Perculit ingratos; atque in fera prælia raptat

Feli-

Felices nimiùm, CAROLO regnante, Britannos?
Hei mihi! quas clades, & quos inimica tumultus
Fata parant! cerno ſtagnantes ſanguine campos,
Cognataſque acies alternâ cæde rubentes.
Quid ſibi vult Styge prorepens Conſeſſus ab imâ,
Diraque regali perfuſa cruore bipennis?
Antè precor mors atra graves mihi condat ocellos,
Quàm videam illius caſus, lacrymaſque diei.
Eheu! quam variis jactabitur Anglia fatis!
Principiò in miſeram immanis dominabitur hydra!
Sed ferus obſcœnum ſerpens caput exerit orco,
Terrificos ſpargens oculis flammantibus ignes,
Oraque ſanguineis turpatus lurida guttis;
Inque ipſam ruit ille hydram; & de ſede ſupremâ
Dejicit, & rurſus tenebroſa in Tartara mittit.
Mox aliam ipſe hydram nocte, & pallentibus umbris
Evocat; hanc ſubito, nec opino vulnere mactat;
Atque indignatus Stygias detrudit ad undas,
Sibila tentantem fruſtrà, & capita ægra plicantem.
Tum ſpoliis Divûm, ſolioque ſuperbit eburno:
Et tria ſquamigero ſceptra impius arripit ore.
Jamque novo lætus regno, rebuſque ſecundis
Exultat, vacuâque furens bacchatur in aulâ.
Cogitur hic etiam infernas tranſnare paludes.
Tum latebras triſtes, atque horrida tecta relinquens,
Erepit graciliſque, pigerque, & frigidus anguis;

Sed, ſolo armorum ſonitu tremefactus inani,
In deſerta fugit, cæcoque reconditur antro.
Extemplo fœdis horreſcunt omnia monſtris;
Qualia nec vaſtis ſitiens alit Africa campis,
Nec varius ſalſo paſcit ſub gurgite Proteus.
Harpyaſque, hydraſque truces, veraſque chimæras,
Ignotaſque olim ſpecies fœcunda miniſtrant
Tartara, nocte atrâ, & denſâ caligine tectas;
Luctantes ſecum, atque in mutua tela ruentes.
O Pater! O feſſis tandem ſuccurre Britannis!
Et tot preſſa malis, tantiſque attrita ruinis
Anglia duret adhuc; atque, omni functa peric'lo,
Excelſum nitidis iterum caput inſerat aſtris.
Neſcio quis gelidâ inſolitus mihi fulgor ab Arcto
Exoritur, dubioque illuſtrat lumine terras.
Rareſcunt tenebræ, victæque aquilone ſereno
Diffugiunt nubes; latum ſol igneus orbem
Attollit, totoque abſcedunt æthere nimbi.
Monſtra, novis radiis ſubitâque exterrita luce,
Horrendas ſedes, & Tartara nota reviſunt;
Præcipitique fugâ in patrium referuntur Avernum.
Fortunata dies! quibus exornare triumphis!
Quos miſeris tandem plauſus! quæ gaudia portas!
Deliciæ Angliacæ gentis, regumque propago
CAROLUS alter adeſt, ſceptriſque potitur avitis.
Stant gemini circùm fratres; ille aureus alter

Gratanti ingreditur ſimilis, triſtiſſima nubes
Alterius caput obſcurâ ferrugine cingit.
Regale ambo latus ſtipant: hic pergit in urbem
Clamores inter lætos, & vota ſuorum;
Hunc ſequitur pax alma, & pleno copia cornu,
Et pietas, & priſca fides, & gloria rerum,
Quæ neglecta diu, pedibuſque obtrita jacebat,
Relligio, antiquum ſumit rediviva nitorem,
Cœleſtique iterum affulget placidiſſima vultu.
Quid non efficiat tanti præſentia Regis?
Illius auſpiciis doctorum illuſtre virorum
Concilium accitur; totoque ex orbe frequentes
Conveniunt, iiſdem ſuccenſi pectora curis:
Quiſque ſuum pulchrâ caput obvincire coronâ
Ardet, & audaci palmam decerpere dextrâ.
Namque animum exacuit favor; & ſub Principe creſcit
Laudis amor, ſtudiiſque accenditur æmula virtus.
Neve inimicitiæ ta'i in certamine. Sed quis?
Ille quis eſt claro divorum ſanguine cretus,
Quem ſcriptis, factiſque, admirandiſque repertis
Inſignem nobis mittit glacialis Ierne?
O quanta! & quæ turba virûm comitatur euntem!
Cumque ipſo parili geſtit procedere greſſu:
Omnes ingenio præſtantes, artibus omnes!
Non tot Cumæo folia abripiuntur ab antro,
Atque abrepta levi volitant ludibria vento:

Non tot Cecropiæ, depaſtis floribus Hyblæ,
Autumno glomerantur apes, cùm rauca reſultant
Æra, & cæruleus reſonat tinnitibus æther.
Neve illi tenues, dubiâque ab origine formas,
Argutaſque ſecant nugas; ſed pondera rerum
Solliciti tractant, verique cupidine tacti
Singula pertentant; certatim nobile ſemper
Fervet opus; magnoque evolvunt cuncta labore.
Quicquid in immenſi jactatur limite mundi;
Quicquid pontus habet, quicquid ſpirabilis aër;
Quicquid terra parens ſummove in cortice geſtat,
Aut imis occultat inexplorata cavernis;
Nil illi præcluſum, intentatumve relinquunt.
Omnia rimantes, felici indagine multa
Inveniunt; aliiſque inveſtigata refingunt
In melius. Quæcunque olim ter maximus Hermes
Tentavit, quoties caluit Memphitica fornax;
Quæque Syracuſio deſcripta in pulvere vati,
Barbarus immiti abrupit problemata ferro;
Quæque ignarus adhuc cauſarum viſcera vidit,
Dum fruſtra inverſis extis inhiabat aruſpex,
Venturam exquirens ſortem, mentemque deorum:
Illi quotidiè verſant, animoque manuque
Omnia ſcrutantes; illis Natura recluſas
Pandit opes, neque ſe nebulis obſcura recondit.
Illi concretas moles, & corpora dura

Igne domant, ſubitóque ſua in primordia ſolvunt.
Et lunæ, ſoliſque viam, & labentia cœlo
Sidera deſcribunt radio, & quibus orbibus errant
Terribili horrendùm rutilantes crine cometæ.
Serpentes atros, piſces, genus omne ferarum
Arte ſecant ſummâ, & ſpirantia membra revolvunt;
Fibrillas omnes, & vaſa minutula quærunt.
Atque illis noſtrum ſi fors ſuperare laborem
Contigerit, mihi jucundum eſt, & amabile vinci.
Conſcia mens recti ſibi gaudet; ſplendida nunquam
Facta premit, minimúmque alienis invidet auſis.
Hos fama ad Superos fulgentibus evehat alis;
Nos quoque poſteritas aliquo ſignabit honore,
Qui primi cordis certâ rate findimus æquor,
Ignotoſque olim vitæ tranavimus amnes.

TALIA fatidico ſenior de pectore fundit.
Interea diris animal cruciatibus ægrum
Immanes patitur ſecto thorace dolores.
Cor tamen ad ſolitum accingit ſeſe uſque laborem,
Et validis primùm, & crebris micat ictibus; at mox
Segniùs, & raro reſpondet verbere; Pulſu
Ancipiti tremit, atque incertâ fluctuat undâ;
Tum fatis victum cadit, immotumque quieſcit.
Ferreus abſcondit morientia lumina ſomnus,
Horrenteſque rigent artus, calor oſſa relinquit.

HARVEIDES animo pervolvens cuncta, canemque
Exanimem

Exanimem ſpectans; Quò te, inquit, fata tulerunt?
O mihi ſi raptum in lucem revocare liceret,
Et fugientem animam gelidis infundere membris!
Sed prohibent Parcæ, & nullo jam carmine manes
Flectendi: vel ſi tantum medicamina poſſent;
At me iræ Superûm terrent, & Apolline natus
Fulmineo extinctus jactu. Quid nunc tibi tandem
Pro merito egregio, & vitæ pro munere reddam?
Nec tu defunctus planctu lætabere inani;
Nec tua ſolabor pretioſo fata ſepulchro,
Iſta levem culicem vano ſplendore coronent,
Quem brevis ingrati paſtoris ſuſtulit ira;
Formicamve vagam, quam incautam ſuccina gutta
Implicuit, pinguique revinctam rore peremit.
Major honos tibi debetur, tibi gloria major.
Namque tui generis Procyon, & Sirius ardens,
Inque domos Superûm, & ſtellantia tecta recepti:
Quin tu etiam æthereas conſcendas tertius arces;
Tu quoque cœleſtes inter numerabere flammas,
Sublimique procul radians fulgebis in axe.
Neve canis veſtro in cœlis formoſior aſtro
Ullus erit, non qui rabioſo ſidere toſtos
Urit agros, non qui leporis veſtigia latrat.
Nam neque lethalem in terras jaculaberis ignem,
Inducens hominum generi morboſque, famemque;
Nec ſata, nec pecudes inſano fervidus æſtu

Extingues: ſed læta tuo, & flaventia culta,
Atque ſalutiferas herbarum lumine vires
Augebis, floreſque in prata virentia ſparges.
Ignibus innocuis, & amicâ lampade mundum
Luſtrabis, medicaſque, haud nunc inglorius, artes
Æternâ, placidâque nitens moderabere flammâ.
HÆC ubi dicta; omnes, ſua quiſque in tecta, recedunt,
HARVÆI famam ac laudes ſuper aſtra ferentes.

ROB. GROVIUS, *A. M. Cantab.*

CURSUS NOVI FORI.

I.

QUO me clientem, Muſa, rapis tuum?
Aut quas ad oras ludicra neſcium,
Monteſque percurrens & urbes
Aërio vehis alta curru?

II.

Fallor, vel alto penſilis aëre
Molem propinquam nubibus arduis,
Urbemque devotam Tonanti
Intueor, rutilaſque turres.

III. Fallor,

III.

Fallor, ſuperbi vel juga turgida,
Ex ſaxa coelo conſpicor æmula,
Rupeſque præruptas Olympi,
Et patuli ſpatia ampla dorſi.

IV.

Quis clamor urget! quis ſonus advolans
Obtundit aures, & properantium
Immiſcet hinnitus equorum
Murmuribus ſtrepituque turbæ?

V.

Quæ ſcena vaſto panditur æquore?
Gaudetque longo debilis otio
Delecta per campos juventus
Herculeos renovare ludos?

VI.

Ecquis ſuperbo cingitur agmine,
Altuſve curru fertur in aureo?
Quem totus excepit tumultus
Lætitiâ properoque plauſu?

VII.

Rurſuſne currum Chromius occupat
Auriga celſus, loraque concutit,
Metamque devitare cautus
Per medium ruit ales æquor?

VIII.

O ſi reverſus Pindarus afforet,
Paulùm relictis Elyſii plagis,
Hìc grande conamen, paremque
Materiem reperiret arti!

IX.

Hìc ſiſte curſum, muſa, nec utere
Laxis habenis: Nil melius videt
Vel Phœbus Eoas relinquens
Heſperiaſve aditurus undas.

X.

Sic fatus hæſi; muſaque protinus
Immota fixas continuit rotas,
Et mollè ſubridens amicas
Purpureo dedit ore voces;

XI.

Non celſa ſpectas oppida Græciæ,
Latéve notam conſpicis Elida,
Solenné nec feſtum Tonantis,
Nec patuli ſcopulos Olympi;

XII.

Sed læta fauſtæ regna Britanniæ,
Atque auſpicatas aſpicis inſulas,
Muroſque ſublimes & arva
Neiofori, fluviumque Chami:

XIII.

Nullis ſecundus qui fluit amnibus,
Ni cedat almæ fluctibus Iſidis,
Torrente quæ ſacras Camœnis
Oxoniæ lavat amne ripas.

XIV.

Quin ſurge tandem, verſibus & vagis
Deſcribe miram quadrupedum fugam;
Nec ſegnis exora Camœnas;
Materies creat illa vatem.

XV.

Sublimis alto Pegaſus aëre
Fecit poëtas; dum levis avolat,
Vel ſolus agnovit caballus
Pierios aperire fontes.

XVI.

Vix muſa preſſo conticuit ſono,
Volvo per agros lumina ſedulus,
Et munus exolvo receptum,
Obſequio properans fideli.

XVII.

En! ut ſuperbos agmen equeſtrium
Tentat caballos, impatiens moræ,
Luctæque præludens futuræ
Fræna quatit manibus remiſſa.

XVIII.

Jam rauca primo tympana murmure
Paſſim vagantes quadrupedes vocant;
Clangore jam ſuadent ſecundo
Præcipiti celerare curſu.

XIX.

Certamen æquum tres ineunt pares,
Et lora ſolvunt, protinus evolant
Omnes, & effuſi feruntur
Carcere, corripiuntque campum.

XX.

Nunc ille, nunc hic prævenit æmulus,
Nec certa parti ſors favet alteri,
Arrecta ſed laudum cupido
Ancipitem facit æqua curſum.

XXI.

Stat fixa longè meta celetibus
Altâ revulſus ramus ab ilice,
Umbramque diffundens amœnam,
Et viridi placidus colore

XXII.

Invitat omnes: huc pede fervido
Tendit caballus, huc oculos eques
Advertit intentos, equumque
Urget adhuc ſtimulis anhelum.

XXIII. Talis

XXIII.

Talis, ſereno dum nitet æthere,
Arctos perito cognita navitæ
Spectatur immotè, ratemque
Auſpiciis regit una certis.

XXIV.

Jam Diva tandem lubrica deſtitit
Mutare partes: impiger æmulos
Præceſſit indefeſſus alter
Quadrupedes, tenuitque metam.

XXV.

Cur non olivam crinibus applicat
Pro more victor? Quis nova præmia
Indixit, Alcide, tuaſque
Auſus erat temerare leges?

XXVI.

Dixi, nec ultra Muſa ſilentio
Vocem repreſſit, protinus inſcium
Affatur arridens & infit
Ambroſiis Dea pulchra labris.

XXVII.

Qui jura ſanxit, quid vetat editas
Mutare leges? Is nova præmia
Aſſignat autor, qui Britannos
Imperio regit unus æquo.

XXVIII.

Qui tot triumphos vincere Chromii
Poſſit vel uno; dum properantium
Attentus immenſos labores
Laude vehit pretioque ſignat.

XXIX.

Cernis benigni munera principis,
Cernis metalli pocula divitis,
Cælata mirandis figuris,
Et nitidis pretioſa gemmis?

XXX.

Hæc ſunt, olivam quæ ſuperant tuam;
Quæ donat ipſo non minor Hercule;
Qui ducit à cœlo decuſque
Et ſobolem genitore Divo.

Honoratiſſ. LEOPOLDUS-WILHELM. FINCH,
Ex Æde Chriſti.

In Adventum REGIS Oxon. 1681.

I.

QUALIS gigantûm viribus æmulis
Infenſus olim Jupiter edidit
Regale decretum, Deoſque
Æthereâ glomeravit aulâ.

II. Huc

II.

Huc te citatum, Bacche pater, tuæ
Vexere tigres paſſibus impigris,
Excuſſa nequicquam coactæ
Indocili juga ferre collo.

III.

Huc tendit atro pulvere ſordidus
Mavors, caballis raptus ab igneis,
Dextrâque fatali cruentam
Geſtat adhuc metuendus haſtam.

IV.

Huc Phœbus axem torquet eburneum,
Paſſuque claudo Mulciber, & pater
Saturnus, accitiſque tandem
Numinibus, volat ales Hermes.

V.

Talem Senatum Præſide CAROLO
Miratur Iſis; dum, celeri ruens
Torrente, dilectas Camœnis
Oxonii lavat amne ripas.

VI.

Miratur omnes hîc ſimul ordines,
Quos auſpicatæ terra Britanniæ
A fæce diſtinguit profanâ,
Et titulo potiore ſignat.

VII. Huc

VII.

Huc egit, æquo fœdere, publicum
Diſcrimen omnes; dum ſtudet arduam
Regni labórantis ſalutem
Egregius ſtabilire cœtus.

VIII.

O! ſi ſecundo numine cederent
Privata cauſis commoda publicis,
Totuſque certatim Senatus
Conſiliis ageretur æquis!

IX.

Immotus artes CAROLUS hoſtium
Vanaſque tutus deſpiceret minas;
Et pacis & belli bilances
Arbitrio regeret fideli.

X.

Non civium ardor prava jubentium,
Non falſa rupto fœdere Gallia,
Non Papa ſecuram moleſtus
Rumperet inſidiis quietem.

XI.

Sed fauſta talem ſumeret Anglia,
Qualem, Monarchâ lætior advenâ,
Pompâque regali renidens,
Induerat Rhedycina vultum.

XII.

Quæ jam, recepti conſcia Principis,
Cœlo ſuperbum tollere verticem,
Celſoque ſublimis triumpho
Finitimis dare jura terris

XIII.

Regina cœpit: viderat æmulas
Certare turres, quæ magis aurea
Fulgeret, atque auguſtiore
Exciperet dominum apparatu.

XIV.

Se vincit & jam clarior emicat
Moles ſcholarum nobilis; auſpice
Fundata quæ quondam JACOBO
Læta ſinu recipit STUARTUM.

XV.

Aſt inter omnes altior eminet,
Quæ deſtinatur conſiliis patrum,
Dum pompa conventûs ſuperbam
Luce novâ decoravit aulam.

XVI.

Vagos planetas vidit, & ætheris
Hîc olim inertes Aſtronomus vices,
Et ſurda nequicquam peritâ
Sidera ſollicitavit arte.

XVII.

Jam fata regni veriùs explicat
  Bellique cauſas, myſtica CAROLUS
    Arcana fatorum reſolvit,
      Et ſapiens dominatur aſtris.

XVIII.

Ille, ut ſuperbo Jupiter agmine
  Cinctus Deorum, ſæpiùs Iſidis
    Inviſit undas, & fluenta
      Jam Thameſis potiora lymphis.

XIX.

Juxtáque noſtri clarior emicat
  Juno Tonantis; quam Venus aurea,
    Longuſque Muſarum triumphus,
      Et Charitum comitatur ordo.

XX.

Quocunque tendunt, induitur novam
  Natura formam, Floraque paſcuo
    Miratur agreſti virentes
      Sponte ſuos properare fœtus.

XXI.

Vel tecta quiddam majus & amplius
  Mutata præſtant; hîc quaſi CAROLUS
    Palatium præſens creâſſet,
      Artificis ſuperans labores.

XXII. Talem

XXII.

Talem recepto Numine viderat
Baucis tabernam; dum ſtupuit novo
Splendore perfuſas columnas,
Et rutilo nitidas metallo.

Honoratiſſ. GEO. COMPTON, *ex Æde Chriſti.*

MAURUS ADVENA.

I.

PORTENTA MAURI barbara climatis
Mendax vetuſtas narret & augeat,
Quà monſtra fœcundans aduſtam,
Phœbe pater, generas arenam.

II.

Fingat colubros, corpore ſqualido
Vaſtoque rictu, fingat & incolas,
Geſtuque ferales & ore,
Atque ſuæ nova monſtra terræ.

III.

Indocta falli nos meliùs docet
Verique cultrix experientia;
Quæ novit errorum receſſus
Et veteres aperire fraudes.

IV.

Longum ferocis ſenſerat Africæ
  Tingis furorem; totaque bellico
    Obſeſſa portas apparatu
      Par geminis ſtetit una regnis.

V.

Vis inde, virtus hinc prior, arduum
  Rivalis iræ diſtulit exitum;
    Dum MAURUS occiſam cohortem
      Angligenûm, legione penſat.

VI.

At quæ peremptum longa TRELAUNIUM
  Tacebit ætas! qui, Decio parem
    Sortitus in bello ruinam,
      Morte ſuâ ſtabilivit urbem.

VII.

Hæc ut ſuperbi MAURUS in arcibus
  Audit Palatî; Fruſtra (ait ingemens)
    Cum Gente certamus Britannâ,
      Illa meos moriendo vincit.

VIII.

Nil Marte agendum; fœdera ſanciam,
  Pacemque pangam; munera certiùs
    Præſtabit & partes amici,
      Quiſquis agit metuendus hoſtem.

IX.

IX.

Legatus altæ per proceres notæ,
Ipſique regi ſanguine proximus,
Suſcepit oblatos honores,
Magnâ equitum comitante pompâ.

X.

Ut primùm ad oras appulit Angliæ
Pacis miniſter, confluit undique
Vulgique mirantis tumultus,
Et potior procerum corona.

XI.

Mirantur illi non ſolito modo
Hærere veſtes; nudaque brachia,
Arcumque pendentem & pharetram
Præpetibus gravidam ſagittis:

XII.

Os hi verendum membraque nexibus
Compacta firmis, lumina fervidis
Armata ſcintillis, in agmen
Omne ſuas jaculata flammas.

XIII.

Talis cruento pulvere ſordidus
Mavors, caballis concitus igneis,
Bellumque feralemque cladem
Threiciis meditatur agris.

XIV.

Quid ſi, peruſtâ natus in Africâ,
Vicina ſolis paſſus & oſcula,
Subfuſcus evadat, Deique
Ore nigras imitetur umbras?

XV.

Aſt hinc latentis plenior ingeni
Et perſpicacis vis animæ fluit,
Dum magna ſublimes furores
Mens agitat propiore Phœbo.

XVI.

Quin & ſagittas, auſpice Delio,
Tractare miris noverat artibus;
Viciſſe vel Phœbum putares,
Atque Dei ſubiiſſe partes.

XVII.

At quis regendi quadrupedes Deus
Indulſit artem! cernis equi jugo
Ut hæret immotus, remittens
Lora, ſupervacuumque frænum?

XVIII.

Fallor, vel, olim per Libycos agros
Venatus, artem te docuit ſuam,
Miroque donavit caballo,
Quadrupedum domitor Gradivus!

XIX. Ta-

XIX.

is ſuorum celſus in agmine
Fertur ſuperbo fœderis arbiter,
Liteſque componens fideli
Implicuit duo regna nodo.

XX.

At quem ſecundum conſpicor? altiùs
Turbam inter omnem ſplendet Apoſtata,
Quem muſa dicendum peroſa
Ægra ſilet, refugitque luctu.

Honoratiſſ. H. MORDAUNT, *ex æde Chriſti.*

In Obitum Invictiſſimi Principis

HENRICI, R. JACOBI I.

FILII natu maximi.

FLEMUS opes Britonum fractas, triſteſque cadentis
HENRICI cineres, & lamentabile fatum:
Tu modò, quicquid adhuc de tanto funere reſtas,
Fortunata anima, atque ingentis nominis umbra,
Reſpice ſidereis è ſedibus, & cape luctus,
Quos tibi nunc tumuloque tuo, pia turba, frequentes
Mittimus, & meritos cineri libamus honores.

VERUM ô, quis tantos fando æquiparare dolores,
Quiſve tua infelix poterit lamenta referre,
Anglia? ſic te olim, meritò auguſtiſſime Princeps,
Amiſſum te, EDVARDE, tuoſque, ARTHURE, ſupremos
Deflevit manes; ſic in tua funera, ELIZA,
Ivit, fracta animo, atque ingenti ſqualida luctu.

TUQUE etiam, miſeranda parique accenſa dolore,
Scotia, turbaris, gemebundo & pectore clamas.
" Anglia, redde mihi, non ſic tibi credita, redde
" Pignora:" nos, humilem in terram dejecta ferentes
Lumina, nil contrà: taciti ſimul agmina tantùm
Miſcentes, ſocias lacrymas, ſociaſque querelas
Jungimus, & miſti clamorem ad ſidera latè
Tollimus ingentem: miſeris tu teſtis utriſque,
Tu, Tueda, Arctoos inter celeberrime fluctus,
Tueda, Caledonios qui noſtris dividis agros.
Ipſe etiam obſcuris multùm gemuiſſe ſub antris
Diceris, ac imis clamârunt Naiades undis,
Orcades atque extremis montibus exululârunt.

O dolor! O virtus! oculis quis flumina noſtris,
Quiſve dabit capiti fontes? Te, HENRICE, peremptum,
Te flemus, Te, triſte caput: Te, HENRICE, vel ipſi
Romæ, vel duris miſerandum funus Iberis.
Te, Princeps, caſumque tuum mox Indus uterque
Accipiet, Libycique, &, inhoſpita pectora, Parthi,
Accipient: lacrymiſque inſuetis ora rigantes,

C'3

ount, "O digne Puer, cui longior ætas,
cœlum, & ſeries fatorum mitior eſſet!"
N Te expirantem Nymphæ ſpectare, nec ipſi
yri potuere, aut, ruſtica numina, Fauni:
, ut fugiunt Nymphæ per luſtra ferarum
a, ignotaſque vias, deſertaque; ſylvæ
lis fiunt, non illis flumina curæ.
AMESIS ipſe diu mediis exterritus undis
t infelix, &, ne quid tale videret,
t cupidè fluctus, atque edidit imis
murmur aquis: ſonuerunt flebile ripæ.
ſolantur non centum in flumine cygni,
vel candori dices certare nivali;
llum centum, quæ toto in littore ſurgunt,
æ turres, cœloque minantia tecta.
m algas inter mœrens, ac denſa ſalicta,
, &, in lacrymas metuens ne flumina fortè
rent, revocat curſum, oblituſque tributi
s oceanum repetit, fluctuſque rependit.
s, qui Ætonæ colitis campoſque virentes,
enteſque ſimul ſylvas, felicia rura,
(vos & amant muſæ, & vos carmina nôſtis)
(vicino nam veſtros alluit agros
ine) quos crebrò gemitus dabat inclytus amnis,
t infelix quæ tunc lamenta ſub undis.
ITEREA, Britonum terras quæcunque rigatis

Flu-

Flumina felici tractu, huc advertite curſus,
Huc agite ô fluctus, veſtriſ famulataque lymphis
Ne tanti pudeat partem vos eſſe doloris ;
Nec tibi, Tueda, tuas nimium ſit linquere ripas,
Ac infelices nobis ſociare querelas:
Sic tua ne poſthàc infeſtent littora Phocæ,
Sicque peregrinos creſcens bibat alveus amnes!
Et tu, Chame pater, cui doctæ ſemper ad undas
Mille canunt Muſæ liquidas, ac mille Camœnæ,
Hîc aderis, ſeroſque unà comitabere ritus;
Sic tibi nec limus poſthàc nec inutilis alga
Officiant, facilis ſic fiat curſus, arenâ
Sicque viam ſternant Nymphæ, & candente lapillo!

IPSE Tibi oceanus, Princeps, meditatur honores,
Neptunuſque pater; Tibi quicquid maxima latè
Æquora numen habent: trepidant per cærula regna,
Perque domos liquidas, Tibi dona extrema ferentes
Nereïdes, Nereuſque parens: centum undique Nymphæ
Addunt ſe comites, & lata per æquora flores
Spargunt, clamoremque unà cum murmure triſti
Attollunt: reſonant clamantibus æquora Nymphis.

HEU miſerande puer! ſi quando fata dediſſent,
Firmata ut virtus juſto Tibi creſceret ævo,
Et Britonum regeres patriis virtutibus urbes;
Quæ Tua narraret tum ingentia facta ſtupeſcens
Poſteritas, ſeris venturaque tempora ſec'lis?

En

En ultrò cedit tibi Gallia, fracta vel ipſo
Nominis auſpicio, en ultrò devictus Iberus
Munera fert, ultróque Tuis famulatur habenis!
VIDIMUS ah quoties jam, te domitore, patentem
Fervere equo campum, atque ipſum glomerare ſuperbos
Nunc pedibus greſſus, nunc altas ſurgere in auras!
Vidimus ah quoties prenſantem fortiter haſtam,
Quaſſantemque manu, & jam nunc adverſa ferentem
Pectora pectoribus, trepidis te aſſueſcere rebus,
Imbibere & teneris etiam nunc bella ſub annis?
Vidimus: & quantum ſperavimus affore rebus
Te noſtris decus, & quanta hæc aſſurgere regna
Talibus auſpiciis & tanto munere divûm?
Aſt ô nequicquam nobis indulſimus olim
Felices divos, felicia ſidera! fata
Obſtant, ne tantiſque foret nimis Anglica donis
Terra potens; te nunc (Princeps digniſſime, quondam
Spes Patris, patriæque decus, communis utriſque
Nunc dolor) eripuit nobis, & merſit acerbo
Funere nigra dies, atque illætabilis hora.
Implevit poſtquam noſtras jam nuntius aures
Infelix, ac fama fuit Tibi, maxime Princeps,
Ingruere, & teneros artus depaſcere, morbum:
Quos pro Te Superos in vota vocavimus omnes?
Quas pro Te donis omnes cumulavimus aras?
At fruſtra heu! Superos in vota vocavimus omnes,

Et fruſtra donis omnes cumulavimus aras.
Ergone Te æternus pallor, durique perennis
Invadet lethi ſopor, & cinis ater habebit?
Dii ſuperi, manes, & quicquid numinis uſquam eſt,
Infandum prohibete nefas! ſic ire ſub umbras
Inviſas finitis, cui veſtri ſemper honores,
Cui pietas, & amor ſemper juſtique bonique
Curæ erat, & quiſquam jam veſtra (ignoſcite, divi)
Numina, vel ſtultè veſtras colat irritus aras?
Tuque etiam, ô dux aſtrorum, nitidiſſime Phœbe,
Phœbe, decus cœli, qui terras lampade luſtras,
Aſpicis hoc? & adhuc rutilis caput ignibus ardens
Axe moves, nec dum viduatæ lumine terræ
Nunc Phaëthonteas iterum metuere tenebras?
Quàm mihi nunc Superos & fata laceſſere, & acri
Inſanire libet verſu! ſed carmina curat
Nec mea jam Superûm quiſquam, nec inania vota.
Ergo dies, qui te quondam diſcrimine tanto
Expediit, te nunc infelix auferet idem?
Heu miſer, heu tantis nequicquam erepte peric'lis!
Heu fruſtra vitata priùs tua, perfide Guido,
Dextera, ſulphureique doli, tormentáque cæca!
Et tamen hoc melius, cedentem leniter auris
Exhalare animam, placidæque occumbere morti!
Quàm ſi perjuræ vel Te vis impia dextræ
Tolleret, occultæve artes, aut triſte venenum.

Hoc ſolum, hoc tanti casûs ſolamen habemus,
Impia quòd de Te extincto non Roma triumphet,
Inſiduſque ſuas non jactet proditor artes.
Ipſe Deus dedit hanc animam Tibi, & undique donis
Ditavit tantis, ipſe & deponere rurſus
Hanc animam juſſit, poſitam placidoque recepit
Ipſe ſinu. En ultro ſummi Tibi limen Olympi
Panditur, occurrunt divi, veterumque frequenter
Felices animæ, mirantur pectora, ſuaves
Mirantur vultus: ultro procedit Eliza,
Agnoſcenſque ſuum, pulchrâ tibi nectara dextrâ
Porrigit, ipſa novoſque Tibi prælibat honores.
HINC Tu fortaſſe, ad noſtros jam lumina tractus
Convertens, omnes certantes undique cernes,
Inque Tuos ritus properantes, donaque, triſtes
Heu quæ extrema damus, tumulo & quas mittimus omnes
Inferias, lacrymas, &, inania munera, verſus,
Cernes: & (Superi ſi forſan talia curant)
Accipies placidè, & ſtudiis lætabere tantis.

Hen. Wickham, *Coll. Regal. Cantab.*

In Obitum Auguſtiſſimi & Deſideratiſſimi REGIS

CAROLI II.

DII, quibus imperium terræ, quorum omine certo
Mortales regimur; (quibus indulſiſtis habenas,
Si cognatorum vos tangant funera regum)
Dicite, Cœlicolæ, cur nullum crine minaci
Exarſit ſidus? cur nondum conſcius æther
Iracunda deorum armamentaria pandit
Portenta, implevitque atro cœlum omne tumultu?
SACRILEGI en nuper præceps inſania morbi
Debacchata ſacrum CAROLI caput impete terris
Fulmineo eripuit; perque omnes pallida vultus
Mortis imago ſuos agit imperioſa triumphos.
Non ſic Cæſareos tacuerunt ſidera caſus,
Sed mugire ſolum, ſed per cava ſerpere murmur,
Complerique armis cœlum minitantibus augur
Attonitus ſtupuit; quanquam nec Julius aſtris
Carior, aut graviori ereptus turbine lethi.
Primus ubi in CAROLUM morbi gravis irruit æſtus;

In-

Intremuere artus, venturum dextera fatum
Horruerat, magicumque exuſſit pectora frigus:
Tum citò torpor iners, cæcæque oblivia noctis
Invadunt cerebrum, piceâ caligine ſenſus
Obducunt, gelidoque oculos ſudore natantes
Neſcio quid densâ paſſim circumvolat umbrâ:
Mens oppreſſa labat, gyroque fatiſcit inani,
Et conſanguineo lethi jacet obruta ſomno.

AT pius interea frater cervice cadentem
Excipit, inque ſinu dilectum pignus amoris
Nequicquam amplectens, iterumque iterumque vocato
Ingemit, & lacrymas inter ſic vocibus inſtat:
Quò fronti divinus honos, & flammeus ardor
Luminibus periit? quò torvi gratia vultûs?
Certè haud talis eras cùm felix Anglia Regem
Spectabat reducem, cùm te per læta viarum
Strata incedentem fuſæ cinxere coronæ.
Vix talem vidit, tibi cùm fidiſſima quercus,
Latas denſa comas, & multo vimine opacos
Intertexta ſinus, ſacrâ caput occulit umbrâ.
Quis tibi jam caſus? quæ cauſa indigna trementes
Infecit vultus, corpuſque exangue reſolvit?
Dic mihi; nam memini primæ olim flore juventæ
Cùm tua, quà rueres, proſterneret haſta rebellem,
Præcipitemque immani agitaret turbine plebem:
Te memini qualem felix Victoria vidit,

 Et

Et lætum ſpoliis, & multo pulvere onuſtum.
Fare ergo, obteſtor per fratris amabile nomen,
Per populi gemitus, per cæſi vulnera patris.
Ille graves oculos, audito nomine patris,
Paulatim attollit, corpuſque acclive cubili
Erigit; & longo vix tandem tempore fatur:
Quis mihi delicias fugat, atque errantibus aufert
Gaudia mille oculis? nuper mihi dulcis imago
Exemit curis animum, invaſitque ſolutum
Sacra quies, longo juſſit ſuper æthera tractu
Aſtra ſequi, dederatque animam diffundere cœlis:
Aërias latè valles, campoſque patentes
Fas mihi metiri, præſentiaque ora tueri
Majorum, patriſque ſacros agnoſcere vultus.
Illi cœruleus ſuprà caput emicat ignis,
Flagranteſque nitor crines & tempora circum
Ardeſcit; rutilo dum vultus ſidere fulget,
Immortale jubar ſpargens, & lucida tela.
Ergo fata vocant; me ſors æterna fatetur
Numinibus deberi, atque annumerarier aſtris.
Te modò pacatum (noſtri, Germane, labores)
Te manet imperium, lætoque Britannia plauſu
Augurium ſpondet, ſedatoque orbe triumphos.

DIXIT, & interea novus inſpirâſſe videtur
Membra vigor, dubiuſque ſalutis fluctuat æſtus;
Sæpe fugam ſimulat morbus, refluuntque viciſſim

Atque abeunt pariter vires. Sic, cum ultima lampas
Jam moriens alimenta trahit, jubar illa coruſcum
Luce novâ vibrat, geminatoque igne refulget.

JAMQUE valeſcenti ruit inclementia morbi,
Nox iterum gravis, atque oculos ſtupor urget inertes,
Exitiumque ferens, & ineluctabile fatum.
Qualis ubi armato ſtipatus milite victor
Obſeſſos urget cives; ſi fortè repulſam
Indignans patitur, citò præceps machina turrim
Nutantem premit, & per ſummas volvitur arces
Tempeſtas flammarum, atque igneus ingruit imber;
Haud aliter pergit furor increbeſcere morbi,
Præcipitatque moras, horrendaque prælia miſcet;
Difficiles animam lites, rapidæque procellæ
Vivacem elidunt; ſuperas ſimul illa per auras
Tendit, & ætheree victrix latè imperat arci.

SURSUM abit, atque altè gradiens ſuper aſtra volenti
Hinc atque hinc populo CAROLUS dat jura; JACOBUS
Succedit terris, Anglorumque intonat orbi,
Unica ſpes patriæ, carum caput, & STUARTÛM
Relliquiæ ingentes, ac dilectiſſima fratris
Pignora.
Talis Ledæos quondam concordia fratres,
Talis amor docuit (timidis ſanctiſſima nautis
Nomina) perque vices regnare, æternaque ſanxit
Fœdera, & alterni fatum inviolabile ſceptri.

JOH. WHITFELD, *A. B. Coll. Merton.*

GULIELMUS TERTIUS.

NYMPHA modis pollens numerorum, ô Diva trophæis
Heroum comes aſſueta, & victricibus armis!
O Virgo Thymbræa! tuo ſi munere frondet
Laurea, Cæſareoſque æternat palma triumphos:
Eja age, ſertorum ſpoliis redimita, labores
Aggredere Auriacos; age, qualis prima futuram
Spes famam promiſit; adulto fœnore meſſis
Quàm crevit fœcunda: ut ſceptra Britannica tradunt
Patreſque, Procereſque, & non ignobile vulgus.
NASSOVÆ ſoboli patrios avulſit honores
Ingratus Belga, & naſcentem in vertice laurum.
Senſerat hoc Juvenis, tacituſque in corde volutat,
Non ſibi, ſed Batavis metuens: ſubit ægra laborum
Belgia, & antiquæ vitanda opprobria ſortis;
Alvæ dira libido, jugumque immite Philippi.
Tum verò immortalis honos, monumentaque famæ
Auriacæ mentem accendunt; Fredericus in armis
Siſtit ſe coràm, exuviis & pulvere campi
Lætus, ſanguineus: qualis cùm ſterneret ultor
Spinôlam, tardoſque ageret violentus Iberos.

Inde

Inde pares ſtimuli, nec degener ira nepoti
Ardeſcit corda inſpirans; ſimulachraque fingit
Martia, venturas miſcens ſub imagine pugnas.
Jam furit impatiens, atque illi conſcius æſtus
Conceptique ignes gliſcunt ſub pectore, magni
Argumenta animi: primis nam heroa ſub annis
Jupiter excudens, pleno latice imbuit hauſtum
Æthereum, atque potenti indulſit munera flammâ.
PELLACI contrà fremit aſtu, & ſibila jactat
Devittana domus, dubiique incendia motûs.
Hinc fractas labi vires, & Belgica fata
Retrò inclinare, inverſamque evolvier urnam.
Arva premit Lodoicus, inexorabile ferrum
Cum ſenibus matres rapit, & circum oſcula fœtus.
Quis tamen, ô Gradive pater, ruet obvius hoſti
Graſſanti? ô veteres, ubi jam fiducia, Belgæ,
NASSOVÆ ſemper genti debenda, ruentûm
Præſidiis regnorum, & tutelaribus armis?
Illo penè die cecidiſti, Hollandia; vindex
Sed prohibet GULIELMUS, & armis fervidus inſtat,
Indignanſque arcet Gallos: fortuna ſecundum
Pandit iter famæ, & ſceptri præludia ſancit.
Quis tibi Martis amor, Batavûm fortiſſime? quales
Primitiæ armorum, juvenique incanduit ardor?
Teſtor Ameronæ ſylvas, lentoque fluentem
Gallorum tabo Utrecam, gravidaſque paludes.

Exundâſſe iterum graviori flumine viſa eſt
Belgia, Neptunuſque cruento horreſcere campo.
'QUID rurſum NASSOVUS aperto Marte laceſſit
Gallorum turmas? nuſquam illi cominus hoſtis
Adverſari audet. Duraſſius impiger alveum
Nunc Moſæ medium, pavidus nunc tranat Aderam:
Mox redit inter rura, & cæco calle ſequentem,
Hærentemque fugit. Stricto ſic enſe viator
Infeſtum vicis, atque implacabile monſtrum
Latronem urget: at ille ruit per devia ſaxa,
Perque lacus, dumoſque, & eodem ſubdolus orbe
Acta refert veſtigia; donec noctis amica
Aut favet umbra, aut fidè obſcura ſilentia ſilvæ.
SED juxta Alphenam dum ſævis, Galle, nivales
Et foſſas ſuper, atque adſtrictas frigore moles;
Nequicquam ſolitos moliris lubricus aſtus
Artificemque fugam. Alatâ diſtantia glande
Terga premit GULIELMUS, agitque volatile plumbum.
Tum verò glacies vaſtâ ſub mole ruentûm
Et gremium labefacta, & multo evicta cruore
Laxatur, patulâque gemit divulſa ruinâ.
Gallos ſingultantes, dicere multa volentes
Unda trahit refluens circùm; & quibus ira pepercit
Martia, corripit ulta, avidoque involvit hiatu:
Tum manè aſpiceres (frigentibus undique ſtagnis)
Corruptamque nivem, & fœdum miſto aggere frigus;

Arma

Arma aliena humeris concreta, atque enſe minacem
Ignoto dextram: videas ſparſum inde cerebrum,
Et putrem ſaniem ſtricto caneſcere fluctu.
Arctâ aliis rurſum compage, & robore firmo
Oſſa gelu annectit: medio huic ſub gutture collum
Interclufit hyems, & fluctus pendula ſubter
Membra lavat, vinctaſque caput ſupereminet undas,
Turpe & torvum inhians, manco ceu marmore vultus
Squallent Cæſarei; ſulcis frons horrida, ruptæ
Fauces, arrectæque rigenti in vertice ſetæ.

QUIN tu, NASSOVÆ proles veriſſima gentis,
HENRICÛM ſoboles, & ADOLPHI ſanguinis hæres,
Abſtineas bellis victor: ſatis imbre cruento
Floreſcit Laurus, ſatis ô tua tempora circùm
Sudorque, & fumus commiſto pulvere, foedant
Impubeſque genas, dubiam & lanuginis umbram.
Cinge comas hederâ; tibi nunc Hollandus avitos
Submittit faſces, immortaleſque ſecures.
Nil ultra Lodoicus agit, niſi furta, rapinaſque,
Et pretio ſpolia empta, inhoneſti opprobria belli.
Sed luit ingentes poenas, & damna rependit
Condeius: denſas illi intra caſtra phalanges
Huc aggreſſus, & huc, GULIELME, impellis, & ipſum
Arduus evertis repetito turbine, ſeptum
Silvarum latebris, magna & poſt valla latentem
Nequicquam: imbellis Gallo deferbuit æſtus,

Et

Et ceſſit brevis ira. Velut cùm paſtor opaco
Aut ſaltu videt, aut exeſo in pumice, vulpem;
Cuſpide proruit indignantem, & dira rudentem
Inſtigans: multo prorepit ſaucius ictu,
Et plagâ ſtimulante hoſtis fugit; atra cruoris
Signa fluunt, memorique rubeſcit ſemita tractu.
Haud ſecus occulto ſerpit Condeius ab antro,
Et pariter confuſæ acies. Sabia undique tabo
Arva tument, nemus & congeſta cadavera ſternunt
Vicinum: meſſe inſolitâ vineta laborant,
Atque immaturum veſtit nova purpura Bacchum.

ERGO jam pacem, Lodoice, & jura coactus
Arcta petis, ſanctâque adſtrictum compede fœdus:
Sed quid vinc'la ſubis, ſi te caligine circùm
Indutum eripiet tenui ſubtilis amictu
Aut dolus, aut robur ruptis immane catenis?
Ecqua fides Gallo, dum fraudem Ignatia pubes
Vipeream inſpirat, magicumque impune venenum?
O Batavis ſimul inviſa, atque infeſta Britannis
Progenies! fœcunda malorum! præſtet apertum
Seu ſcelus ante aras manifeſto & numine coram
Moliri, aut ſceleri fucatam intexere nubem.
Ut patria, ut veſtris exarſerat Anglia flammis!
Extremumque minata diem, quo conſcia motu
Ingemuit, quales ſenſit tremefacta labores?
Quàm veſtris actus furiis Jacobus avitas

Amiſit

Amiſit ſedes, atque intractabile Sceptrum!
Sic viſum eſt; quanquam ô, niſi mens averſa fuiſſet
Conſiliis Divûm, non jam diademate nudam
Canitiem deploráſſet, triſtemque ſenectam:
Nec toties vagus, inque exhauſta pericula miſſus
Faterum imperiis, iterum peregrina petiſſet
Arva lubens exul. Quin parce ingrata querelis,
Parce, Erato: vetuit ſua Roma, atque impete cæco
Detorſit titubantem: iguota per avia juſſit
In præceps ruere, atque obliquo tramite labi.

QUAS olim ſortita vices, quàm mœſta tuorum,
Albion, Annalûm ſeries, & fertilis ordo!
Te rapiunt curæ rurſum, & ludibria casûs
Ingrati; quin tu cœlis abſiſte timendo
Indubitare: eadem vigilant tibi rebus in aſperis
Cœlorumque fides, Superûmque æterna poteſtas.
Quàm bene protexit Batavis ſua jura, & Iberum
Servitium detrectantes defendit Eliſa
Auguriis magnis, & non incauta futuri!
Siqua valet juncta affinis vicinia regni,
Si Batavos fortuna, & eâdem temperat Anglos
Lance, urgetque pari ſocias diſcrimine terras:
Diva, attolle caput; jam te non longa manebunt
Tædia, nec tantos patieris inulta dolores.
En tibi non vanum tutamen, milite cinctus
Auriacus! fervet miſtum clamoribus æquor;

Ad-

Adventum teſtata Dei, cava littora circûm
Clamores iterant, & læti murmura vulgi.
Fama minax latè increbeſcit; & ingruit horror
Prævius armorum: turpes formidine cedunt
Iræ atque inſidiæ; longo fugit intervallo
Ignati pecus, & ſtupidi, fœdum agmen, Hyberni.
Salve, invicte Heros, ô tempeſtate cruentâ
Spes nequaquam averſa! ô non indignus avorum!
Nuſquam impar, nec tarda ſalus! ſeu Belgia ſupplex
Præſentem, ſeu te cognata Britannia poſcat.
Tu verò, Angliadum lux, & certiſſima Divûm
Progenies, GULIELME, potens ſuccurrere ſec'lo,
Obnitique audax! quas par defendere terras
Solus es, imperiis moderare, æternaque jura
Hinc, inde exerce: tibi Diva Britannia ſpondet
Se dotem; auguſtas tradit de vertice turres,
Et frameæ decus, & ſceptri inviolabile pignus.
Talis, ubi ad duras religatæ brachia cautes
Andromedæ, manicas indignaque vincula Perſeus
Exuerat: tutelæ nubit, & ipſa peric'li
Fit virgo munus; capit immortalia dona
Lætatus victor, pretioque amplexus inhæret.

QUISQUIS ades Zeuxis, ſuccum molire potentem,
Et pompas GULIELMI, & feſtas ordine ſcenas
Incipe, ſolennemque argutus pande triumphum.
Arte vagus primâ ludat color Amphitriten,

In-

Inſtabileſque undas: tum ſuprà fluctuet ingens
Dorſa premens Batavûm claſſis. Sub pondere Nereus
Spumat, & attonitum natat inter coerula vulgus,
Nereïdes, Tritones, & Inous Melicertes.
Creſcentes auſtri vires, pelagique tumultum,
Palanteſque rates latè, mortemque propinquam
Siſtit nube cavâ invectus Pater: æquora circum
Strata quies; pronæque volant ad littora naves.

HAUD procul hinc radio flagrante, & luce coruſcâ
Inſignis, lætos inter, NASSOVE, Britannos
Imperiis aſſurgis: eodem effulgeat arcu
Vincta Maria caput, ſimileſque in vertice flammæ
Ardeſcant: ambo capiant gratiſſima Divûm
Dona ſimul, populique preces; par flumine Nardus
Irroret crines errans; æqualia utriſque
Sceptra fluant auro, fluat auro purpura veſtis.
Sis memor ô, calamiſque cave, dum viva tabellis
Ora Mariæ audes, divinam & fronte juventam:
Ut graditur Diva! ut gradienti gloria ſurgit!
Ne ſpirans nitor abſit, & impar langueat umbra.
Quis jubar intemeratum oculorum, & lucida pinget
Tela, igneſque genarum, & non imitabile fulgur?
En niveum decus! En pharetras arcuſque potentes,
Alma Venus, Paphiique armamentaria regni!
Sic ubi Threïciis Virgo Latonia telis
Armata Idalios ſaltus, aut Mænala luſtrat

Vena-

Venatrix; latè demiſſi gratia crinis
Luxuriat, nec dum ſociæ colla ardua tangunt.

JAM vaſtâ Heroas doctus variare figurâ,
Naſſovam gentem, & primæ incunabula famæ
Ordire: hinc fervens denſa inter tela Philippus,
Cumque ſuo Henrico frater Lodoicus inundent,
O quàm Borbonio diſpar! tabulâ inde capaci
Incedant GULIELMI, Othones, & Engilberti,
Divi, Semideique.
Exere quin artem, & labor indefeſſus Adolphum
Hinc atque hinc deſcribat, Adolphum jura volenti
Germano dantem: Meritorum gloria faſces
Romanos illi indulſit; metuendaque Thraci
Virtus Cæſareis adſcripſit nomina faſtis.
Illum admiranti ſimilem, ſimilemque frementi
Exprime; lætorum turbâ comitante nepotum,
Uſque tuens oculis GULIELMUM haſtâ indice monſtret
Protensâ: cognata fremunt ſimul agmina plauſu,
Et blandis ſuprà plaudit Victoria pennis.

PARTE aliâ emergat Virgo rediviva, pudorem
Flamma genas ſuffuſa, & caſtos afflet honores,
Pulchra, modeſta: illi æthereum ſacra tempora lumen
Accenditque dies æterna, & ſpirat amorem
Purum illibatumque: decoras aurea ſtringit
Vitta comas, nectuntque verendæ inſignia mitræ.
Illa, humeris innixa manum, cervice recumbit

Au-

Auriacâ acclinis, cœleſtiaque oſcula miſcet.
Immani ſubter reſupinam extende ruinâ
Ignavi ſobolem, vano molimine ſurſum
Murmura dira iraſque vomentem, atque atra venena.
Nempe premit vindicta, & pronam ferreus urget
A tergo nodus, rigidæque ex ære catenæ:
Tum bufo obſcænus, ſerpentum & ſquamea proles
Ilia per fibraſque vagatur, & ubera lambens
Depaſta; at Furiæ luctanti & colla tumenti
Inſultant, Stygioque informis Cerberus ore.

SI videas, Zeuxis, quas jam matura revolvent
Fata vices Gallis; Lodoicum pinge ruentem,
Sceptra caduca, labans diadema à vertice, lauruſque
Arentes: glauco exultas velatus amictu,
Rhene Pater, laxis attollens corpora vinc'lis.

QUANQUAM etenim Angliadis ignavus pectora torpor
Infecit, nimiæque ingloria tædia pacis;
Tu tamen ô Britonum ſpes! ô GULIELME, labantis
Imperii Stator! cœpto ne parce labori.
Gallica caſtra inter ſopitum excude vigorem
Angliacæ pubi, atque ſepultas elice flammas.
Jam video, haſtati revireſcit fama Britanni;
En robur vetus, Henrici & veſtigia regni!
Henricus Patriæ vindex, Pariſinaque terror
Mœnia circum, & adhuc Lodoico inamabile nomen.
Saturno ſic Rege putris ferrugine tellus

Atque

Atque inculta ſitu cœpit ſqualeſcere; dumiſque
Et facie rugoſa: Ut verò Jupiter arcem
Aſcendit, venêre artes, ſua cura colonum
Exercet frugum inventrix, mox lucidus armis
Floreſcit miles: metuunt mortalia corda
Uxorem Jovis ignem, & inevitabile fulmen.

JO. WHITFELD, *A. M. Coll. Merton. Soc.*

CARMEN PASTORALE,

In Obitum Auguſtiſſ. Regis

CAROLI II.

THYRSIS, MELIBŒUS, & DAPHNIS, Interlocutores.

THYR. QUID dulci, Melibœe, ſedes tam triſtis in umbrâ?
Hic alios vultus poſuit locus; omnia circùm
Lætitiam invitant, & amœnâ fronte renident.
Sed quò, Paſtor, oves, quò migravere capellæ?
Forſan in ignotis illæ jam montibus errant,
Atque inſueta graves jam tentant pabula fœtas,
Dum tu hic ſuſpiras, & flendo dividis horas.

MEL. NOSTI olim inſomnes curas duroſque labores,
Thyrſi, meos, nôſti pecoris quòd amantior alter
Non erat, Arcadiæ coleret qui rura colonus.
Sed me, Thyrſi, gregis fuerat quæ cura, reliquit.

THYR. QUID non ſuadet amor? quid non patiuntur amantes?
En Meliboeus oves, teneros en negligit hoedos.
Sic mihi (nam memini) cùm me Galatea teneret,
Non ruris, non urbis amor, nec cura peculî.
Pendeat ah ſacrâ, dixi, mea fiſtula pinu;
Nam mihi nec cantus, nec erat mihi fiſtula cordi.
Tantùm inter denſas corylos ſilvaſque latebam,
Turturis & moeſtas augebam voce querelas.

MEL. NON, ut rere, meis amor hæret, Thyrſi, medullis,
Muneribus vici, nec me jam ſpernit Alexis.
Nec, ſi ſpreviſſet, jam ejus faſtidia curem.
Me propior jam cura tenet, majora revolvo.
Pan, Deus Arcadiæ, Divûm leniſſimus unus,
Pan, qui curat oves, ipſos oviumque magiſtros,
Pan Deus occubuit; per rura graviſſimus ibat
Rumor, & Arcadicos defecit vita colonos.
Monſtrat & iſta meos arbos inciſa dolores
Quam cernis, creſcentque mei cum cortice luctus.

THYR. QUID narras, Meliboee, Deum Pana iſſe ſub umbras,
Quem fato immunem, Diiſque immortalibus æquum
Spes erat, & cujus tam ſæpe litavimus aris!
Mira refers: ſed habent ſimiles præſagia caſus.

Eſt

Eſt quercus, noſtræ impendet quæ plurima ſilvæ,
Arbos procera, & firmis radicibus hærens,
Una nemus, patulos diſtendens undique ramos,
Quæ regina ſolet nemoris princepſque vocari;
Huc, dum laſcivæ tondent arbuſta capellæ,
Sole ſub æſtivo paſtor ſe ferre ſolebat,
Hìc canere, hìc latâ frigus captare ſub umbrâ.
Hanc ego, manè meas ducens ad paſcua capras,
Cùm placidum ventis ſtaret nemus, omine lævo
De cœlo tactam vidi procumbere quercum.
Attonitæ Dryades ſubitam doluere ruinam;
Non longè abductus Philomelam dulcè canentem
Turturis in murmur cantum mutare notabam:
Obſtupui, & ſumptâ lætum modulatus avenâ
Neſcio quid, miros tento depellere queſtus;
Illa tenore ſuo mœrori indulget eodem,
Nec gemere aëreâ quicquam ceſſabat ab ulmo.

MEL. QUID vero hæc memoras? Senſit natura cad
Pana, & ſolliciti viſa eſt dare ſigna doloris.
Languït omnis ager, paſtûſque oblita ſub ipſo
Gramine, flevit ovis, nec non flevere leones
Immaneſque urſi, Pani infeſtiſſima turba.
Fleverunt Nymphæ, fleverunt maxima Divum
Numina, quæ magni Panis delubra frequentant;
Flevit & ipſa Echo, fleverunt Arcades omnes,
Atque Deos atque aſtra vocant crudelia mœſti.

T

THYR. ET meritò. Divos inter leniſſimus ille
Eminuit, ſemper bonus & cultoribus æquus,
Totus amor, totus pax, & clementia totus,
Quique habuit cunctos, ſi demas fata, faventes.
Servabat Pan rura, lupos arcebat ovili:
Defenditque altas cedros, humileſque myricas.
Pan faciles dedit æſtates, brumaſque benignas,
Paſtoreſque ovibus ditavit & ubere glebâ.
Plangite, paſtores, ſit multi pompa doloris,
Spargite humum foliis, procedat flebilis ordo
Arcadicæ pubis, planctus nemus omne pererret:
Divinus meruit fieri ſibi talia Paſtor.

DAPH. SED quid opus vano tantùm indulgere dolori?
Num totum letho abſorptum Pana eſſe putatis?
Vivit, & inſuetum limen miratur olympi
Miſtus cœlicolis, unde hæc ſua rura benignus
Proſpectat, noſtro jam fletu & carmine major.
Vidi ego, (nam liceat vobis mea viſa referre)
Stellarum heſternos quum luna accenderat ignes,
Extemplo magnum cœlorum albeſcere tractum:
Mirabar, cœli facies quæ mira pararet.
Quum ſubitò æthereas volitantem Pana per auras
Vidimus, inſignem radiis, & luce coruſcum.
Ibat ovans, magnâ Divûm ſtipante coronâ;
Pana omnes cecinere, triumpho inclaruit æther.

MEL. SINT rata viſa, precor. Sed quo jam rura patrono
Gaude-

Gaudebunt? noſtrum quo præſide ſtabit ovile?

DAPH. NE metuas. Uno ablato non deficit :
Aureus, & ſimili gaudebunt rura patrono.
Divinum Pana hunc ſequitur non degener hæres,
Qui, paſtoritias longùm informatus ad artes,
Felici reget Arcadiæ moderamine rura,
Incolumes præſtabit oves, lætoſque colonos.

THYR. ERGO age, feſtivos cantus modulemi
Ducamuſque leves turbâ alternante choreas,
Atque novo feſtos Pani inſtituamus honores.

JO. NORRIS, *A. M. Coll. Omn.*

In immane illud
CAROLI
Regis Paricidium σχετλιαϛικὸν, *ejuſdem Indigitatione.*

OCCIDIMUS! quid, Muſa, pios hæc munera
Quid conclamatos cineres, caſſamque favilla
Sollicitans, poſcis lamenta & funebre carmen?
An capiti extincto frigentia membra parentent?
Scilicet illa modos nobis ſcelerata ſecuris,

Quæ lucem Regi, eripuit; populique cadaver
Uſque ſumus: tanto rubuit quod ſanguine, ferrum
Exanimes & nos hauſit: quis dicere regni
Singultus longos, dura & ſuſpiria poſſit
Effari, ut moriens tremebundos fuderit artus?
CAROLE, ſic te etenim pietas ſtudiumque tuorum
Proſequitur, vixit felix te ſoſpite regnum,
Et tecum ſimul interiit; (fuit Anglia & ingens
Anglorum decus) ut vitis quam cura maritat,
Ruſtica proceris ulmis, quæ fida caducæ
Fulcra locent, teneantque enervi ſtirpe reclinem:
Ea validis innixa humeris, atque ulmea prenſans
Corpora, ſe latè extendit, jam palmite multo
Luxurians, plenoſque oſtentat læta racemos,
Donec fortè caſæ nutanti ſive tigillum
Seu laquear deſit, Lignator, munere Bacchi
Quàm laribus malens tutis caruiſſe, bipenni
Ferro adimit viti fulcrum, ruit ilicet ulmus,
Et ſociam latè ſternens ſuccisa recumbit.
Quáque diu junctis crevere amplexibus unà,
Stirpitus impellit communis utriſque ruina.
Et quantas tulerit fruges reſpublica, nitens,
Dive, tuis quondam cervicibus! Otia Muſæ,
Otia ruricolæ, peragebant otia cives:
Tum ſuus arti ceſſit honos, ditabat alumnos
Mercurii mare tranquillum, tum grata coloni

Sudorem

Sudorem tellus locupleti meſſe rependit;
Nil opus armatis proſcindere claſſibus æquor,
Nil urbes vallo munire & milite tanta
Graſſari, nec adhuc Londinum pacis amœnæ
Tædebat, rebuſque novis gaudere paratum
Servitia in turmas vomuiſſet læva; rebelles.

ET quis detrectare furor, quæ triſtis Erinnys
Tam mite imperium ſuaſit? quæ jura, Quirites,
Deſeritis? quóve aucupio per dædala fraudis
Imponit Catilina novus? ſic denique nondum
Putentes ſubolere technas? quid enim? quaſi magno
Conſtiterit ſimulâſſe pium; proh cæca futuri
Pectora! ſed ſeri ſapietis fortè nepotes,
Quos raros ſupereſſe ſinent civilia bella,
Sanguine ſit quanto procerum *plebiſque* putabunt
Sævitum in jugulos ſociorum, ubi vindice nullo,
Dedidicit ſperare Deum jam dira juventus,
Omne accincta nefas moliri & cernere ferro:
Crudelis! ſaltem iſte ſitim ſedare cruoris
Purpureus poſſit rivus, qui ſanguine largo
Plebiſque procerumque fluit: quid Regia vita
Commeruiſſe poteſt? tu ſaltem ignoſce parenti,
Miles atrox, ſanctâ qui Majeſtate verendus
Hoc tantùm reus eſt, quòd teque tuoſque tot annos
Texerit, in commune vigil, patriæque ſaluti
Proſpiciens, atavos qui per bis mille Decembres

Per

Perpetuâ ſerie centum numerare novemque
Sceptrigeros poſſit; fruſtra certaverit illi,
Europæ quiſquis titulis regalibus altus
Imperitat populis, tantis auctoribus impar:
Nec longâ te gente Deum creviſſe, quod ultro
Fors dedit, at virtutis honos propriumque coronat,
CAROLE, te meritum; ſceptris quo dignior iſtis
Ipſe tuî Rex, egregias molitus habenas,
Omnem animi motum ad mentis dictata ſolebas
Compoſuiſſe tuæ, & ſanctæ rationis amuſſim;
Imperium mentis neu ſollicitare ſerenæ
Plebs animæ, affectus, auſa eſt, aut hiſcere contra:
Non te præcipites iræ, non dira libido
Tranſverſum impulerant, non ſumma licentia Sceptri,
Quæ ſolita elatos animis inflare tyrannos.
Ollis ad libitum, virtutum paupere cenſu,
Vivitur; & magni pendunt, ſi fama ſalutet
Tranquillum hunc, facilemvè illum, ſi tertius Acer
Audiat aut Pulcher, ſaltem ut de corpore captent,
Quas animæ laudes nunquam meruere, beati
Si generis tantùm phaleras & ſtemmata detur
Oſtentare patrum, quos deſeruere minores
Degeneres, vitiis acti, ingenioque ferino.
Sanguine te viciſſe omnes & corpore, cujus
Sidereus vigor integros firmaverat artus,
Quale ferunt veterum heroum, quos frangere nondum

Maſſica cœpiſſent, noſtræque licentia menſæ;
Id tibi pro minimo viſum: cui ſumma voluptas
Excoluiſſe animum & totis pia numina fibris
Concepiſſe fuit; faciem virtutis, & ora
Ardebas, pulchrumque decus conſtantis honeſti,
Ipſe tuî juxtà compos, ſeu clade novercâ
Fors rueret, ſeu te cumularet læta ſecundis,
Neutrius & piguit fortunæ; protinus aris
Te advolvens, numenque Dei veneratus, & ultro
Velle dediſſe manus patri, qui cuncta ſupremo
Temperet arbitrio, propriâ jam ſponte paratus,
Succumbis docili pietate. Sonantia crebrò
Teſtor ſcripta Deo, ſanctos animique receſſus,
Queis tete explorans, tantarum pondera rerum
Prudenti appendis trutinâ, properare ſuëtus
Ad Chriſti exemplum, & vitæ documenta ſequaci
Inde animo recolens, cœleſtia juſſa capeſſis,
Quo te cunque ſacro flectant oracula ductu.
Quem tibi componam heroum, longæva triumphis
Inſeruit quos fama ſuis? Virtutis honore,
CAROLE, quis tecum contenderit Antoninus
Aureus, hauſta crepans totidem percepta magiſtris
Nec tibi Scipiades, & quos jactare Catones
Roma ſolet, cuiquam liceat conferre, Sophoſve
Garrula quos ſuperis æquavit Græcia divis.
Pone ſupercilium, bona porticus, ingerere ultrà

Protinus ipſe ſuum Senior Gargettius hortum
Deſinat, inclinetque ſuos Academia faſces.
Qualia, ſe vitreo reficit dum gurgite Phœbus,
Aſtra ſuis micuêre comis, cœlumque minores
Accendunt latè radii, famulantia donec
Tempora Titani, dulcem rumpentia ſomnum,
Cœleſtes aptant currus, nitidiſque lupatis
Alipides ornare parant feſtina jugales;
At pater, acclivi conſcendens tramite, pulchros
Cœperit ut ſparſiſſe ignes, ſolitoque decore
Exoritur, ſubitò pudibundos ſidera vultus
Obnubunt, totâque poli ſtatione moventur.
CAROLE, ſic tua laus alios heroas, & acta
Elevat iſtorum, quos olim cana vetuſtas
Laudavit, ſeu quos hodiernæ conſcia famæ
Ora hominum, Muſæque favor ſubvexit in aſtra.

AT vos, veſtratem, Scoti, veſtra arma rogantem
Teſtantemque fidem, pacti mercede malignâ
Proditis, ignavi; ſanguis nil Regius illi,
Nil pietas proſunt; crudeles ductus ad hoſtes,
Tanquam vile caput, populi manibuſque nocentis
Rex inſons animam fatalis victima fundit.
Heu tantum patrare nefas potuiſſe rebelles,
Nec noſtras valuiſſe preces, & quæ pia thura
Nequicquam ſurdis toties adolevimus aris!
Non ſatis, O Superi, tantis terræque marique

Cladibus exhauſtos, tot campos ſtrage nefandâ
Texiſſe, & fluvios noſtro infeciſſe cruore,
Ni recrudeſcat, CAROLI de vulnere, vulnus
Commune, atque iterum, ſævo cum fœnore, Regis
Occiſi fatum Angligenis mala priſtina ſiſtat?
Scilicet illud erat pueri quo patribus orbi,
Et ſpoliata viro conjux lenire dolorem
Sueverat, incolumis CAROLUS: mercede ſub iſtâ
Viſum eſt poſſe pati tam duri incommoda belli:
Rex, tua dum ſperanda ſalus diſcrimina mille
Suaſit adire tuos, legeſque & jura Britannûm,
Et pietas & priſca fides ruitura, vocabant
Quas pote ſuppetias, quem non accenderet ultro
Regalis Virtus & Martis adorea tanti?
At ſpes non acciſa omnis; ubi deſtina rerum
Rex pius occubuit, fracto tum corruit axe
Victa ſimul, fatiſque manus dedit Anglia duris.

AT poterunt, Scoti, parcarum adamantina penſa,
Et volvenda dies, ſceleris vos poſcere tanti
Supplicium, facinuſque olim crudele luetis,
Sacrilegi Regum vendaces, aut ego veri
Vanus agor, prædamque omnem, diteſque rapinas
Abripiet civilis hyems, quam triſtis Enyo
Inſtinctu Superûm veſtras effundet in oras.
Forſitan ex animo nec noſtris perpetuò ibit
Tantum impune nefas, Anglis neu credere fas ſit

Diis genitos Reges Superis vileſcere, & ulla
Corripere indigetes oblivia poſſe ſuorum.
Eſto, fidem nihili pendant immania corda,
Auſa Deos faciles ſpreviſſe, & numina ſerò
Ultra: at CAROLO triſtes labentibus annis
Inferias dabitis, vos & rerum alea tanget,
Indecores animæ, populi fæx ima Britanni,
Nequa malos poſthac ſcelerum fiducia tollat.
AT Divûm interpres paribus Caducifer alis
Advolat, exutam formoſi corporis artus
Tanti animam Regis juſto dignatus honore,
Vulgari armento ſecernit, mortis acerbæ
Legibus abſolvens, & avitis imputat aſtris.
Eſt via, quæ cœlum ſuſpendens fornice lacteo
Circuit, & medium puro diſtinguit honore,
Quam ſola heroum ſuperant veſtigia, poſtquam
Corporeos nexus mens eluctata, priorem
Nititur in patriam, divino lumine veſci
Diſcupiens, Superoſque iterum coluiſſe penates;
CAROLUS hâc, ducente Deo, conſcendit, & intra
Limina ſancta poli conſiſtens, ordine longo
Proſpicit, antiquæ ſedis monumenta revolvens;
Hîc rerum ſator æternis fulgoribus ardens
Lucis inacceſſæ, proceres cui mille miniſtrant
Aligeri, qui prompti animis arcana capeſſunt
Juſſa Dei, & prono fuſi venerantur honore;

Hos juxta heroes poſiti, quorum ardua virtus
Et divinus amor pulchrâ præcordia flammâ
Moverat, æternumque pater retuliſſet in album:
Puras induti trabeas, ſanctiſque coronis
Tempora præcincti, numeris vociſque lyræque
Æterni mulcent aures genitoris, ovanteſque
Ætheris immenſi feriunt templa alta triumphis:
At Rex, Pacifico nomen cui priſtina virtus
Fecerat, auguſtis natum penetralibus ultro
Complexuſque manuque pater, per amœna locoru
Ducit ad Angligenûm præclara ſedilia Regum,
Et ſtirpis decora alta ſuæ: tum protinus illi
Aſſurgunt venienti omnes, fauſtoque reſolvunt
Ora ſono, plauſuque exceptum ſede locârunt,
Quam Pater omnipotens auro gemmiſque nitenten
Sidereis CAROLO fixiſſet. At ille, beatis
Ordinibus junctus, meminiſſe tot antè malorum
Deſinit, æternique decus laudeſque parentis
Divino tonat eloquio, numeriſque canoris
Concelebrat. Salve, ſuperi magne incola cœli,
CAROLE, jam regno felix adſueſce ſereno,
Fortunæ procul imperiis, & turbine fati.

AT tu, ſumme parens, miſerere, & digna fere
Ignoſcas populo, tandem clementior iræ
Pone modum, acciſis tandem, pater, annue rebus.
Exanimis viden' ut ferali pulvere ſqualens,

Trunca caput, taboque artus fœdata cadentes,
Infandos longùm tulerit gens Anglica manes?
Heu lucem, pater, imperti, tardumque cadaver
Vita redux animet, divino concita juſſu
Vena fluat, ſanguiſque ſuo micet impiger alveo.
Cúmque necem nobis immitia fata, parente
Sublato, dederint, da natum poſſe, precamur,
Imperii hæredem, ſolio ſuccedere avito:
Inde etenim nobis, nec fas aliunde, redibunt
Vitales fortaſſe animæ, luciſque prioris
Uſura, æternas ne devolvamur ad umbras.

JAC. WINDETT, *M. D. Coll. Med. Lond. Soc.*
& Coll. Reginal. Cantabrig.

AUCTIO DAVISIANA.

K. O Vanas hominum curas! ô lubrica verti
Fata Deûm! noſtríſque diu non mitia votis!
Heu! per quot caſus, per quæ diſcrimina rerum
Mortales rapimur! quotus eſt, cui ſemper amica
Sors fuit, aut quem non miſerum ſpes vana fefellit?
Uſque adeò inconſtans gaudes, Fortuna, jocari;
Tollere quod dederas, adverſa reponere lætis.

B. Quorſum hæc, ô Chryſippe, Scholas redolentia dict
Plurima quæ tibi Crantor, Epictetuſque legenti
Suggerit, huc affers? (S.) Age dic, quæ triſtia narras?

D. Qui caſus? (C.) Quæ te premit inclementia Divûn

W. Unde taces, oculoſque manuſque ad ſidera tendis
Attonitus, nec quod latet imo corde profaris?

D. Iſte quidem, ſiquid rectè auguror, uritur: Illum
Phyllis habet ſuſpenſum, ac lento macerat igni.
Donec erat facilis, nec dum ſurdâ aure querelas
Excepit; placidas tum volvere ſtamina Parcas,
Lætos ire dies, nec tum implacabile Numen.
Poſtquàm averſa Venus, mutataque Phyllis Alexin
Reſpexit potiorem, atque hunc faſtidit amantem;
Inviſa ex illo Fortuna, hinc ſortis acerbæ
Immortale odium, ac levium cenſura Deorum.

B. Aut ſors inde redit, molli quà ſphæra vireto
Exercet juvenes; Hic, Spe fallente laborem,
Commiſit pugnam non Diis, non viribus æquis;
Jam dolet amiſſos nummos, vacuamque crumenam.

S. Quin vel ego fallor, vel tu (*ad* K.) jam tempore lon
Forſan equum expectas, teneræ promiſſa Parentis,
Quo patris ad ſedes dilectaque rura veharis;
Sed nec equum genitor, neque ſervum mittere curat,
Neu deſit meſſi famulus, plauſtrove caballus.
Inde illi gemitus, ſævique opprobria fati.

K. Sed neque tu (*ad* S.) Calchas, nec te ille (*ad* D.) perit [Aug

Nec quiſquam è vobis; Nam; quanquam erroris iniqui
Diverſa eſt facies, idem tamen omnibus error.
Altera (ſed nec me naſo ſuſpendite adunco)
Altera fata movent animos; dedit ampla ruinam
Daviſiana domus; fuit hæc,fuit inclyta, & ingens
Gloria Caſtalidum, ſed nunc ferus omnia vaſtat.
Creditor; expulſis mendicat pila Camoenis.
Fortunam quiſquis poſthac ſic credulus optat
Perpetuam, atque auſit pellaci fidere Divæ,
Disjectas videat merces, verſoſque Penates,
Teque, ô parve Tryphon, magnis exercite fatis.
C. Hoccine erat, tanto quod fert promiſſor hiatu?
Credideram fleri Priami fata; Inſtitor exit.
W. Res memoranda quidem, & Sophocleo digna cothurno!
Sidera ſe miſcent umbris; Erebo aſtra; moventur
Diique Deæque omnes; conturbat Bibliopola.
S. Quis Lacheſin fugiat, quando hunc quoque fata trahebant?
Nec latuit ſævas tantillus Homuncio Parcas?
B. Vidi ego (nec tenuis conſpectum effugit imago)
Ire viâ exiguum per compita pumilionem;
Qualis ubi innumeris ſec'lis effœta ſenectus
Tithono imminuit vires; illi arida ſenſim
Genua labant, gelido deturgent ſanguine venæ;
Adducti penitus nervi, breviorque videri
Incedit, gracili tibicine non bene fultus.
Talis erat; ſic ille pedes, ſic ora ferebat.

K. Ludite, at àmoto querimur nos ſeria ludo.
Tempus erat, memini, cùm totos undique poſtes
Effićti herouſſi vultus ac plurima paſſim
Pagina veſtiret, crebræque in pariete chartæ.
Mille intus plutei ſtabant, armaria mille;
Mille arcæ, totidemque ſuper lećto ordine libri.
Sed nunc, tot quondam ſignis tituliſque ſuperba,
Infami (fœdum viſu!) ſpećtanda papyro
Stat domus, inque ipſis foribus Chirographus index
Accuſat Dominum, quòd ſit fugitivus & exul.

D. Sic apis Hyblæo in campo, per & arbuta paſſim
Perque crocos volitans, ſuaves hinc inde ſapores
Ore legit, ſtipatque ingentem mellis acervum.
Mox inviſa apibus Fortuna, ac triſtis Erinnys,
Aut fuci, aut pićtæ faciem mentita lacertæ,
Turbat opes; ſimul effuſus labor omnis, & ipſa.

W. Non tamen exciſæ penitus ſpes, non ita cœlo
Inviſus Superiſque Tryphon, quin uſque ſuperſint
(Siqua ſalus miſero eſt) rebus ſolatia fraćtis.
I nunc, atque omnes, Fortuna, immitte procellas;
Aućtio ſtat contrà, & fatorum damna rependet.
Quare agite, alternis cantemus ritè Camœnis,
Quis ſit vendendi modus; & quas Aućtio leges,
Quæ jura obſervet; quis ementibus ordo; locus quis;
Aut ſiqua inciderint, quæ carmine digna referri.

S. Eſt locus improbulis bene notus civibus, urbis

Extremæ limes; Borealem nomine portam
Plebs indocta vocat; docti dixêre Bocardo.
Haud procul hinc domus eſt, teneris quondam apta choreis,
Quà pede feſtivo pueri innuptæque puellæ
Exercere diem. (C.) Quas te (*ad* S.) quoque vidimus inter·
 S. Altera nunc rerum facies; nunc codice multò
Fœta tumet; cedit Saltator Bibliopolæ.
Bis quocunque die, magnâ ſtipante catervâ,
Certatim huc properant ex omni parte Togati,
Quotquot calluerint libros; (C.) Cupiantve videri.
 K. Limina Sheldoni neglecta, ac proximus illi
Bodleius; doctæ dudum ſiluêre Catenæ,
Deſertæque Scholæ; Nemo vacua atria circum
Ambulat. Heu! lector, tanquam Rhodopeius Orpheus,
Aut ligno, aut ſurdis mandat ſua dogmata ſaxis.
 B. Ibam forte viâ, (S.) Ignavus, (*ad* B.) ſicut tuus eſt mos.
 B. Quà jactare pilam ſolet, adverſiſque retortam
Parietibus vexare viciſſim alterna juventus.
Nuſquam ludentumve labor, ſtrepituſve faventûm;
Apparent nuſquam ſepôſtæ in pulvere veſtes;
Triſtis ubique quies; latè loca vaſta ſilebant.
 S. Scilicet his ignava cohors ſe mœnibus infert,
Prandia cùm malè paſti obolis conſtantia ternis
Ceperunt, aut cùm jentacula matutinam
Exemêre famem; facto velut agmine, cuncti,
Quà data porta, ruunt pariter, ſedemque capeſſunt.

Om-

Omnibus æquus honos, eadem ſubſellia; ſcamnum
Non melius cuiquam, ſedes nec honeſtior ulli.
Præcipuum invenias, & cum Doctore ſedentem,
Cornubiæ extremo qui quondam in monte ſolebat
Aut ſervare pecus, pecoris non ipſe magiſter,
Aut ſtimulare boves, alieno laſſus aratro.
D. Vera refers, mihi namque humeros & brachia circu
Hæſit, tanquam alter Pyladi prædulcis Oreſtes,
Servum ac vile caput, diſruptâ veſte Togatus,
Vectus ad Oxonium, quo lardum aut hordea carro.
Pileus huic micuit duro ſubtemine craſſus;
Humenteſque comæ præpinguem vertice odorem
Spiravere; Togæ mirus nitor———
K. Quin parce auriculis, ac naribus ingenuorum,
Et verſu immundo caſtas temerare Camœnas.
D. Plurima ſed fruſtra variat mihi fimbria veſtem,
Si juxtà ſedeat, qui tergum ponè miniſter
Prandenti obſervat, ſiquando aut pocula ferri
Præcipiam, aut patinas ſemeſaque fercula tolli.
B. O me infelicem, quòd quâ tu claſſe ſedebas
Non comes accubui; nec me quoque claſſis habebat!
Hinc Cocus, hinc lumbos trivit mihi Lychniopola,
Ultima vulgi fæx; nam turbant limen & ipſi
Nobiſcum emptores, ſcamnoque locantur in uno
Philoſophi, Artoptæ, Doctores, Archimagiri,
Et Medici, & Medicaſtri, & qui Medicamina vendunt

C

Conſedere omnes; Roſtrum conſcenditur; At quis,
Quis veſtrûm, ut melior rerum ſeſe explicet ordo,
Os Millingtoni referet, quis deinde Cuperi? [Nemo.
K. Iſtos quis velit, aut poſſit? (C. & W.) Nemo herculè,
N. Quin tu, (*ad* W.) quæſo, tibi quoniam eſt conſtantia
Et facies veneranda, ac non indigna Catone; [vultûs,
Exprime tu mirâ inſignem gravitate Cuperum:
Tu (*ad* C.) Millingtoni non dedignabere partes,
Nam lepidum caput es, dicto & mordente facetus.
W. Illum ego? Num cernis mihi tardum abdomine ven-
Surgere? quodve mihi ſpatium admirabile vultûs? [trem
Numnam prætor ego? vel bubo? vel Aldermannus?
C. Sed nec ego meliùs ſperem data penſa tueri:
Diis habeo grates, modici me quódque puſilli
Finxerunt animi, pauca atque modeſta loquentem.
Stentoris illi vox, audacia perdita; ſermo
Ventoſus, ſpirantque cavi mendacia folles.
Aſt ego (ſic homo ſum) mentiri neſcio; Librum,
Si malus eſt, nequeo titulis onerare; Witherum
Mæonidæ præferre; aut te, Merline, Sibyllis.
Ludere ſin placeat, ſic ſtet ſententia vobis;
Partes (*ad* W.) ille ſuas; in me mora non erit ulla.
W. Inſanire libet quoniam, non durus habebor.
Componam, ut potero, vultus: talique Camœnâ
(Nec pudor ullus erit) cudam miſerabile carmen,
Quali vel Bavius ſcripſit, vel Mævius; aut quam

Exprimeret,

Exprimeret, verſus ſi pangeret, ipſe Cuperus.
B. Quin tu, (*ad* C.) ſume tubam, & modulamine Papiniano,
Vel quali turget, cui dat gens Claudia nomen,
Grandia verba rotes, numeriſque tonitrua miſce.
S. At cave, (*ad* C.) ne nimio ſtrepitu ſubſellia frangas;
D. Aut ruat in præceps Sheldoni immobile ſaxum.
Q. Quin agite, & celebres laudet Præfatio merces.
B. Nos ſumus aut emere, (S.) Aut ſaltem ſpectare parati.
W. Incipiam, quin tu, (*ad* C.) frater, mihi ſuggere; ſiquid
Hæſero; Nam melior ſemper tibi copia fandi.
' Vos ô Cecropidæ, Britonum ſpes, (C.) Adde, decuſque
W. ' Atque decus; (*ad* C.) quid deinde? (C.) Togæ flos,
' (W.) floſque Togatorum,
' Ore favete omnes, placidaſque advortite mentes.
C. Pergas Marte tuo, verbum non amplius addam.
W. ' Si bene quid memini, bis ſextus volvitur annus;
' Ex quo nota diu Gallis, notiſſima Belgis
' Auctio, ſera licèt, noſtris tandem appulit oris.
' Londinum accepit plauſu, fremitumque ſecundum.
' Granta dedit; ſit fas & vos ſperare faventes.
' En vobis libri: ſibi ſunt encomia, nec me
' Laudatore opus eſt, aut Oratore profectò.
' Non ſum facundus: (K.) Fateor. (W.) Sed honeſtus haberi,
' Promiſſique tenax, dictis factiſque merebor.
' Nec, ſi non nimis argutum Natura Cuperum,
' Fecit, falſum etiam mendacemque improba finxit.

' Orandum.

‘ Orandum reſtat, veniam indulgete roganti,
‘ Vertice ſim tecto, neu me mala frigora lædant.
C. Ne metue, at ſolido fidas, Bollane, cerebro.
Ullane vis? ullus caput hoc invadere morbus?
Crediderim molles ſilices, penetrabile ferrum.
W. ‘ Expecto, quid ſit cordi; quæ veſtra voluntas.
K. Scilicet, annuimus. (B.) Vela caput. (S.) Indue. (D.) Quidni?
W. ‘ Pro tantis meritis grates perſolvo, nec unquam,
‘ Dum ſuperat caput hoc, dum ſpiritus hos regit artus,
‘ Arguet immemorem quiſquam oblitumve favoris.
‘ Aſcultate omnes, intentique ora tenete;
‘ Namque edico palàm, quas poſtulet Auctio, leges.
‘ Ille librum, quiſquis pluris licitatur, habeto.
‘ Lis ſiqua inciderit, decidere vos penes eſto.
‘ Tertia cùm ſonuit plaga, irrevocabilis eſto.
Ergo agite, imprimis Solymæâ tradita linguâ
Biblia do venum; Pretium quis? ſi modò cordi
Relligio eſt, fideique immobile fundamentum,
Vicenas dabitis libras. (K.) Mihi Relligionis
Cura quidem; ſed non ego transfuga Sacramentum
Addixi verpis, ignotæ Biblia linguæ
Ut curem verſare, nec intellecta vereri.
Hoc opus, hos libros volvat Judæus Apella,
Non ego; Me meliora pii docuêre parentes.
B. Sed neque verpus ego, neque deditus Antichriſto.

Notior

Notior at nulli vox eſt ſua, quàm mihi quicquid
Grajus, Arabs, Italus, Chaldæus, Hebræus, & Aſſur,
Æthiopeſve ſonent ſacrum, aut Memphitica Coptos.
Is ſum, qui latices ex ipſo fonte petitos
Malim, quàm longo circùm deducere rivo.
Hinc, ut me laudem, legi Targumque, Maſoramque,
Onkelon, & Kimchi, quæ te (*ad* K.) vel nomina terrent,
Commentatores Rabbinos; Kabbala quicquid
Implicuit nodis, cæcoque ænigmate texit.
Trinos ergo libens ſolidos dabo; ſed tamen antè
Veſtigem, luſtremque oculis, ne ſaucius ullâ
Parte vacet codex, neu deſint plura. (W.) Libellum
Porrigat è vobis aliquis; (*ad* B.) ſcrutare. (B.) Quid hoc eſt!
Excuſor, tituluſque deeſt, ac pagina Princeps;
Veſtibulum ante ipſum, primoque in limine FINIS
Scribitur; O nebulo, (*ad* W.) qui mancum obtrudere librum
Auſus es, ac doctam ſperas fraudare Juventam.

S. Sic tibi notus Arabs? Sic intellectus Hebræus?
Kimchi lectus in hoc? & in hoc tibi Kabbala ad unguem?
Ut tandem ignores Eoos ordine verſo
Incipere à dextrâ, in lævam migrare legendo,
Inſuetâ ire viâ, & veſtigia ferre retrorſum?

(W.) Quin tu (*ad* S.) quot numeras? (S.) Trinis addo inſuper unum.

D. Aſt ego, me quanquam (pudeat neque vera fateri)
Ignoti nova forma typi, abnormiſque character

Attonitum

Attonitum feriat, perculſaque lumina turbet;
Ut ſtet honos ſacris, ſanctæ ut reverentia linguæ,
Sex numero ſolidos. (W.) Nemon' plus? Nemo? Semel; bis;
Ter ſonuit buxum; fugit irrevocabilis ictus.

C. Quo nunc Relligio, & Divûm Reverentia, Divûm?
Quos emptus Moſes non dat, dabit Hiſtrio nummos.

W. En hîc Suarezî bis dena volumina vobis!

C. Bibliotheca, liber! (W.) Quis tam ſpolia ampla reportet?

K. Heu! mea non capiunt tam grandem ſcrinia molem,
Hoſpitiumque negant anguſta cubilia; lecto
Deſuerit ſtatio, modò ſi Suarezius intret.

B. Quindenos numero ſolidos, atque auſero librum.

S. Auſers? antè tamen tecum perpende, puſilli
Quid valeant humeri, quid brachia ferre recuſent.
Huic oneri cervix non ſufficit ulla; Milonis
Laſſabit collum, vel Turni, vel Diomedis.

D. Quanti ciſtiferum conduces? aut ubi quæres?
Namque Atlante opus eſt, aut Hercule; ſi modò tanto
Non cadet Alcides ſub pondere, non ruet Atlas.

W. Trina ſemel pondo; tria, bis? tria? proh pudor ingens!
Ter ſonuit &c.
Proximus en vobis ſe Berkenhaubius offert!
Ecquis dat binas (ſunt bina volumina) libras?

S. Siqua anus eſt, miſeræ cui ſit tutela ſenectæ
Et ſtruere, & chartâ ſubter fulcire placentas;
Siquis cordyllis optet piperive cucullos,

Quive

Quive papyraceos gaudet componere milvos,
Aut Scombros qui vendit, emat te, Berkenhaubi.
D. Utcunque id nimium ducam, dabo quatuor aſſes;
Namque domi ruptæ Phœbum Boreamque feneſtræ
Admittunt; præſens chartâ quare indiget uſus,
Vulnera quæ reparet, quâ ſit mihi ſarta cicatrix.
W. Quatuor illo ſemel; bis, quatuor! (B.) Aſt ego quinos.
W. Quinque, ſemel: bis, quinque aſſes! proh triſtia Fata!
Ter ſonuit ———
Julius en vobis Cæſar! quis reprobus, & quis
Electus; qui grex hominum damnabitur Orco,
Quos cœlum manet Indigetes, liber iſte docebit.
B. Et tu Calvini ſectaris dogmata, Cæſar?
Tu Romæ civis, mediâ natuſque Suburâ
Tandem evaſiſti Fanaticus, & Catharorum
Unus? Sed memini; Namque hanc ego ſemper amavi
Hiſtoriam (dormit mecum lectiſſimus Author,
Itque comes, quocunque vager, quodcunque faceſſam,
Jam nunc in loculo eſt) memini, inquam, ut bella Genevæ
Geſſerit ante lacum Cæſar, quo tempore forſan,
Quanquam hæc exciderint mihi jam, neque lecta recurrunt,
Obvius huic veniens Calvinus ſtillat in aurem
Principis occultum virus, fallitque veneno.
S. O ſi Democriti coſtas mihi fata dediſſent,
Aut Millingtoni! Nam cui laterum ſatis? aut quis
Sufficit in tantos vulgaris pulmo cachinnos?

Calvino

Calvino quiſquis committit Cæſaris annos,
Idem aprum fluviis, ſilvis Delphina; Jacobo
Deucalionem idem jungat Pyrrhamque Mariæ.
B. Quicquid id eſt, prædulce adeò mihi Cæſaris ipſum
Nomen, ut undenas grave non ſit ſolvere drachmas.
W. Undenas, ſemel; undenas, bis; quis duodenas?
Ter ſonuit ———
En liber inſigni facie, minioque ſuperbus!
C. Nomine non opus eſt; ſua vendet purpura librum.
D. Noſter erit, noſter pretio quocunque libellus.
Cœruleæ mihi terga notæ, diſtinctus & auro
Incendit mentem fulgor; quàm pulchra videri
Pagina! quàm ſplendens! ut ſcrinia noſtra decebit!
K. O maleſane puer, nimiùm ne crede colori;
Fronti nulla fides; intus ſi lumina vertas,
Congeries vocum informis, confuſaque rerum eſt
Farrago, & tardis bilem motura Batavis.
S. Hunc illud credis Juvenem curare, peritus
Indoctuſve fuat, modò murice fulgeat Author?
Aſpicis hunc ipſum? multo eſt ſpectabilis oſtro;
Sunt nitidæ, ut cernis, veſtes; coma pexa decenter:
Sed vacuum caput eſt, ſed lævâ in parte mamillæ
Nil ſalit Arcadico ——— (D.) Quin parciùs utere linguâ,
Parciùs Enſiferis iſta objicienda memento,
Aut ego ——— Sed præſtat non neglexiſſe libellum:
Auratos numero binos. (W.) Plus nemo? Semel, bis;

Ter

Ter ſonuit ———
En Nepotis vitæ, curâ ſtudioque Stephani!
K. O natum averſis Muſis, & Apolline lævo!
Quem non arte Deus, Dea nec dignata cerebro eſt.
W. Nunquam Helicona bibi, fateor; quin protinus ad rer
K. Aſſem ego, (B.) Deinde unum, (W.) Binos, Semel (
Addo ego porro
Binos; (W.) Quatuor ille, ſemel; bis: (D.) Deinde Quadra
W. Ter ſonuit ——— [ter
C. Sunt capita Heroum tam vilia? Scilicet unum
Miltiades aſſem; luſcus valet Annibal unum;
Atticus inde duos; dat cætera turba quadrantem.
Me Cicerone opus eſt, Me, Me inquam Rhetora poſcun
Aſt ego, namque mihi eſt dicendi copia torrens,
Frigida magniloquis incendam pectora dictis.
'Sol, qui, flammigeris mundum complexus habenis,
'Hinc atque hinc rutilis animas fulgoribus orbem,
'Ocyùs, ocyùs ignivomos huc flecte caballos.
K. Quorſum hæc? cur Phœbum demens in carmina poſc
C. 'Nam neque cùm roſeus Nabathæo ſurgis in aur
'Nec Tarteſſiacâ ſtridens ubi mergeris undâ,
'Quæ te cunque rotat cœli plaga, fœnore tanto
'Te ditat, tantaſve oſtentat ſplendida gazas.
D. Quas gazas, aut quæ ſpectacula narrat Hiator?
C. 'Jam ſua Pellæus taceat monumenta Canopus,
'Tuſca Palatinus neque ſcripta oſtentet Apollo,

'Oxor

'Oxonio cedat Roma, & tu, Phoebe, Tryphoni.
'Quis Bodleianis congeſta volumina thecis,
'Quis nunc Seldeni archetypos, aut ſcrinia Laudî
'Objicit, Hanc quando lambentem ſidera molem
'Librorum, Aonidum hæc armamentaria luſtrat?
'Quare agite, Oxonidæ, Magni ſoboles Aluredi;
'Vos majorum umbræ, defunctaque nomina patrum;
'Hammondi manes, Alleſtræanaque buſta,
'Immortale Sceti decus, æternique Baconis,
'Chichleiuſque parens, & avunculus excitet Occham.
'Si meliore luto finxit præcordia Titan,
'Si frater veſtri radiis ac ſole favoris
'Incaluit dudum; Nunc, ô prohibete, tenebris
'Ulla ſerenantes caligent nubila frontes.
'Sunt mea vota tamen fratris contraria votis;
'Vertice ſim nudo, precor, indulgete roganti.
'Cur rogitem, primum eſt, quòd jure antiquior omni
'Mos Britonum id poſcat; Britones mihi ſemper amici,
'Aſſervat mihi namque Britannia parva penates.
'Deinde decet; ſed] quod par omnibus argumentis,'
'Convenit, atque placet. (S.) Conceſſa eſt copia; fervet
'Namque tibi cerebrum, fuerit nec inutile frigus.
C. 'Literulis dum ſtabit honos, dum gloria libris,
'Dum tollet Rhedycina caput, dum vitreus Iſis
'Alluet has arces, dum nobile Bibliopola
'Nomen erit, tanti haud aboleſcet gratia facti.

En

En hîc Hobbeſii, vegrandis bellua famæ,
Leviathan! Hic eſt, qui ſubterranea regna
Audens atque ipſum Plutonem à ſedibus imis
Avellit; clauſit dudum tria Cerberus ora,
Et Phlegetonteæ ſiluerunt murmura ripæ.

K. Vos, quibus in cœlum pietas, & numina cordi,
Improbus, ô pueri, fugite hinc; latet anguis in herbâ.

B. Eſſe homines dicit, ſed non ego credulus illi,
Sanguineum genus, & Cadmeo ſemine natos;
Bella ſimul cunctis, civilia bella moveri.

S. Iſti ſiqua fides, ego ſum (quis crederet?) urſus;
Tu tigris; lupus ille, ferâque immanior omni.

C. Sin ita, qualis ego, vel qualis bellua frater?

D. Neu queat ulterius tam noxia ſerpere peſtis,
Quinque dabo *ſolidos*; emptum Vulcanus habebit.

C. Quinque ſemel; bis, quinque; ô lamentabile fatum
Hobbeſii! quinis octogenarius Author
Væneat ut ſolidis! Dii talem avertite peſtem.
Ter gemuit pluteus, ter tela ſonantia torſi:
Δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο.
Quem nunc, quem facient Zabarellæ ſcripta beatum?
Hic eſt, cui penitus Naturæ arcana tueri
Contigit, atque imos rerum penetrare receſſus.

S. Hic eſt, quem cecinit ſublimi carmine Vates
' Non ſtat in Aulâ meâ, qui non ſtat pro Zabarellâ.

D. At quâ pelle liber, quàm vili tegmine ſordet!

Ut

Ut mala vix laceras cogit junctura tabellas!

K. Quid ſi rupta toga eſt, ſi fœda ac ſciſſa lacerna?
Sæpe ſub inculto latuit facundia panno.
Tres ego, tres ſolidos. (C.) Tres hic pro codice terno;
Bellus homo, ac largus nummi! Tres iſte ſemel, bis;
O miſeras artes! (B.) Trinis ſuper addo trientem.

C. Lucro eſt iſte triens, grates Zabarella rependet.
Ter gemuit pluteus, ter tela ſonantia torſi.

C. En hic, en vobis Foxi immortalia ſcripta!

K. Iſta legat, ſi cui ferrum eſt in pectore triplex;
Me pavidum terrent congeſta cadavera flammis,
Semiuſtique artus, & corpora trunca virorum,
Furcæque, gladiique, ac plurima mortis imago.

B Libram ego. (S.) Dein ſolidum. (D.) Binos porro. (B.) inſuper unum.

C. Heu, quianam ſegnes? quæ vos ſocordia cepit?
Si juvat his gradibus pedetentim ſurgere, nunquam
Supremam dabitur pretii contingere metam.
Antè diem clauſo fuſcabit Veſper Olympo,
Quàm te dimittam, ſcriptorum maxime Foxi.

S. Addo ego dodrantem. (C.) Dodrantem prodigus addis?

D. Sextantem ſuper his numero. (C.) Quid cunctor? Ter ——— [Habebis.

B. Sed meus eſt, nummis ter denis ante popoſci.

C. Siccine? (K.) Sic res eſt; audivi. (C.) Sit tuus ergo;
Fiat Juſtitia, & ruat Auctio. Quin agite, Hic eſt,

Hic

Hic eſt quem legis, ille quem requiris
Toto notus in orbe Martialis.

B. Unde huic tantus adeps, de quâ venit iſte cu
Cuive fuit patinâ pro deficiente paropſis?

S. Nempe prior Dominus nunquam deponere ſi
Huic conviva fuit, commeſſatorque libellus.

K. Utcunque eſt, nummis poterit conſtare duob

B. Aut tribus, & lucrum facit haud leve Bibliop

C. Nempe tribus nummis Epigrammata mille; ſe
Ter ———

S. Quid jam indignantem vetet exclamare Poëtar
I nunc, edere me jube libellos.
I nunc, edere me jube libellos.

C. Ecce Almahidam? Siquis tamen hanc quoque
Captus amore: Ubi nunc vos, ô molliſſima corda,
Eſtis Amatores? Ubi jam Deus ille Cupido;
Idaliique arcus, flammæque, igneſque potentes?
Τόξα πυειπνείοντα, πολυφλόγεροί τε φαρέτραι

K. Vicenos obolos. (C.) Nullum intus concipis
Nec Venus eſt tibi nota. (S.) Tricenos. (C.) Incipi
Ardere, & flammas ſenſim, Cypridemque fateri.

D. Bis quinos ſolidos. (B.) Cupis, & potiere cu
Ter gemuit ———

C. Baxterus ſequitur; (K.) Quo non præſtantior
Protrahere in longum multæ damnoſa papyro
Dogmata Rixator; centum ille volumina, centum

Arte laboravit, diſcors ſibi in omnibus idem.

B. Quis dat quinque minas? (K.) Solidos ego quinque.
(B.) Semel, bis.
Pergite; ſeria res agitur; properate; minacem
Cernitis hanc dextramne? an vos, cùm fulmina vibro,
Nequicquam horretis? vano neque malleus ictu
Terrificat mentes, ſed inania verbera mitto?
Ter gemuit ———
En hîc Æſopus! (N.) Quantùm ô mutatus ab illo,
Cui tumuit tergum montani pondere gibbi!
Ille meus fuerit; dabitur pars ſeptima libræ.

S. Sextam ego; (N.) Nos quintam; (S.) Dominum te Æ-
[ſopus habebit.
B. Ter ———

S. O Corydon, (*ad* D.) Corydon, demens es; nam neque
[tanti
Author, ſed pictura emitur, ſculptorque Batavus.

B. Quin age jam, frater (*ad* W.) ſiquo cor ferveat igni,
(In ſilice, inque ipſis ſaxis ſunt ſemina flammæ)
Si ſtimulos dedit exundans mea copia fandi,
Emptorum huic pariter ſpectatorumque coronæ
Solve pias grates, ac vectigalia laudum.

W. ‘Non averſæ adeò mihi Muſæ, & lævus Apollo,
‘ Uſque licèt temnar, nec ſim, te (*ad* K.) judice, vates,
‘ Non obtuſa adeò finxit mihi pectora Titan,
‘ Immemor ut veſtros dicar ſiluiſſe favores.
‘ Ingenii ſiquid ſpirem, (K.) Quod ſentio, quàm ſit
‘ Exiguum. (W.) Foret aut dicendi ſiqua poteſtas,

‘ In quâ me non inficior mediocriter eſſe
‘ Verſatum; (B.) Quiſnam hunc feret ex Cicerone Poëtam?
W. ‘ In veſtras irem fœcundo flumine laudes;
Flumen ego dixi? Fulmen dixiſſe decebat.
N. O hominem lepidum, Grantæque ſub æthere natum,
Qui ſimiles ſtrepitus, ac tintinnabula vocum
Inſequitur, nudo & verborum in cortice ludit!
W. ‘ Malleus antè meus frondes virgultaque fundet,
‘ Antè dies perimet Sheldoni nobile marmor
‘ Cœlo efformatum, feriens quoque vertice cœlum:
‘ Antè bibet Cami Oxonium, Granta Iſidis undas,
‘ Venditor antè libros culpabit, & efferet emptor,
‘ Antè Geneva typis Stephanum ſuperabit & Aldum,
‘ Ac priùs Oxonidis ego cedam Bibliopolis,
‘ Quàm veſtra exciderint animo mihi munera; Dixi
‘ Ille Cuperus ego, patriâ qui Parvo-Britannus.
C. ‘ Quid jam currentes prohibet me claudere rivos?
‘ Namque opus exegi, quod nec Dea dira vetuſtas,
‘ Nec Lethes poterit pigrum delere veternum;
‘ Magnæ molis opus, ſub quo gemat ipſe Pyracmon,
‘ Atque ingens Steropes, & vaſto corpore Brontes.
‘ Nam neque cùm Siculo immanes Cyclopes in antro
‘ Æoliis validos geminant incudibus ictus,
‘ Tantum opus exercent; æquâ vi brachia tollunt
‘ In numerum, tanto neque turbine malleus exit.
‘ Veſtris, Oxonidæ, auſpiciis, ac numine veſtro,

‘ Longum

‘ Longum iter emenſi tandem ſuperavimus æquor;
‘ Sed nec opis noſtræ eſt dignas perſolvere grates;
‘ Dii vobis, ſiquis Deus artes reſpicit æquus,
‘ Præmia digna ferant; ante omnes innuba Pallas,
‘ Mercuriuſque potens linguarum, atque augur Apollo.
‘ Quo tamen uſque vehor? quo me furor entheus urget?
‘ Namque ego, dum laxis veſtra in præconia velis
‘ Metior Oceanum, & Zephyris dare carbaſa pergo,
‘ Haudquaquam memini, quanto vos torreat igni
‘ Sirius, ut madidos artus, venaſque peruſtas
‘ Pulverulenta coquat nimiis Phaetontibus æſtas.
‘ Reprimo me, Muſiſque injungo fræna ſolutis.
‘ Aſt hunc malleolum, noſtrâ geſtamen in arte,
‘ Poſtibus his figo ſacrum, & rem carmine ſigno;
‘ Hæc Millingtonus Rhedycinæ atque Artibus arma.

ARTHURUS KEYE, *Armig.*
WALLER BACON, *Armig.*
ED. STRADLING, *Armig.*
GEO. DIXON, *Armig.*
CHRIST. CODRINGTON, *Armig.*
GUL. WOODWARD, *Armig.*
} *ex Æde Chriſti.*

De PÆTO, ſeu TABACO.

Liber Primus.

INNOCUOS calices, & amicam vatibus herbam,
Vimque datam folio, & læti miracula fumi
Aggredior. Tu qui cenſu decoratus equeſtri
Virtutem titulis, titulos virtutibus ornas,
Antiquum & Phœbi nato promittis honorem,
Tu, Paddæe, fave: nec enim præſtantior alter
Morbifugæ varias vires agnoſcere plantæ,
Inque tubo genitas haurire & reddere nubes.
DA, puer, accenſum ſelecto fictile Pæto,
Ut Phœbum ore bibam: quis enim ſine numine Pæti
Digna canat Pæto, & tantis ſe comparet auſis?
NON inventa homini humanos adolevit in uſus
Nobilis herba, patri ſed primùm viſa Lyæo,
Cùm madidus ſiccos thyrſo ſubduceret Indos,
Notuit, ad ſeres & claruit inde nepotes.
FORTE per æſtatem teſquis arentibus hoſtes
Nôrat in inſidiis meditari prælia Bacchus,
Arma jubet celereſque jugo ſubjungere Lynces,

Baſſa-

Baſſaridaſque ſequi; Silenum accedere curru
Mandat, & in pugnam totis exardet habenis.
Ponè ſequebantur lixæ, jumentaque multo
Tarda onere, & lentis congeſta viatica plauſtris,
Et claudus ſenio Sileni vector Aſellus.
Dumque volat furiata phalanx, inimicaque quærit
Agmina, per vaſtas & laſſa vagatur arenas,
Dira fames, urgetque ſitis; defectaque ſucco
Membra labant; deſunt ipſi ſua munera Baccho:
Amphora Sileni curru ſubverſa jacebat
Amplo exhauſta ſinu; ſitienti ambuſta dehiſcunt
Ora Seni, ardentes dum ducit hiatibus auras:
Mænades, & Satyri, multúmque proterva juventus
Impatiens ſcrutatur aquas per viſcera terræ,
Nequicquam; de ſe tandem ſibi pocula quærunt,
Et ſalſum potant, quem dat veſica, liquorem;
Pocula ſpurca nimis; ſed & hæc quoque pocula deſunt,
Increſcente ſiti, Venis & deficit humor.
Spes tum acciſa omnis, facieſque miſerrima rerum
Apparet; toſtas alii de faucibus atris
Exhalant animas: alii per mutua fundunt
Vulnera, quem rapiant ante ultima fata, cruorem.
Jamque acies moribunda cadit, quum valle remotâ
Eminùs obſcuri facies confuſa vireti
Viſibus occurrit dubiis: tumque Evius, altùm
Inclamans, duremus, ait, tantiſper in armis,

O Socii, optatam viciná in valle ſalutem
Aſpicio; hîc lentos toto conamine greſſus
Accelerant, renuuntque mori, venaſque ſupremo
Sanguine manantes, animæ ſpiracula claudunt.
Utque propinquabant, altis ſe prodit opacum
Stipitibus nemus, & foliis ſpectabile vaſtis.
Euge! meis, clamat, cognatam vitibus herbam
Agnoſco, munuſque Deûm. Sed plura volenti
Surda manus, latas tenero de caudice frondes
Carpit, & ignoto latrantia viſcera ſucco
Demulcet; viridis ſtillat ſub dentibus humor.
Non tamen oblatas Sileni provida virtus
Præcipiti vorat ore dapes, ſed cautior uſu
Hæret ab exemplo documenta abſtemius optans.
Nec mora; quis patulis lateat ſub frondibus error,
Eventus docuit: totis (mirabile) caſtris
Evomitur, caditurque, velut cùm gurgite pleno
Ingruit admiſſi miranda potentia Bacchi;
Volvitur in gyrum tellus, cœlumque videtur
Nubibus adductis ſurgenti occurrere terræ:
Tum ſopor obrepit, ſomnique invicta cupido
Germanam dubiâ præſagit imagine mortem;
Capripedes mediis diffuſos ſtertere arenis
Cernere erat, disjecta ſolo defeſſa furentum
Membra Mimallonidum devota jacere ſepulchro.
Mox, ubi diſcuſſo longi languore veterni

Plenior ex adytis in ſingula membra recurrit
Spiritus, amiſſæ redierunt corpore vires.
Surgere tunc alacres, pedibuſque inſiſtere firmis,
Et fulgere oculis, thyrſumque vibrare lacertis
Fortibus, abſenteſque laceſſere vocibus hoſtes.

ATTONITUS monſtro, non hæc ſine numine, amici,
Appulimus, Silenus ait: nec dona Deorum
Deſpicite, ingenitas vires, nec numina Bacchi;
Nec pudeat certâ ſalvos à morte fateri
Cœlitus oſtenſo vitam debere Tabaco:
Adveniſſet enim languentibus integer hoſtis,
Victa ſiti manus hæc cecidiſſet victima ferro,
Tinctaque veniſſet victoria ſanguine nullo;
Nunc veniat, validaſque manus, animoſque viriles
Sentiat, &, ſi mens ſuadet, fera prælia tentet:
Sed rationis opus; Superûm nec munera cæco
Contemeranda uſu. Si quid ſapit iſta ſenectus,
Viribus eximiis permiſtum in ſtirpe venenum
Delitet: in ventrem virides ne mittite ſuccos,
Mandite nec folia ingeſtis confuſa ſalivis;
Virus ineſt crudis: æſtivo Sole recocta
Credibile eſt tutos præbere halantibus hauſtus;
Nec ventri, at cerebro (ſi tecta evolvere fas eſt)
Pabula grata reor ſubtilibus eruta fumis.
Quare agite, ô juvenes, tam digni muneris aptos
Ingenio & rapidis extundite mentibus uſus.

Dux ego veſter ero; quid meus dictaverit, omnes
Accipite; arentes prolixâ uredine frondes
Comminui manibus jubeo, cannâque reponi,
Protinus educto radiis ſolaribus igne
Contingi, & poſitis adverſâ parte labellis
Exſucti calidas nubes adducere fumi,
Ocyùs ut poſſint cerebri pervadere flexus,
Vinoſiſque leves recreare vaporibus auras.

DIXERAT: hinc Satyri teretes aptare cicutas;
Deciduas alii ſiccâ fuſcedine frondes
Frangere: pars tubulos enſuro pulvere complet,
Pars ſtricto ore trahit (riſumque ſodalibus affert)
Pulvereum flumen, tuſſeſque inducit iniquas.
Ipſe pater fremitus vana & conamina ſiſtit.
Igne carent, ignem votis ardentibus optant.
Ecce! Senex denſum, quod habebat mantica, vitrum
Depromit, vafri inventum ſubtile Promethei
Furati æternas coeli de fornice flammas.
Hîc latet ignis, ait: ſuſcepto & Sole rotundum
Molliter acclivi depreſſum in vertice centri
Frondibus admovit Phœbo penetrabile vitrum.
Cuſpidis in morem radiis concurritur, anctus
Inde calor ſenſim ſerpit, fomentaque circùm
Arripit, & fumo vicinum nuntiat ignem.

APPLAUDUNT Satyri, Faunique, ſenemque magiſtrum
Attollunt humeris, voceſque ad ſidera tollunt;

Ipſe

Ipſe cavam ante omnes accommodat ore cicutam,
Leniter adducit nebulæ mirabilis hauſtus,
Et ductos patulis fumos è naribus efflat.
Nec mora; permotus ſubitâ dulcedine, toto
Corpore diffuſum ſentit geſtire vigorem,
Ut ſolet à noti fœcundo flumine Bacchi
Serpere paulatim non intellecta voluptas.
Ora madent: non ſalſa ſitis, non vexat acerbâ
Eſuries, vomituſve: levi vertigine tantùm
Crura vacillare, & ſupremam udeſcere frontem
Percipit; illæſus ſed & hæc vaneſcere gaudet.

TUM vacuus, densâ Pæti porrectus in umbrâ,
Omnigenûm ut patuit fœcunda ſcientia rerum,
Dulcibus abſumit lentas ſermonibus horas,
Explicat ingentes opulentæ mentis acervos,
Ludenti & ſimilis Naturæ arcana recludit;
Implicitos memorat ſphæris cœleſtibus orbes,
Compagemque hominis, terræ & miracula pandit,
Addit & orac'lis docti libamina fumi.

FUMANTEM ſequitur circùm diffuſa juventus,
Ipſa novis operata tubis, fumoque fragranti;
At rudis ore vomit naſo reddenda patente
Nubila cum multâ tuſſi lacrymiſque jocoſis,
Ridicula, appreſſis animam quæ claudere labris
Neſcit, perque cavas iterum depellere nares;
Docta ſed exemplo grandævum æquare magiſtrum

Efflando ſatagit, repletque vaporibus auras;
Dumque hilares animis lætâ vitulantur in herbâ,
Ecce venit feſſis longùm expectata miniſtris
Annona, & multo ferventia dolia vino.
Clamores geminant, verſiſque ad cantica cannis
Gaudia agunt, epuliſque favent, multúmque vocatis
Jumentis, reducique ſenis gratantur Aſello:
Indulgent Cereri primò, tum Maſſica libant,
Viteaque admiſtis alternant pocula fumis;
Cuncta fremunt fumo, cantu, miſtiſque choreis,
Donec dulcem oculis fudit nox alta ſoporem.

POSTERA ut illuxit lætis aurora, feriquæ
Admonuit belli ſecuras pace phalanges,
Lenæus pater, & Sileni cana ſenectus
Extimulant, ſi quos feſtivi heſterna diei
Fregit luxuries, animoſque hortatibus addunt.
Sat cyathis, genioque datum; nunc prælia mentes
Sollicitant; poſitas aſſumite vultibus iras,
Et fortè inſtanti dextras componite pugnæ,
Ne vigil incautè palantibus ingruat hoſtis,
Et cadat ipſa ſuas cædes non ulta juventus.
Nec verò nobis virtus incognita veſtra eſt,
O Socii, magnis neque non confidimus auſis,
Sed nocet ignavas quamvìs contemnere turmas,
Securoſque mali ignotis incedere terris.
Impavidi ergo animis ſedato inſiſtite greſſu,

Neu

Neu mala nos iterum letho penuria mulctet,
Agmine compoſito lenti procedite, Pæto
Non ſine contrito, promptiſque ad labra cicutis,
Et levibus fungis, ſervato & reſtibus igne;
Hoc animi ſurgent ad prælia, nubibus iſtis
Prodigiique novâ ſpecie terrebitur hoſtis;
Eſte viri, famam & factis ſperate perennem.
Dixere: aſſenſum properant applauſibus omnes,
Et ſibi quiſque ſuo ſtationem corpore ſervat.

ARDUUS in curru medio pater agmine Bacchus
Eminet; impexi tergo Silenus aſelli
It comes, haud multùm bellax, nec idoneus armis,
At bonus eloquio, & ſubitis dare tuta peric'lis
Conſilia: æquales utrinque excurrit in alas
Denſa acies, hoſtemque animis pugnacibus optat.
Nec procul hoſtis abeſt: vicini vertice montis
Oppoſito emergit, ſummiſque haſtilibus extat.
Baſſaridis calido ferveſcit pectore ſanguis,
Ærea ſiſtra manu quatiunt, & tympana pulſant,
Vino acuunt iras reſides, hauſtoque Tabaco
Excludunt lethi faciem, ſuaque agmina circùm
Nube tegunt atrâ: ſpirantes naribus ignem
Procedunt: medio glomeratur in æquore nimbus
Igne micans, tonitruque fero, fumoque ſtupendus.
Oſtento attonitos ſubitus pavor occupat Indos,
Non homines ſed furva rati de faucibus Orci

Nu-

Numina, conſternati animo certamen iniquum
Detrectant, trucibuſque timet configere monſtris.
Pars fugit, & poſitis quærit velocius armis,
Quam dare victoris mallet clementia, vitam:
Pars orat veniam, parere & juſſa modeſtis
Imperiis patiente jugum cervice capeſſit;
Sed pudet erroris, ſtultâ & formidine tactos
Extimuiſſe piget vani ſufflamina fumi;
Libertare dolent ſervâ; ſolatur at illos
Indulgentis heri condita lepore poteſtas,
Et victoris amor: ſimili diſcrimine victos
Victoreſque videt, bellis utrinque remiſſis,
Una dies miſcere epulas, Bacchumque ciere,
Et ſimul alternis fumum potare cicutis:
Mirantur bona nata domi, nec nota queruntur,
Et nebulas animi jucundis nubibus arcent.

ATQUE hæc prima fuit mortales ſtirpis in uſus
Notitia, hæc latè noti cunabula fumi.
Jam quæ vis lateat plantæ, quibus apta bibendo
Corporibus, quibus & pugnet contraria morbis,
Muſa, refer, geniumque novo concede labori.

IN primis non una ſubeſt natura ſtupendo
In folio: adverſis dives virtutibus omnem
Exuperare fidem gaudet, ſtirpeſque beatas
Provocat: hellebori robur, rheabarbara duras
Solvere nata alvos, facientem gaudia vitem,

Ba

Balſama vulneribus laudata, fabamque ſuillam,
Nepentheſque animi mulſum, gravidumque papaver.
Magna Dei virtus, quæ tot miracula rerum
Seminis exigui tantillo cortice clauſit!
Quod licèt haud ſuperet cineris, vel levis arenæ
Fallentis digitum, & numerantia lumina, molem,
Mox dabit ingentem frondoſo tegmine ſylvam,
Et certa in dubiis promet medicamina morbis.
Quòd ſi quis tantas rimari indagine cauſas
Aggreditur, multùm immani ſub pondere ſudet;
Seu diverſa ſalis miræ ſubſtantia plantæ
Compoſitum eſſe dedit, multis & dotibus auxit,
Seu ſimplex variis obnoxia caſibus una
Materies alios pro mole & tempore vultus
Induit, atque aliter diſtincta in corpora regnat,
Naturæ latet in gremio, nec cernere promtum eſt.
Si tamen exemplis libeat velut indice filo
Ire per anfractus dubios errore viarum,
Inque ſibi ſimiles totum diſſolvere partes,
Forſitan occurret, quo mens placata quieſcat,
Et ſi non verum, at veri eluceſcat imago.

QUICQUID ineſt rebus ſapidum, diſcernere guſtus
Quod valet, id ſalis omne ſolet de nomine dici:
At gemina eſt natura ſalis; vel funditùs hæret
Corporeæ moli, ad ſuperas nec tollitur auras,
Suppoſitis flammis, cineri ſed figitur acri;

Dictus

Dictus & hinc fixus: levior vel ab igne ſolutus
In ſublime volat fumo ſubvectus amico,
Accreſcitque apici in morem fuliginis atræ;
Inde Sophis à re ſal ille volatilis audit.
Hìc aliud memori occurrit ratione tenendum,
Viſcera quòd terræ ſalibus prægnantia multis
Stirpibus innatis fœcunda alimenta miniſtrant,
Ut ſua cuique trahit proprium natura fluòrem.
Fructibus hinc ſapor accedit, hinc floribus omnis
Spirat odor, retinentque ſui veſtigia ſucci.
At tellure latent penitus confuſa cavernis
Sulphurei latices, nitri glacialis amaror,
Lethale arſenicum, flammis affine bitumen,
Argenti liquor in fœdam reſolubilis auram,
Chalcantumque acidum, linguæque aſtrictor alumen,
Atque alia innumeros factura elementa ſapores.

SI quis jam excutiat prolixo carmine, de tot
Principiis, cui accepta ferat ſua munera Pætum,
Comperiet tanto dignum ſudore bitumen,
Cujus in eximiâ ſpecies ſupereminet herbâ,
Pingue, olidum, acre, tenax, nitro ſublime volanti,
Ignis amans, craſsâque ferens fuligine fumum.
His pictam in tabulâ quicunque coloribus herbam
Non videt, hunc oculis captum & rationis egentem
Crediderim: quid enim magis aſpectabile? dextram
Trita oleo fœdat, digitos & glutine viſcat,

Et ſolidat crudum lento ferrumine vulnus,
Sorditiem ulceribus ſalſugine terget amarâ,
Nec putrere ſinit; ſenſum nam faucibus acrem
Impingit, longumque relinquit in ore calorem.
Latè fuſus odor viroſâ vividus aurâ
Diſſipat ignavum cerebro torpente veternum,
Siccat & illuviem eductis ſternumine mucis.
Denique in aëreum flammis converſa vaporem
Fœta ſalis vivi, ſuperaſque volantis ad arces,
Pervia ſpiritibus mentis capitolia ſcandens,
Supplementa nova exhauſtis animalibus infert,
Atque hebetes ſubito reſtaurat acumine mentes.
PLANTA beata! decus terrarum, munus Olympi!
Non tantùm agricolis duro laſſata labore
Membra levas, minuis victûs abſentis amorem,
Fundis & abſque cibo ſparſas in corpora vires;
Sed radium ſpecimenque Dei ſapientibus ipſis
Ingenium illuſtras, ſiquando aut multa tenebras
Colligit ingluvies cerebro, aut molimine longo
Intellectus hiat, rerum neque concipit umbras,
Conceptaſve tenet, vel cæca oblivia regnant.
Ut ſemel irrepſit blando lux indita fumo,
Aufugiunt nubes atræ, curæque tenaces.
Vis micat inventrix, demto velut objice veli,
Tota oculis animi patet ampli machina mundi,
Æternæ ſpecies naturæ ex ordine nexæ

Suc-

Succedunt, redeuntque ſuis ſimulacra figuris.
O quoties viſus magnâ ſpectante coronâ
Orator populi cupidas dicturus ad aures
Contremuiſſe metu, docti ſermonis acervos
Confudiſſe locis, linguâ & ſiluiſſe rigenti,
Quum memor ex tantis opibus ſopita facultas
Nil daret in vocem, ſed res & verba negaret,
Si modò vel micam generoſâ è ſtirpe voraſſet
Fumanti tubulo, accenſo ceu lumine, ſenſim
Res reperiſſe ſuas, prendiſſe fugacia verba,
Theſauroſque animi populo expoſuiſſe ſtupenti!
SI duo prætereà, Stagiritæ in pulvere docto,
Laudis amore novo, verive cupidine pulſi,
Pugnam agitant, verbis & digladiantur acutis;
Omne animi intendunt robur, nervoſque fatigant,
Nexibus impediant cautum ut ſubtilibus hoſtem,
Aut validam incuſſo rationem pondere ſternant;
Stat circùm pubes, pulchri & certaminis æquus
Arbiter, ingenii æquales utrinque lacertos
Mirantur, crebris vires applauſibus augent;
Tandem obtusâ acie, ut feſſis deferbuit ardor,
Lentior & validis inſultus luctâ remiſit,
Sorbeat alteruter, ſacrum refletque vaporem,
Ilicet, ut tactâ Antæus tellure, reſurgit
Firmior, exhauſtumque recens graſſatur in hoſtem:
Jejunus cadit, at ſequitur victoria potum.

Sin utrique placet nova de ſuffimine tela
Arripere, & calidam verbis producere pugnam;
Tum videas paribus momentis prælia ſæva
Eventu dubio in multam crudeſcere noctem;
Nec priùs argutis diſcedere ab ictibus ambos,
Indefinitam abſcindant quàm tædia litem
Judicis incerti, palmæ cui præmia donet.

SIC quondam Iliaco bello, par nobile fratrum,
Aſclepî ſanguis, Podalyrius atque Machaon,
Fertur ab Atride indictum certamen amicis
Suſcepiſſe odiis, plantæ de laudibus Indæ:
Damnabat Senior linguâ tenus intùs amatam,
Diſſimulans veros ſermonis acumine ſenſus:
Junior in fratrem jaculis ardentibus ibat,
Et pro dilectâ pugnabat ſerius herbâ.
Cordatum ante tubam potârat uterque Tabacum,
Impiger ingenium præclaro accendere fumo,
Et mucronatis mentem gravidare ſagittis.
Multa hinc inde agili vibrata haſtilia linguâ,
Multa retorta iterum, crepero nec pauſa duello
Ulla fuit, niſi quam fumi dabat hauſtus amœni;
Unde renaſcentes ſtabant ad prælia nervi,
Invictuſque furor carum proſternere fratrem,
Donec inexhauſtis creſcentes viribus iras,
Ancipitem & litem ſententia magna diremit
Regis, inauditæ gaudentis honore paleſtræ:

Ro-

Robore ſic proprio ceciditque ſtetitque Tabacum.
Et nunc de fumo gravibus confligitur armis.
Uſque adeò nil ſcire datur, dubitabile quod non
Ingenii faciat cita vis, & gratia linguæ.
  SED me perplexi ingreſſum ſpineta Lycæi
Penſi aliò textura vocat; quibus herba ſalubris
Principiis conſtet, vero mihi carmine dictum eſt.
Nunc quibus illa viris faveat, quibus illa reſiſtat,
Quoſque ferat, pellatque ægro de corpore morbos,
Expediam, ſimul ut calicem ſiccavero Pæti,
Ædibus & vacuis ſuccreverit aucta ſupellex.

LIBER SECUNDUS.

TOllite vos ignem, tubuloſque: ſat ætheris hauſtum eſt:
Dum calet ingenium, dum ſenſibus integra vivis
Verſantur ſimulacra, fidem exolvamus amicis;
Odimus immemores; mundum nec paſcere fumo
Aggredimur, vanos aut ampullare per orſus.
Inſtat ſegnities, & Phœbo inviſa ſenectus
Triſtibus impallens curis, divortia Cirrhæ
Mandat, & extremum Muſis offerre laborem.

DICITE,

DICITE, Pierides, domitis quæ geſſerit Indis
Liber, ut immanes populos moderamine legum
Mollierit placidus, quernoſque ligonibus enſes,
Et truculenta levi mutârit ferc'la Tabaco;
Ut mores, geniumque pater Silenus amœnæ
Stirpis, & innumeros ludens evolverit uſus:
Forſitan hæc, qui vos bifido de monte per æquor
Tranſtulit auratam Boreæ regnator in aulam,
Audiet, &, tanto ſi non indigna parente
Funditis, innatum quanquam averſatur odorem,
Veſtris perfuſum violis, animâque ſüavi
Inter pulvillos variatâ mente reponet.

UT ſedit ſolio victor, non triſtibus armis
Sæviit in vitam vel opes, nec durus abactis
Indigenis ſtatuit dominos, nec more tyranni
Optavit metui, metuit non ipſe timentes;
Lenibus alloquiis, & majeſtate remiſsâ
Partus amor populi, facilis clementia mores
Erudiit, glebamque jugo parere ſüaſit:
Terra feris infamis erat, lynceſque, lupique,
Tigres, & celeres pardi, miſtique leones,
Impunè inſidias pecorique viriſque parabant,
Tollere nec cladem intentis in mutua bella
Cura fuit, major ſed erat meliorque voluptas
Finitimos flammis vexare & cædibus agros,
Et coctos calidis hoſtes apponere menſis.

Non

Non tulit immanem ingluviem, qui temperat æſtus,
Sanguinis inque ſui pacis ſuffundit amorem;
Vaſtitiem luſtrare cupit, regeſque cruentos
Viſere, & ingenuas craſſis dare mentibus artes.
Aſſumit numero è magno, quos indolis eſſe
Sciverat urbanæ, calicum ſed largior uſus
Vitaque liberior, nervíſque inimica libido
Fecerat effœtos, at nobilis aura Tabaci,
Compoſituſque labor, cœlique nitentior hauſtus
Senſim reddiderat reparatis viribus ægros.
Amphoriam, Balatumque legit, comemque Neandrum
Jucundos comites, totidem quibus adſit amœna
Fronte viros, luſcum Polian, geniique ſagacis
Idmona, cærulei ridendum rubere naſi,
Pauperis & barbæ metuentem ſcommata Trullum.
Hærebat ſociis, & clàm poſt terga ſubibat
Olim gratus Aper, caſu ſed ſurdus iniquo,
Non adeò, ut ſolitus, ſuavis comes, atque facetus,
Juſſus abire manu, invitus ſub tecta rediit.

Regulus Hæmatoës, quo non truculentior alter
Vicinos capere, & captos prandere, tenebat
Non procul imperium vaſtis incluſus in antris;
Turpis ubi laniena fuit; juvenumque ſenumque
Corpora vincta jacent ſtabulis, pinguique polentâ
Ingratam cumulant in gaudia dira ſaginam:
Hùc, canibus, jaculiſque, plagiſque ſequentibus, omni

Cornicinum ſonitu & miſtis latratibus agmen
Vertit iter, nec longè aberat domus atra Tyronni.
Qualem Dis habitat: primò venientibus antri
Os immane patet; congeſtis oſſibus albet
Limen, & affixis apparent culmina tectis,
Conſitus ut ſcolymis horreſcit edulibus hortus;
Quum capita in ſquamas longis crevere medullis.
Fortè dies genialis erat, Lapithæque repoſtis
Inſtruere altilibus convivia lauta parabant.
Agminis ad ſtrepitum caveâ caput exerit heros
Mulleus, & virides exponit vertice plumas:
Mox refugit viſis. Venit alter, & altèr, & antri
Interiora petunt, nec portam vecte parato
Claudere, nec miram meminere excludere gentem.
Dum tenet attonitos cæcus timor, ilicet Idmon
Primus in ignotos audet penetrare receſſus,
Cum cane naſuto; ſequitur mox cætera pubes
Palpans in tenebris, niſi quà per ſumma receptus
Tecta viam oſtendit ſub opaco lumine ſplendor,
Silenus medio, extremo tutiſſimus Evan:
Perveniunt tandem, ducit quò nidor in aulam
Ferventem fremitu, facies ubi dira culinæ
Perculit ingreſſos primò, plenique lebetes
Fumantum capitum, verubuſque infixa columnis
Multa virûm femora, & ſtillantes lancibus armi;
Fœmineique coqui cinctis circum ilia peplis.

Non

Non procul in clathris porcorum more jacebant
Corpora dena virûm feſto ſervata propinquo,
Dum creſcant adipes; lacrymis quos Liber obortis
Præterit. Hæmatoëm attentâ dum nare moloſſi
Veſtigat, penitoque latentem affatur in antro,
Surge miſer, vultuſque hominum conſueſce tueri:
Venimus innocui, cædes nec cædibus iſtas
Ulciſci eſt animus; veniam donamus avitis
Ritibus, & placidos gerimus ſine ſanguine mores.
Si cruor eſt cordi, pugnandi & tanta libido,
Bella movete feris, armento arcete leones:
Parcite vicinis, turpes nec ventribus eſcas
Indite, nec fœdis poſtes ornate trophæis.
Non eſt illa lupis rabies: non tigride tigris
Paſcitur, irato nec fit leo cœna leoni:
Tollite ferales epulas, & condite terrâ
Triſtes relliquias, dapibuſque fruamur honeſtis.
Ille nihil clarum; obſcuros modò gutture mittit
Grunnitus, torvumque tuens, non ſponte, monenti
Obſequitur, pavidoſque jubet parere clientes:
Tumque abit annona infelix, meliore paratâ,
Succedunt verubus jucunda obſonia mundis
Cervorumque ſuumque tori, leporeſque anateſque,
Venantum & quicquid dederat labor.
Advolvuntur humi (nec enim conjungere menſas
Hora dabat) Bacchus primùm vetuluſque magiſter,

Te

Tertius Hæmatoës; nullo mox ordine ſeni
Procumbunt comites, tum picti terga ſodales.
Fata juvent; nunquam dextras junxiſſe fideles
Pœniteat (rex Liber ait) felicia ſint hæc
Fœderis incœpti primordia: ponite, amici,
Ritus immundos, facilique aſſueſcite vitæ:
Tuque adeo, ſubitos aditus, nec libera, frater,
Condemna alloquia, ingenui firmamen amoris;
Proderit hoc olim hoſpitium, nec veſtra juventus
Utile ſubſidium vitæ didiciſſe dolebit:
Hoc tu pignus habe, quo nullum ſanctius optes.
Dixit, & undantem vino cratera recenti
Impiger exhaurit, ſecto quod palmite nuper
Arboris aëreæ repetito effluxerat ictu,
Utribus & plenis ſtabat propè: ſuſcipit ingens
Bellua, &, epoto miſerorum ſanguine, tetram
Non priùs aſpectum nectar deturbat in alvum,
Emittitque olidæ ructamina cruda popinæ.
Subriſit Pelias: narem compeſcuit Idmon;
Euvius increpuit nutu, & ſermone benigno
Non bene conſtantis vultum firmavit amici.
Euge virum! ut verò placuit liquor? ille ſubaudax,
Fronte ſuperciliοque ad verticis oſſa retractis,
Eſt bonus iſte cruor, quocunque è gutture fluxit;
Vix melior pueri imberbis: ſi quis mihi porrò
Præbeat, haud verear patinam ſorbere ſecundam.

Quod

Quod poſcis dabitur: ſed pocula jungere poc'lis
Et turpe & nocuum. Neſcis, bone, qualis in iſto
Sanguine ſævitia eſt; proprio te diſcere damno
Non patiar: fortè ex aliis ſine crimine noſces.
Ut verò patrias craſſa caligine mentis
Ignoratis opes! hebeti tam grata palato
Munera ſucciſo de cortice ſufficit arbos
Obvia, nec ſumptu, multo nec emenda labore;
Sponte ſuos præbet lanianda ſecuribus artus,
Fundit & æternos redivivis fontibus amnes:
Cædite, legitimos terræ bona vertite in uſus,
Ducite nec pulcrum humanis pingueſcere venis,
Et terræ ſinubus ſerpentum more latentes,
Luce viriſque procul naturæ extinguere lumen:
Sunt vobis hominum vultus, ſunt pectora, nec me
Degener, intrepidæque animis ad prælia vires.
Tot bona cur tumulo infoditis? de fronte characte
Humanâ periit, nec, quamvìs ſanguine paſtis,
Sanguineus color eſt: tumido ſed luridus ore
Pallor ineſt, oculique latent, diſcrimina naſum
Nulla genaſque inter; facies veſica videtur:
Tempora nuda pilis, putri labra turgida tabo,
Et nigro trepidi promanant ſanguine dentes;
Vix animam trahitis, nervis attollere coſtas
Non datur, injecto ceu pondere pectus anhelat:
Eſt piger excuſſis genibus gradus, & dapis almæ

Nullus amor, ſed humi juvat edormire veternum.
Hanc ſitus, & nunquam ſoli nec pervia ventis
Antra dedere luem, ſpurcoque obſonia ſucco;
At magis ira Deûm menſis accenſa nefandis
Intulit immundam reſoluto robore peſtem:
Et jam barbariem luitis, potumque cruorem
Redditis impuro, qui vos infecerat, ore,
Ut moniti quæratis opem: ſed nec bona veſtra
Nec mala noviſtis; tantus ſtupor occupat ægros.
Cernitis accenſo prognatum pulvere fumum
Nare venire Senis velut exhalante camino?
Pulvis hic herba fuit: vobis vicina Tabaca
Nomine vix noto clarum dedit inſula nomen.
Hinc finem ſperate malis: tu, cane magiſter,
Cui natura parens rerum momenta ſuarum
Credidit, ingenium remedî percurre, modumque;
Nec differ miſeris optatam afferre ſalutem.
Hic, paulum tubulo amoto flammâque moratus,
Magna jubes, dixit: ſi quæ tamen auribus iſtis
Digna putas, dicam; detur modò vita, recenſque
Libertas miſeris, pedibus quos fune ligatis
Ægrotos ſtabulis in fœdo ſtramine vidi.
Annuit Hæmatoës: ſolvuntur vincula claudis,
Prorepunt geminis nixi, ſua quique gerentes
Ore mala, & lucem veriti tetigiſſe ſupremam,
Vultibus obſcænis lætâ ducantur in aulâ.

 Non

Non tenuit lacrymas vetulus pater. Eia ! ſodales,
Vivite, ait, vitam meliori ac ducite fato:
Nam licet, & dabitur: latet iſto condita buxo
Veſtra ſalus, modò ſit ſervari certa voluntas.
Tu, miſerande ſenex, muriam pro ſanguine venis
Qui generas, cui crura labant luctante podagrâ,
Purpurei ſtillant hebeteſque arctantur ocelli,
Cæcus eris, ſi ſpernis opem, ſed ab arte medelam
Sufficiam; & timidis albo ſuffimine buccis
In pileum nebulam inſpirat, vultuſque ſeniles
Protinus includit junctis ad tempora limbis.
Excipit ore ſenex mordentes lumina fumos,
Et patitur juſſus ſpe conſolante dolorem,
Exprimit imbrem oculis, vidit acriùs omnia circum
Pleniùs admiſsâ deterſis luce feneſtris.
Atque poteſt adeò ſalebroſâ in nare magiſtri
Eminùs extantes oculo numerare pyropos:
Namque rogatus utì, in naſo quæ cerneret, & quæ
Diceret, oſtendit digitos, &, fragra tot, inquit,
Aſpicio, in noſtris naſcuntur qualia ſylvis.
Ilia concuſſit vetulus, riſere ſodales.
Dignus es articulis ſine nodo: age, ſugito, dixit,
Claude labrum, & laxis expira naribus auram:
Sugit, & expirat; ſed porro injuſſus, ut antrum
In gyros volvi, & turbari ructibus alvum
Senſit; humi recubans confertim cruda remittit

Fruſta, & multiplices, quas antè voraverat, offas.
En podagræ exitium: ſic fonte revellitur ipſo
Succus edax teneros rodens ſine dentibus artus.
Hoc bis agas, cum luna latet, cumque orbe recrevit
(Tum latebris turgent ſucci, tum mobilis humor)
Poſt læves patinas, & prandia pinguis omaſi.
Sic ubi ciſternam illuvie, primamque cloacam
Terſeris, humores ablatis fæcibus ibunt
Puriùs; articulis blanda, & ſine ſorditie acri,
Nutrimenta fluent, quo nec fœcunda malignis
Relliquiis acidi pungentur acumine nitri,
Torta nec in duram concreſcent vincula cretam:
Tum levitate pedum ſatyris certabis, & ipſas
Sponte tuâ poteris ſaltu ductare choreas.
Quòd ſi pauca tamen ſalſæ veſtigia labis
Exuperant, hauſti blandâ torpedine fumi
Vaneſcent, nec hebes ſenſus, velut antè, dolebit.
Hâc ope non podagræ tantùm cruciamina ceſſant;
Sed porrò coli rabies, ſed volvulus atrox,
Gutturis & fœdæ tollens diſcrimina ſedis,
Et capitis clavus, & ſibilus auris adurens
Miteſcunt ſubitò, nec pòſt injuſſa recurrunt,
Si modò quis conſtanter amat, nec jurgia curat
Conjugis in fumum inſontem maledicta vomentis,
Oſcula quòd vitiet, nitidas & conſpuat ædes.
Vir fuit antiquæ fidei, nec moribus aſper,

Æquoreas habitans morboſo in littore ſedes
Labe novâ infames; quos ceperat acre venenum,
Frendebant medio terebrati abdomine; mox ut
Repſerat extremos morbi violentia in artus,
Tenſa velut valido membra omnia fune rigebant,
Nec vis ulla ſuper, nec motûs ulla facultas.
Ille malo arreptus Phœbæas jugiter artes
Implorabat inops, dedit & medicamina Phœbus
Nequicquam, at ſolitis conatum luſit in herbis;
Donec inauditam melior fortuna medelam
Præbuit, & facili reparavit damna Tabaco.
Inde colit munus Divûm, multoſque per annos
Obtinet illæſam fumo conſtante ſalutem,
Cùm priùs incerto vitæ, tremuliſque lacertis
Importuna lues necdum ſuperata rediret:
Nempe ſalis pungens acies obtuſa ſopore
Deſiit in molles mucronem intendere nervos.
Sic ubi radicem dentis deterrimus humor
Vellicat, ardentemque inflavit tubere duro,
Qualem offert nucibus concluſis ſimia, buccam,
Fumus in os veniat, parvoque ubi tempore clauſus
Manſerit, extemplò gemituſque tumorque recedent.
Sic aliæ migrant afflicto è corpore peſtes,
Quas mala conceptæ ſalſuginis aura creavit.
Labentes pluviæ ſublimi è fornice tecti
In teneros folles, quibus inſita flamma movendo

Vi

Vivit, &, in numerum flatu modulante, fovetur,
Denſatæ in mediâ pendent regione, foraſque
Antè, levis quàm ſit membrana arroſa, feruntur.
Quid referam tumidas fauces, laqueumque latentem,
Helucum, & ſubitâ dubios vertigine greſſus,
Clangoſaſque brevi minitantia flumina nares?
Omnia mulcentur fumo, ſi provida cura
Maturat, ſeras nec opem producit in horas.
Sunt, quibus occultis mordax contagio membris
Offecit, ſeu ſpurcities nitroſa canales
Raſerit urinæ, vel apertum fæcibus anum:
Hinc quoque luctifico requiem ſperate dolori,
Qui matulæ ingemitis, qui clavos inter acutos
Horrida Caucaſei depingitis ora Promethei.
Non ego vaticinor, Parnaſſi aut ſomnia fingo;
Nota loquor, quæque ipſe prius crudelia ſenſi,
Quàm facies Pæti mirandaque nota foret vis:
Namque (fatebor enim) luxu tranſacta juventus
Cum Baccho, Satyris, & ſuavi iſto comitatu,
Hìc illìc vetulo rimas in corpore fecit,
Subjecitque malis, quæ magna eſt nôſſe voluptas;
Sanâſſe utilior, noſtroque probata peric'lo
Certiùs in populi juvat uſurpare ſalutem:
Sed quia par cura eſt triſtes expellere morbos,
Et validos ſervare habitus, quæ cautio ſanis,
Diſcite, quiſve modus; nec enim omnibus omnia proſunt.

Oderunt alii naturâ, ut triſte venenum,
Deficiuntque animo ad folii fumantis odorem:
Stultè alii damnant, novitas quia diſplicet omnis,
Quòd ſine Pæto atavi meliores ſtirpe ſequenti
Conceſſum à Superis egere ſalubriter ævum.
Abſtineant ambo; nec enim pugnare decorum eſt
Naturæ, aut rectam invitis infundere mentem.
Si quis amat, ſapienter amet, nec Simius alter
Conſilio, & ſine fine aliorum irrumpat in actus.
Sunt qui fumum ideo, ut potent tantummodo, potant;
Urbanos inter ne non habeantur amœni,
An proſit noceatve ſibi ſus deque ferentes:
Ruſticus ille maluſque pudor: nam vel juvat hauſtus,
Vel lædit; te ipſum noſcas, & idonea fumo
Corpora, ne ſerò tandem tua damna queraris.

SI cui grande caput proſtanti fronte rotundum,
Lati humeri, pectus patulumque, toroſaque membra,
Sub cute obeſa caro, pituitaque multa palato,
Is bibat impunè, & repetito indulgeat hauſtu,
Si libet, & juſtos fumendi reſpicit uſus.
Parciùs attingant graciles, quibus ardua cervix,
Frons anguſta, caput minimum, præcordia preſſa,
Excarneſque genæ, & paucâ mucagine nares.
Ollis ſpirituum ut brevis eſt Annona cerebro;
Obruitur facilè conferti aſpergine fumi,
Haud ſecus ac nebulæ hyberni caligine ſolis.

Com-

Compoſiti validis biberint ſi largiùs æquo,
Occupat ignavos torpor, defeſſa quietem
Membra petunt, nervis velut ex ætate ſolutis;
Manè tremunt, altâque obeunt in luce ſoporem.
Quòd ſi præterea roſeus color inficit ora,
Et ſubeunt tuſſes, & denſus anhelitus, illum
Ejurare tubos jubeo, charoſque ſodales,
Ne redimat nocuos vitæ diſcrimine luſus.
Illi pulmo flagrat, putrive uligine turgens
Febrim corde fovet, lentoque abſolvitur igne.
Sed ſi tantus amor fumi, nec tendere contra
Vota libet, cæco ratio ſed cedit amori,
Bechion arentem ſumat, fumumque capeſſat,
Non metus hinc fuerit, ſed ſpes non vana ſalutis:
Nec (moderatus enim) accendit calor, at levis aura
Ulcera deſiccat, ſaniemque è pectore ducit.
Denique ſiqua vehit tectam cauſa abdita tabem,
Seu mala per totum diffuſa injuria corpus,
Seu cita febris erit, læſi vel viſceris æſtus,
Ah! tibi ne tanti ſit pernicioſa voluptas.
Declina illecebras, & quamvis parcere durum,
Parce tamen, certæ & caveas auctoria cladis.

EST etiam quandoque, ut, quà data porta, ſubinde
Erumpat ſus deque cruor, lethumque minetur,
Et vomitu ruat, & laxis fluat alvus habenis:
Quicquid contigerit, feralia pocula mitte.

Nec libeat nocuas immittere faucibus eſcas :
Sanguinis hinc fluvii creſcunt, vomituſque ferocis,
Vitaque disjectis tandem cum fæcibus exit.

JUDICIO hìc ſiſtor rationis tollere viſus
Quod poſui : nam ſi Pæti gravis herba ſoporat,
Et ſopor excrementa tenet, damnatur iniquè
Quod juvat & laudem meruit ; *bene præmonet, inquam,*
Quiſquis is eſt, nodum neque diſſolviſſe pigebit :
Hunc ergo jubeo in mentem revocare, quod olim
Sanximus, adverſas ſimul hìc ſubſiſtere vires ;
Nempe ſale hinc ſtimulat naturam pellere tardam,
Ac veluti vivis pigram calcaribus urget:
Parte aliâ exhalans nebuloſo ſulfure ſomnos,
Siſtit, & effuſum facili compeſcit habenâ.
Ac velut indomitus ſonipes *juxta ilia feſſus*
Evolat, & fræno deinceps parere recuſat ;
Sic ubi depultrix validè movet, & retinendi
Vis labat, ut leviter tacta eſt, ruit impete multo.
Nec motam retinere leve eſt, nec tollere lapſam,
Et magìs effluxiſſe nocet, quàm clauſa manere:
Uſque adeò multum eſt rerum momenta, modumque,
Temporaque, & quæ ſit cunctis natura, tenere:
Sic virtus viget ipſa, viget quoque corporis ætas,
Utraque deliquio tandem nimioque labaſcit.
Nil melius vino; vinum tamen omnibus æquo
Non datur in cyatho, nec ſugitur omnibus horis;

Immo

Immo etiam quandoque necat, quandoque furorem
Suſcitat, interdum rationem largior hauſtus
Obruit in ſpatium quo mobilis orbita cœli
Volvitur, inque locum redit unde exiverat antè.
Solvitur interea ſtrictis niſi crapula vinc'lis,
Ebrius expirat, ſaltem expirâſſe putatur.
Haud procul exemplum: nuper Satyriſcus Adonis,
Dum tua feſta colit, rex ô Lenææ, ſepultus
Et vino & ſomno, ſub terram ut mortuus ivit;
Poſtridie effoſſus vitæ manifeſta receptæ
Signa dedit, capite effracto, manibuſque cruentis.
At miſer, adversùs mortem cubitoque genuque
Confligens, animam clausâ colliſerat arcâ.
Quid tam funeſtum noſtræ adverſarius arti
Objiciat? nulli, quantumvis multa, obeundi
Cauſa fuit; mentem nulli, quod conſtet, ademit.
Contrà lætitiâ in magnâ, dum poc'la ſalutis
Ordine diſcurrunt, ſiquis temerarius audet
Jura inſana ſequi calicum, pugnamque laceſſit,
Ne titubet ratio, aut greſſu titubante vacillet,
Arripiat tubulum, medicam intermiſceat auram,
Surget inoffenſo vultu, bene condita verba
Sobrius exponet, fumi dum neſcia turba
Inſtabilis prodet vibrantes fronte lucernas,
Et greſſu inſolito dabit irriſoribus anſam.
Nempe tuus fumo, Bis-nate, retunditur ignis,

Mobilis & rabies blando torpore quieſcit,
(Nec ferat invidiam, quæ dat tibi copula laudem)
Non meliùs lapidi Herculeo Chalybumque metallo
Convenit, optatum quàm quærunt vina Tabacum:
Sic operas præſtant inter ſe, junctaque multò
Nobiliùs ſapiunt, quàm deguſtata ſeorſim.
Denique mortales, quantum eſt, conducit in uſus,
Nec quicquam, ut ſuis occiſi, non utile; flammæ
Qui ſuperat poſt fata cinis rubigine fœda
Defricat, & flavos facit excandeſcere dentes:
Fumus & ipſe (novum auditu) conſiſtere juſſus
Paret, & emiſſus per conniventia labra,
Ore manu impreſſo, fulvum denſatur in unguen
Virginibus carum, quibus à ſerpigine longâ
Prurit ſcabra manus, manantibus undique rimis;
Lævigat admotum, & ſplendorem inducit eburnum
Non ſine portento; nec parvo gratia conſtat.
Namque per arcanos penetrabilis aura meatus
Cor quatit, & ſtomachi vinc'lis utrinque ſolutis,
Æolium ventis ſubvertit olentibus utrem:
Sed vitâ incolumi, ridentibus affatim amicis,
Inde metus tutos, decus inde doloribus emptum.

JAM bona decerpſi: nunc, ſi quæ incommoda ab uſu
Obveniunt, ſeu ſint verè, ſeu vera videntur,
Expediam, longâ nec vos ambage morabor.
Inſimulatur enim, claræ quòd mentis acumen

Ob-

Obtundat, ſpecieſque locis poſituque decenti
Confundat tenebris, & nigra oblivia ducat:
Crimen atrox: ſed quod vel prava calumnia finxit,
Vel bona ſimplicitas: non eſt, quia non potis eſſe:
Immortalis enim cum ſit mens, ortaque coelo
Portio, corporeis non eſt obnoxia damnis.
Actio recta quidem, ſi læditur inſtrumentum,
Læditur ad tempus, causâ durante; ſed ipſa
Mens intacta manet, quanquam, ceu nubibus atris
Circumfuſa, latet, radioſque occultat inertes.
Non aliter Phœbi quàm lucida tela Dianæ
Intercepta globo, vel tegmine nubis opacæ,
Tempore non longo noſtris tolluntur ocellis;
Nec minùs ipſe tamen ſincero candidus orbe
Ardet, & innumeris lucem communicat aſtris:
Sic animo nulla eſt, animi niſi crimine, labes.
Deſidia, & luxus, levis inconſtantia, & ira
Ingenium obtundunt, lumen rationis inumbrant,
Permiſcentque notas tabulis, & nomina delent.
Quilibet id meminit quod amat, crebróque revolvit.
Da mihi de multis fumi potoribus unum,
Creditor, aut plenæ cui ſint oblita crumenæ
Scrinia, deſponſæ vel notum limen amicæ,
Et dabo de fumi multis oſoribus octo,
Aut plures etiam, proprium cognomen, & acta
Heſterna, & patriæ oblitos elementa loquelæ.

Scilicet

Scilicet aut nocuum virus, vel peſtifer ignis;
Aut morbus ſubitò ſumens à verbere nomen,
Aut nimium palpata Venus vergente ſenectâ
Læſerat officium cerebri, nec congener æthræ
Spiritus everſâ poterat durare fabrinâ.
Quòd ſi præſtanti folio ſuppreſſa periret
Vis reminiſcendi, cur tot prægnantia rebus
Pectora vaſtitiem quæſitæ laudis amarent?
Qualia nota, quibus nihil ignoratur eorum,
Quæ callere licet, quibus eſt dilecta voluptas
Condere res animo, populique aſtante coronâ
Condita mente priùs memori diffundere linguâ?
AT thalamos contriſtat iners, piger halitus, ipſo
Caſtior, abſtruſas partes qui faſcinat, agno.
Audio fœmineas voces; nam maſcula virtus
Laudârit potiùs *rabidi* ſufflamen amoris.
Non hodierna quidem infirmi querimonia ſexûs;
Matronis odium eſt, ex quo Vulcania conjux
Frigore ſuſpectam gelidis certare cicutis
Inferri in Cyprum vetuit Cytherea Paphumque.
Bello nempe redux inter convivia Divûm
Evius, ut domitæ obtulerat nova gaudia terræ,
Jupiter ante alios, & cum Jove Mulciber & Mars,
Atlantiſque Nepos, & nectare plenus Apollo,
Fumivomis olidam ſimulârant naribus Ætnam.
Ridebant novitate Deæ, ſed nocte ſoporâ

Offenſæ

Offenſæ ſtatuêre ſuo depellere coelo
Theſſalicos ritus, vigiléſque tenere maritos.
Ergo poſtridie ſimul ac fumoſa ſupellex
Prodit, prima Venus cœpti manifeſta protervi
Involat in mercem, buxúmque & pulverem, & ignem
(Tam facilis Divæ Superis mirantibus iras)
Subverſos pedibus ſummo deturbat Olympo.
Sic laſciva Cypris inſaniit: At Jove nata
Bellatrix, nemorum virgo, Pindíque ſorores
Sparſas relliquias gremio legêre, patrémque
Thyrſigerum obnixè nova ſupplementa rogârunt;
Subſidium & voto gratis retulere pudico.
Ingens opprobrium verò, ſi Cypridis æſtum
Temperat, imperium menti, membríſque vigorem,
Virtutúmque decus rarâ virtute tuetur:
Non extinguit enim, nymphææ aut cannabis inſtar,
Naturæ inſtinctum; ſobolis nec munera tollit,
Fòrs numerum minuit; ſed fræno arctata cupido
Quod demit numero, generis bonitate reponit.
Grande bonum, ſi vel tenuis fortuna parentum
Non premitur multâ prôle, aut reſpublica gaudet
Fortibus & juſtis potiùs quàm plebe frequenti,
Utilis hinc adeò ſenibus, primæque juventæ,
Frugaléſque cado in ſummo ſibi præſtat, & imo,
Dum celeres flammas, ciner éſque ſubinde tepentes
Aut ſedat ſubitò, aut ut fusâ diluit undâ,

Stul-

Stultitiâ facili canos, pubémque furore,
Indeque prognatâ ſolvens vertigine mundum.
Ne deſpecta tamen veſtris prorſum exulet hortis
O dominæ! in duris & habet ſua commoda rebus.
Errantes uteros ſurſum trans ſepta ruentes,
Et tenſum veluti ferientes ariete ventrem,
Si quando oppreſſus pulmo ſublatus anhelat,
Deprimit, inque ſuas cogit deſcendere ſedes
Ocyùs, incumbens binûm quam centurionum
Pondus, & impoſiti denſiſſima ſarcina plumbi.
Porro nulla ſeni, ſi vitea pocula demas,
Commodiora dedit mater bellaria tellus,
Seu ſervanda venit naturæ annona fovendo
Humorem ingenitum, ſuavem fundendo vaporem
Arenti cerebro, pellendo aut ſenſibus hoſtes:
Namque aciem lippis acuit; cui ſtiria pendens
Naſum hebetat, reddit ſiccatâ nare ſagacem,
Diſſolvítque graves ventoſâ ex aure ſuſurros,
In mente ut meliùs ſapientum dicta recondat,
Colloquiíſque diem moroſáque tædia fallat.
Quòd ſi quis, damnoſa luens delicta juventæ,
Nocte crucem ſcapulis geſtat, ſomnúmque recuſat,
Hic quoque ſolamen quærat, requiémque labori;
Non tantùm ſopor in venas obrepet amicus,
Unde dolor cedat, ſed, ne nox longa putetur,
Somnia pulchra dabit, rerum & ſpectacula viva

Offeret

Offeret ante oculos: non qualia monſtra figurat
Torrida, bilis atrox, faba, lentes, cæpa, phaſelus,
Allia, & altercum fatuum, magicúmque ſolanum,
Siquis edet, medio in ſomno ſpectare putabit
Horrendas facies, confuſáque ſec'la animantûm,
Quæ nec ſunt, nec erunt; Harpyas æquore nantes,
Aëre Centauros, fiſsâ tellure Draconum
Agmina, & ore nigro jaculantes Dæmonas ignem.
Quin etiam in ſubitâ ſibi tempeſtate videtur
Æquore ſorberi, & motis luctator in undis
Brachia anhelus agit, celsâ modo rupe volutus
In mare collabi, ſonitúmque excire cadendo:
Latronum gladiis adigi, modò compede fractâ
Adſpicit exertis inſurgere dentibus urſum,
Auxilium inclamat nonnunquam vocibus altis,
Interdum gemitu: Donec formidine ſomnum
Excutiat, puncto necis experrectus in ipſo,
Exanimis, gelido perfuſus membra madore.
Longè aliter pictis nocturna aulæa figuris
Lætificat noſtro eductus ſuffimine Morpheus,
Senſibus internis Naturæ congrua fingit
Privato & genio; quæ quiſque in mente revolvit
Luce vigil, vel amat, gratiſſima nocte recurrunt.
Aulicus, orator, medicus, mercator, agyrta,
Navita, piſcator, miles, auriga, poëta,
Agricola, & pictor, cerdo, patronus, amator,

Sopiti

Sopiti peragunt conſueta negotia, non ut
Sponte rudes cernunt dubitanti lumine formas,
Vel nuper natam per euntia nubila lunam,
Eſſe putant quodcunque vident. Non ſegniter aurem
Incendunt dictis, atque enthymemata cudunt;
Ædificant verſus, claro quos manè fatentur,
Atque alia expediunt alii, ne ſomnia credant
Eſſe, nec affinem morti, niſi nomine, ſomnum.
Non lethæus enim eſt opii ſoper, omnia ferreis
Interiora ligans, immotâ ut lege, catenis:
Non etiam ambiguæ turbatrix umbra cicutæ
Senſibus injicens illuſis frivola vinc'la.
Quæ nec mota tenent objectis membra figuris,
Nec penitus vigilare ſinunt: ſic altera Baucis
Et conjux, teneras cœnati fortè cicutas
Effoſſas in agro, quas falſæ ab imagine formæ
Crediderant ſiſer eſſe, aut notæ Baucidis herbam,
Poſtquam feſſa humili poſuiſſent membra grabato,
Nec vigiles, nec adhuc ſomni ſub pondere victi,
Exiliere toro; prior hæc, mox ille, vagatíque
Atria per tuguri brumali nocte, rigentes,
Attoniti pariter, deliria mira ſtupentes,
Livida de trabibus retulerunt membra grabato.
At ſopitus homo claro ſpiramine Pæti
Gaudia pacificæ noctis tranſacta retractat,
Et vigil ad ſolitum redit æquâ mente laborem,

Si

Si modò laudatum fuerit, non vile nec arte
Fictitiúmque dolis. Namque omni electa Tabaco
Non eadem eſt bonitas: generoſum ab origine primâ
Aſperum erit, denſum folio, pullúmque tuendo,
Jucundum longè & latè diffundet odorem
Permiſtum violâ, aut aurâ radicis Etruſcæ
Incenſum referet guſtanti rite palato
Aſſyrium Aſphalton, cauti vel Caſtoris orchin.
Quod folio tenue eſt, Autumni frondibus æquum,
Quale in Virginiâ, & Bermudæ naſcitur arvis,
Abjice, & aurigis fœnum, nautíſque relinque:
Pungit enim tunicas oculi, cerebríque volucra;
Qui bibet, ille graves ad opus mirabitur armos,
Pandiculator erit, malas diducet hiantes,
Et, niſi acuta fames ſtimulat, projectus ad ignem
Gaudebit ſeram ſtertendo adducere noctem.
Ante alios fugite, ô Muſarum ſancta propago,
Qui veterum è chartis Sophiæ defoſſa metalla
Eruitis vigiles, deprenſum per ſua ſigna
Profligate ſcelus mangonum, & tradite flammis:
Eſt qui delicias alieno ex orbe petitas
Captat adulterio, dum, quam Scytha fuſte peremit,
Miſcet odoratæ tabum ferale capellæ.
Stillam alius marathri jungit, vel pinguis aniſi,
Chalcanthive notam, quæ linguæ affuſa ſaporem
Exhibet, ut Lybicæ mixtâ melligine cannæ;

Omnia damnosè, ne dicam molliter: artem
Qui Naturæ adhibet, matris niſi conſulat ora,
Turbat opus, non addit opem: quòd ſi tamen unquam
Laſcivire libet, laudíque adjungere laudem,
Sumite lignum aloes, cujus levis aſſula pleno
Fixa tubo totum fragrans perfundet acervum,
Et cerebri ventres grato recreabit odore.
Sed neque congeſtis dapibus conjungite fumos:
Inde coqui turbatur opus, ſi clauſa ſupernè
Oſtia pulſantur, tum ſemielixa deorſum
Fercula ſuccenſens mittit, quæ didita chordis
Seditionem alvo ventoſáque murmura miſcent,
Sudum animo & placidis populata laboribus hortis.
Pernitioſum etiam nudato admittere frigus
Vertice, vel vacuo Pætum potare camino:
Verberat aura cutim, recluſa foramina ſtringens,
Trans galeam teneras convellit acumine fibras,
Et capiti pondus, horrorem crinibus addit.
Neu libeat ſolùm calamo indulgere, nec ultra
Luxuriando modum cerebri complere cavernas:
Alternis ſumatur; amant alterna Camœnæ.
Confertum Natura fugit. Tibi terminus eſto
Vertigo occipiens, quæ, ni ſimul orta recedat,
Adbibe lene zythum, vel aperto ſub Jove frigus;
Omnis & exiguâ ſedabitur arte tumultus.
At poſtquam capitis modulum cognoveris, intrà

Fines

Fines curre tuos, nec te quæſiveris ultra.
Naturæ qu iſvis ſervaverit ordine leges,
Ille mihi ſanus, ſapiens erit, atque beatus.
Talia ludebat Vetulus: narrantis ab ore,
Heroûm reſupina cohors ſuſpenſa ſilebat,
Docta quidem vires, ſed inops tam nobilis herbæ
Progeniem optabat, renovandi & ſeminis artem.
Blæſus at ille ſiti, ſomnóque propinquior, uno,
Sed longo, ut maduit, ſubito quoque ſtertuit, hauſtu.
Nos veniam fati, feſſi licet, & ſitibundi,
Abſolvemus opus, &, quæ Silenus omiſit,
Summa Tabacophilis culturæ arcana canemus.

PRINCIPIO, ut meſſis reſpondeat ampla labori,
Sume medulloſum generoſo è germine ſemen,

CUI folium oblongum, craſſum, nulléque peduncl'lo
Inſeritur trunco, ſed ab ipſo ſtipite ſurgit.
Proxima cura loci; tam ſtrenua planta recuſat
Segne ſolum; felix animoſo creſcit in agro
Qualem vitis amat: colles, objectáque ſoli
Arva legas, ubi terra levis, non marga ligoni
Obvia, non argilla tenax, non obſita muſco
Teſqua, nec impreſſo flentes ſub vomere glebæ,
Ne tamen egregiæ quantumvis indolis agrum
Bis ſere, ſi plenæ ducit te gloria meſſis.
Prima rapit fœtura animæ quodcunque virile eſt,
Effœtâque uterum delumbem in matre relinquit.

Verte ſolum, ſedéſque novas adſcribe quotannis
Hoſpiti inexpleto, feſſis gratiſſima ſulcis
Dum permiſſa quies pingui lætamine robur
Suppleat, exhauſta & genium per viſcera fundat.
Nactus agrum urge operas; ne ſit ſolertior alter
Ordine deſcriptis ſpatiis pertundere terram,
Ternaque vel plura in parvum dare grana foramen,
Diviſa æquali ut vegetabilis aura tenore
Inſerat æqualem folia in ventura vigorem.
Quòd ſi caſſum aliquod fallit, vel cedit in eſcam
Muribus, aut roſtro fodientibus omnia talpis,
Spes de relliquiis ſuperet; ſi ſoſpite turbâ
Denſior ortus obeſt foliis, tabéſque timetur,
Videris ut crebram tellure exurgere gentem,
Thrax eſto, patriæ leges imitare ſeveras,
Imminuas numerum, multiſque è fratribus unum
Linque ſolo, vacuâ meliùs quo creſcat in areâ,
Attrahat & plenum nutricis ab ubere ſuccum.
Mox ubi pingue ſolum, longíque in tempore ſoles
Luxuriem foliis dederint, in caudice robur,
Tempus erit terræ vicinas ſtringere frondes,
Major ut in ſummo claudatur cortice virtus,
Et ferat à juſto bonitatis judice palmam.
At ne præcipites meſſem; ut nigreſcere ſemen
Cœperit in calyce, & folium mutare colorem,
Arma para, & cultros; vindemia nobilis inſtat.

Et merces operæ; luces optate ſerenas,
Pæticolæ; nec enim folio minùs officit imber,
Quàm September obeſt maturis humidus uvis:
Tunc mete: dimidia eſt tibi jam decurſa laboris
Meta; quod hinc reſtat, curâ haud leviore gerendum:
Fruſtra etenim ſtudium omne fuit, generíſque ſolique
Gloria, ni ſummo veniat ſpectabilis actu.
Hîc duo ſollicito tibi ſunt curanda labore:
Abſumendus aquæ, genitor putredinis, humor,
Ne fimus è folio fiat, mox ſpiritus & vis
Ignea, quæ, pingui velut abdita dormit olivo,
Excutienda, ſuos & deducenda per artus.
Ergo, ne æthercam Sol fervidus hauriat auram
Sub tecto, longâ ſuſpenſa è cannabe paulum
Areſcant folia, & parvo pòſt tempore ſtrata
Congere acervatim, calor ut collectus ab imo
Turgeat, & cæcas diſtendat ad extima vires.
Sic cumulata tepent primò, tepefacta tumeſcunt,
Mox oritur ſudor, ſequitur nubecula fumi,
Et, niſi deſtruitur moles, tranſibit in ignem;
Ut portata domum nondum ſatis arida plauſtris
Gramina conſtipata flagrant, tectiſque minantur.
Tu diſperge ſtruem, ſuſpende, iterúmque repone
In cumulos, ſeriémque tui pervade laboris,
Dum fervendo animæ veniat vis omnis in actum,
Siccando & maneat, neque diffundatur in auras.

Hic

Hîc oculis opus, hîc ductu rationis & uſu:
Nam brevis eſt nimii, brevis eſt quoque linea pauci,
Et gaudet Natura modo; ſed ſi tamen uſquam
Peccatum, ut poſſis culpam ſarcire, docebo;
Non ardente mero, aut muriâ, non melle, minuſque
Auxilio matulæ, mangonia qualia tentant
Caupones, pretii quibus eſt odor ante ſalutem;
Subſidium ex ipſo poſces; prælo exprime ſuccum
Vilibus è foliis, quæ dextræ incuria paſſim
Præteriit, tepidâque ſinas ſpumeſcere in olla,
Decrepitum immergas labro, reddéſque juventæ.

HÆC ſat erunt: jam quære ratem: merx ampla co
Augebit cenſus, & vectigalia regum,
Mercantûm & loculos; naulum fortaſſe medenti
Auferet, autumnos populo factura ſalubres.
Fortè etiam è furcâ donabit prandia corvis,
Ceſſator ſi pauper emit, meliúſque locandas
Difflat egeſtatis vicinæ improvidus horas:
Sed, bene dum modo ſit frugalibus atque modeſtis,
Turba perire volens pereat; quicunque ſalutem
Abnuit, is careat; nec rerum ſubruat uſus.
Cui mala lis, ratis in pelago, præpoſtera conjux,
Aut dolor impatiens, nutans aut debitor æris
Eripiunt ſomnis oculos, animóque quietem,
Is faciles leni folio debere fatetur
Inducias, meritámque refert pro munere laudem.

Quotquot in adverſum judex moroſior æquo
Evomit ampullas, ventis mandamus, & undæ;
Orco devoveat, mox ſubventanea furvi
Dæmonis ova vocet, placando & idonea Diti,
Perſephones mulſum, furiarum thus & odorem,
Et de Cerbereâ germen lethale ſalivâ;
Ridemus titulos, & verba poëtica pleno
Gutture laudamus, ſimilique reponimus arte.
Siquis amans veri nobis diſſenſerit, author
Conſilii alterius, quod pectore claudit, in albo
Scribat, & hos ſenſus rectâ ratione refellat.

RAPH. THORIUS, *M. D.*

Clariſſ. D. PAULO HERMAN, M. D.

Prof. Botanices Lugduni Batavorum, Hortíque Præfecto; ex Indiâ reverſo:

O D E.

HERMANE, plectrum Threïcium tibi
Movere tendo; Quod ſimul impulit
Orpheus, feruntur inſecutæ
Harmoniam, tua cura, Sylvæ.

Largam

Largam canenti materiem admovet
HERMANUS; almis nomen amabile
Plantis, & inſcribi quod ultrò
Corticibus petat omnis arbor.
Illius artem Javius, & ſuo
Bantamus auro concolor, & Sina
Invita commendat; nec uno
Facta viri ſonat ore Ganges.
Multas ab Indâ gente recepimus
Merces opimas; nulla tamen ratis
Contendat illi, quæ reduxit
In patriam Batavúmque cœlum
Te, dulce pondus: Te, quia conſcium
Terræ feracis, Te, quia nobilem
Docere plantas, quot *recenti*
Tertia *lux* patefecit Orbi.
Urbs LEYDA, centum fertilis artium,
Mirè ſagaces percutit hoſpites,
Quotcunque deducit per hortum
Elyſio minùs invidentem.
Hâc parte ſurgunt (heu, celeres mori!)
Flores, & omnis copia narium,
Felix odoranti placere,
Dum pariter placet intuenti.
Hâc parte, terrâ matre remotior
Vertex decentûm tollitur arborum,

Quales in Adami beatis
Ordinibus potuere naſci:
Myrtus polita, & Pierio choro
Quæſita merces Laurea, nec minùs
Quæſita Vitis, & perempto
Fida comes Domino Cupreſſus;
Et multa Sylvæ filia nobilis
Pulchrè explicatur; quæ mihi, quæ tibi
Subtus recumbenti coronam
Exhibeat foliis, & umbram:
Locatus illo ſoſpes in angulo,
O quale carmen pollice ducerem,
Humi reclinis, inter undas,
Inter aves, pariter ſonoras!
Non me Britannum vinceret Itala
Pubes canendo: Non ego cederem
Libens vel Urbano, vel auſæ
Grandia Sarbivii camœnæ.
HERMANE, vives tempus in ultimum:
Nec ſi tuorum gloria tranſeat
Caduca florum, tu peractâ
Luce brevi morieris æquè.
Sed quale fuſcâ marmor in Africâ
Foſſum, decoræ materies domûs,
Firmatur annis, & benignâ
Auxilium capit à ſenectâ:

Hâc ſorte, curis partus honor tuis
Vigebit; Illum cuncta dies alet
In majus, illi ſemper ætas
Adveniens pretium arrogabit.

ED. HANNES, *A. M. ex Æde Chriſti, Oxon. & Academ. P. P. Chymiæ.*

MICROSCOPIUM.

DÆDALEAS Naturæ artes, quas prodiga rebus
Luſit in exiguis; quàm miris ſemina florum
Folliculis ſervat; quo poplite crura lacertoſque
Alligat INSECTIS; quali lanugine parcas
Veſtit apes, teneris intexens ſerica pinnis;
Quos mores & quæ pugnacibus addidit arma,
Loricas galeaſque & non imitabile textum,
Aggrediar. Dudum hos oculos latuere ſuperbos
Egregiæ infra nos Gentes, ludibria quondam,
Nunc hominum invidiam mutatâ ſorte laceſſunt;
HOOKEIAS ex quo per LENTES tempore viſæ
Induerint magnos artus & vix ſua membra.

ECCE! animal —— quid ſi verſu intractabile nomen?
Notior haud ſua cuique coma eſt; quam dirus oberrat

In-

Indigena : induitur teſtâ, quæ preſſa fatiſcit
Cùm crepitu: mediâ ſurgunt duo cornua fronte:
Hæc præeunt, interque comas immiſſa ſonantes
Antè parant aditum, via ne ſylveſtris eunti
Impediat greſſus, oculos aut radat inermes.
Sex femora ad mediam coëuntia ſubligat alvum,
Longa quibus crurum ſeries demittitur æquos
Juncta per articulos; ſubtuſque plicatilis unguis
Se legit in pugnum, complexuque obvia prenſat.
Hujus ab arte fugax, ſiquando lethifer inſtat
Morſibus excitus pollex, ſe condit in umbras
Præcipitem, lapſus per crinem, artuſque repentè
Colligit in nodos, & inextricabilis hæret:
Aut patriam linquens tergi vagus exulat oris,
Atque alium ducit mutatâ gente colorem.

CARMINE quo formam celebrem tuaque hiſpida membra,
Provida APES, pacis cupiens, nec frigida pugnâ
Bellatrix; caudâ ſe promit aculeus imâ
Cæca venena ferens, & verſis obſitus hamis
Fucorum in coſtis nunquam revocabilis hæret.
Grandior in vitro, Crabronis & æmula ſurgis;
Nec tamen ingentes ſuras tibi mella, rapinæ
Hortorum egregiæ, complent, nec odora thymi vis.
Quî tamen, O ſuperans Chymiſtas igne potentes,
Floribus inſidens mellis ſecernis olentem
Materiam, & lacrymas Narciſſi, & furta roſarum

Dulcia? qui totidem ſuccos in amabile nectar
Concilias, Ganymede prior Bacchive miniſtris?

QUORSUM oculos avertis? ARANEA tanta veneno
Non tumet; à vitro largos ſe tollit in artus.
Ut caput auguſtum, nec in ullam flexile partem,
Inſeruit natura humeris! ut lumina ſeptem
Tranſtulit in tergum, mirúmque locavit in orbem,
Tot MICROSCOPIA, ad ſpeculandum ſiqua feratur
Muſca ſub occultæ ſtridens confinia telæ!
Qualis ubi in digito ſtellatus iaſpide crebrâ
Annulus irradiat, tremulâ cum luce retortæ
Scintillæ inſtabiles ſubtus laquearia ludunt.

ASPICE juncturas crurum per mutua nexas,
Parvus & ad genuum tumet internodia poples.
Utitur his Opifex, ubi veſperis hora vocârit
Et ſarcire dolos, & hiantia cogere lina,
Retiave in foribus pendentia texere filis
More rotæ poſitis, nectentem ſingula nodo,
Nec muſcas miſſura ſenes, nec pervia parvis.

CUM ſemel illapſam prædam trepidantia longè
Fila monent, ſparſamque in dorſo muſca colorum
Luxuriem oſtentat, totóque effulget in auro,
Divitiis celerans ſua funera; percita longè
Spe ſpolii atque dapum Venatrix exit ab antro,
Effera, collecto ſpirans lugubre veneno:
Et preſſa in tremulis ſaliunt veſtigia filis.

Reſpicit hæc: hoſtis cùm protinus implicat uncos
Circumfuſa pedes; nequicquam viribus impar
Muſca reluctatur, venientíque objicit omnes
Naturæ phaleras & inutile pectoris oſtrum,
Neſcia certandi; nequicquam retia quaſſat
Sæpius aſſurgens; toties revoluta recumbit
Complexu in miſero, & longâ ſub morte laborat.
Defunctæ exuviis victrix ſaturata trophæum
Inſtruit: in foribus ſpeluncæ ex ordine figit
Cruráque, & avulſum caput, incoctóque nitentes
Murice adhuc humeros; necdum alis purpura languet.
O formâ inſigni præſtans! neque pulchrius unum
Te volat Inſectum, aut tanto ſe veſtiit auro.

PROXIMA forte tenens BOMBYX loca, ſerica jactat
Licia: nec telis ideò contendat Arachne.
Stamen ab ore trahens & circum terga revolvens,
Continuum exhaurit jecur ac fœcunda tapetis
Ilia, dum penitus latet inter fila, ſuiſque
Providus exequiis funebrem texit amictum,
Sic animam in telas vomit, inductiſque ſepultus
Conditur aulæis, nec curat marmora regum:
Donec in effigiem Tineæ revolutus in auras
Redditur, ut plures naſcendas vere futuro
Textrices pariat, ſtirpémque reponit in ovis.

NON ſecus INSECTIS redit omnibus annua proles
Per ternos nixus: vernum eluctantur ab ovis

Semianimi vermes ſub tempus, & hos calor alis
Induit, ac æſtas pubentibus elicit ova,
Ova revertenti parientia vere nepotes.
Sic Scarabæus humum, terno aliger ordine partûs,
Linquit, & in geminam Tineæ rediêre juventam.
Muſca priùs vermis formam gerit, antè repoſtis
Quàm tota exuviis laxas exerceat alas.
Sic & maternum vermem jam ſtridula pinnis
Rumpit Apes, ſic in volucrem ſe reptilis edit
Papilio, inque aliam reficit ſe Veſpa figuram,
Ac conſanguineus Crabro, ſciſſáſque renatæ
Sæpius in dumis tunicas liquere Cicadæ.
Nec mortem interea penitus patiuntur, at inter
Deliquium inceſſit naſcentibus, uſque volantum
Dum genus induerint, & ſe mirentur in alis.

QUAS in cryſtallos SALIS humida grana nitentes
Fundit, inexhauſtis ludens Natura figuris:
Nunc quadræ facies, talúſve volubilis exit;
Nunc & acus, cuneique, & longi forma cylindri,
Innocuique enſes, & acutâ ſtiria barbâ,
Artificis monumenta manûs: nunc ordinis edit
Immemor informes Rhombos, & iniqua Scalena,
Mancáque Conorum capita, & ſine nomine Fruſtum.
Cuique ſuum varians diſcrevit forma ſaporem:
Dulce gulam mulcens tranſlabitur, acre palatum
Vulnerat & raſæ querebunda foramina linguæ.

Hinc

Hinc vires medicis notæ, quid deſtinet ægris
Vitrioli gravis hauſtus; ut ilia laxet Alumen;
Armonii ut nares tentantibus occupet acer
Spiritus, & lacrymis fruſtra riſere coactis.

FAS etiam HUMORUM vitro comprendere formas:
Quo mihi caupones ad pœnas prodere cordi eſt,
Sacrilegos Bacchi cultores, dolia baccis
Inficere audentes, ſimulato nomine Divi;
Grandius ut vinis pretium mendacibus addant.
Scilicet explorem vitro, licèt omnibus idem
Miſcuit inſidias rubor, an vim ſimplicis uvæ
Muſta ferunt, fluido propriam ſervante figuram,
Jejunóve rubens mentitur purpura vino.

QUISQUIS Apollineas artes uſumque medendi
Scire cupis, cernes CRUOR ut diductus ad ungues
Mille per arterias totidem diſcurrit in ora,
Refluaque invertit ramoſis flumina venis:
Lentior his, nec quo rediens ſalit impete, nec quem
Impoſito venis explores pollice pulſum.

VIDIMUS in cerebro NERVOS ab origine ſparſos
Arboris in morem, & ſitientia in ora legentes
Fæce laboratum per millia vaſa cruorem,
Spirituum fontes: nec viſu gratior ulla,
Quàm quæ diſciſſo Cerebello apparuit arbor.

VIDIMUS, ut Rami binâ propagine tenſi
Mollibus in fundis oculorum retia texunt.

Et quibus in gyris nervus, cui munus in aurem
Ferre ſonos cecidit, Conchæ interiora pererrat
Spiramenta cavæ, vocémque per antra volutat.
Tum primùm atque Stapes, tenuiſque apparuit Incus,
Contigua oſſicula; ac, quaſi plectrum, Malleus adſtat,
Malleus aſſiduo percellens Tympana pulſu.

SÆPIUS HERBARUM naturas incidit ardor
Per varias quæſiſſe Tribus ac nomina mille,
Perque ſuas Claſſes Florum genus; ordine primo
Semina in æſtatis cùm jam natura parârit
Adventum, circùm foliis evincta volutis,
Pabulaque immulget per hiantes lactea fibras.
Miror, ut aſſiduè in creſcentia Lilia pallor
Serpit, & in Violas rubor; aut maculoſus ut oſtro
Fulgor inardeſcit foliis pictæque Tulipæ,
Puniceique Croci: aut aliis ut fimbria circùm
Funditur in dentes, laceratque venuſtiùs oras.
Nec memorare vacat, quàm parvo è ſemine Cæpe
Creverit in caput; aut vigilantûm in vota Papaver
Venturum, nondum foliis oblivia ſpargit.

AN digner numeris URTICÆ ignobile gramen,
Dedecus hortorum, nec honeſtas inter habendum
Plantarum claſſes? tamen hoc quoque carmine dignum,
Hiſpida frons oculo, jaculiſque armata propinquat,
Collimatque aciem contra vegetabilis hiſtrix.
Ampliùs inſidias nec jam extantéſque ſagittas

Diſſi-

Diſſimulat, natus digitis tractantibus hoſtis.
Siquis enim folium tactu percurrere molli
Audeat, ultrices infundit acumine ſuccos
Herba venenata, & reſilit cum vulnere pollex.

ORTUS in annoſo librorum tegmine MUCOR
Fert tenues hortos, & amœna cubilia florum.
Spongia fortuito ſe ſemine tollit, & unà
Boletus, Cucumiſque; Acariſque errantibus eſcas
Quid ni ſufficiant? quid ni ſua nomina jactent,
Alcinoóſque ſuos? dum tu mantilia poſcis
Inſcius heu! maculaſque putas, unâque liturâ
Funditus ignotis abſtergitur hortulus herbis.

TANTUM oculos GLANDIS pauliſper forma moretur,
Primitiæ quercûs: iſtâ ſub pelle putandum
Et truncum, & ramos, ramiſque increſcere frondes?
Mille, aliam ex aliâ, materno in ſemine quercus
Natura implicuit, pariendas quamque quotannis,
Glandibus ornatas foliiſque, ac ligna daturas
Uſum in tectorum, malos aut puppibus altis.

ABSTINEAS viſûs, Opifex: FABRILIA quondam
Æmula Naturæ tua, nunc quod raſile torno
Vel quod in ære polis, opera allatura pudorem.
Cælata argento ramos imitetur & umbram
Vitis, & inciſæ certent creſcentibus uvæ:
Fictile ſpiret opus, gratus potantibus error.
Improba Lens miranda priùs jam vulnera ferri?

Prodidit.

Prodidit, & calicem duro ceu vomere cæſum:
Frondeaque in turpes ſulcos evanuit arbos.

NEC non virginibus moveas ſpectantibus iras;
Picta ubi veſtis, acûs labor indefeſſus, ubi omnis
Ornatus capitis ſe craſſa in retia vertit,
Retia ſive fabis, ſeu caulibus apta coquendis.
Tum ſi fortè ſuos præciſos turpiter ungues,
Squammoſaſque manus cernunt, ſetiſque rigentes,
Ut viſum abrumpunt! tamen æquum in mente recurſat
Judicium Lentis, ſcabræque opprobria pellis.

IPSA acies Ferri, quamvìs nec læſa rigore eſt
Demeſſæ barbæ, tonſorque in cote ſubegit;
Manca tamen cæcis vacat interrupta lacunis,
Non minùs ac lignis findendis fracta ſecuris;
Aut ſerræ argutos oſtendens lamina dentes.

CUSPIS Acûs, opifex quàm vix impune laceſſit
Pollice virgineo, quæ linea texta figuris
Percurrit variis, nec ſtamina lædit eundo;
Nunc jaculi in molem ſe tollit, acumine trunco,
Poſcentis limam, nec dudum incude politi.

VERUM ad te & tua facta, Parens Natura, revertor;
Virtutes aperit Vitrum Tibi, dedecus Arti.

PULICIS ante oculos magnis cum cornibus adſtat
Hirtum ac torva tuens caput, & ſcelerata proboſcis,
Quam cutis agnoſcit ſtimulis terebrata cruentis.
Induit effigiem & ſalientis crura cicadæ;

Ocyor

Ocyor ac oculi conjectu, huc cominus atque huc
Lintea pervolitans, digitis prenſantibus exit
Incenſæ ancillæ; fuerit niſi tarda propinqui
Mole puerpèrii, aut pleno ebria ſanguinis hauſtu.
NOCTES atque dies exercet furta, neque omnem
Æſtatem improbulus Sicarius otia nôrit.
Verùm, ubi venit hyems, ſimulatâ morte reponit
Se totidem in menſes, duræque oblivia brumæ.
OLIM etiam quendam vidi geſſiſſe catenam
Auratam, ingentem, tercentum nexibus aptam.
Ac veluti ad menſam captivus Maurus herilem
Barbaricam amittit virtutem, animoſque feroces
Degener, inſcriptoque lubens dat colla monili,
Aureaque excuſſis inhiat miſer atria ſylvis:
Vinc'lum ita fert gracilis Fera, ſervitioque ſuperbit
Demens, ac tracto graditur jactantior auro.
Neve fugam aggreditur, ſolitas nec lubrica fraudes:
Nec ſubit in mentem libertas priſca vagandi
Virgineâ in tunicâ, aut bipedalis gloria ſaltûs:
Cruraque degenerant choreas oblita priores.
NEVE tuam, licèt antra foves, FORMICA, recondes
Effigiem: admiror vultum; quid enim caput iſtam
Fert galeam? nec pugnæ habilis, nec idonea caſtro es:
Ire laboratum, ſubque horrea cogere farra
Hic amor eſt; Agnoſco humeros, queis ferre ſolebas
Grandia frumenta, aut longæ grave pondus avenæ,

Dir

Dimidium meſſis: ſerratos ordine dentes
Comprimit os, onera ut veſtantibus æquet in annos
Dux operum, ſcindens humeris verſatile pondus.
ECCE! ACARUM, veniens per viſcera perque fideles
Loricâ coſtas, acus (illætabile viſu!)
Tranſigit: ecquis & hos dolor, ecqua aut commovet ira?
Huc ſe torquet & huc, ac frendens dentibus, apri
In morem, trans pectus ubi venabula figunt,
Æſtuat in vulnus: ter ferrum dentibus ardet
Prendere nequicquam, ter circumflectere crurum
Agmina: complexum nimiæ fugit ambitus haſtæ.
ASPICE! ut articulos genuum mors frigida ſolvit,
Unguiculique tremunt graciles! dehinc colla reponens
Foſſum in caſeolo moriens reminiſcitur antrum.
NAM latere exeſo ſitus inter dolia guttas
Caſeus excipiat; quo condita matribus ova
Imbuet ad vivum penetrans liquor: ut redit æſtus
Vere novo, liquefacta domus veſtigia vitæ
Prodit, & in turmas Baccho ſe fæta reſolvit.
Millia perrumpunt tenues animalcula teſtas,
Nata Deo, ſtirpemque anguſto in pectore narrant.
VITA fugax nimiùm: ſi carpant manè juventæ
Gaudia, ſub noctem grandævos occupat ætas;
Nec triduum à tetris diſtant cunabula buſtis.
At gens, fluxa licèt, manet; heſternoſque parentes
Jam vetulos colit, & biduam veneratur avorum

Canitiem; his etiam minimis ſubit æmula priſcæ
Fama & facta domûs, longæque ſuperbia ſtirpis.
FORTÈ & ſint illis ſua prælia, fortè ſub antris
Gens ſtruat oppidula, & graveolentes excavet urbes;
Fortè etiam leges condat, parvumque ſenatum;
Atque fora & Circos, parva & Capitolia nôrit:
Felix, heu nimiùm felix! dum cuſpide ſævâ
Inſcius in partes opera inter talia culter
Dividat imperium: fruſtra per proxima quærunt
Effugium, aut pendent aulas & limina circum:
Nam cum Conſulibus miſtiſque Quiritibus omnis
Eruta jejunam Reſpublica fertur in alvum.
OMNIS & ANGUILLAS ſecum vehit hauſtus aceti,
Innocuas, tenues: noſtris in faucibus illæ
Ignaræ exultant, acuuntque in prandia ventrem,
Tardaque ſollicitant motis jejunia caudis.
Ceu Cete (ut perhibent) pelagi dum fluctibus ingens
Porrigitur, ſomnoque jacens extenditur undis,
Piſciculûm errantûm per apertas agmina fauces
Accipit: aſt illi ſtomachi irremeabile clauſtrum
Heu! fati immemores tranant, nec ſomnia turbant.
CÆTERA cui verſu eſt comprendere? nonne tumentes
Sæpe vides nodos, ſcabiemque aut ulcera credas
Infecto innaſci folio? gens tota ſub iſtis
Speluncis habitat, frondiſque incluſa minutas
Et venas bibit, & cunabula concava rodit.
Sin tibi parca fides, ſurgentibus infode nodis In-

Introitum, & latebras explora: millia cernes
Luce intus trepidare novâ, ſibi viſa renaſci:
Prole humeros oviſque, aliâ ſpe ſtirpis, onuſti
Exilium indigenæ ſubverſâ gente ſequuntur,
Et fata in folii diverſo tramite quærunt.

HÆC ſuper INSECTIS: juvat hinc ingentis Olympi
Cœlicolûmque domos, loca fœta latentibus aſtris,
Viſere ope Speculi: juvat, extra ſolis & anni
Circuitus, cœlum procul explorare profundum,
Rimarique novos mundos: quis ſidera mecum
Eruet, ac aliis calefactos ſolibus orbes?

SÆPE mihi libuit, ſuperanti carmina Vitro
Theſſala, diſtantem cœlo deducere LUNAM,
Quàm clypeo abſimilem nunc, exiguiſque rotarum
Orbibus! ipſa ingens, ingentiſque æmula Terræ,
Cum fluviis, ſcopuliſque, & magnis montibus adſtat.

SOL etiam ante oculos pelagis maculoſus, & ingens,
Fumantemque globum torrentiaque æquora pandit,
Et juxtà horrificus tercentum exæſtuat Ætnis.

ERRANTUM hinc nomen notis poſuere PLANETÆ
Curſibus: ipſe dato reditus in tramite flectit
Mercuriuſque, Venuſque, ac tardos ultimus orbes
Saturnus volvens: tum ſciſſo crine Cometa
Ipſe Planetarum leges init, horridus olim
Exlex Naturæ, fugienſque per æthera terror.
Quanquam abit in cœlos extremæque avia Noctis, Ter-

Terribilem attondens caudam, exhauſtamque reponit
Jam magìs atque magìs; tamen ad lugubre peracto
Orbe miniſterium redit è penetralibus imis
Ætheris, & ſolem rotat illætabile circum
Toſtus iter; rurſumque fugâ ſublapſus in axem,
Afflatumque polum tremefactaque ſidera verrit.

QUATUOR æquato revolutæ ex ordine LUNÆ
Imperium JOVIS illuſtrant; quarum ocyùs actis
Interior gyris ſequiturque fugitque ſorores:
Sic reliquæ, inter ſe miſcentes orbibus orbes,
Perpetuam intexunt mentito errore choream.
Qualis ubi indiciis duodenis dividit Horas
Lamina, & inſcriptis alius datur ordo Minutis,
AUTOMATI in facie: bis ſenos ocyor explet
Dum gyros Index, âlata Minuta ſecutus,
Conſortem toties mediis in curſibus inſtans
Conſequitur; jamjam tenet, elapſuſque relinquit
Invigilantem Horis, & agentem ignaviùs orbes.

SIN mihi tanta ſequi vires, Natura, recuſas,
Ac magni HALLÆI comitatu extrema ſequentem
Sidereas inviſere opes, mira atria cœli;
Pandere at in tenui placeat tua dædala facta,
Pandere inexhauſtos ſervantia ſcrinia luxus,
Luxus ultra operas Regum, ultra carmina Vatum.

THO. BASSE, *A. B. è C.C.C. Oxon.*

FINIS.

Non procul in clathris porcorum more jacebant
Corpora dena virûm ſeſto ſervata propinquo,
Dum creſcant adipes; lacrymis quos Liber obortis
Præterit. Hæmatoëm attentâ dum nare moloſſi
Veſtigat, penitoque latentem affatur in antro,
Surge miſer, vultuſque hominum conſueſce tueri:
Venimus innocui, cædes nec cædibus iſtas
Ulciſci eſt animus; veniam donamus avitis
Ritibus, & placidos gerimus ſine ſanguine mores.
Si cruor eſt cordi, pugnandi & tanta libido,
Bella movete feris, armento arcete leones:
Parcite vicinis, turpes nec ventribus eſcas
Indite, nec fœdis poſtes ornate trophæis.
Non eſt illa lupis rabies: non tigride tigris
Paſcitur, irato nec fit leo cœna leoni:
Tollite ferales epulas, & condite terrâ
Triſtes relliquias, dapibuſque fruamur honeſtis.
Ille nihil clarum; obſcuros modò gutture mittit
Grunnitus, torvumque tuens, non ſponte, monenti
Obſequitur, pavidoſque jubet parere clientes:
Tumque abit annona infelix, meliore paratâ,
Succedunt verubus jucunda obſonia mundis
Cervorumque ſuumque tori, leporeſque anateſque,
Venantum & quicquid dederat labor.
Advolvuntur humi (nec enim conjungere menſas
Hora dabat) Bacchus primùm vetuluſque magiſter,

Tert

Tertius Hæmatoës; nullo mox ordine ſeni
Procumbunt comites, tum picti terga ſodales.
Fata juvent; nunquam dextras junxiſſe fideles
Pœniteat (rex Liber ait) felicia ſint hæc
Fœderis incœpti primordia: ponite, amici,
Ritus immundos, facilique aſſueſcite vitæ:
Tuque adeo, ſubitos aditus, nec libera, frater,
Condemna alloquia, ingenui firmamen amoris;
Proderit hoc olim hoſpitium, nec veſtra juventus
Utile ſubſidium vitæ didiciſſe dolebit:
Hoc tu pignus habe, quo nullum ſanctius optes.
Dixit, & undantem vino cratera recenti
Impiger exhaurit, ſecto quod palmite nuper
Arboris aëreæ repetito effluxerat ictu,
Utribus & plenis ſtabat propè: ſuſcipit ingens
Bellua, &, epoto miſerorum ſanguine, tetram
Non priùs aſpectum nectar deturbat in alvum,
Emittitque olidæ ructamina cruda popinæ.
Subriſit Pelias: narem compeſcuit Idmon;
Euvius increpuit nutu, & ſermone benigno
Non bene conſtantis vultum firmavit amici.
Euge virum! ut verò placuit liquor? ille ſubaudax,
Fronte ſuperciliòque ad verticis oſſa retractis,
Eſt bonus iſte cruor, quocunque è gutture fluxit;
Vix melior pueri imberbis: ſi quis mihi porrò
Præbeat, haud verear patinam ſorbere ſecundam.

Quod

Quod poſcis dabitur: ſed pocula jungere poc'lis
Et turpe & nocuum. Neſcis, bone, qualis in iſto
Sanguine ſævitia eſt; proprio te diſcere damno
Non patiar: fortè ex aliis ſine crimine noſces.
Ut verò patrias craſſâ caligine mentis
Ignoratis opes! hebeti tam grata palato
Munera ſucciſo de cortice ſufficit arbos
Obvia, nec ſumptu, multo nec emenda labore;
Sponte ſuos præbet lanianda ſecuribus artus,
Fundit & æternos redivivis fontibus amnes:
Cædite, legitimos terræ bona vertite in uſus,
Ducite nec pulcrum humanis pingueſcere venis,
Et terræ ſinubus ſerpentum more latentes,
Luce viriſque procul naturæ extinguere lumen:
Sunt vobis hominum vultus, ſunt pectora, nec mens
Degener, intrepidæque animis ad prælia vires.
Tot bona cur tumulo infoditis? de fronte character
Humanâ periit, nec, quamvìs ſanguine paſtis,
Sanguineus color eſt: tumido ſed luridus ore
Pallor ineſt, oculique latent, diſcrimina naſum
Nulla genaſque inter; facies veſica videtur:
Têmpora nuda pilis, putri labra turgida tabo,
Et nigro trepidi promanant ſanguine dentes,
Vix animam trahitis, nervis attollere coſtas
Non datur, injecto ceu pondere pectus anhelat:
Eſt piger excuſſis genibus gradus, & dapis almæ

Nullus

Nullus amor, ſed humi juvat edormire veternum.
Hanc ſitus, & nunquam ſoli nec pervia ventis
Antra dedere luem, ſpurcoque obſonia ſucco;
At magis ira Deûm menſis accenſa nefandis
Intulit immundam reſoluto robore peſtem:
Et jam barbariem luitis, potumque cruorem
Redditis impuro, qui vos infecerat, ore,
Ut moniti quæratis opem: ſed nec bona veſtra
Nec mala noviſtis; tantus ſtupor occupat ægros.
Cernitis accenſo prognatum pulvere fumum
Nare venire Senis velut exhalante camino?
Pulvis hic herba fuit: vobis vicina Tabaca
Nomine vix noto clarum dedit inſula nomen.
Hinc finem ſperate malis: tu, cane magiſter,
Cui natura parens rerum momenta ſuarum
Credidit, ingenium remedî percurre, modumque;
Nec differ miſeris optatam afferre ſalutem.
Hic, paulum tubulo amoto flammâque moratus,
Magna jubes, dixit: ſi quæ tamen auribus iſtis
Digna putas, dicam; detur modò vita, recenſque
Libertas miſeris, pedibus quos fune ligatis
Ægrotos ſtabulis in fœdo ſtramine vidi.
Annuit Hæmatoës: ſolvuntur vincula claudis,
Prorepunt geminis nixi, ſua quique gerentes
Ore mala, & lucem veriti tetigiſſe ſupremam,
Vultibus obſcœnis lætâ ductantur in aulâ.

Oderunt alii naturâ, ut triſte venenum,
Deficiuntque animo ad folii fumantis odorem:
Stultè alii damnant, novitas quia diſplicet omnis,
Quòd ſine Pæto atavi meliores ſtirpe ſequenti
Conceſſum à Superis egere ſalubriter ævum.
Abſtineant ambo; nec enim pugnare decorum eſt
Naturæ, aut rectam invitis infundere mentem.
Si quis amat, ſapienter amet, nec Simius alter
Conſilio, & ſine fine aliorum irrumpat in actus.
Sunt qui fumum ideo, ut potent tantummodo, potant,
Urbanos inter ne non habeantur amœni,
An proſit noceatve ſibi ſus deque ferentes:
Ruſticus ille maluſque pudor: nam vel juvat hauſtus,
Vel lædit; te ipſum noſcas, & idonea fumo
Corpora, ne ſerò tandem tua damna queraris.

SI cui grande caput proſtanti fronte rotundum,
Lati humeri, pectus patulumque, toroſaque membra,
Sub cute obeſa caro, pituitaque multa palato,
Is bibat impunè, & repetito indulgeat hauſtu,
Si libet, & juſtos fumandi reſpicit uſus.
Parciùs attingant graciles, quibus ardua cervix,
Frons anguſta, caput minimum, præcordia preſſa,
Excarneſque genæ, & paucâ mucagine nares.
Ollis ſpirituum ut brevis eſt Annona cerebro;
Obruitur facilè conferti aſpergine fumi,
Haud ſecus ac nebulæ hyberni caligine ſolis.

Com-

Fruſta, & multiplices, quas antè voraverat, offas.
En podagræ exitium: ſic fonte revellitur ipſo
Succus edax teneros rodens ſine dentibus artus.
Hoc bis agas, cum luna latet, cumque orbe recrevit
(Tum latebris turgent ſucci, tum mobilis humor)
Poſt læves patinas, & prandia pinguis omaſi.
Sic ubi ciſternam illuvie, primamque cloacam
Terſeris, humores ablatis fæcibus ibunt
Puriùs; articulis blanda, & ſine ſorditie acri,
Nutrimenta fluent, quo nec foecunda malignis
Relliquiis acidi pungentur acumine nitri,
Torta nec in duram concreſcent vincula cretam.
Tum levitate pedum ſatyris certabis, & ipſas
Sponte tuâ poteris ſaltu ductare choreas.
Quòd ſi pauca tamen ſalſæ veſtigia labis
Exuperant, hauſti blandâ torpedine fumi
Vaneſcent, nec hebes ſenſus, velut antè, dolebit.
Hâc ope non podagræ tantùm cruciamina ceſſant,
Sed porrò coli rabies, ſed volvulus atrox,
Gutturis & fœdæ tollens diſcrimina ſedis,
Et capitis clavus, & ſibilus auris adurens
Miteſcunt ſubitò, nec pòſt injuſſa recurrunt,
Si modò quis conſtanter amat, nec jurgia curat
Conjugis in fumum inſontem maledicta vomentis,
Oſcula quòd vitiet, nitidas & conſpuat ædes.
Vir fuit antiquæ fidei, nec moribus aſper,

Æquoreas habitans morboſo in littore ſedes
Labe novâ infames; quos ceperat acre venenum,
Frendebant medio terebrati abdomine; mox ut
Repſerat extremos morbi violentia in artus,
Tenſa velut valido membra omnia fune rigebant,
Nec vis ulla ſuper, nec motûs ulla facultas.
Ille malo arreptus Phœbæas jugiter artes
Implorabat inops, dedit & medicamina Phœbus
Nequicquam, at ſolitis conatum luſit in herbis;
Donec inauditam melior fortuna medelam
Præbuit, & facili reparavit damna Tabaco.
Inde colit munus Divûm, multoſque per annos
Obtinet illæſam fumo conſtante ſalutem,
Cùm priùs incerto vitæ, tremuliſque lacertis
Importuna lues necdum ſuperata rediret:
Nempe ſalis pungens acies obtuſa ſopore
Deſiit in molles mucronem intendere nervos.
Sic ubi radicem dentis deterrimus humor
Vellicat, ardentemque inflavit tubere duro,
Qualem offert nucibus concluſis ſimia, buccam,
Fumus in os veniat, parvoque ubi tempore clauſus
Manſerit, extemplò gemituſque tumorque recedent.
Sic aliæ migrant afflicto è corpore peſtes,
Quas mala conceptæ ſalſuginis aura creavit.
Labentes pluviæ ſublimi è fornice tecti
In teneros folles, quibus inſita flamma movendo

V.

Vivit, &, in numerum flatu modulante, fovetur,
Denſatæ in mediâ pendent regione, foraſque
Antè, levis quàm ſit membrana arroſa, feruntur.
Quid referam tumidas fauces, laqueumque latentem,
Helucum, & ſubitâ dubios vertigine greſſus,
Clangoſaſque brevi minitantia flumina nares?
Omnia mulcentur fumo, ſi provida cura
Maturat, ſeras nec opem producit in horas.
Sunt, quibus occultis mordax contagio membris
Offecit, ſeu ſpurcities nitroſa canales
Raſerit urinæ, vel apertum fæcibus anum:
Hinc quoque luctifico requiem ſperate dolori,
Qui matulæ ingemitis, qui clavos inter acutos
Horrida Caucaſei depingitis ora Promethei.
Non ego vaticinor, Parnaſſi aut ſomnia fingo;
Nota loquor, quæque ipſe prius crudelia ſenſi,
Quàm facies Pæti mirandaque nota foret vis:
Namque (fatebor enim) luxu tranſacta juventus
Cum Baccho, Satyris, & ſuavi iſto comitatu,
Hìc illìc vetulo rimas in corpore fecit,
Subjecitque malis, quas magna eſt nôſſe voluptas;
Sanâſſe utilior, noſtroque probata peric'lo
Certiùs in populi juvat uſurpare ſalutem:
Sed quia par cura eſt triſtes expellere morbos,
Et validos ſervare habitus, quæ cautio ſanis,
Diſcite, quiſve modus; nec enim omnibus omnia proſunt.

Nec libeat noctem immittere faucibus eſcas:
Sanguinis hinc fluvii creſcunt, vomituſque ferocis,
Vitaque disjectis tandem cum fæcibus exit.
JUDICIO hic ſiſtor rationis tollere viſus
Quod poſui: nam ſi Pæti gravis herba ſoporat,
Et ſopor excrementa tenet, damnatur iniquè
Quod juvat & laudem meruit; bene præmonet, inquam,
Quiſquis is eſt, nodum neque diſſolviſſe pigebit:
Hunc ergo jubeo in mentem revocare, quod olim
Sanximus, adverſas ſimul hic ſubſiſtere vires;
Nempe ſale hinc ſtimulat naturam pellere tardam,
Ac veluti vivis pigram calcaribus urget:
Parte aliâ exhalans nebuloſo ſulfure ſomnos,
Siſtit, & effuſum facili compeſcit habenâ.
Ac velut indomitus ſonipes juxta ilia feſſus
Evolat, & fræno deinceps parere recuſat;
Sic ubi depultrix validè movet, & retinendi
Vis labat, ut leviter tacta eſt, ruit impete multo.
Nec motam retinere leve eſt, nec tollere lapſam,
Et magis effluxiſſe nocet, quàm clauſa manere:
Uſque adeò multum eſt rerum momenta, modumque,
Temporaque, & quæ ſit cunctis natura, tenere:
Sic virtus viget ipſa, viget quoque corporis ætas,
Utraque deliquio tandem nimioque labaſcit.
Nil melius vino; vinum tamen omnibus æquo
Non datur in cyatho, nec ſugitur omnibus horis;

Immo etiam quandoque necat, quandoque furorem
Suſcitat, interdum rationem largior hauſtus
Obruit in ſpatium quo mobilis orbita cœli
Volvitur, inque locum redit unde exiverat antè.
Solvitur interea ſtrictis niſi crapula vinc'lis,
Ebrius expirat, ſaltem expirâſſe putatur.
Haud procul exemplum: nuper Satyriſcus Adonis,
Dum tua feſta colit, rex ô Lenæe, ſepultus
Et vino & ſomno, ſub terram ut mortuus ivit;
Poſtridie effoſſus vitæ manifeſta receptæ
Signa dedit, capite effracto, manibuſque cruentis.
At miſer, adversùs mortem cubitoque genuque
Confligens, animam clausâ colliſerat arcâ.
Quid tam funeſtum noſtræ adverſarius arti
Objiciat? nulli, quantumvis multa, obeundi
Cauſa fuit; mentem nulli, quod conſtet, ademit.
Contrà lætitiâ in magnâ, dum poc'la ſalutis
Ordine diſcurrunt, ſiquis temerarius audet
Jura inſana ſequi calicum, pugnamque laceſſit,
Ne titubet ratio, aut greſſu titubante vacillet,
Arripiat tubulum, medicam intermiſceat auram,
Surget inoffenſo vultu, bene condita verba
Sobrius exponet, fumi dum neſcia turba
Inſtabilis prodet vibrantes fronte lucernas,
Et greſſu inſolito dabit irriſoribus anſam.
Nempe tuus fumo, Bis-nate, retunditur ignis,

Mobilis & rabies blando torpore quieſcit,
(Nec ferat invidiam, quæ dat tibi copula laudem)
Non meliùs lapidi Herculeo Chalybumque metallo
Convenit, optatum quàm quærunt vina Tabacum:
Sic operas præſtant inter ſe, junctaque multò
Nobiliùs ſapiunt, quàm deguſtata ſeorſim.
Denique mortales, quantum eſt, conducit in uſus,
Nec quicquam, ut ſuis occiſi, non utile; flammæ
Qui ſuperat poſt fata cinis rubigine fœda
Deſiccat, & flavos facit excandeſcere dentes:
Fumus & ipſe (novum auditu) conſiſtere juſſus
Paret, & emiſſus per conniventia labra,
Ore manu impreſſo, fulvum denſatur in unguen
Virginibus carum, quibus à ſerpigine longâ
Prurit ſcabra manus, manantibus undique rimis;
Lævigat admotum, & ſplendorem inducit eburnum
Non ſine portento; nec parvo gratia conſtat.
Namque per arcanos penetrabilis aura meatus
Cor quatit, & ſtomachi vinclis utrinque ſolutis,
Æolium ventis ſubvertit olentibus utrem:
Sed vitâ incolumi, ridentibus affatim amicis,
Inde metus tutos, decus inde doloribus emptum.

JAM bona decerpſi: nunc, ſi quæ incommoda ab uſu
Obveniunt, ſeu ſint verè, ſeu vera videntur,
Expediam, longâ nec vos ambage morabor.
Inſimulatur enim, claræ quòd mentis acumen

Ob-

Obtundat, ſpecieſque locis poſituque decenti
Confundat tenebris, & nigra oblivia ducat:
Crimen atrox: ſed quod vel prava calumnia finxit,
Vel bona ſimplicitas: non eſt, quia non potis eſſe:
Immortalis enim cum ſit mens, ortaque coelo
Portio, corporeis non eſt obnoxia damnis.
Actio recta quidem, ſi læditur inſtrumentum,
Læditur ad tempus, causâ durante; ſed ipſa
Mens intacta manet, quanquam, ceu nubibus atris
Circumfuſa, latet, radioſque occultat inertes.
Non aliter Phœbi quàm lucida tela Dianæ
Intercepta globo, vel tegmine nubis opacæ,
Tempore non longo noſtris tolluntur ocellis;
Nec minùs ipſe tamen ſincero candidus orbe
Ardet, & innumeris lucem communicat aſtris:
Sic animo nulla eſt, animi niſi crimine, labes.
Deſidia, & luxus, levis inconſtantia, & ira
Ingenium obtundunt, lumen rationis inumbrant,
Permiſcentque notas tabulis, & nomina delent.
Quilibet id meminit quod amat, crebróque revolvit.
Da mihi de multis fumi potoribus unum,
Creditor, aut plenæ cui ſint oblita crumenæ
Scrinia, deſponſæ vel notum limen amicæ,
Et dabo de fumi multis oſoribus octo,
Aut plures etiam, proprium cognomen, & acta
Heſterna, & patriæ oblitos elementa loquelæ.

Scilicet

Scilicet aut nocuum virus, vel peſtifer ignis,
Aut morbus ſubitò ſumens à verbere nomen,
Aut nimium palpata Venus vergente ſenectâ
Læſerat officium cerebri, nec congener æthræ
Spiritus everſâ poterat durare fabrinâ.
Quòd ſi præſtanti folio ſuppreſſa periret
Vis reminiſcendi, cur tot prægnantia rebus
Pectora vaſtitiem quæſitæ laudis amarent?
Qualia nota, quibus nihil ignoratur eorum,
Quæ callere licet, quibus eſt dilecta voluptas
Condere res animo, populique aſtante coronâ
Condita mente priùs memori diffundere linguâ?
AT thalamos contriſtat iners, piger halitus, ipſo
Caſtior, abſtruſas partes qui faſcinat, agno.
Audio fœmineas voces; nam maſcula virtus
Laudârit potiùs rabidi ſufflamen amoris.
Non hodierna quidem infirmi querimonia ſexûs;
Matronis odium eſt, ex quo Vulcania conjux
Frigore ſuſpectam gelidis certare cicutis
Inferri in Cyprum vetuit Cytherea Paphumque.
Bello nempe redux inter convivia Divûm
Evius, ut domitæ obtulerat nova gaudia terræ,
Jupiter ante alios, & cum Jove Mulciber & Mars,
Atlantiſque Nepos, & nectare plenus Apollo,
Fumivomis olidam ſimulârant naribus Ætnam.
Ridebant novitate Deæ, ſed nocte ſoporâ

Offenſæ

Offenſæ ſtatuêre ſuo depellere coelo
Theſſalicos ritus, vigiléſque tenere maritos.
Ergo poſtridie ſimul ac fumoſa ſupellex
Prodit, prima Venus cœpti manifeſta protervi
Involat in mercem, buxúmque & pulverem, & ignem
(Tam facilis Divæ Superis mirantibus iras)
Subverſos pedibus ſummo deturbat Olympo.
Sic laſciva Cypris inſaniit: At Jove nata
Bellatrix, nemorum virgo, Pindíque ſorores
Sparſas relliquias gremio legêre, patrémque
Thyrſigerum obnixè nova ſupplementa rogârunt;
Subſidium & voto gratis retulere pudico.
Ingens opprobrium verò, ſi Cypridis æſtum
Temperat, imperium menti, membríſque vigorem,
Virtutúmque decus rarâ virtute tuetur:
Non extinguit enim, nymphææ aut cannabis inſtar,
Naturæ inſtinctum; ſobolis nec munera tollit,
Fòrs numerum minuit; ſed fræno arctata cupido
Quod demit numero, generis bonitate reponit.
Grande bonum, ſi vel tenuis fortuna parentum
Non premitur multâ prole, aut reſpublica gaudet
Fortibus & juſtis potiùs quàm plebe frequenti,
Utilis hinc adeò ſenibus, primæque juventæ,
Frugaléſque cado in ſummo ſibi præſtat, & imo,
Dum celeres flammas, cineréſque ſubinde tepentes
Aut ſedat ſubitò, aut ut fusâ diluit undâ,

Stul-

Stultitiâ facili canos, pubémque furore,
Indeque prognatâ ſolvens vertigine mundum.
Ne deſpecta tamen veſtris prorſum exulet hortis
O dominæ! in duris & habet ſua commodâ rebus.
Errantes uteros ſurſum trans ſepta ruentes,
Et tenſum veluti ferientes ariete ventrem,
Si quando oppreſſus pulmo ſublatus anhelat,
Deprimit, inque ſuas cogit deſcendere ſedes
Ocyùs, incumbens binûm quam centurionum
Pondus, & impoſiti denſiſſima ſarcina plumbi.
Porro nulla ſeni, ſi vitea pocula demas,
Commodiora dedit mater bellaria tellus,
Seu ſervanda venit naturæ annona fovendo
Hi morem ingenitum, ſuavem fundendo vaporem
Arenti cerebro, pellendo aut ſenſibus hoſtes:
Namque aciem lippis acuit; cui ſtiria pendens
Naſum hebetat, reddit ſiccatâ nare ſagacem,
Diſſolvítque graves ventoſâ ex aure ſuſurros,
In mente ut meliùs ſapientum dicta recondat,
Colloquiiſque diem moroſáque tædia fallat.
Quòd ſi quis, damnoſa luens delicta juventæ,
Nocte crucem ſcapulis geſtat, ſomnúmque recuſat,
Hic quoque ſolamen quærat, requiémque labori;
Non tantùm ſopor in venas obrepet amicus,
Unde dolor cedat, ſed, ne nox longa putetur,
Somnia pulchra dabit, rerum & ſpectacula viva

Offeret

Offeret ante oculos: non qualia monſtra figurat
Torrida, bilis atrox, faba, lentes, cæpa, phaſelus,
Allia, & altercum furvum, magicúmque ſolanum,
Siquis edet, medio in ſomno ſpectare putabit
Horrendas facies, confuſaque ſæc'la animantûm,
Quæ nec ſunt, nec erunt; Harpyas æquore nantes,
Aëre Centauros, fiſſâ tellure Draconum
Agmina, & ore nigro jaculantes Dæmonas ignem.
Quin etiam in ſubitâ ſibi tempeſtate videtur
Æquore ſorberi, & motis luctator in undis
Brachia anhelus agit, celsâ modo rupe volutus
In mare collabi, ſonitúmque excire cadendo:
Latronum gladiis adigi, modò compede fractâ
Adſpicit exertis inſurgere dentibus urſum,
Auxilium inclamat nonnunquam vocibus altis,
Interdum gemitu: Donec formidine ſomnum
Excutiat, puncto necis experrectus in ipſo,
Exanimis, gelido perfuſus membra madore.
Longè aliter pictis nocturna aulæa figuris
Lætificat noſtro eductus ſuffimine Morpheus,
Senſibus internis Naturæ congrua fingit
Privato & genio; quæ quiſque in mente revolvit
Luce vigil, vel amat, gratiſſima nocte recurrunt.
Aulicus, orator, medicus, mercator, agyrta,
Navita, piſcator, miles, auriga, poëta,
Agricola, & pictor, cerdo, patronus, amator,

Sopiti

Sopiti peragunt conſueta negotia, non ut
Sponte rudes cernunt dubitanti lumine formas,
Vel nuper natam per euntia nubila lunam,
Eſſe putant quodcunque vident. Non ſegniter aurem
Incendunt dictis, atque enthymemata cudunt;
Ædificant verſus, claro quos manè fatentur,
Atque alia expediunt alii, ne ſomnia credant
Eſſe, nec affinem morti, niſi nomine, ſomnum.
Non lethæus enim eſt opii ſoper, omnia ferreis
Interiora ligans, immotâ ut lege, catenis:
Non etiam ambiguæ turbatrix umbra cicutæ
Senſibus injicens illuſis frivola vinc'la.
Quæ nec mota tenent objectis membra figuris,
Nec penitus vigilare ſinunt: ſic altera Baucis
Et conjux, teneras cœnati fortè *cicutas*
Effoſſas in agro, quas falſæ ab imagine formæ
Crediderant ſiſer eſſe, aut notæ Baucidis herbam,
Poſtquam feſſa humili poſuiſſent membra grabato,
Nec vigiles, nec adhuc ſomni ſub pondere victi,
Exiliere toro; prior hæc, mox ille, vagatíque
Atria per tuguri brumali nocte, rigentes,
Attoniti pariter, deliria mira ſtupentes,
Livida de trabibus retulerunt membra grabato.
At ſopitus homo claro ſpiramine Pæti
Gaudia pacificæ noctis tranſacta retractat,
Et vigil ad ſolitum redit æquâ mente laborem,

Si

Si modò laudatum fuerit, non vile nec arte
Fictitiúmque dolis. Namque omni electa Tabaco
Non eadem eſt bonitas: generoſum ab origine primâ
Aſperum erit, denſum folio, pullúmque tuendo,
Jucundum longè & latè diffundet odorem
Permiſtum violâ, aut aurâ radicis Etruſcæ
Incenſum referet guſtanti rite palato
Aſſyrium Aſphalton, cauti vel Caſtoris orchin.
Quod folio tenue eſt, Autumni frondibus æquum,
Quale in Virginiâ, & Bermudæ naſcitur arvis,
Abjice, & aurigis fœnum, nautíſque relinque:
Pungit enim tunicas oculi, cerebríque volucra;
Qui bibet, ille graves ad opus mirabitur armos,
Pandiculator erit, malas diducet hiantes,
Et, niſi acuta fames ſtimulat, projectus ad ignem
Gaudebit ſeram ſtertendo adducere noctem.
Ante alios fugite, ô Muſarum ſancta propago,
Qui veterum è chartis Sophiæ defoſſa metalla
Eruitis vigiles, deprenſum per ſua ſigna
Profligate ſcelus mangonum, & tradite flammis:
Eſt qui delicias alieno ex orbe petitas
Captat adulterio, dum, quam Scytha fuſte peremit,
Miſcet odoratæ tabum ferale capellæ.
Stillam alius marathri jungit, vel pinguis aniſi,
Chalcanthive notam, quæ linguæ affuſa ſaporem
Exhibet, ut Lybicæ mixtâ melligine cannæ;

Om-

Omnia damnoſè, ne dicam molliter: artem
Qui Naturæ adhibet, matris niſi conſidat ora,
Turbat opus, non addit opem: quòd ſi tamen unquam
Laſcivire libet, laudíque adjungere laudem,
Sumite lignum aloes, cujus levis aſſula pleno
Fixa tubo totum fragrans perfundet acervum,
Et cerebri ventres grato recreabit odore.
Sed neque congeſtis dapibus conjungite fumos:
Inde coqui turbatur opus, ſi clauſa ſupernè
Oſtia pulſantur, tum ſemidixa deorſum
Fercula ſuccenſens mittit, quæ didita chordis
Seditionem alvo ventoſáque murmura miſcent,
Sudum animo & placidis populata laboribus horas.
Pernitioſum etiam nudato admittere frigus
Vertice, vel vacuo Pætum potare camino:
Verberat aura cutim, recluſa foramina ſtringens,
Trans galeam teneras convellit acumine fibras,
Et capiti pondus, horrorem crinibus addit.
Neu libeat ſolùm calamo indulgere, nec ultra
Luxuriando modum cerebri complere cavernas;
Alternis ſumatur; amant alterna Camœnæ.
Confertum Natura fugit. Tibi terminus eſto
Vertigo occipiens, quæ, ni ſimul orta recedat,
Adbibe lene zythum, vel aperto ſub Jove frigus,
Omnis & exiguâ ſedabitur arte tumultus.
At poſtquam capitis modulum cognoveris, intrà

Fines

Fines curre tuos, nec te quæſiveris ultra.
Naturæ qu iſvis ſervaverit ordine leges,
Ille mihi ſanus, ſapiens erit, atque beatus.
Talia ludebat Vetulus: narrantis ab ore,
Heroûm reſupina cohors ſuſpenſa ſilebat,
Docta quidem vires, ſed inops tam nobilis herbæ
Progeniem optabat, renovandi & ſeminis artem.
Blæſus at ille ſiti, ſomnóque propinquior, uno,
Sed longo, ut maduit, ſubito quoque ſtertuit, hauſtu.
Nos veniam fati, feſſi licet, & ſitibundi,
Abſolvemus opus, &, quæ Silenus omiſit,
Summa Tabacophilis culturæ arcana canemus.

PRINCIPIO, ut meſſis reſpondeat ampla labori,
Sume medulloſum generoſo è germine ſemen,

CUI folium oblongum, craſſum, nulléque pedunc'lo
Inſeritur trunco, ſed ab ipſo ſtipite ſurgit.
Proxima cura loci; tam ſtrenua planta recuſat
Segne ſolum; felix animoſo creſcit in agro
Qualem vitis amat: colles, objectáque ſoli
Arva legas, ubi terra levis, non marga ligoni
Obvia, non argilla tenax, non obſita muſco
Teſqua, nec impreſſo flentes ſub vomere glebæ,
Ne tamen egregiæ quantumvis indolis agrum
Bis ſere, ſi plenæ ducit te gloria meſſis.
Prima rapit fœtura animæ quodcunque virile eſt,
Effœtâque uterum delumbem in matre relinquit.

Verte

Verte ſolum, ſedéſque novas adſcribe quotannis
Hoſpiti inexpleto, feſſis gratiſſima ſulcis
Dum permiſſa quies pingui lætamine robur
Suppleat, exhauſta & genium per viſcera fundat.
Nactus agrum urge operas; ne ſit ſolertior alter
Ordine deſcriptis ſpatiis pertundere terram,
Ternaque vel plura in parvum dare grana foramen,
Diviſa æquali ut vegetabilis aura tenore
Inſerat æqualem folia in ventura vigorem.
Quòd ſi caſſum aliquod fallit, vel cedit in eſcam
Muribus, aut roſtro fodientibus omnia talpis,
Spes de relliquiis ſuperet; ſi ſoſpite turbâ
Denſior ortus obeſt foliis, tabéſque timetur,
Videris ut crebram tellure exurgere gentem,
Thrax eſto, patriæ leges imitare ſeveras,
Imminuas numerum, multiſque è fratribus unum
Linque ſolo, vacuâ meliùs quo creſcat in areâ,
Attrahat & plenum nutricis ab ubere ſuccum.
Mox ubi pingue ſolum, longíque in tempore ſoles
Luxuriem foliis dederint, in caudice robur,
Tempus erit terræ vicinas ſtringere frondes,
Major ut in ſummo claudatur cortice virtus,
Et ferat à juſto bonitatis judice palmam.
At ne præcipites meſſem; ut nigreſcere ſemen
Cœperit in calyce, & folium mutare colorem,
Arma para, & cultros; vindemia nobilis inſtat,

Et

Et merces operæ; luces optate ſerenas,
Pæticolæ; nec enim folio minùs officit imber,
Quàm September obeſt maturis humidus uvis:
Tunc mete: dimidia eſt tibi jam decurſa laboris
Meta; quod hinc reſtat, curâ haud leviore gerendum:
Fruſtra etenim ſtudium omne fuit, generiſque ſolique
Gloria, ni ſummo veniat ſpectabilis actu.
Hic duo ſollicito tibi ſunt curanda labore:
Abſumendus aquæ, genitor putredinis, humor,
Ne fimus è folio fiat, mox ſpiritus & vis
Ignea, quæ, pingui velut abdita dormit olivo,
Excutienda, ſuos & deducenda per artus.
Ergo, ne æthéream Sol fervidus hauriat auram
Sub tecto, longâ ſuſpenſa è cannabe paulum
Areſcant folia, & parvo pòſt tempore ſtrata
Congere acervatim, calor ut collectus ab imo
Turgeat, & cæcas diſtendat ad extima vires.
Sic cumulata tepent primò, tepefacta tumeſcunt,
Mox oritur ſudor, ſequitur nubecula fumi,
Et, niſi deſtruitur moles, tranſibit in ignem;
Ut portata domum nondum ſatis arida plauſtris
Gramina conſtipata flagrant, tectiſque minantur.
Tu diſperge ſtruem, ſuſpende, iterúmque repone
In cumulos, ſeriémque tui pervade laboris,
Dum fervendo animæ veniat vis omnis in actum,
Siccando & maneat, neque diffundatur in auras.

Hic

Hic oculis opus, hic ductu rationis & uſu:
Nam brevis eſt nimii, brevis eſt quoque linea pauci,
Et gaudet Natura modo; ſed ſi tamen uſquam
Peccatum, ut poſſis culpam ſarcire, docebo;
Non ardente mero, aut muriâ, non melle, minuſque
Auxilio matulæ, mangonia qualia tentant
Caupones, pretii quibus eſt odor ante ſalutem;
Subſidium ex ipſo poſces; prælo exprime ſuccum
Vilibus è foliis, quæ dextræ incuria paſſim
Præteriit, tepidâque ſinas ſpumeſcere in olla,
Decrepitum immergas labro, reddéſque juventæ.
  HÆC ſat erunt: jam quære ratem: merx ampla coloni
Augebit cenſus, & vectigalia regum,
Mercantûm & loculos; naulum fortaſſe medenti
Auferet, autumnos populo factura ſalubres.
Fortè etiam è furcâ donabit prandia corvis,
Ceſſator ſi pauper emit, meliúſque locandas
Difflat egeſtatis vicinæ improvidus horas:
Sed, bene dum modo ſit frugalibus atque modeſtis,
Turba perire volens pereat; quicunque ſalutem
Abnuit, is careat; nec rerum ſubruat uſus.
Cui mala lis, ratis in pelago, præpoſtera conjux,
Aut dolor impatiens, nutans aut debitor æris
Eripiunt ſomnis oculos, animóque quietem,
Is faciles leni folio debere fatetur
Inducias, meritámque refert pro munere laudem.

Quot-

Quotquot in adverſum judex moroſior æquo
Evomit ampullas, ventis mandamus, & undæ;
Orco devoveat, mox ſubventanea furvi
Dæmonis ova vocet, placando & idonea Diti,
Perſephones mulſum, furiarum thus & odorem,
Et de Cerbereâ germen lethale ſalivâ;
Ridemus titulos, & verba poëtica pleno
Gutture laudamus, ſimilique reponimus arte.
Siquis amans veri nobis diſſenſerit, author
Conſilii alterius, quod pectore claudit, in albo
Scribat, & hos ſenſus rectâ ratione refellat.

RAPH. THORIUS, *M. D.*

Clariſſ. D. PAULO HERMAN, M. D.

Prof. Botanices Lugduni Batavorum, Hortíque Præfecto; ex Indiâ reverſo:

O D E.

HERMANE, plectrum Threïcium tibi
Movere tendo; Quod ſimul impulit
Orpheus, feruntur inſecutæ
Harmoniam, tua cura, Sylvæ.

Largam

Largam canenti materiem admovet
HERMANUS; almis nomen amabile
Plantis, & inſcribi quod ultrò
Corticibus petat omnis arbor.
Illius artem Javius, & ſuo
Bantamus auro concolor, & Sina
Invita commendat; nec uno
Facta viri ſonat ore Ganges.
Multas ab Indâ gente recepimus
Merces opimas; nulla tamen ratis
Contendat illi, quæ reduxit
In patriam Batavúmque cœlum
Te, dulce pondus: Te, quia conſcium
Terræ feracis, Te, quia nobilem
Docere plantas, quot *recenti*
Tertia lux patefecit Orbi.
Urbs LEYDA, centum fertilis artium,
Mirè ſagaces percutit hoſpites,
Quotcunque deducit per hortum
Elyſio minùs invidentem.
Hâc parte ſurgunt (heu, celeres mori!)
Flores, & omnis copia narium,
Felix odoranti placere,
Dum pariter placet intuenti.
Hâc parte, terrâ matre remotior
Vertex decentûm tollitur arborum,

Quales

Quales in Adami beatis
Ordinibus potuere naſci:
Myrtus polita, & Pierio choro
Quæſita merces Laurea, nec minùs
Quæſita Vitis, & perempto
Fida comes Domino Cupreſſus;
Et multa Sylvæ filia nobilis
Pulchrè explicatur; quæ mihi, quæ tibi
Subtus recumbenti coronam
Exhibeat foliis, & umbram:
Locatus illo ſæpes in angulo,
O quale carmen pollice ducerem,
Humi reclinis, inter undas,
Inter aves, pariter ſonoras!
Non me Britannum vinceret Itala
Pubes canendo: Non ego cederem
Libens vel Urbano, vel auſæ
Grandia Sarbivii camœnæ.
HERMANE, vives tempus in ultimum:
Nec ſi tuorum gloria tranſeat
Caduca florum, tu peractâ
Luce brevi morieris æquè.
Sed quale fuſcâ marmor in Africâ
Foſſum, decoræ materies domûs,
Firmatur annis, & benignâ
Auxilium capit à ſenectâ:

Hâc ſorte, curis partus honor tuis
Vigebit; Illum cuncta dies alet
In majus, illi ſemper ætas
Adveniens pretium arrogabit.

ED. HANNES, *A. M. ex Æde Chriſti,*
Oxon. & Academ. P. P. Chymiæ.

MICROSCOPIUM.

DÆDALEAS Naturæ artes, quas prodiga rebus
Luſit in exiguis; quàm miris ſemina florum
Folliculis ſervat; quo poplite crura lacertoſque
Alligat INSECTIS; quali lanugine parcas
Veſtit apes, teneris intexens ſerica pinnis;
Quos mores & quæ pugnacibus addidit arma,
Loricas galeaſque & non imitabile textum,
Aggrediar. Dudum hos oculos latuere ſuperbos
Egregiæ infra nos Gentes, ludibria quondam,
Nunc hominum invidiam mutatâ ſorte laceſſunt;
HOOKEIAS ex quo per LENTES tempore viſæ
Induerint magnos artus & vix ſua membra.
ECCE! animal —— quid ſi verſu intractabile nomen?
Notior haud ſua cuique coma eſt; quam dirus oberrat

Indigena : induitur teſtâ, quæ preſſa fatiſcit
Cum crepitu: mediâ ſurgunt duo cornua fronte:
Hæc præeunt, interque comas immiſſa ſonantes
Antè parant aditum, via ne ſylveſtris eunti
Impediat greſſus, oculos aut radat inermes.
Sex femora ad mediam coëuntia ſubligat alvum,
Longa quibus crurum ſeries demittitur æquos
Juncta per articulos; ſubtuſque plicatilis unguis
Se legit in pugnum, complexuque obvia prenſat.
Hujus ab arte fugax, ſiquando lethifer inſtat
Morſibus excitus pollex, ſe condit in umbras
Præcipitem, lapſus per crinem, artuſque repentè
Colligit in nodos, & inextricabilis hæret:
Aut patriam linquens tergi vagus exulat oris,
Atque alium ducit mutatâ gente colorem.

CARMINE quo formam celebrem tuaque hiſpida membra,
Provida APES, pacis cupiens, nec frigida pugnâ
Bellatrix; caudâ ſe promit aculeus imâ
Cæca venena ferens, & verſis obſitus hamis
Fucorum in coſtis nunquam revocabilis hæret.
Grandior in vitro, Crabronis & æmula ſurgis;
Nec tamen ingentes ſuras tibi mella, rapinæ
Hortorum egregiæ, complent, nec odora thymi vis.
Quî tamen, O ſuperans Chymiſtas igne potentes,
Floribus inſidens mellis ſecernis olentem
Materiam, & lacrymas Narciſſi, & furta roſarum

Dulcia? quî totidem ſuccos in amabile nectar
Concilias, Ganymede prior Bacchive miniſtris?

QUORSUM oculos avertis? ARANEA tanta veneno
Non tumet; à vitro larges ſe tollit in artus.
Ut caput auguſtum, nec in ullam flexile partem,
Inſeruit natura humeris! ut lumina ſeptem
Tranſtulit in tergum, mirúmque locavit in orbem,
Tot MICROSCOPIA, ad ſpeculandum ſiqua feratur
Muſca ſub occultæ ſtridens confinia telæ!
Qualis ubi in digito ſtellatus iaſpide crebrâ
Annulus irradiat, tremulâ cum luce retortæ
Scintillæ inſtabiles ſubtus laquearia ludunt.

ASPICE juncturas crurum per mutua nexas,
Parvus & ad genuum tumet internodia poples.
Utitur his Opifex, ubi veſperis hora vocârit
Et ſarcire dolos, & hiantia cogere lina,
Retiave in foribus pendentia texere filis
More rotæ poſitis, nectentem ſingula nodo,
Nec muſcas miſſura ſenes, nec pervia parvis.

CUM ſemel illapſam prædam trepidantia longè
Fila monent, ſparſamque in dorſo muſca colorum
Luxuriem oſtentat, totóque effulget in auro,
Divitiis celerans ſua funera; percita longè
Spe ſpolii atque dapum Venatrix exit ab antro,
Effera, collecto ſpirans lugubre veneno:
Et preſſa in tremulis ſaliunt veſtigia filis.

Re-

Reſpicit hæc: hoſtis cùm protinus implicat uncos
Circumfuſa pedes; nequicquam viribus impar
Muſca reluctatur, venientíque objicit omnes
Naturæ phaleras & inutile pectoris oſtrum,
Neſcia certandi; nequicquam retia quaſſat
Sæpius aſſurgens; toties revoluta recumbit
Complexu in miſero, & longâ ſub morte laborat.
Defunctæ exuviis victrix ſaturata trophæum
Inſtruit: in foribus ſpeluncæ ex ordine figit
Cruráque, & avulſum caput, incoctóque nitentes
Murice adhuc humeros; necdum alis purpura languet.
O formâ inſigni præſtans! neque pulchrius unum
Te volat Inſectum, aut tanto ſe veſtiit auro.

PROXIMA ſorte tenens Bombyx loca, ſerica jactat
Licia: nec telis ideò contendat Arachne.
Stamen ab ore trahens & circum terga revolvens,
Continuum exhaurit jecur ac fœcunda tapetis
Ilia, dum penitus latet inter fila, ſuiſque
Providus exequiis funebrem texit amictum.
Sic animam in telas vomit, inductíſque ſepultus
Conditur aulæis, nec curat marmora regum:
Donec in effigiem Tineæ revolutus in auras
Redditur, ut plures naſcendas vere futuro
Textrices pariat, ſtirpémque reponit in ovis.

NON ſecus Insectis redit omnibus annua proles
Per ternos nixus; vernum eluctantur ab ovis

Semianimi vermes ſub tempus, & hos calor alis
Induit, ac æſtas pubentibus elicit ova,
Ova revertenti parientia vere nepotes.
Sic Scarabæus humum, terno aliger ordine partûs,
Linquit, & in geminam Tineæ rediêre juventam.
Muſca priùs vermis formam gerit, antè repoſtis
Quàm tota exuviis laxas exerceat alas.
Sic & maternum vermem jam ſtridula pinnis
Rumpit Apes, ſic in volucrem ſe reptilis edit
Papilio, inque aliam reficit ſe Veſpa figuram,
Ac conſanguineus Crabro, ſciſſáſque renatæ
Sœpius in dumis tunicas liquere Cicadæ.
Nec mortem interea penitus patiuntur, at inter
Deliquium inceſſit naſcentibus, uſque volantum
Dum genus induerint, & ſe mirentur in alis.

QUAS in cryſtallos SALIS humida grana nitentes
Fundit, inexhauſtis ludens Natura figuris:
Nunc quadræ facies, talúſve volubilis exit;
Nunc & acus, cuneique, & longi forma cylindri,
Innocuique enſes, & acutâ ſtiria barbâ,
Artificis monumenta manûs: nunc ordinis edit
Immemor informes Rhombos, & iniqua Scalena,
Mancáque Conorum capita, & ſine nomine Fruſtum.
Cuique ſuum varians diſcrevit forma ſaporem:
Dulce gulam mulcens tranſlabitur, acre palatum
Vulnerat & raſæ querebunda foramina linguæ.

Hinc

Hinc vires medicis notæ, quid deſtinet ægris
Vitrioli gravis hauſtus; ut ilia laxet Alumen;
Armonii ut nares tentantibus occupet acer
Spiritus, & lacrymis fruſtra riſere coactis.

FAS etiam HUMORUM vitro comprendere formas:
Quo mihi caupones ad pœnas prodere cordi eſt,
Sacrilegos Bacchi cultores, dolia baccis
Inficere audentes, ſimulato nomine Divi;
Grandius ut vinis pretium mendacibus addant.
Scilicet explorem vitro, licèt omnibus idem
Miſcuit inſidias rubor, an vim ſimplicis uvæ
Muſta ferunt, fluido propriam ſervante figuram,
Jejunóve rubens mentitur purpura vino.

QUISQUIS Apollineas artes uſumque medendi
Scire cupis, cernes CRUOR ut diductus ad ungues
Mille per arterias totidem diſcurrit in ora,
Refluaque invertit ramoſis flumina venis:
Lentior his, nec quo rediens ſalit impete, nec quem
Impoſito venis explores pollice pulſum.

VIDIMUS in cerebro NERVOS ab origine ſparſos
Arboris in morem, & ſitientia in ora legentes
Fæce laboratum per millia vaſa cruorem,
Spirituum fontes: nec viſu gratior ulla,
Quàm quæ diſciſſo Cerebello apparuit arbor.

VIDIMUS, ut Rami binâ propagine tenſi
Mollibus in fundis oculorum retia texunt.

Et quibus in gyris nervus, cui munus in aurem
Ferre ſonos cecidit, Conchæ interiora pererrat
Spiramenta cavæ, vocémque per antra volutat.
Tum primùm atque Stapes, tenuiſque apparuit Incus,
Contigua oſſicula; ac, quaſi plectrum, Malleus adſtat,
Malleus aſſiduo percellens Tympana pulſu.

SÆPIUS HERBARUM naturas incidit ardor
Per varias quæſiſſe Tribus ac nomina mille,
Perque ſuas Claſſes Florum genus; ordine primo
Semina in æſtatis cùm jam natura perſtrit
Adventum, circùm foliis evincta volutis,
Pabulaque immulget per hiantes lactea fibras.
Miror, ut aſſiduè in creſcentia Lilia pallor
Serpit, & in Violas rubor; aut maculoſus ut oſtro
Fulgor inardeſcit foliis pictæque Tulipæ,
Puniceique Croci: aut aliis ut fimbria circùm
Funditur in dentes, laceratque venuſtiùs oras.
Nec memorare vacat, quàm parvo è ſemine Cæpe
Creverit in caput; aut vigilantûm in vota Papaver
Venturum, nondum foliis oblivia ſpargit.

AN digner numeris URTICÆ ignobile gramen,
Dedecus hortorum, nec honeſtas inter habendum
Plantarum claſſes? tamen hoc quoque carmine dignum,
Hiſpida frons oculo, jaculiſque armata propinquat,
Collimatque aciem contra vegetabilis hiſtrix.
Ampliùs inſidias nec jam extantéſque ſagittas

Diſſi-

Diſſimulat, natas digitis tractantibus hoſtis.
Siquis enim folium tactu percurrere molli
Audeat, ultrices infundit acumine ſuccos
Herba venenata, & reſilit cum vulnere pollex.
 ORTUS in annoſo librorum tegmine MUCOR
Fert tenues hortos, & amœna cubilia florum.
Spongia fortuito ſe ſemine tollit, & unà
Boletus, Cucumiſque; Acariſque errantibus eſcas
Quid ni ſufficiant? quid ni ſua nomina jactent,
Alcinoóſque ſuos? dum tu mantilia poſcis
Inſcius heu! maculaſque putas, undique liturâ
Funditus ignotis abſtergitur hortulus herbis.
 TANTUM oculos GLANDIS pauliſper forma moretur;
Primitiæ quercûs: iſtâ ſub pelle putandum
Et truncum, & ramos, ramiſque increſcere frondes?
Mille, aliam ex aliâ, materno in ſemine quercus
Natura implicuit, pariendas quamque quotannis,
Glandibus ornatas foliiſque, ac ligna daturas
Uſum in tectorum, malos aut puppibus altis.
 ABSTINEAS viſu, Opifex: FABRILIA quondam
Æmula Naturæ tua, nunc quod raſile torno
Vel quod in ære polis, opera allatura pudorem.
Cælata argento ramos imitetur & umbram
Vitis, & inciſæ certent creſcentibus uvæ:
Fictile ſpirot opus, gratus potantibus error.
Improba Lens miranda priùs jam vulnera ferri

Prodidit,

Prodidit, & calicem duro ceu vomere cæſum:
Frondeaque in turpes ſulcos evanuit arbos.
NEC non virginibus moveas ſpectantibus iras;
Picta ubi veſtis, acûs labor indefeſſus, ubi omnis
Ornatus capitis ſe craſſa in retia vertit,
Retia ſive fabis, ſeu caulibus apta coquendis.
Tum ſi fortè ſuos præciſos turpiter ungues,
Squammoſaſque manus cernunt, ſetiſque rigentes,
Ut viſum abrumpunt! tamen æquum in mente recurſat
Judicium Lentis, ſcabræque opprobria pellis.
IPSA acies Ferri, quamvis nec læſa rigore eſt
Demeſſæ barbæ, tonſorque in cote ſubegit;
Manca tamen cæcis vacat interrupta lacunis,
Non minùs ac lignis findendis fracta ſecuris;
Aut ſerræ argutos oſtendens lamina dentes.
CUSPIS Acûs, opifex quàm vix impune laceſſit
Pollice virgineo, quæ linea texta figuris
Percurrit variis, nec ſtamina lædit eundo;
Nunc jaculi in molem ſe tollit, acumine trunco,
Poſcentis limam, nec dudum incude politi.
VERUM ad te & tua facta, Parens Natura, revertor;
Virtutes aperit Vitrum Tibi, dedecus Arti.
PULICIS ante oculos magnis cum cornibus adſtat
Hirtum ac torva tuens caput, & ſcelerata proboſcis,
Quam cutis agnoſcit ſtimulis terebrata cruentis.
Induit effigiem & ſalientis crura cicadæ;

Ocyor ac oculi conjectu, huc cominus atque huc
Lintea pervolitans, digitis prenſantibus exit
Incenſæ ancillæ; fuerit niſi tarda propinqui
Mole puerperii, aut pleno ebria ſanguinis hauſtu.

NOCTES atque dies exercet furta, neque omnem
Æſtatem improbulus Sicarius otia nôrit.
Verùm, ubi venit hyems, ſimulatâ morte reponit
Se totidem in menſes, duræque oblivia brumæ.

OLIM etiam quendam vidi geſſiſſe catenam
Auratam, ingentem, tercentum nexibus aptam.
Ac veluti ad menſam captivus Maurus herilem
Barbaricam amittit virtutem, animoſque feroces
Degener, inſcriptoque lubens dat colla monili,
Aureaque excuſſis inhiat miſer atria ſylvis:
Vinc'lum ita fert gracilis Fera, ſervitioque ſuperbit
Demens, ac tracto graditur jactantior auro.
Neve fugam aggreditur, ſolitas nec lubrica fraudes:
Nec ſubit in mentem libertas priſca vagandi
Virgineâ in tunicâ, aut bipedalis gloria ſaltûs:
Cruraque degenerant choreas oblita priores.

NEVE tuam, licèt antra foves, Formica, recondes
Effigiem: admiror vultum; quid enim caput iſtam
Fert galeam? nec pugnæ habilis, nec idonea caſtro es:
Ire laboratum, ſubque horrea cogere farra
Hic amor eſt; Agnoſco humeros, queis ferre ſolebas
Grandia frumenta, aut longæ grave pondus avenæ,

Ule

Dimidium meſſis: ſerratos ordine dentes
Comprimit os, onera ut vectantibus æquet in annos
Dux operum, ſcindens humeris verſatile pondus.
ECCE! ACARUM, veniens per viſcera perque fideles
Loricæ coſtas, acus (illætabile viſu!)
Tranſigit: ecquis & hos dolor, ecqua aut commovet ira?
Huc ſe torquet & huc, ac frendens dentibus, apri
In morem, trans pectus ubi venabula figunt,
Æſtuat in vulnus: ter ferrum dentibus ardet
Prendere nequicquam, ter circumflectere crurum
Agmina: complexum nimiæ fugit ambitus haſtæ.
ASPICE! ut articulos genuum mors frigida ſolvit,
Unguiculique tremunt graciles! dehinc colla reponens
Foſſum in caſeolo moriens reminiſcitur antrum.
NAM latere exeſo ſitus inter dolia guttas
Caſeus excipiat; quo condita matribus ova
Imbuet ad vivum penetrans liquor: ut redit æſtus
Vere novo, liquefacta domus veſtigia vitæ
Prodit, & in turmas Baccho ſe fœta reſolvit.
Millia perrumpunt tenues animalcula teſtas,
Nata Deo, ſtirpemque anguſto in pectore narrant.
VITA fugax nimiùm: ſi carpant manè juventæ
Gaudia, ſub noctem grandævos occupat ætas;
Nec triduum à tetris diſtant cunabula buſtis.
At gens, fluxa licèt, manet; heſternoſque parentes
Jam vetulos colit, & biduam veneratur avorum

Canitiem:

Canitiem; his etiam minimis ſubit æmula priſcæ
Fama & facta domûs, longæque ſuperbia ſtirpis.
FORTÈ & ſint illis ſua prælia, fortè ſub antris
Gens ſtruat oppidula, & graveolentes excavet urbes;
Fortè etiam leges condat, parvumque ſenatum;
Atque fora & Circos, parva & Capitolia nôrit:
Felix, heu nimiùm felix! dum cuſpide ſævâ
Inſcius in partes opera inter talia culter
Dividat imperium: fruſtra per proxima quærunt
Effugium, aut pendent aulas & limina circum:
Nam cum Conſulibus miſtiſque Quiritibus omnis
Eruta jejunam Reſpublica fertur in alvum.
OMNIS & ANGUILLAS ſecum vehit hauſtus aceti,
Innocuas, tenues: noſtris in faucibus illæ
Ignaræ exultant, acuuntque in prandia ventrem,
Tardaque ſollicitant motis jejunia caudis.
Ceu Cete (ut perhibent) pelagi dum fluctibus ingens
Porrigitur, ſomnoque jacens extenditur undis,
Piſciculûm errantûm per apertas agmina fauces
Accipit: aſt illi ſtomachi irremeabile clauſtrum
Heu! fati immemores tranant, nec ſomnia turbant.
CÆTERA cui verſu eſt comprendere? nonne tumentes
Sæpe vides nodos, ſcabiemque aut ulcera credas
Infecto innaſci folio? gens tota ſub iſtis
Speluncis habitat, frondiſque incluſa minutas
Et venas bibit, & cunabula concava rodit.
Sin tibi parca fides, ſurgentibus infode nodis

In-

Introitum, & latebras explora: millia cernes
Luce intus trepidare novâ, ſibi viſa renaſci:
Prole humeros oviſque, aliâ ſpe ſtirpis, onuſti
Exilium indigenæ ſubverſâ gente ſequuntur,
Et fata in folii diverſo tramite quærunt.

HÆC ſuper INSECTIS: juvat hinc ingentis Olympi
Cœlicolûmque domos, loca fœta latentibus aſtris,
Viſere ope Speculi: juvat, extra ſolis & anni
Circuitus, cœlum procul explorare profundum,
Rimarique novos mundos: quis ſidera mecum
Eruet, ac aliis calefactos ſolibus orbes?
SÆPE mihi libuit, ſuperanti carmina Vitro
Theſſala, diſtantem cœlo deducere LUNAM,
Quàm clypeo abſimilem nunc, exiguiſque rotarum
Orbibus! ipſa ingens, ingentiſque æmula Terræ,
Cum fluviis, ſcopuliſque, & magnis montibus adſtat.
SOL etiam ante oculos pelagis maculoſus, & ingens,
Fumantemque globum torrentiaque æquora pandit,
Et juxtà horrificus tercentum exæſtuat Ætnis.
ERRANTUM hinc nomen notis poſuere PLANETÆ
Curſibus: ipſe dato reditus in tramite flectit
Mercuriuſque, Venuſque, ac tardos ultimus orbes
Saturnus volvens: tum ſciſſo crine Cometa
Ipſe Planetarum leges init, horridus olim
Exlex Naturæ, fugienſque per æthera terror.
Quanquam abit in cœlos extremæque avia Noctis, Ter-

Terribilem attondens caudam, exhauſtamque repenit
Jam magìs atque magìs; tamen ad lugubre peracto
Orbe miniſterium redit è penetralibus imis
Ætheris, & ſolem rotat illætabile circum
Toſtus iter; rurſumque fugâ ſublapſus in axem,
Afflatumque polum tremefactaque ſidera verrit.

QUATUOR æquato revolutæ ex ordine Lunæ
Imperium Jovis illuſtrant; quarum ocyùs actis
Interior gyris ſequiturque fugitque ſorores:
Sic reliquæ, inter ſe miſcentes orbibus orbes,
Perpetuam intexunt mentito errore choream.
Qualis ubi indiciis duodenis dividit Horas
Lamina, & inſcriptis alius datur ordo Minutis,
Automati in facie: bis ſenos ocyor explet
Dum gyros Index, alata Minuta ſecutus,
Conſortem toties mediis in curſibus inſtans
Conſequitur; jamjam tenet, elapſuſque relinquit
Invigilantem Horis, & agentem ignaviùs orbes.

SIN mihi tanta ſequi vires, Natura, recuſas,
Ac magni Hallæi comitatu extrema ſequentem
Sidereas inviſere opes, mira atria cœli;
Pandere at in tenui placeat tua dædala facta,
Pandere inexhauſtos ſervantia ſcrinia luxus,
Luxus ultra operas Regum, ultra carmina Vatum.

Tho. Basse, *A. B.* è *C.C.C. Oxon.*

FINIS.

Libri excuſi pro J. Tonson, & J. Watts.

ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΑΠΑΝΤΑ. Novum Teſtamentum. Græcè.

P. Virgilii Maronis Opera.

Q. Horatii Flacci Opera.

Catulli, Tibulli, & Propertii Opera.

P. Ovidii Naſonis Opera, tribus tomis comprehenſa.

Publii Terentii Carthaginienſis Afri Comœdiæ Sex.

Titi Lucretii de Rerum Naturâ Libri Sex.

M. Annæi Lucani Pharſalia: *Sive de Bello Civili* inter Cæſarem & Pompeium Libri Decem.

Phædri Aug. Liberti Fabularum Æſopicarum Libri Quinque; item Fabulæ quædam ex MS. veteri à Marquardo Gudo deſcriptæ; cum Indice Vocum & Locutionum. Appendicis loco adjiciuntur Fabulæ Græcæ quædam & Latinæ ex variis Authoribus collectæ; quas claudit Avieni Æſopicarum Fabularum Liber Unicus.

D. Junii Juvenalis & Auli Perſii Flacci Satyræ.

M. Valerii Martialis Epigrammata.

Cornelii Nepotis excellentium Imperatorum Vitæ.

Lucius Annæus Florus. *Cui ſubjungitur Lucii Ampelii* Liber Memorialis.

Caii Salluſtii quæ extant.

Velleii Paterculi Hiſtoriæ Romanæ quæ ſuperſunt.

Juſtini Hiſtoriarum ex Trogo Pompeio Libri XLIV.

Q. Curtius Rufus de Rebus Geſtis Alexandri Magni.

C. Julii Cæſaris & A. Hirtii de Rebus à C. Julio Cæſare geſtis Commentarii: Cum C. Jul. Cæſaris fragmentis.

Chriſtus Patiens. Rapini Carmen Heroicum.

C. Julii Cæſaris quæ extant, accuratiſſime cum Libris Editis & MSS optimis Collata, Recognita & Corecta. Acceſſerunt Annotationes Samuelis Clarke, S. T. P. Item Indices Locorum, Rerumque & Verborum, Utiliſſimæ. 8vo.

